

RITUALUL PENITENȚEI

RITUALUL ROMAN
ORÂNDUIT DIN DISPOZIȚIA
SFÂNTULUI CONCILIU ECUMENIC VATICAN AL II-LEA,
PROMULGAT CU AUTORITATEA PAPEI PAUL AL VI-LEA

RITUALUL PENITENȚEI

EDIȚIA TIPICĂ

Editura *Presa Bună*
Iași – 2007

Prezentul Ritual este tradus după:

RITUALE ROMANUM EX DECRETO SACROSANCTI OECUMENICI CONCILII VATICANI II INSTAURATUM
AUCTORITATE PAULI PP. VI PROMULGATUM, *Ordo Paenitentiae*, Editio typica emendata,
Typis Polyglottis Vaticanis 1974.

© Editura „Presa Bună”

Bd. Ștefan cel Mare, 26

RO – 700064 – Iași

Tel.: 0232/212003; fax: 0232/211527

www.ercis.ro

e-mail: cornel@mail.dntis.ro

CONFERINȚA EPISCOPALĂ ROMÂNĂ

Prot. nr. 117 / 29.11.2006

Textul în limba română a *Ritualului Penitenței* a fost aprobat de Conferința Episcopală Română și a primit autorizarea din partea Congregației pentru Cultul Divin și Disciplina Sacramentelor cu decretul nr. 1506/04/L din 2 februarie 2005.

Această ediție trebuie considerată ca „tipică” pentru limba română, iar folosirea textului devine obligatorie îndată ce va fi tipărit.

Concordat cum originali.

București, 29.11.2006

✠ IOAN ROBU

Arhiepiscop și mitropolit de București
Președintele Conferinței Episcopale Române

CONGREGATIO DE CULTU DIVINO ET DISCIPLINA SACRAMENTORUM

Prot. 1506/04/L

ROMANIAE

Instante Excellentissimo Domino Ioanne Robu, Archiepiscopo Bucurestiensi, Praeside Conferentiae Episcoporum Romaniae, litteris die 30 iulii 2004 datis, vigore facultatum huic Congregationi a Summo Pontifice IOANNE PAULO II tributarum, textum romanum partis Ritualis Romani cui titulus est *Ordo Paenitentiae*, prout in adiecto exstat exemplari perlibenter confirmamus.

In textu imprimendo mentio fiat de confirmatione ab Apostolica Sede concessa. Eiusdem insuper textus impressi duo exemplaria ad hanc Congregationem transmittantur.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Ex aedibus Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, die 2 februarii 2005.

Franciscus Card. Arinze
Praefectus

✠ Dominicus Sorrentino
Archiepiscopus a Secretis

SFÂNȚA CONGREGAȚIE PENTRU CULTUL DIVIN

Prot. nr. 800/73

DECRET

Domnul nostru Isus Cristos a înfăptuit reconcilierea dintre Dumnezeu și oameni prin misterul morții și învierii sale (cf. *Rom* 5,10). Această slujire a reconcilierii a fost încredințată de către Domnul prin apostoli Bisericii (*2Cor* 5,18 ș.u.) și ea o îndeplinește anunțând oamenilor vestea cea bună a mântuirii și botezându-i în apă și Duh Sfânt (cf. *Mt* 28,19).

Însă, din cauza slăbiciunii omenești, se întâmplă ca cei botezați „să piardă prima iubire” (cf. *Ap* 2,4), fără să rupă prin păcat legătura de prietenie cu Dumnezeu. De aceea, pentru iertarea păcatelor săvârșite după Botez, Dumnezeu a instituit un sacrament special, Pocăința (cf. *In* 20,21-23), pe care Biserica l-a celebrat cu fidelitate de-a lungul veacurilor, ce-i drept, în diferite forme, dar păstrând mereu elementele sale esențiale.

Conciliul al II-lea din Vatican a hotărât următoarele: „Ritualul și formulele Pocăinței vor fi revizuite în așa fel încât să exprime mai clar natura și efectele sacramentului”¹. Ținând cont de acestea, Sfânta Congregație pentru Cultul Divin a pregătit un nou *Ritual al Penitenței*, pentru ca acțiunea acestui sacrament să fie mai bine înțeleasă de către credincioși.

În acest nou ritual, pe lângă *Ritualul reconcilierii fiecărui penitent în parte*, ca să se scoată în evidență aspectul comunitar al sacramentului, a fost stabilit și *Ritualul reconcilierii mai multor penitenți*, conform căruia mărturisirea și dezlegarea fiecăruia în parte sunt

---

¹ CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum Concilium*, 72: AAS 56 (1964) 118.

introduse în cadrul celebrării cuvântului lui Dumnezeu. În afară de aceasta, pentru cazuri speciale, a fost elaborat *Ritualul reconcilierii mai multor penitenți cu mărturisirea și dezlegarea generală*, după *Normele pastorale privind dezlegarea sacramentală acordată mai multora în comun*², date de către Sfânta Congregație pentru Doctrina Credinței, la 16 iunie 1972.

Biserica dorește foarte mult să-i cheme pe credincioșii ei la o continuă convertire și reînnoire. Voind, însă, ca cei căzuți, după spălarea în apa Botezului, să recunoască păcatele comise împotriva lui Dumnezeu și a fraților și să aibă în inimă adevărata căință, și totodată străduindu-se să-i pregătească pentru celebrarea sacramentului Penitenței, Biserica îi îndeamnă să ia parte deseori la celebrările penitențiale. Din acest motiv, această Sfântă Congregație a stabilit și normele acestor celebrări și a propus unele modele sau scheme, pe care conferințele episcopale le vor putea adapta, după cerințele teritoriului lor.

Sfântul Părinte Paul al VI-lea a aprobat, așadar, cu autoritatea sa, noul *Ritual al Penitenței*, pregătit de Sfânta Congregație pentru Cultul Divin, și a poruncit să fie publicat pentru a fi introdus în locul celui care a fost până acum în vigoare în Ritualul roman. Acest ritual, redactat în limba latină, va intra în vigoare de îndată ce va apărea. Conferințele episcopale, după ce vor aproba traducerile în limba popoului și după ce vor primi confirmarea de la Scaunul Apostolic, vor stabili ziua când acestea vor intra în vigoare.

Orice dispoziție contrară se abrogă.

Dat la sediul Sfintei Congregații pentru Cultul Divin, în ziua de 2 decembrie 1973, Duminica I din Advent.

DIN MANDATUL SPECIAL AL SFÂNTULUI PĂRINTE

IOANNES Card. VILLOT

Secretar de Stat

✠ A. BUGNINI

Arhiep. tit. Diocletianensis
Secretar al Sfintei Congregații pentru Cultul Divin

² Cf. *AAS* 64 (1972) 510-514.

RITUALUL PENITENȚEI

NORME GENERALE

I. MISTERUL RECONCILIERII ÎN ISTORIA MÂNTUIRII

1. Tatăl și-a arătat milostivirea reconciliind lumea cu sine în Cristos, împăcând prin sângele crucii lui atât pe cele de pe pământ, cât și pe cele din ceruri¹. Fiul lui Dumnezeu, făcându-se om, a trăit între oameni ca să-i elibereze de robia păcatului² și să-i cheme din întuneric la strălucirea luminii sale³. De aceea, și-a început misiunea pe pământ predicând pocăința și zicând: „Converțiți-vă și credeți în evanghelie” (*Mc* 1,15).

Această invitație la pocăință, care fusese deja deseori anunțată de profeți, a pregătit inimile oamenilor pentru venirea împărăției lui Dumnezeu prin glasul lui Ioan Botezătorul, care a venit „predicând botezul pocăinței spre iertarea păcatelor” (*Mc* 1,4).

Isus însă nu numai că i-a îndemnat pe oameni la pocăință, ca să părăsească păcatele și să se întoarcă din toată inima la Domnul⁴, ci i-a și împăcat cu Tatăl, primindu-i pe păcătoși⁵. În afară de aceasta, a vindecat bolnavi ca să dea dovadă că are puterea de a ierta păcatele⁶. În sfârșit, el însuși a murit pentru păcatele noastre și a înviat pentru îndreptățirea noastră⁷. De aceea, în noaptea în care era vândut, începând pătimirea aducătoare de mântuire⁸, a instituit jertfa noului legământ în sângele său spre iertarea păcatelor⁹ și, după învierea sa, l-a trimis pe Duhul Sfânt asupra apostolilor, ca să aibă

---

¹ Cf. *2Cor* 5,18 ș.u.; *Col* 1,20.

² Cf. *In* 8,34-36.

³ Cf. *IPt* 2,9.

⁴ Cf. *Lc* 15.

⁵ *Lc* 5,20.27-32; 7,48.

⁶ Cf. *Mt* 9,2-8.

⁷ Cf. *Rom* 4,25.

⁸ Cf. LITURGHIERUL ROMAN, *Rugăciunea euharistică III*.

⁹ Cf. *Mt* 26,28.

puterea de a ierta sau a reține păcatele¹⁰ și ca să primească misiunea de a predica în numele lui pocăința și iertarea păcatelor la toate popoarele¹¹.

Ascultând de porunca Domnului, Petru, căruia Cristos îi spusese: „Ție îți voi da cheile împărăției cerurilor: ceea ce vei lega pe pământ va fi legat și în ceruri, iar ceea ce vei dezlega pe pământ va fi dezlegat și în ceruri” (*Mt* 16,19), în ziua de Rusalii, a predicat iertarea păcatelor prin Botez: „Convertiți-vă și fiecare să se boteze în numele lui Isus Cristos spre iertarea păcatelor voastre” (*Fap* 2,38)¹². Niciodată de atunci Biserica nu a încetat să-i cheme pe oameni de la păcat la convertire și să facă cunoscută victoria lui Cristos asupra păcatului prin celebrarea Penitenței.

2. Această victorie asupra păcatului strălucește mai întâi în Botez, prin care omul vechi e răstignit cu Cristos, ca să fie distrus trupul păcatului și să nu mai slujim păcatului, ci, înviind cu Cristos, să trăim de acum pentru Dumnezeu¹³. De aceea, Biserica își mărturisește credința „într-un singur Botez spre iertarea păcatelor”.

La sfânta jertfă a Liturghiei este făcută prezentă pătimirea lui Cristos, iar trupul dat pentru noi și sângele vărsat spre iertarea păcatelor sunt din nou oferite de către Biserică lui Dumnezeu, pentru mântuirea lumii întregi. Căci în sfânta Euharistie este prezent Cristos care se oferă „ca jertfă a împăcării noastre”¹⁴, pentru ca noi „să devenim una” prin Duhul Sfânt¹⁵.

Mai mult, Mântuitorul nostru, Isus Cristos, în timp ce a dăruit apostolilor și succesorilor lor puterea de a ierta păcatele, a instituit în Biserică sacramentul Penitenței, pentru ca credincioșii, care după Botez cad în păcate, printr-o reînnoire a harului, să fie reconciliați cu Dumnezeu¹⁶. Căci Biserica „are și apă, și lacrimi: apa Botezului și lacrimile Penitenței”¹⁷.

¹⁰ Cf. *In* 20,19-23.

¹¹ Cf. *Lc* 24,47.

¹² Cf. *Fap* 3,19,26; 17,30.

¹³ Cf. *Rom* 6,4-10.

¹⁴ Cf. LITURGHIERUL ROMAN, *Rugăciunea euharistică III*.

¹⁵ Cf. LITURGHIERUL ROMAN, *Rugăciunea euharistică II*.

¹⁶ Cf. CONCILIUL TRIDENTIN, sesiunea a XIV-a, *De sacramento Pœnitentiæ*, cap.1: DS 1668 et 1670; can. 1: DS 1701.

¹⁷ AMBROZIU DE MILANO, *Epist.*, 41, 12: PL 16, 1116.

II. RECONCILIAREA PĂCĂTOȘILOR ÎN VIAȚA BISERICII

Biserica deopotrivă sfântă și având mereu nevoie de purificare

3. Cristos „a iubit Biserica și s-a dat pe sine pentru ea pentru a o sfinți” (*Ef* 5, 25-26) și a unit-o cu sine ca pe mireasa sa¹⁸; a copleșit-o cu daruri dumnezeiești¹⁹ pe ea, care este trupul și plinătatea lui, și prin ea a răspândit la toți adevărul și harul.

Totuși, membrii Bisericii sunt supuși ispitelor și adesea cad în mizeria păcatelor. De aceea, „în vreme ce Cristos, «sfânt, nevinovat și fără pată» (*Evr* 7,26), n-a cunoscut păcatul (cf. *2Cor* 5,21), ci a venit pentru a ispăși doar păcatele poporului (cf. *Evr* 2,17), Biserica, incluzând în sânul ei oameni păcătoși, deopotrivă sfântă și având mereu nevoie de purificare, practică neîncetat pocăința și înnoirea”²⁰.

Penitența în viața și liturgia Bisericii

4. Poporul lui Dumnezeu, în multe și diferite feluri, împlinește această penitență continuă. Căci, participând prin răbdarea sa la suferințele lui Cristos²¹, practicând faptele de milostenie și caritate²² și convertindu-se din zi în zi tot mai mult potrivit evangheliei lui Cristos, devine în lume semnul întoarcerii la Dumnezeu. Biserica exprimă acest lucru în viața ei și îl celebrează în liturgia sa, atunci când credincioșii se recunosc păcătoși și cer iertare de la Dumnezeu și de la frați, așa cum se întâmplă în celebrările penitențiale, în proclamarea cuvântului lui Dumnezeu, în rugăciune și în părțile penitențiale ale celebrării euharistice²³.

În sacramentul Penitenței însă, credincioșii „dobândesc de la mila lui Dumnezeu iertare pentru ofensa adusă și, în același timp, sunt reconciliați

¹⁸ Cf. *Ap* 19,7.

¹⁹ Cf. *Ef* 1,22-23; CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția dogmatică despre Biserică *Lumen gentium*, 7: *AAS* 57 (1965) 9-11.

²⁰ CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția dogmatică despre Biserică *Lumen gentium*, 8: *AAS* 57 (1965) 12.

²¹ Cf. *IPt* 4,13.

²² Cf. *IPt* 4,8.

²³ Cf. CONCILIUL TRIDENTIN, Sesiunea a XIV-a, *De sacramento Pœnitentiæ*: DS 1638, 1740, 1743; SFÂNȚA CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), 35: *AAS* 59 (1967) 560-561; LITURGHIERUL ROMAN, *Norme generale*, 29, 30, 56 a.b.g.

cu Biserica, pe care au rănit-o prin păcat și care, prin dragostea, exemplul și rugăciunea ei, colaborează la convertirea lor²⁴.

Împăcarea cu Dumnezeu și cu Biserica

5. Deoarece păcatul este o ofensă adusă lui Dumnezeu, ofensă care rupe prietenia cu el, penitența, „în cele din urmă, are ca scop să-l iubim pe Dumnezeu și să ne încredințăm cu totul lui”²⁵. Așadar, omul păcătos care, prin harul lui Dumnezeu cel milostiv, intră pe calea penitenței, se întoarce la Tatăl care „ne-a iubit mai întâi” (*IIn* 4,19), la Cristos care s-a dat pe sine pentru noi²⁶ și la Duhul Sfânt care a fost revărsat în noi cu prisosință²⁷.

Dar, „potrivit tainei nepătrunse și binevoitoare a economiei mântuirii, oamenii sunt uniți între ei dintr-o necesitate supranaturală, prin care păcatul unuia dăunează celorlalți, așa cum și sfințenia unuia este o binefacere pentru ceilalți”²⁸, și astfel, penitența aduce cu sine întotdeauna și împăcarea cu frații, cărora păcatul le-a adus vătămare.

Mai mult, oamenii, în săvârșirea nedreptății, adesea acționează chiar în comun; în același fel, și în penitență, ei se ajută reciproc, pentru ca, eliberați de păcat prin harul lui Cristos, să lucreze împreună cu toți oamenii de bunăvoință la realizarea dreptății și păcii în lume.

Sacramentul Penitenței și părțile sale

6. Discipolul lui Cristos, care, după păcat, mișcat de Duhul Sfânt, se apropie de sacramentul Penitenței trebuie, înainte de toate, să se întoarcă la Dumnezeu din toată inima. Această schimbare totală a inimii, care se desăvârșește prin părerea de rău pentru păcat și hotărârea pentru o nouă viață, se exprimă prin mărturisirea făcută Bisericii și prin ispășirea cuvenită, precum și prin îndreptarea vieții. Dumnezeu, însă, acordă iertarea păcatelor prin Biserică, iar ea acționează prin slujirea preoților²⁹.

²⁴ CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția dogmatică despre Biserică *Lumen gentium*, 11: AAS 57 (1965) 15-16.

²⁵ PAUL AL VI-LEA, Constituția apostolică *Pœnitentini* (17 februarie 1966): AAS 58 (1966) 179; cf. CONCILIUL AL II-LEA VATICAN, Constituția dogmatică despre Biserică *Lumen gentium*, 11: AAS 57 (1965) 15-16.

²⁶ Cf. *Gal* 2,20; *Ef* 5,25.

²⁷ Cf. *Tit* 3,6.

²⁸ PAUL AL VI-LEA, Constituția apostolică *Indulgentiarum doctrina* (1 ianuarie 1967), nr. 4: AAS 59 (1967) 9; cf. PIUS AL XII-LEA, Scrisoarea enciclică *Mystici Corporis* (29 iunie 1943): AAS 35 (1943) 213.

²⁹ Cf. CONCILIUL TRIDENTIN, Sesiunea a XIV-a, *De sacramento Pœnitentiæ*, cap. 1: DS 1673-1675.

a) Căința

Între actele penitentului, primul loc îl deține căința, care este „durerea inimii și regretul pentru păcatul comis, cu hotărârea de a nu mai păcătuî”³⁰. Căci „în împărăția lui Cristos putem intra numai prin «metanoia», adică prin schimbarea interioară a omului întreg, care începe să gândească, să judece și să-și orânduiască viața determinat de acea sfințenie și iubire a lui Dumnezeu, care ni s-au manifestat, în cele din urmă, în Fiul și care ne-au fost împărțășite din belșug (cf. *Evr* 1,2; *Col* 1,19 și par.; *Ef* 1,23 și par.)”³¹. De această căință a inimii depinde, așadar, adevărul penitenței. Căci convertirea trebuie să-l afecteze intrinsec pe om, ca să-l lumineze din ce în ce mai adânc și să-l facă din zi în zi mai asemănător cu Cristos.

b) Mărturisirea

La sacramentul Penitenței aparține mărturisirea păcatelor, care provine din cunoașterea adevărată de sine în fața lui Dumnezeu și din părerea de rău pentru ele. Această cercetare intimă a inimii și această acuzare externă trebuie să se facă în lumina milostivirii lui Dumnezeu. Mărturisirea, însă, îi cere penitentului voința de a-și deschide inima sa slujitorului lui Dumnezeu; slujitorului însă îi cere o judecată spirituală prin care acesta, acționând în persoana lui Cristos, pronunță, potrivit puterii cheilor, sentința iertării sau reținerii păcatelor³².

c) Pocăința

Adevărata convertire se desăvârșește prin ispășirea vinovăției, prin schimbarea vieții și repararea daunei³³. Datoria și măsura ispășirii trebuie să fie adecvate fiecărui penitent, pentru ca fiecare să repare ordinea pe care a lezat-o și, potrivit cu boala de care a suferit, să fie tratat cu medicamente eficiente. Trebuie apoi ca pedeapsa să fie cu adevărat remediu împotriva păcatului și, întrucâtva, să reînnoiască viața. Astfel, penitentul, „uitând cele din urma sa” (*Fil* 3,13), se înserează din nou în misterul mântuirii și se îndreaptă spre cele viitoare.

³⁰ CONCILIUL TRIDENTIN, Sesiunea a XIV-a, *De sacramento Pœnitentiæ*, cap. 4: DS 1676.

³¹ PAUL AL VI-LEA, Constituția apostolică *Pœnitentini* (17 februarie 1966): AAS 58 (1966) 179.

³² Cf. CONCILIUL TRIDENTIN, Sesiunea a XIV-a, *De sacramento Pœnitentiæ*, cap. 5: DS 1679.

³³ Cf. CONCILIUL TRIDENTIN, Sesiunea a XIV-a, *De sacramento Pœnitentiæ*, cap. 8: DS 1690-1692; PAUL AL VI-LEA, Constituția apostolică *Indulgentiarum doctrina* (1 ianuarie 1967), 2-3: AAS 59 (1967) 6-8.

d) *Dezlegarea*

Dumnezeu acordă iertare celui păcătos care își manifestă convertirea în fața slujitorului Bisericii, în mărturisirea sacramentală, prin semnul dezlegării, și așa se înfăptuiește sacramentul Pocăinței. Căci, după planul de mântuire al lui Dumnezeu, prin care s-a arătat bunătatea și iubirea de oameni a lui Dumnezeu mântuitorul nostru³⁴, Dumnezeu vrea să ne acorde mântuirea prin semne vizibile și să reînnoiască legământul călcat.

Prin sacramentul Penitenței, așadar, Tatăl îl primește pe fiul care se întoarce, Cristos ia pe umerii săi oaia pierdută și o duce în staulul său și Duhul Sfânt își sfințește din nou templul sau se sălășluiește în el mai din plin; aceasta, în sfârșit, se manifestă prin participarea reînnoită și mai frecventă la masa Domnului, prin care fiul întors de departe provoacă o mare bucurie la ospățul Bisericii lui Dumnezeu³⁵.

Necesitatea și folosul acestui sacrament

7. După cum rana păcatului e multiplă și variată în viața particulară și în cea a comunității, tot așa, și remediul pe care ni-l dă penitența este diferit. Cei care, prin păcatul de moarte, s-au rupt de legătura dragostei față de Dumnezeu sunt rechemați prin sacramentul Penitenței la viața pe care au pierdut-o. Cei care cad în păcate veniale, experimentând zilnic slăbiciunea lor, capătă puteri noi prin celebrarea repetată a Penitenței, ca să ajungă la deplina libertate a fiilor lui Dumnezeu.
  - a) Pentru a dobândi remediul mântuitor al sacramentului Penitenței, după dispoziția milostivului Dumnezeu, fiecare credincios trebuie să mărturisească preotului toate și fiecare păcat grav, de care, după cercetarea conștiinței, își aduce aminte³⁶.
  - b) În afară de aceasta, participarea deasă și cu seriozitate la acest sacrament este foarte utilă, chiar pentru păcatele veniale. Nu este numai o repetare rituală, nici un exercițiu psihologic oarecare, ci o grijă continuă de a desăvârși harul Botezului, pentru ca, în timp ce purtăm în trupul nostru moartea lui Isus, viața lui să se manifeste din ce în ce mai mult în noi³⁷. La aceste spovezi, în timp ce se acuză de păcatele ușoare, penitenții să se îngrijească

³⁴ Cf. *Tit* 3,4-5.

³⁵ Cf. *Lc* 15,7.10.32.

³⁶ Cf. CONCILIUL TRIDENTIN, Sesiunea a XIV-a, *De sacramento Pœnitentiæ*, cap. 5: DS 1707-1708.

³⁷ Cf. *2Cor* 4,10.

în chip deosebit de a se conforma mai profund lui Isus și de a urma cu mai multă atenție glasul Duhului.

Pentru ca acest sacrament al mântuirii să aibă cu adevărat putere asupra credincioșilor, este necesar ca în toată viața lor aceste spovezi să lucreze ca niște rădăcini și să-i determine să acționeze cu zel reînnoit în slujba lui Dumnezeu și a fraților.

Celebrarea acestui sacrament este întotdeauna un act prin care Biserica își manifestă credința, îi mulțumește lui Dumnezeu pentru libertatea prin care Cristos ne-a eliberat³⁸ și își oferă viața ca o jertfă spirituală spre mărirea slavei lui Dumnezeu, grăbindu-se în întâmpinarea lui Cristos.

III. FUNCȚII ȘI SLUJIRI ÎN RECONCILIAREA PENITENȚILOR

Rolul comunității în celebrarea Penitenței

8. Întreaga Biserică, întrucât este popor preoțesc, participă în diferite moduri la exercitarea lucrării de reconciliere pe care i-a încredințat-o Domnul. Nu numai că îi cheamă pe toți la pocăință, prin predicarea cuvântului lui Dumnezeu, dar, mai mult, ea mijlocește pentru păcătoși și vine în ajutor penitentului cu grija și preocuparea ei maternă, ca să poată să-și cunoască și să-și mărturisească păcatele și să dobândească milă de la Dumnezeu, care singur poate ierta păcatele. Mai mult, Biserica însăși devine instrumentul convertirii și al dezlegării penitentului prin slujirea acordată de către Cristos apostolilor și succesorilor lor³⁹.

Ministrul sacramentului Penitenței

- 9.
- a) Biserica exercită slujirea sacramentului Penitenței prin episcopi și preoți care îi cheamă pe credincioși la convertire prin predicarea cuvântului lui Dumnezeu, proclamă și acordă, în numele lui Cristos și prin puterea Duhului Sfânt, iertarea păcatelor.

În exercitarea acestei slujiri, preoții acționează în unire cu episcopul și participă din puterea și misiunea lui, care e coordonatorul disciplinei penitențiale⁴⁰.

³⁸ Cf. *Gal* 4,31.

³⁹ Cf. *Mt* 18,18; *In* 20,23.

⁴⁰ CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția dogmatică despre Biserică *Lumen gentium*, 26: *AAS* 57 (1965) 31-32.

- b) Slujitorul competent al sacramentului Penitenței este preotul, care are facultatea de a dezlega conform legilor canonice. Totuși, toți preoții, deși neapropați pentru a asculta sfintele spovezi, dezleagă valid și licit pe toți penitenții care se află în pericol de moarte.

Practica pastorală a acestei slujiri

10.

- a) Pentru ca un duhovnic să poată să-și împlinească în mod corect și cu fidelitate misiunea sa, trebuie să cunoască bolile sufletelor și să prescrie remedii potrivite, să exercite cu înțelepciune misiunea de judecător și să-și însușească, printr-un studiu asiduu, sub conducerea magisteriului Bisericii și, mai ales, prin multe rugăciuni înălțate către Dumnezeu, știința și prudența necesare pentru aceasta, deoarece cunoașterea sufletelor este cunoașterea adâncă a lucrării lui Dumnezeu în inima oamenilor, darul Duhului Sfânt și rodul iubirii⁴¹.
- b) Duhovnicul trebuie să se arate întotdeauna dispus pentru ascultarea spovezilor, ori de câte ori credincioșii cer aceasta în mod rațional⁴².
- c) Prin faptul că îl primește pe penitentul păcătos și-l aduce la lumina adevărului, el îndeplinește o misiune părintească, descoperindu-le oamenilor inima Tatălui ceresc și arătându-le imaginea lui Cristos, Păstorul cel bun. Să-și amintească, așadar, că lui i s-a încredințat misiunea lui Cristos, care, pentru a-i mântui pe oameni, a împlinit lucrarea milostivă a răscumpărării și e prezent cu puterea sa în sfintele sacramente⁴³.
- d) Duhovnicul, conștient că a cunoscut conștiința secretă a fratelui său ca slujitor al lui Dumnezeu, este obligat din oficiu să păstreze cu sfințenie sigiliul sacramental.

Îndatoririle penitentului

11. E de mare importanță contribuția pe care însuși penitentul o are în sacramentul Penitenței.

⁴¹ Cf. *Fil* 1,9-10.

⁴² Cf. SFÂNȚA CONGREGAȚIE PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, *Normae pastorales circa absolutionem sacramentalem generali modo impertiendam* (16 iunie 1972), nr. XII: *AAS* 64 (1972) 514.

⁴³ Cf. CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum Concilium*, 7: *AAS* 56 (1964) 100-1001.

Căci atunci când, fiind cu adevărat dispus, se apropie de acest remediu mântuitor instituit de Cristos și își mărturisește păcatele, participă prin acțiunile sale la însăși esența sacramentului, care se împlinește prin cuvintele dezlegării rostite în numele lui Cristos de către slujitor.

Astfel, credinciosul, experimentând și proclamând milostivirea lui Dumnezeu în viața sa, celebrează împreună cu preotul liturgia Bisericii, care îl reînnoiește fără încetare.

IV. CELEBRAREA SACRAMENTULUI PENITENȚEI

Locul celebrării

12. Sacramentul Penitenței se administrează în locul și spațiul stabilit prin drept.

Timpul celebrării

13. Reconcilierea penitenților poate fi celebrată în orice timp și în orice loc. Se cuvine însă ca credincioșii să cunoască ziua și ora în care preotul e prezent pentru a celebra acest sacrament. Credincioșii să fie obișnuiți să vină la sacramentul Penitenței în afara timpului când se celebrează sfânta Liturghie, mai ales la orele stabilite⁴⁴.

Foarte mult se potrivește pentru celebrarea sacramentului Penitenței timpul Postului Mare, căci încă din Miercurea Cenușii răsună invitația solemnă făcută poporului lui Dumnezeu: „Convertiți-vă și credeți în evanghelie” (Mc 1, 15). Se cuvine, așadar, să se organizeze de mai multe ori, în timpul Postului Mare, celebrări penitențiale, pentru a se da ocazia tuturor credincioșilor de a se împăca cu Dumnezeu și cu frații și de a celebra cu inimi reînnoite misterul pascal în *triduum*-ul sacru.

Hainele liturgice

14. Cât privește hainele liturgice în celebrarea Penitenței, să se păstreze normele stabilite de către ordinarii locurilor.

---

⁴⁴ Cf. SFÂNȚA CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), 35: AAS 59 (1967) 560-561.

A.

RITUALUL RECONCILIERII FIECĂRUI PENITENT ÎN PARTE

Pregătirea preotului și a penitentului

- 15.** Pentru celebrarea sacramentului, preotul și penitentul trebuie mai întâi să se pregătească prin rugăciune. Preotul să-l invoce, așadar, pe Sfântul Duh, ca să primească de la el lumină și iubire; penitentul să-și compare viața cu exemplul și poruncile lui Cristos și să-l roage pe Dumnezeu pentru iertarea păcatelor sale.

Primirea penitentului

- 16.** Preotul să primească penitentul cu iubire frățească și, dacă crede de cuviință, să-l salute cu amabilitate. Apoi, penitentul face semnul sfintei cruci, zicând: **În numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfântului Duh. Amin.** Acest lucru îl poate face și preotul împreună cu el. Apoi preotul invită penitentul, printr-o formulă scurtă, la încredere în Dumnezeu. Dacă penitentul îi este necunoscut duhovnicului, îi va indica acestuia starea sa socială, precum și timpul ultimei mărturisiri, dificultățile pe care le întâmpină în viața creștină și altele care sunt folositoare duhovnicului pentru a-și exercita slujirea sa.

Citirea cuvântului lui Dumnezeu

- 17.** Apoi, preotul sau însuși penitentul citește, după caz, un text din Sfânta Scriptură, lucru ce poate avea loc chiar și la pregătirea celebrării acestui sacrament. Căci prin cuvântul lui Dumnezeu, creștinul primește lumina ca să-și cunoască păcatele, este chemat la convertire și la încredere în milostivirea lui Dumnezeu.

Mărturisirea păcatelor și acceptarea pocăinței

- 18.** Apoi, penitentul își mărturisește păcatele, începând, unde este obiceiul, cu formula mărturisirii generale: **Mărturisesc.** Preotul, dacă este necesar, să-l ajute pentru a face o spovadă completă; apoi, să-l îndemne să regrete cu sinceritate ofensele aduse lui Dumnezeu; în sfârșit, să-l ajute cu sfaturi potrivite să înceapă o viață nouă și, dacă va crede necesar, să-l instruiască asupra datoriilor vieții creștine.

Dacă penitentul a fost cauza vreunei daune sau a vreunui scandal, să-l aducă la hotărârea unei reparări cuvenite.

Apoi, preotul impune penitentului o pocăință care să nu fie doar ispășirea celor din trecut, ci și un ajutor pentru o nouă viață și un remediu împotriva slăbiciunii; de aceea, ea va trebui să corespundă, atât cât este posibil, gravității și naturii păcatelor. Această pocăință, după caz, se face fie prin rugăciune, fie prin renunțare la sine, dar, mai ales, prin slujirea aproapelui și prin fapte de milostenie, prin care se evidențiază că păcatul și iertarea lui comportă și un aspect social.

Rugăciunea penitentului și dezlegarea acordată de preot

19. După acestea, penitentul își manifestă părerea de rău și hotărârea de a duce o viață nouă printr-o rugăciune prin care imploră iertarea de la Dumnezeu Tatăl. Este bine ca această rugăciune să fie compusă din cuvinte luate din Sfânta Scriptură.

Preotul, după rugăciunea penitentului, întinzându-și mâinile peste capul acestuia, sau cel puțin mâna dreaptă, pronunță formula dezlegării, în care următoarele cuvinte sunt esențiale: **EU TE DEZLEG DE PĂCATELE TALE, ÎN NUMELE TATĂLUI, ȘI AL FIULUI, ✠ ȘI AL SFÂNTULUI DUH.** În timp ce pronunță aceste cuvinte, preotul face semnul crucii asupra penitentului. Formula dezlegării (cf. nr. 46) indică faptul că reconcilierea penitentului provine din milostivirea lui Dumnezeu Tatăl; arată legătura ce există între reconcilierea păcătosului și misterul pascal al lui Cristos; scoate în relief misiunea Duhului Sfânt în iertarea păcatelor; și, în cele din urmă, pune în lumină aspectul eclezial al sacramentului, prin aceea că împăcarea cu Dumnezeu este cerută și acordată prin slujirea Bisericii.

Proclamarea laudei și trimiterea penitentului

20. După ce a primit iertarea păcatelor, penitentul mărturisește milostivirea lui Dumnezeu și, printr-o scurtă invocație luată din Sfânta Scriptură, aduce mulțumiri lui Dumnezeu. Apoi, preotul îi spune: „Mergi în pace!”

Penitentul își continuă convertirea fiind convins că viața sa a fost schimbată conform evangheliei lui Cristos și că este pătrunsă din ce în ce mai mult de iubirea lui Dumnezeu, deoarece „dragostea acoperă o mulțime de păcate” (1Pt 4,8).

Ritul prescurtat

- 21.** Când necesitatea pastorală o cere, preotul poate să omită câteva părți din rit sau să le prescurteze; totuși, întotdeauna trebuie păstrate în întregime: mărturisirea păcatelor și acceptarea pocăinței, invitarea la părerea de rău (nr. 44), formula dezlegării și formula trimiterii. Dacă însă există un pericol de moarte iminent, este suficient ca preotul să spună cuvintele esențiale ale formulei dezlegării, adică: **EU TE DEZLEG DE PĂCATELE TALE, ÎN NUMELE TATĂLUI, ȘI AL FIULUI, ✠ ȘI AL SFÂNTULUI DUH.**

B.

RITUALUL RECONCILIERII MAI MULTOR PENITENȚI CU MĂRTURISIREA ȘI DEZLEGAREA INDIVIDUALĂ

- 22.** Acolo unde se adună împreună mai mulți penitenți ca să primească reconcilierea sacramentală, se cuvine ca ei să fie pregătiți la aceasta prin celebrarea cuvântului lui Dumnezeu.

La această celebrare pot să participe și alți credincioși, care se vor apropia de sacrament într-un alt moment.

Celebrarea comunitară manifestă mai clar natura eclezială a penitenței. Căci credincioșii ascultă împreună cuvântul lui Dumnezeu, care, proclamând milostivirea lui Dumnezeu, îi invită la convertire, și tot împreună iau în considerare conformarea vieții lor cu acest cuvânt al lui Dumnezeu și se ajută între ei printr-o rugăciune făcută în comun. După ce fiecare și-a mărturisit păcatele și a primit dezlegarea, toți, împreună, îl laudă pe Dumnezeu pentru faptele sale minunate săvârșite în favoarea poporului pe care și l-a dobândit prin sângele Fiului său.

Dacă este necesar, să fie mai mulți preoți care, în locuri potrivite, să poată asculta și dezlega pe fiecare credincios în parte.

Ritul inițial

- 23.** După ce credincioșii s-au adunat, se cântă, după împrejurări, un cântec potrivit. Apoi, preotul salută credincioșii, iar el, sau un alt slujitor, dacă este necesar, va face o scurtă introducere la celebrarea care urmează și anunță ordinea ce se va păstra. După aceea, îi invită pe toți să se roage și, după un moment de tăcere, rostește rugăciunea.

Celebrarea cuvântului lui Dumnezeu

- 24.** Sacramentul Penitenței trebuie să înceapă cu ascultarea cuvântului lui Dumnezeu, deoarece, prin cuvântul său, Dumnezeu cheamă la penitență și conduce la adevărata convertire a inimii.

Pot fi alese una sau mai multe lecturi. Dacă se aleg mai multe, se va inter-pune un psalm sau un alt cânt adaptat sau chiar un moment de tăcere, pentru ca să fie mai bine înțeles cuvântul lui Dumnezeu și să i se dea un mai mare asentiment al inimii. Dacă se alege o singură lectură, e bine să fie luată din Evanghelie.

Să se aleagă acele lecturi prin care:

- a) glasul lui Dumnezeu cheamă oamenii la convertire și la o conformare tot mai mare cu Cristos;
  - b) se pune înaintea ochilor misterul reconcilierii prin moartea și învierea lui Cristos și prin darurile Sfântului Duh;
  - c) se oferă oamenilor, spre iluminarea și scrutarea conștiinței, judecata lui Dumnezeu despre bine și rău în viața oamenilor.
- 25.** Omilia, care trebuie să pornească de la textele Sfintei Scripturi, să-i conducă pe penitenți la cercetarea conștiinței, la îndepărtarea de păcat și la conver-tirea la Dumnezeu. Să li se aducă aminte credincioșilor că păcatul este împotriva lui Dumnezeu, împotriva comunității și a aproapei, precum și împotriva penitentului însuși. Apoi, după caz, să fie reamintite:
- a) milostivirea infinită a lui Dumnezeu, care este mai mare decât toate ră-utățile noastre, și prin care el însuși, iar și iar, ne cheamă la el;
  - b) necesitatea pocăinței interioare, prin care, în mod sincer, ne predispu-nem și la repararea daunelor păcatelor;
  - c) aspectul social al harului și al păcatului, prin care păcatele fiecăruia se răsfrâng asupra întregului trup al Bisericii;
  - d) lucrarea noastră de ispășire, care primește putere din ispășirea lui Cristos și cere mai întâi, pe lângă faptele de pocăință, practicarea iubirii adevărate față de Dumnezeu și față de aproapele.

- 26.** După ce s-a ținut omilia, să se acorde un timp suficient pentru tăcere, ca să se facă examenul de conștiință și să se trezească adevărata părere de rău pentru păcate. Preotul însuși sau diaconul, sau alt slujitor, poate să-i ajute pe credincioși prin scurte invocații sau rugăciuni litanice, ținându-se seama de vârsta și condiția lor etc.

Dacă este oportun, această cercetare a cugetului și trezire a căinței poate înlocui omilia; dar, în acest caz, trebuie să înceapă imediat după citirea textului din Sfânta Scriptură.

Ritul reconcilierii

27. După ce un diacon sau alt slujitor a făcut invitația, toți îngenunchează sau se înclină și rostesc formula mărturisirii generale (de ex., **Mărturisesc**); apoi, stând în picioare, după caz, recită o rugăciune litanică sau un cântec potrivit, care să exprime mărturisirea păcatelor, părerea de rău a inimii, cererea de iertare, precum și încrederea în milostivirea lui Dumnezeu. La sfârșit se adaugă Rugăciunea domnească, care nu se omite niciodată.
28. După ce s-a recitat Rugăciunea domnească, preoții se îndreaptă spre locul stabilit pentru ascultarea povezilor. Penitenții care doresc să facă mărturisirea păcatelor se apropie de preotul pe care și l-au ales și, primind pocăința cuvenită, sunt dezlegați prin formula pentru dezlegarea unui singur penitent.
29. După ce s-au terminat mărturisirile, preoții se întorc în prezbiteriu. Cel care prezidează celebrarea îi invită pe toți la mulțumire, prin care credincioșii preamăresc milostivirea lui Dumnezeu. Acest lucru poate avea loc fie printr-un imn, fie printr-un psalm sau printr-o rugăciune litanică. La sfârșit, preotul încheie celebrarea cu o rugăciune prin care îl laudă pe Dumnezeu pentru prea marea dragoste cu care ne-a iubit pe noi.

Trimiterea poporului

30. După aducerea de mulțumire, preotul îi binecuvântează pe credincioși. Apoi, diaconul sau preotul trimite adunarea.

C

RITUALUL RECONCILIERII PENITENȚILOR CU MĂRTURISIREA ȘI DEZLEGAREA GENERALĂ

Norme privind disciplina dezlegării generale

31. Mărturisirea individuală și completă și dezlegarea individuală rămân unicul mijloc obișnuit, prin care credincioșii se reconciliază cu Dumnezeu și cu Biserica, în afară de cazul când o imposibilitate fizică sau morală îi scuză de la o asemenea mărturisire.

Se poate întâmpla, din cauza unor împrejurări deosebite care survin uneori, ca, fără o mărturisire individuală, să fie permisă și chiar obligatorie dezlegarea împărțită în mod general mai multor penitenți deodată.

În afară de cazul pericolului de moarte, e permis să se dea dezlegarea sacramentală mai multor penitenți deodată, care și-au mărturisit păcatele nu mai la modul general și care sunt pregătiți pentru a primi reconcilierea, dacă există o necesitate gravă, și anume atunci când, având în vedere numărul penitenților, nu există duhovnici pentru a asculta cum se cuvine spovezile în timpul disponibil, așa încât penitenții – fără vina lor – ar fi constrânși să fie lipsiți mai mult timp de harul sacramental sau de sfânta Împărtășanie. Aceasta se poate întâmpla mai ales în țările de misiuni, dar și în alte locuri și la alte grupuri de persoane la care se constată această necesitate.

Acest lucru nu este permis, dacă sunt destui preoți, numai pentru marea afluență de credincioși, cum ar fi, de exemplu, la o sărbătoare mare sau la un pelerinaj⁴⁵.

- 32.** Dreptul de a judeca dacă sunt sau nu îndeplinite condițiile stabilite mai sus și, deci, de a decide când este permis să se acorde dezlegarea sacramentală generală este rezervat episcopului diecezan, după ce s-a consultat în prealabil cu ceilalți membri ai conferinței episcopale.

În afară de cazurile stabilite de episcopul diecezan, dacă se ivește vreo altă necesitate gravă de a acorda deodată la mai mulți credincioși dezlegarea sacramentală, preotul trebuie să recurgă mai întâi la ordinariul locului, ori de câte ori poate, ca să poată da în mod licit dezlegarea; altfel, despre această necesitate și despre dezlegarea acordată, îl va înștiința cât mai repede pe ordinariul său⁴⁶.

- 33.** În ceea ce îi privește pe credincioși, ca să se poată folosi de dezlegarea sacramentală acordată deodată la mai mulți, se cere în mod absolut ca ei să fie dispuși cu adevărat, adică să regrete toate păcatele comise și să promită că se vor abține de la păcate, să se hotărască să repare eventualele daune și scandaluri și, în același timp, să-și propună că își vor mărturisi în particular, la timpul potrivit, toate păcatele grave, pe care acum nu le pot mărturisi.

⁴⁵ Cf. SFÂNȚA CONGREGAȚIE PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, *Normae pastorales...*, III: AAS 64 (1972) 511.

⁴⁶ SFÂNȚA CONGREGAȚIE PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, *Normae pastorales...*, V: AAS 64 (1972) 512.

Despre aceste dispoziții și condiții cerute pentru valoarea însăși a sacramentului, preoții sunt datori să-i catehizeze cu grijă pe credincioși⁴⁷.

- 34.** Cei cărora li s-au iertat păcatele grave în comun să facă mărturisirea auriculară înainte de a primi o nouă dezlegare generală, în afară de cazul când sunt împiedicați de o cauză justă. În schimb, sunt obligați, dacă nu există vreo imposibilitate morală, să meargă la duhovnic în curs de un an. Rămâne și pentru aceștia porunca prin care fiecare credincios e obligat să-și mărturisească toate păcatele grave, pe care încă nu le-a mărturisit în particular înaintea unui preot, cel puțin o dată pe an⁴⁸.

Ritul dezlegării generale

- 35.** Pentru reconcilierea penitenților prin mărturisirea și dezlegarea generală în cazurile stabilite de drept, toate se vor face după cum s-a spus mai sus despre celebrarea Reconcilierii pentru mai mulți penitenți, cu mărturisirea și dezlegarea în particular, modificând cele ce urmează.
- a) După ce s-a terminat omilia sau chiar în timpul ei, credincioșii care vor să primească dezlegarea generală să fie îndemnați să se dispună cu adevărat, adică fiecare să-și regrete păcatele și să-și propună că se va abține de la păcate, că va repara daunele și scandalurile cauzate și, în același timp, să-și propună că la timpul potrivit va mărturisi unui duhovnic toate păcatele grave pe care acum nu le poate mărturisi⁴⁹; să se impună apoi o anumită ispășire spre a fi făcută de toți, la care fiecare va putea să adauge și altceva, dacă vrea.
- b) Apoi diaconul sau un alt slujitor, sau chiar preotul, îi va invita pe penitenții care vor să primească dezlegarea în comun să mărturisească printr-un semn că o cer (de ex., prin plecarea capului sau îngenunchind, sau prin alt semn stabilit de conferințele episcopale), spunând împreună formula mărturisirii generale (de ex., **Mărturisesc**), după care poate avea loc o rugăciune litanică sau un cântec penitențial, iar apoi se va recita sau cânta rugăciunea Tatăl nostru, după cum s-a spus și mai sus, la nr. 27.
- c) După aceea, preotul pronunță rugăciunea de invocare, prin care se cere harul Duhului Sfânt pentru iertarea păcatelor, se proclamă victoria asupra

⁴⁷ SFÂNȚA CONGREGAȚIE PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, *Normae pastorales...*, VI.XI: AAS 64 (1972) 512-514.

⁴⁸ SFÂNȚA CONGREGAȚIE PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, *Normae pastorales...*, VII.VIII: AAS 64 (1972) 512-513.

⁴⁹ Cf. SFÂNȚA CONGREGAȚIE PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, *Normae pastorales...*, VI: AAS 64 (1972) 512.

păcatului prin moartea și învierea lui Cristos și se dă dezlegarea sacramentală penitenților.

- d) La sfârșit, preotul îi invită pe toți la mulțumire, precum s-a spus mai sus la nr. 29, și, omițând rugăciunea de încheiere, binecuvântează îndată poporul și îl trimite.

V. CELEBRĂRILE PENITENȚIALE

Caracteristicile și structura

- 36.** Celebrările penitențiale sunt adunări ale poporului lui Dumnezeu pentru a asculta cuvântul lui Dumnezeu, prin care este invitat la convertire și la reînnoirea vieții și i se vestește eliberarea noastră de păcat prin moartea și învierea lui Cristos. Structura lor este aceeași care se păstrează și în celebrările cuvântului lui Dumnezeu⁵⁰, și care este propusă în *Ritualul reconcilierii mai multor penitenți*.

Se cuvine, așadar, ca, după ritul începutului (cântecul, salutul și rugăciunea), să se citească una sau mai multe lecturi din Sfânta Scriptură, intercalându-se cântece sau psalmi, sau momente de tăcere, care vor fi explicate în cadrul omiliei și aplicate credincioșilor adunați. Nu este oprit ca, fie înainte de aceste lecturi din Scriptură, fie după ele, să se facă lecturi și din sfinții părinți sau scriitori ai Bisericii, care să ajute comunitatea și pe fiecare în parte la cunoașterea adevărată a păcatelor și la o adevărată căință a inimii, adică să provoace la convertire.

După omilie și meditarea cuvântului lui Dumnezeu, se cuvine ca adunarea credincioșilor să se roage cu o singură inimă și într-un singur glas, pentru ca, printr-o rugăciune litanică sau în alt mod, să se promoveze participarea activă a credincioșilor. La sfârșit să se spună întotdeauna Rugăciunea domnească, pentru ca Dumnezeu, Tatăl nostru, „să ne ierte nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri... și să ne mântuiască de Cel Rău”. Preotul sau slujitorul care prezidează adunarea încheie cu rugăciunea și cu trimiterea poporului.

⁵⁰ Cf. SFÂNȚA CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Inter œcumenici* (26 septembrie 1964), 37-39: AAS 56 (1964) 110-111.

Folosul și importanța

- 37.** Să se evite cu grijă ca nu cumva, în opinia credincioșilor, aceste celebrări să se confunde cu celebrarea sacramentului Penitenței⁵¹. Aceste celebrări penitențiale sunt foarte utile pentru a favoriza convertirea și purificarea inimii⁵².

Celebrările penitențiale se orânduiesc mai ales pentru:

- promovarea spiritului de penitență în comunitatea creștină;
- ajutorarea credincioșilor în pregătirea spovezii care, la timpul potrivit, va fi făcută de către fiecare în parte;
- educarea copiilor ca în mod treptat să-și formeze o conștiință despre păcat în viața umană și despre eliberarea de păcat prin Cristos;
- ajutorarea catecumenilor la convertire.

În afară de aceasta, acolo unde nu există un preot pentru acordarea dezlegării sacramentale, celebrările penitențiale sunt foarte folositoare, întrucât contribuie la trezirea căinței desăvârșite din iubire, prin care credincioșii pot dobândi, în dorința penitenței sacramentale viitoare, harul lui Dumnezeu⁵³.

VI. ADAPTAREA RITULUI LA DIFERITE REGIUNI ȘI ÎMPREJURĂRI

Adaptările pe care le pot face conferințele episcopale

- 38.** Conferințelor episcopale le revine dreptul de a adapta, în ritualuri special pregătite, acest *Ritual al Penitenței* la necesitățile fiecărei regiuni, pentru ca, după aprobarea primită de la Sfântul Scaun, ele să fie întrebuițate în teritoriile respective. Sarcinile conferințelor episcopale vor fi:
- a) să hotărască normele referitoare la disciplina sacramentului Penitenței, mai ales în ceea ce privește slujirea preoților și rezervarea păcatelor;
  - b) să determine mai exact locul potrivit pentru celebrarea obișnuită a sacramentului Penitenței și semnele de penitență pe care credincioșii le vor întrebuița la mărturisirea generală (cf. nr. 35);

⁵¹ Cf. SFÂNTA CONGREGAȚIE PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, *Normae pastorales...*, X: AAS 64 (1972) 513-514.

⁵² SFÂNTA CONGREGAȚIE PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, *Normae pastorales...*, X: AAS 64 (1972) 513-514.

⁵³ Cf. CONCILIUL TRIDENTIN, Sesiunea a XIV-a, *De sacramento Pœnitentiæ*, cap. 5: DS 1677.

c) să pregătească versiunea textelor, adaptate caracterului fiecărui popor și fiecărei limbi, și să compună noi texte pentru rugăciuni, fie ale credincioșilor, fie ale slujitorului sacru, păstrându-se nealterată formula sacramentală.

Adaptările pe care le poate face episcopul

39. Este de competența episcopului diecezan:

- a) să reglementeze disciplina penitenței în dieceza sa⁵⁴ și să aplice adaptările oportune ale ritului, după normele propuse de conferința episcopală;
- b) să hotărască, sfătuindu-se cu ceilalți membri ai conferinței episcopale, când e permisă, în condițiile stabilite de Sfântul Scaun, conferirea dezlegării sacramentale în mod general⁵⁵.

Adaptările ce revin slujitorului hirotonit

40. Preoților, în special parohilor, le revine:

- a) în celebrarea sacramentului Penitenței, fie spre binele individual, fie spre binele comunității, să adapteze ritul la împrejurările concrete în care se află penitenții, păstrând structura esențială și formula integrală a dezlegării; dacă este oportun, din motive pastorale, să omită unele părți, sau să le îmbogățească; să aleagă textele lecturilor sau rugăciunilor; să determine locul mai potrivit pentru celebrare, conform normelor stabilite de conferințele episcopale, astfel încât întreaga celebrare să fie bogată și rodnică;
- b) să propună și să pregătească celebrările penitențiale, în timpul anului, dar, mai ales, în timpul Postului Mare, fiind ajutați chiar și de laici, astfel încât textele alese și desfășurarea celebrării să fie cu adevărat adaptate la condiția și împrejurările comunității sau ale grupului respectiv (copii, bolnavi etc.);
- c) în caz de necesitate gravă, nefiind înștiințat episcopul locului, și dacă nu se poate recurge la el, să decidă asupra acordării dezlegării sacramentale pentru mai mulți penitenți, după ce s-a făcut numai mărturisirea generală, cu obligația totuși de a-l anunța cât mai repede pe episcop cu privire la dezlegarea și la acordarea ei.

⁵⁴ Cf. CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția dogmatică despre Biserică, *Lumen gentium*, 26: AAS 57 (1965) 31-32.

⁵⁵ Cf. SFÂNȚA CONGREGAȚIE PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, *Normae pastorales...*, V: AAS 64 (1972) 512.

CAPITOLUL I

RITUALUL RECONCILIERII FIECĂRUI PENITENT ÎN PARTE

Primirea penitentului

41. Când penitentul vine să-și mărturisească păcatele, preotul să-l primească cu bunăvoință și să-l salute prin cuvinte cât mai amabile.

42. Apoi penitentul și, după caz, chiar și preotul, fac semnul crucii, zicând:

☩. În numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfântului Duh.

✠. Amin.

Preotul îndeamnă penitentul la încredere în Dumnezeu, cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

☩. Dumnezeu, care revarsă lumina în inimile noastre, să te ajute să-ți recunoști cu sinceritate păcatele și să ai încredere în milostivirea sa.

Penitentul răspunde:

✠. Amin.

Alte texte la alegere, nr. 67-71.

Citirea cuvântului lui Dumnezeu (facultativă)

43. În continuare, după caz, preotul citește sau recită din memorie un text din Sfânta Scriptură, prin care se face cunoscută milostivirea lui Dumnezeu și omul este chemat la convertire.

Textele se găsesc la nr. 72-84.

Mărturisirea păcatelor și primirea pocăinței

44. După ce a spus, acolo unde este obiceiul, formula mărturisirii în general (de ex., Mărturisesc), penitentul își mărturisește păcatele.

Dacă e necesar, preotul ajută penitentul să facă o spovadă completă, îi dă sfaturi potrivite și îl îndeamnă să-i pară rău pentru greșelile sale, amintindu-i

că, prin sacramentul Penitenței, creștinul, murind și înviind cu Cristos, este reînnoit în misterul pascal. Apoi îi propune o faptă de pocăință, pe care penitentul o acceptă pentru a-și ispăși păcatele și pentru a-și îndrepta viața.

Preotul să aibă grijă să se adapteze în toate la starea penitentului, fie în felul de a vorbi, fie chiar și în sfaturile pe care le dă.

Rugăciunea penitentului și dezlegarea

45. Preotul, apoi, invită penitentul să-și exprime părerea de rău, pe care penitentul o poate face prin aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

**Dumnezeu meu, îmi pare rău din toată inima
de răul pe care l-am săvârșit
și de binele pe care nu l-am făcut;
pentru că, păcătuiind, te-am jignit pe tine,
care ești nesfârșit de bun și vrednic de iubire.
Îmi iau hotărârea ca, ajutat de harul tău,
să fac pocăință, să nu te mai supăr cu păcate
și să evit orice prilej de păcat.
Prin meritele pătimirii Mântuitorului nostru
Isus Cristos, Doamne, ai milă de mine.**

Alte texte la alegere, nr. 85-92.

46. Apoi, preotul, cu mâinile întinse deasupra capului penitentului (sau, cel puțin, cu mâna dreaptă întinsă), spune:

**∇. Dumnezeu, Părintele îndurărilor,
care a împăcat lumea cu sine
prin moartea și învierea Fiului său
și l-a trimis pe Duhul Sfânt spre iertarea păcatelor,
prin puterea acordată Bisericii,
să-ți dăruiască iertare și pace.**

IAR EU TE DEZLEG DE PĂCATELE TALE,

ÎN NUMELE TATĂLUI, ȘI AL FIULUI, ✠ ȘI AL SFÂNTULUI DUH.

Penitentul răspunde:

R. Amin.

Proclamarea laudei lui Dumnezeu și trimiterea penitentului

47. După dezlegare, preotul continuă:

Ψ. Lăudați-l pe Domnul, pentru că este bun.

Penitentul încheie:

R. Veșnică este îndurarea lui.

Apoi, preotul îl trimite pe penitentul reconciliat, zicând:

Ψ. Domnul ți-a iertat păcatele. Mergi în pace.

Alte texte la alegere, nr. 93.

CAPITOLUL II

RITUALUL RECONCILIERII MAI MULTOR PENITENȚI, CU MĂRTURISIREA ȘI DEZLEGAREA INDIVIDUALĂ

Ritul introductiv

48. CÂNTECUL

După ce credincioșii s-au adunat, în timp ce preotul intră în biserică, se cântă, după caz, un psalm, o antifonă sau alt cântec potrivit, de ex.:

**Ascultă-ne, Doamne,
pentru că mare este îndurarea ta,
și în mila ta nesfârșită,
privește asupra noastră.**

Sau:

**Să ne apropiem cu încredere de tronul harului,
ca să dobândim îndurare
și să aflăm har și ajutor potrivit.**

49. SALUTUL

La sfârșitul cântării, preotul îi salută pe cei prezenți, zicând:

**℣. Har vouă, îndurare și pace
de la Dumnezeu Tatăl
și de la Isus Cristos, Mântuitorul nostru.**

℞. Și cu duhul tău.

Sau:

**℣. Har vouă și pace
de la Dumnezeu Tatăl
și de la Isus Cristos,
care ne-a iubit și ne-a spălat de păcatele noastre
în sângele său.**

℞. Lui să-i fie slavă în vecii vecilor. Amin.

Alte texte la alegere, nr. 94-96.

Apoi, preotul, sau alt slujitor, printr-o scurtă cuvântare, îi instruiește pe cei prezenți despre importanța și motivul celebrării, precum și despre ordinea ce trebuie păstrată.

50. RUGĂCIUNEA

Preotul îi invită apoi pe toți la rugăciune, cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

☩. Să ne rugăm, fraților,
ca Dumnezeu, care ne-a chemat la convertire,
să ne dea harul unei pocăințe adevărate și rodnice.

Toți se roagă un anumit timp în tăcere. După care preotul rostește rugăciunea:

☩. Ascultă, te rugăm, Doamne,
rugăciunea acestor credincioși
și iartă-le păcatele pe care ți le vor mărturisi,
ca să ne dai totodată cu bunăvoință iertarea și pacea.
Prin Cristos, Domnul nostru.

Toți:

℟. Amin.

Sau:

☩. Trimite, Doamne, Duhul tău în mijlocul nostru,
care, spălându-ne cu apa curată a pocăinței,
să facă din noi o jertfă plăcută ție
și să ne învrednicim ca, primind viață printr-însul,
să preamărim în tot locul nespusa ta îndurare.

Toți:

℟. Amin.

Alte texte la alegere, nr. 97-100.

Celebrarea cuvântului lui Dumnezeu

51. După rugăciune, are loc celebrarea cuvântului. Dacă se citesc mai multe lecturi, să se intercaleze un psalm sau un cântec potrivit sau chiar un timp de tăcere, pentru ca fiecare să pătrundă mai adânc înțelesul cuvântului lui Dumnezeu și să-l primească în inimă. Dacă este o singură lectură, e bine să fie luată din Evanghelie.

PRIMUL EXEMPLU

„Desăvârșirea legii este dragostea”

LECTURA I

Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta.

Citire din Cartea Deuteronomului

5,1-3.6-7.11-12.16-21a; 6,4-6.

- I**n zilele acelea,
5,1 Moise a chemat tot Israelul și a spus:
„Ascultă, Israele, poruncile și legile
pe care le voi rosti astăzi în auzul vostru!
Învățați-vă și siliți-vă să le împliniți.
2 Domnul, Dumnezeul nostru a încheiat cu noi
un legământ pe Horeb.
3 Nu cu părinții voștri a încheiat el legământul acesta,
ci cu noi, cei vii, care suntem astăzi aici.
Domnul a zis:
6 «Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău,
care te-am scos din pământul Egiptului, din casa robiei.
7 Să nu ai alți Dumnezei în afară de mine.
11 Să nu iei numele Domnului, Dumnezeului tău, în zadar,
că nu va lăsa nepedepsit pe cel care ia numele lui în zadar.

- 12 Păzește ziua sabatului, ca să o sfințești
cum ți-a poruncit Domnul, Dumnezeuul tău.
- 16 Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta,
așa cum ți-a poruncit ție Domnul, Dumnezeuul tău,
ca să trăiești mult și să-ți fie bine
în pământul pe care Domnul, Dumnezeuul tău, ți-l dă.
- 17 Să nu ucizi!
- 18 Să nu săvârșești adulter!
- 19 Să nu furi!
- 20 Să nu dai mărturie falsă împotriva aproapelui tău!
- 21a Să nu poftești femeia aproapelui tău
și să nu râvnești la casa lui!»
- 6,4 Ascultă, Israele:
Domnul, Dumnezeuul nostru, este singurul Domn.
- 5 Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta,
din tot sufletul tău și din toate puterile tale.
- 6 Să fie cuvintele acestea,
pe care eu ți le poruncesc astăzi, în inima ta”.

Cuvântul Domnului

CÂNTARE RESPONSORIALĂ

Bar 1,15-22. (R. 3,2)

- R.** *Ascultă, Doamne, și îndură-te,
pentru că am păcătuit împotriva ta.*
- 15 **A Domnului, Dumnezeului nostru este dreptatea,
a noastră este rușinea feței, precum se vede astăzi,
rușine pentru locuitorii din Iudeea
și pentru cei din Ierusalim,**
- 16 **pentru regii și conducătorii noștri,
pentru preoții noștri, pentru profeții și părinții noștri. **R.****

- 17 Pentru că am păcătuit înaintea Domnului,
n-am ascultat de el,
- 18 n-am luat aminte la glasul
Domnului Dumnezeuului nostru,
care ne îndemna să urmăm poruncile
pe care ni le-a dat. **R.**
- 19 Din ziua în care Domnul i-a scos pe părinții noștri
din țara Egiptului
și până în ziua de astăzi,
noi ne-am împotrivit Domnului Dumnezeuului nostru
și ne-am încăpățânat în a nu asculta de glasul lui. **R.**
- 20 Și așa s-au abătut peste noi,
precum se vede în ziua de astăzi,
nenorocirea și blestemul
cu care Domnul ne-a amenințat prin Moise,
slujitorul său,
în ziua în care i-a scos pe părinții noștri din Egipt,
pentru a ne da o țară în care curge lapte și miere. **R.**
- 21 Cu toată dojana profeților pe care el ni i-a trimis,
noi tot n-am ascultat de glasul
Domnului Dumnezeuului nostru,
- 22 ci fiecare dintre noi a umblat după poftele inimii sale;
am slujit dumnezeilor străini
și am săvârșit ceea ce este rău
în ochii Dumnezeuului nostru. **R.**

LECTURA A II-A

Trăiți în iubire după cum și Cristos ne-a iubit pe noi.

**Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni**

5,1-14

- F**raților,
1 fiți imitatorii lui Dumnezeu ca niște copii iubiți
2 și trăiți în iubire după cum și Cristos ne-a iubit pe noi
și s-a oferit lui Dumnezeu pentru noi
ca ofrandă și jertfă de bună mireasmă.
3 Cât despre desfrâu și orice fel de necurăție
sau lăcomie de avere,
nici să nu se pomenească între voi,
așa cum se cuvine unor sfinți,
4 nici vorbe obscene sau necugetate,
nici glume indecente, care nu se cuvin,
ci mai degrabă rugăciuni de mulțumire
5 pentru că, aceasta să o știți, nici un desfrânat, sau necurat,
sau lacom de avere, sau care este idolatru,
nu are moștenire în împărăția lui Cristos
și a lui Dumnezeu.
6 Nimeni să nu vă amăgească cu vorbe goale;
căci din cauza acestora vine mânia lui Dumnezeu
asupra fiilor neascultării.
7 Așadar, să nu vă faceți părtași cu ei.
8 Odinioară erați întuneric, acum însă, lumină în Domnul.
Umblați ca niște fii ai luminii,
9 căci rodul luminii constă în toată bunătatea,
dreptatea și adevărul.

10 Urmăriți ceea ce este plăcut Domnului
11 și nu luați parte la faptele fără rod ale întunericului,
ci mai degrabă denunțați-le,
12 căci este o rușine chiar și numai să se vorbească
de faptele săvârșite de ei în ascuns,
13 pe când toate cele denunțate sunt dezvăluite de lumină,
14 pentru că tot ce este dezvăluit este lumină.
De aceea se spune: „Trezește-te, tu, care dormi,
și ridică-te dintre cei morți, iar Cristos te va lumina”.

Cuvântul Domnului

VERS LA EVANGHELIE

(Aleluia) *Eu sunt lumina lumii,
cine mă urmează nu umblă în întuneric.* (Aleluia) **In 8,12**

EVANGHELIA

În aceste două porunci este cuprinsă toată Legea și Profeții.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei**

22,34-40

In acel timp,
34 auzind fariseii că Isus le-a închis gura saduceilor,
s-au adunat la un loc,
35 iar unul dintre ei, învățat al Legii,
ca să-l pună la încercare, l-a întrebat:
36 „Învățătorule, care poruncă este cea mai mare în Lege?”
37 El i-a zis: „Să-l iubești pe Domnul Dumnezeuul tău
din toată inima ta, din tot sufletul tău
și din tot cugetul tău.
38 Aceasta este cea mai mare și cea dintâi poruncă.

- 39 Iar a doua este asemenea acesteia:
Să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.
- 40 În aceste două porunci
este cuprinsă toată Legea și Profeții”.

Cuvântul Domnului

Sau:

Vă dau o poruncă nouă!

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan 13,34-35; 15,10-13

- I**n acel timp,
Isus a spus ucenicilor săi:
- 13,34 „Vă dau o poruncă nouă: să vă iubiți unii pe alții.
Așa cum eu v-am iubit, așa să vă iubiți unul pe altul.
- 35 Prin aceasta vor recunoaște toți că sunteți discipolii mei:
dacă aveți dragoste unii față de alții.
- 15,10 Dacă țineți poruncile mele,
rămâneți în iubirea mea
așa cum eu am ținut poruncile Tatălui meu
și rămân în iubirea lui.
- 11 V-am spus acestea pentru ca bucuria mea să fie în voi
și bucuria voastră să fie deplină.
- 12 Aceasta este porunca mea:
să vă iubiți unii pe alții așa cum v-am iubit eu.
- 13 Nimeni nu are o iubire mai mare decât aceasta:
ca cineva să-și dea viața pentru prietenii săi”.

Cuvântul Domnului

AL DOILEA EXEMPLU
„Reînnoiți-vă duhul minții voastre!”

LECTURA I

Încetați de a săvârși răul, învățați să faceți binele!

Citire din Cartea profetului Isaia

1,10-18

- A**scultați cuvântul Domnului,
10 conducători ai Sodomei, plecați-vă urechea
la legea Dumnezeului nostru, popor al Gomorei!
- 11 „Ce-mi pasă de jertfele voastre numeroase? spune Domnul.
Sunt sătul de berbecii jertfiți ca ardere de tot
și de grăsimea vițelilor;
n-am nici o plăcere de sângele taurilor,
al mieilor și al țapilor.
- 12 Când veniți să vă prezentați în fața mea,
când veniți să călcați în curțile mele,
cine cere aceasta din mâinile voastre?
- 13 Nu-mi mai aduceți daruri în zadar!
Tămâia mă dezgustă, la fel ca luna nouă,
sâmbetele și adunările sacre!
Nu pot suporta nelegiuirea unită cu sărbătoarea;
- 14 lunile noi și sărbătorile voastre le detest,
au ajuns pentru mine o povară,
am obosit să le mai suport.
- 15 Când întindeți mâinile, eu îmi acopăr ochii;
și, oricât de mult v-ați ruga, eu nu vă ascult;
mâinile voastre sunt pline de sânge:
- 16 spălați-vă, curățați-vă,
îndepărtați răutatea gândurilor voastre

17 dinaintea ochilor mei, încetați de a săvârși răul,
 învățați să faceți binele,
 căutați dreptatea, ajutați-l pe cel oprimat,
 faceți dreptate celui orfan, apărați văduva!

18 Veniți să facem judecată, zice Domnul.
 Chiar dacă ar fi păcatele voastre asemenea carminului,
 vor deveni albe ca zăpada,
 și de-ar fi roșii cum este purpura,
 se vor face albe ca lâna”.

Cuvântul Domnului

PSALM RESPONSORIAL

Ps 50(51) (mai ales v. 18-19) (R. 19a)

R. *Jertfa mea, Dumnezeuule,
 este duhul smerit.*

3 **Ai milă de mine, Dumnezeuule,
 după marea ta bunătate,
 și după mulțimea îndurărilor tale,
 șterge fărădelegea mea. R.**

4 **Spală-mă cu desăvârșire de nelegiuirea mea
 și curăță-mă de păcatul meu.**

5 **Căci recunosc fărădelegea mea
 și păcatul meu stă pururi înaintea mea. R.**

6 **Împotriva ta, numai împotriva ta am păcătuit
 și ce-i rău înaintea ta am făcut.
 De aceea, tu ești drept în sentințele tale
 și nepărtinitor în judecățile tale. R.**

- 7 Căci, iată, în nelegiuire m-am născut
și în păcat m-a zămislit mama mea.
- 8 Dar tu iubești adevărul în adâncul inimii,
fă deci să pătrundă înțelepciunea înlăuntrul meu. **R.**
- 9 Stropește-mă cu isop și voi fi curat,
spală-mă și voi fi mai alb decât zăpada.
- 10 Fă să aud un cuvânt de bucurie și veselie
și oasele pe care le-ai zdrobit vor tresălta. **R.**
- 11 Întoarce-ți fața de la păcatele mele
și șterge toate nelegiuirile mele.
- 12 Creează în mine o inimă curată, Dumnezeule,
și un duh statornic înnoiește înlăuntrul meu. **R.**
- 13 Nu mă alunga de la fața ta
și duhul tău sfânt nu-l lua de la mine.
- 14 Dă-mi iarăși bucuria mântuirii tale
și întărește-mă cu duh binevoitor. **R.**
- 15 Atunci voi învăța pe cei fără de lege căile tale
și cei păcătoși la tine se vor întoarce.
- 16 Mântuiește-mă de sânge, Dumnezeule,
Dumnezeul mântuirii mele,
și limba mea va preamări dreptatea ta. **R.**
- 17 Doamne, deschide-mi buzele
și gura mea va vesti lauda ta.
- 18 Pentru că jertfele nu-ți sunt plăcute
și, chiar dacă ți-aș aduce, arderile de tot nu te-ar mulțumi.
- 19 Jertfa mea, Dumnezeule, este duhul smerit,
inima căită și smerită, Dumnezeule, n-o disprețui. **R.**

- 20 În bunătatea ta, Doamne, fă bine Sionului
și reclădește zidurile Ierusalimului.
- 21 Atunci îți vor fi plăcute jertfele de împăcare,
arderile de tot și ofrandele;
atunci ți se vor oferi viței pe altarul tău. **R.**

LECTURA A II-A

Înnoți-vă spiritul minții voastre!

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni

4,23-32

- F**raților,
23 înnoți-vă spiritul minții voastre
24 și îmbrăcați-vă cu omul cel nou,
cel creat după [asemănarea lui] Dumnezeu,
în dreptate și în sfințenia adevărului.
25 De aceea, îndepărtând falsitatea,
fiecare să spună fratelui său adevărul,
pentru că suntem mădulare unii altora.
26 De vă mâniați, să nu păcătuiți.
Să nu apună soarele peste mânia voastră!
27 Nu dați ocazie diavolului:
28 cel care fură să nu mai fure,
ci mai degrabă să muncească cu mâinile sale,
făcând ceva bun ca să aibă din ce da celui lipsit.
29 Să nu iasă din gura voastră nici o vorbă rea,
ci ceva bun, spre edificare, așa cum trebuie,
ca să dea har celor ce ascultă.
30 Nu-l întristați pe Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu,
cu al cărui sigiliu ați fost însemnați
pentru ziua răscumpărării voastre.

- 31 Să fie stârpite dintre voi orice amărăciune,
aprinde, mânie, răcnet, injurie și orice răutate.
- 32 Dimpotrivă, fiți buni unii față de alții, înțelegători,
iertându-vă unii pe alții,
așa cum și Dumnezeu v-a iertat în Cristos.

Cuvântul Domnului

VERS LA EVANGHELIE

(Aleluia) *Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați
și eu vă voi da odihnă. (Aleluia)*

Mt 11,28

EVANGHELIA

Fericiți cei săraci în duh.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei

5,1-12

- I**n acel timp,
1 văzând mulțimile, [Isus] s-a urcat pe munte
și, după ce s-a așezat, s-au apropiat de el discipolii săi.
- 2 Și, deschizându-și gura, îi învăța zicând:
- 3 „Fericiți cei săraci în duh,
pentru că a lor este împărăția cerurilor.
- 4 Fericiți cei care plâng, pentru că ei vor fi consoleți.
- 5 Fericiți cei blânzi, pentru că ei vor moșteni pământul.
- 6 Fericiți cei cărora le este foame și sete de dreptate
pentru că ei vor fi săturați.
- 7 Fericiți cei milostivi, pentru că ei vor afla milostivire.
- 8 Fericiți cei cu inima curată,
pentru că ei îl vor vedea pe Dumnezeu.

- ⁹ Fericiți făcătorii de pace,
pentru că ei vor fi numiți fii ai lui Dumnezeu.
- ¹⁰ Fericiți cei persecutați pentru dreptate,
pentru că a lor este împărăția cerurilor.
- ¹¹ Fericiți sunteți când vă vor insulta, vă vor persecuta
și, mințind, vor spune împotriva voastră
tot răul din cauza mea.
- ^{12a} Bucurați-vă și tresăltați de veselie,
căci răsplata voastră mare este în ceruri;
căci tot așa i-au persecutat pe profeții dinaintea voastră”.

Cuvântul Domnului

Alte texte la alegere nr. 101-201.

52. OMILIA

Urmează omilia care, plecând de la textele lecturilor, va conduce penitenții la cercetarea cugetului și la reînnoirea vieții.

53. CERCETAREA CUGETULUI

E bine să se păstreze un timp de tăcere, spre a se face cercetarea cugetului și a se trezi adevărata căință de păcate. Preotul, sau diaconul, sau alt slujitor, poate să-i ajute la aceasta pe credincioși prin îndrumări scurte, ori cu vreo rugăciune în formă de litanie, ținând seama de condiția socială, vârsta fiecăruia etc.

Ritul reconcilierii

54. MĂRTURISIREA GENERALĂ A PĂCATELOR

La îndemnul diaconului sau al unui alt slujitor, toți îngenunchează sau se înclină și spun împreună formula mărturisirii generale (de ex., Mărturisesc); apoi se ridică și, dacă este cazul, recită o rugăciune în formă de litanie sau cântă un cântec potrivit. La sfârșit se spune Rugăciunea domnească; ea nu se omite niciodată.

PRIMUL EXEMPLU

Diaconul sau alt slujitor:

- ☩. Fraților, mărturisiți-vă păcatele
și rugați-vă unii pentru alții,
ca să aveți parte de mântuire.

Toți spun împreună:

- ☩. Mărturisesc lui Dumnezeu atotputernicul
și vouă, fraților,
că am păcătuit prea mult cu gândul,
cuvântul, fapta și omisiunea

și, bătându-și pieptul, spun:

din vina mea, din vina mea, din prea mare vina mea.

Apoi continuă:

De aceea, rog pe sfânta Maria, pururea Fecioară,
pe toți îngerii și sfinții și pe voi, fraților,
să vă rugați pentru mine la Domnul, Dumnezeul nostru.

Diaconul sau un alt slujitor:

- ☩. Să-l rugăm cu umilință pe Domnul milostivilor,
ca el, care curăță inimile celor care se mărturisesc
și îi dezleagă de orice legătură a răutății
pe cei ce se învinuiesc,
să-i ierte pe cei vinovați și să-i vindece pe cei răniți.

– Dăruiește-ne harul adevăratei căințe.

- ☩. *Te rugăm, ascultă-ne!*

– Dăruiește iertare slujitorilor tăi și scapă-i de pedeapsa meritată pentru fărădelegile săvârșite.

R. *Te rugăm, ascultă-ne!*

– Ajută-i pe fiii tăi, care prin păcatele lor au slăbit unirea cu Biserica, să se reîntoarcă nevătămați la sânul ei de mamă și să primească iertarea păcatelor.

R. *Te rugăm, ascultă-ne!*

– Aceia care și-au pătat Botezul cu noroiul păcatelor să-și recapete strălucirea dintru început.

R. *Te rugăm, ascultă-ne!*

– Cei redați sfântului tău altar să se îndrepte prin nădejdea măririi veșnice.

R. *Te rugăm, ascultă-ne!*

– Cei pătrunși de tainele tale să rămână într-o sinceră evlavie și să te aibă ca adevărat stăpân.

R. *Te rugăm, ascultă-ne!*

– Cei reînnoiți prin iubirea ta să dea mărturie despre ea în fața lumii.

R. *Te rugăm, ascultă-ne!*

– Dăruiește fiilor tăi harul să stăruie cu credință în păzirea poruncilor tale și să dobândească în viitor viața veșnică.

R. *Te rugăm, ascultă-ne!*

Diaconul sau alt slujitor:

Ψ. Acum, cu aceleași cuvinte pe care Cristos ni le-a învățat, să-l rugăm pe Dumnezeu, Tatăl nostru, să ne ierte păcatele și să ne ferească de orice rău.

Toți spun împreună:

R. Tatăl nostru, care ești în ceruri:
sfintească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită;
ci ne mântuiește de Cel Rău.

Preotul încheie:

Ψ. Îndură-te, Doamne, de slujitorii tăi,
pentru ca aceia care se recunosc păcătoși în Biserica ta,
eliberați printr-înșea de orice păcat,
să se învrednicească a-ți aduce mulțumiri
cu inima reînnoită.
Prin Cristos, Domnul nostru.

Toți:

R. Amin.

AL DOILEA EXEMPLU

Diaconul sau alt slujitor:

- ☩. Fraților, amintindu-ne de bunătatea lui Dumnezeu,
Tatăl nostru,
să ne mărturisim păcatele, ca să avem parte de mila lui.

Toți spun împreună:

- ☩. Mărturisesc lui Dumnezeu atotputernicul
și vouă, fraților,
că am păcătuit prea mult cu gândul,
cuvântul, fapta și omisiunea

și, bătându-și pieptul, spun:

din vina mea, din vina mea, din prea mare vina mea.

Apoi continuă:

De aceea, rog pe sfânta Maria, pururea Fecioară,
pe toți îngerii și sfinții și pe voi, fraților,
să vă rugați pentru mine la Domnul, Dumnezeul nostru.

Diaconul sau alt slujitor:

- ☩. Să-l rugăm cu umilință pe Cristos,
dreptul nostru Mântuitor și Mijlocitor în fața Tatălui,
să ne ierte păcatele și să ne curețe de orice nelegiuire.

– Tu, care ai fost trimis să predici celor săraci
evanghelia și să vindeci pe cei cu inima zdrobită;

- ☩. *Doamne, îndură-te de mine, păcătosul!*

Sau: Doamne, fie-ți milă de mine!

– Tu, care nu ai venit să-i chemi pe cei drepecți, ci pe cei păcătoși;

Ꝛ. Doamne, îndură-te de mine, păcătoșul!

Sau: Doamne, fie-ți milă de mine!

– Tu, care i-ai iertat mult aceleia care a iubit mult.

Ꝛ. Doamne, îndură-te de mine, păcătoșul!

Sau: Doamne, fie-ți milă de mine!

– Tu, care n-ai refuzat să te apropii de vameși și de păcătoși.

Ꝛ. Doamne, îndură-te de mine, păcătoșul!

Sau: Doamne, fie-ți milă de mine!

– Tu, care ai readus pe umeri la staul oaia pierdută;

Ꝛ. Doamne, îndură-te de mine, păcătoșul!

Sau: Doamne, fie-ți milă de mine!

– Tu care n-ai condamnat-o pe femeia adulteră, ci ai făcut-o să plece în pace:

Ꝛ. Doamne, îndură-te de mine, păcătoșul!

Sau: Doamne, fie-ți milă de mine!

– Tu, care l-ai chemat la întoarcere și la o viață nouă pe vameșul Zaheu:

Ꝛ. Doamne, îndură-te de mine, păcătoșul!

Sau: Doamne, fie-ți milă de mine!

– Tu, care ai promis tâlharului căit paradisu:

Ꝛ. Doamne, îndură-te de mine, păcătoșul!

Sau: Doamne, fie-ți milă de mine!

– Tu, care, șezând la dreapta lui Dumnezeu, trăiești mereu ca să mijlocești pentru noi:

Ꝛ. Doamne, îndură-te de mine, păcătoșul!

Sau: Doamne, fie-ți milă de mine!

Diaconul sau alt slujitor:

Ψ. Ascultând acum de porunca lui Cristos,
să-l rugăm împreună pe Tatăl să ne ierte păcatele,
așa precum și noi iertăm celor care ne greșesc.

Toți, împreună, continuă:

℞. Tatăl nostru, care ești în ceruri:
sfințească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită;
ci ne mântuiește de Cel Rău.

Preotul încheie:

Ψ. Dumnezeu, care ai pregătit ajutoare potrivite
pentru slăbiciunea noastră,
fă, te rugăm, ca ele să aducă roade în noi
și să fim numărați printre cei convertiți cu adevărat.
Prin Cristos, Domnul nostru.

Toți:

℞. Amin.

Alte texte la alegere, nr. 202-205.

55. SPOVADA ȘI DEZLEGAREA INDIVIDUALĂ

Penitenții merg unul câte unul la preoții care sunt la scaunele de spovadă, își mărturisesc păcatele și sunt dezlegați pe rând, după ce li s-a dat și ei au acceptat pocăința corespunzătoare. După mărturisire sau, dacă e cazul,

după îndemnurile adresate, omițându-se toate celelalte care se obișnuiesc la spovada unui singur penitent, preotul, cu mâinile întinse asupra capului penitentului, sau, cel puțin, cu mâna dreaptă, dă dezlegarea, zicând:

℣. Dumnezeu, Părintele îndurărilor,
care a împăcat lumea cu sine
prin moartea și învierea Fiului său,
și l-a trimis pe Duhul Sfânt spre iertarea păcatelor,
prin puterea acordată Bisericii,
să-ți dăruiască iertare și pace.

IAR EU TE DEZLEG DE PĂCATELE TALE,
ÎN NUMELE TĂTĂLUI, ȘI AL FIULUI, ✠ ȘI AL SFÂNTULUI DUH.

Penitentul răspunde:

℞. Amin.

56. PROCLAMAREA LAUDEI PENTRU MILOSTIVIREA LUI DUMNEZEU

O dată terminată spovada fiecăruia în parte, preotul care prezidează celebrarea, avându-i în jurul său pe ceilalți preoți, invită la mulțumire și în-deamnă la fapte bune, prin care să se arate harul sacramentului Penitenței în viața fiecăruia și a întregii comunități. De asemenea, este bine să se cânte de către toți un psalm, un imn sau să se facă o rugăciune în formă de litanie, spre a proclama puterea și milostivirea lui Dumnezeu. De ex.,

Cântarea preasfintei Fecioare Maria
(*Magnificat*)

Lc 1,46-55

℞. *Domnul și-a adus aminte*
de îndurarea sa.

⁴⁶ **Sufletul meu îl preamărește pe Domnul**
⁴⁷ **și duhul meu tresaltă de bucurie,**
în Dumnezeu, mântuitorul meu. ℞.

48 Căci a privit la smerenia slujitoarei sale;
Iată de acum toate popoarele mă vor numi fericită,
49 căci mi-a făcut lucruri mari Cel Atotputernic
și numele lui e sfânt. **R.**

50 Milostivirea lui rămâne din neam în neam
peste cei ce se tem de el.

51 A arătat puterea brațului său,
i-a risipit pe cei mândri în cugetul inimii lor. **R.**

52 I-a dat jos de pe tron pe cei puternici
și i-a înălțat pe cei smeriți;
53 pe cei flămânzi i-a copleșit cu bunuri,
iar pe cei bogați i-a lăsat cu mâinile goale. **R.**

54 L-a sprijinit pe Israel, slujitorul său,
amintindu-și de îndurarea sa,
55 după cum a promis părinților noștri,
lui Abraham și urmașilor lui în veci. **R.**

sau

Ps 135(136),2-9.13-14.16.25-26 (R. 1)

R. *Lăudați-l pe Domnul pentru că este bun,
pentru că veșnică este îndurarea lui!*

2 Lăudați-l pe Dumnezeu dumnezeilor,
pentru că veșnică este îndurarea lui!

3 Lăudați-l pe Domnul domnilor,
pentru că veșnică este îndurarea lui! **R.**

4 El singur face fapte minunate,
pentru că veșnică este îndurarea lui!

5 El a făcut cerurile cu înțelepciune,
pentru că veșnică este îndurarea lui! **R.**

- 6 El a întărit pământul peste ape,
pentru că veșnică este îndurarea lui!
- 7 El a făcut luminătorii cei mari,
pentru că veșnică este îndurarea lui! **R.**
- 8 Soarele, ca să stăpânească ziua,
pentru că veșnică este îndurarea lui!
- 9 Luna și stelele, ca să stăpânească noaptea,
pentru că veșnică este îndurarea lui! **R.**
- 13 El a despărțit în două Marea Roșie,
pentru că veșnică este îndurarea lui!
- 14 El a făcut ca Israel să treacă prin mijlocul ei,
pentru că veșnică este îndurarea lui! **R.**
- 16 El a călăuzit poporul său prin pustiu,
pentru că veșnică este îndurarea lui!
- 25 El dă hrană oricărei făpturi,
pentru că veșnică este îndurarea lui!
- 26 Lăudați-l pe Dumnezeuul cerului,
pentru că veșnică este îndurarea lui! **R.**

Alte texte la alegere, nr. 206.

57. RUGĂCIUNEA CONCLUSIVĂ DE MULȚUMIRE

După cântarea de laudă sau rugăciunea în formă de litanie, preotul încheie rugăciunea comună:

- Ψ.** Dumnezeuule atotputernic și milostiv,
care l-ai creat pe om în chip minunat
și l-ai reînnoit în mod și mai minunat;
tu nu-l părăsești pe cel păcătos,
dar te arăți față de el ca un părinte iubitor;
tu l-ai trimis pe Fiul în lume,
pentru ca, prin pătimirea sa,

să distrugă păcatul și moartea
și prin înviere să ne redea bucuria și viața;
tu l-ai revărsat în inimile noastre pe Duhul Sfânt,
ca să fim fiii și moștenitorii tăi;
tu ne reînnoiești continuu prin sacramentele mântuirii,
ca să ne eliberezi de sclavia păcatului
și zilnic să ne transformi mai mult
în chipul Fiului tău iubit.
Îți mulțumim, Părinte îndurător,
pentru faptele minunate ale milostivirii tale,
și împreună cu întreaga Biserică te laudăm,
cântându-ți un cântec nou,
cu gura, cu inima și cu fapta.
Ție să-ți fie slavă, prin Cristos, în Duhul Sfânt,
acum și totdeauna.

Toți:

R. Amin.

Sau:

Ψ. Părinte sfânt,
care ne-ai reînnoit după chipul Fiului tău,
dă-ne, te rugăm, harul ca,
făcându-ne părtași de mila ta,
să devenim semnul iubirii tale în lume.
Prin Cristos, Domnul nostru.

Toți:

R. Amin.

Alte texte la alegere, nr. 207-211.

Ritul încheierii

58. Preotul îi binecuvântează pe toți, zicând:

☩. Domnul să vă călăuzească inimile
în iubirea lui Dumnezeu și în răbdarea lui Cristos.

Toți:

℞. Amin

☩. Ca să puteți trăi o viață nouă
și să-i fiți plăcuți lui Dumnezeu în toate.

Toți:

℞. Amin

☩. Să vă binecuvânteze atotputernicul Dumnezeu,
Tatăl, și Fiul, ✠ și Sfântul Duh.

Toți:

℞. Amin.

Alte texte la alegere, nr. 212-214.

59. După aceea, diaconul sau alt slujitor, sau însuși preotul, trimite adunarea:

☩. Dumnezeu v-a iertat păcatele. Mergeți în pace.

Toți:

℞. Mulțumim lui Dumnezeu.

Sau altă formulă potrivită.

CAPITOLUL III

RITUALUL RECONCILIERII MAI MULTOR PENITENȚI, CU MĂRTURISIREA ȘI DEZLEGAREA GENERALĂ

60. Pentru reconcilierea mai multor penitenți, cu mărturisirea și dezlegarea generală în cazurile prevăzute în drept, toate se fac așa cum s-a indicat în celebrarea Reconcilierii pentru mai mulți penitenți, cu spovadă și dezlegare individuală, schimbându-se numai cele ce urmează.

Îndemnul

După omilie sau în timpul ei, să se amintească credincioșilor, care vor să primească dezlegarea generală, să se pregătească în mod cuvenit, adică fiecare să se căiască de greșelile sale, să aibă hotărârea de a nu le mai săvârși, dacă e cazul, să-și propună să repare scandalul sau daunele pe care le-a pricinuit și, în același timp, să se hotărască și, la timpul cuvenit, să-și spovedească toate păcatele mari individual, pe care acum nu le poate mărturisi astfel; să li se dea și o pocăință pe care toți vor trebui s-o facă și la care fiecare poate să adauge ceva în plus, dacă voiește.

Mărturisirea generală

61. Diaconul sau alt slujitor, sau chiar preotul, îi invită pe penitenții care vor să primească dezlegarea, ca, printr-un semn oarecare, să arate că o cer. De exemplu:

✠. **Cei care acum vor să primească dezlegarea sacramentală să îngenuncheze și să facă mărturisirea generală.**

Sau:

Cei care acum vor să primească dezlegarea sacramentală, înclinându-se, să facă mărturisirea generală.

Sau să se propună alt semn după normele hotărâte de conferințele episcopale.

Penitenții spun formula mărturisirii generale (de ex., Mărturisesc), după care poate urma o rugăciune în formă de litanie sau un cântec potrivit, cum s-a spus mai sus la reconcilierea mai multor penitenți, cu mărturisirea și dezlegarea individuală (nr. 54). La sfârșit, se adaugă întotdeauna Rugăciunea domnească.

Dezlegarea generală

62. Preotul acordă dezlegarea cu mâinile întinse deasupra penitenților, spunând:

☩. Dumnezeu Tatăl,
care nu vrea moartea păcătosului,
ci ca el să se întoarcă și să trăiască,
și care ne-a iubit mai întâi
și l-a trimis pe Fiul său în lume,
ca lumea să fie mântuită prin el,
să vă arate milostivirea sa
și să vă dăruiască pacea.

℞. Amin.

☩. Domnul nostru Isus Cristos,
care s-a jertfit pentru păcatele noastre
și a înviat pentru îndreptățirea noastră
și care l-a dăruit apostolilor săi pe Duhul Sfânt,
ca să aibă puterea de a ierta păcatele,
prin ministeriul nostru să vă elibereze de orice rău
și să vă umple de Duhul Sfânt.

℞. Amin.

☩. Duhul Mângâietor,
care ne-a fost dat spre iertarea păcatelor
și prin care avem acces la Tatăl,
să curețe inimile voastre
și să vă lumineze cu strălucirea sa,
ca să vestiți puterea aceuia
care v-a chemat din întuneric la lumina sa minunată.

℞. Amin.

Ψ. IAR EU VĂ DEZLEG DE PĂCATELE VOASTRE,
ÎN NUMELE TATĂLUI, ȘI AL FIULUI, ✠ ȘI AL SFÂNTULUI DUH.

R. Amin.

Sau:

Ψ. Dumnezeu, Părintele îndurărilor,
care a împăcat lumea cu sine
prin moartea și învierea Fiului său,
și l-a trimis pe Duhul Sfânt spre iertarea păcatelor,
prin puterea acordată Bisericii,
să vă dăruiască iertare și pace.
IAR EU VĂ DEZLEG DE PĂCATELE VOASTRE,
ÎN NUMELE TATĂLUI, ȘI AL FIULUI, ✠ ȘI AL SFÂNTULUI DUH.

R. Amin.

63. PROCLAMAREA LAUDEI ȘI ÎNCHEIEREA

Preotul îi invită pe toți la mulțumire și la preamărirea milostivirii lui Dumnezeu. După un cântec potrivit sau un imn, omițându-se rugăciunea de încheiere, binecuvântează poporul și îl trimite, cum este indicat în Ritualul reconcilierii mai multor penitenți, cu mărturisirea și dezlegarea individuală, nr. 58-59.

RITUL PRESCURTAT

64. În cazuri urgente, Ritualul reconcilierii mai multor penitenți, cu mărturisirea și dezlegarea generală, poate fi prescurtat în funcție de împrejurări. Atunci, în măsura în care permite timpul, după o scurtă lectură din Sfânta Scriptură, după îndemnul obișnuit (ca mai sus la nr. 60) și impunerea pocăinței, penitenții sunt invitați să facă direct mărturisirea generală (spunând, de ex., Mărturisesc), iar preotul dă dezlegarea cu invocația indicată la nr. 62.
65. Dacă pericolul morții este iminent, este suficient ca preotul să folosească formula dezlegării, care, în acest caz, poate fi prescurtată astfel:
- ℣. EU VĂ DEZLEG DE PĂCATELE VOASTRE,
ÎN NUMELE TATĂLUI, ȘI AL FIULUI, ✠ ȘI AL SFÂNTULUI DUH.**
- ℞. Amin.**
66. Credinciosul care, prin dezlegarea sacramentală dată în mod general, a fost absolvit de păcate grave, este obligat să le mărturisească pe fiecare în parte la prima spovadă individuală pe care o va face.

CAPITOLUL IV

DIFERITE TEXTE CARE POT FI FOLOSITE LA CELEBRAREA RECONCILIERII

I. PENTRU RECONCILIAREA UNUI SINGUR PENITENT

Invitație la încredere în Dumnezeu

67. Cf. *Ez 33,11*
Apropie-te cu încredere de Domnul,
care nu vrea moartea păcătosului,
ci să se întoarcă și să fie viu.
68. Cf. *Lc 5,32*
Să te primească Domnul Isus,
care n-a venit să-i cheme pe cei dreți, ci pe păcătoși.
Încrede-te în el!
69.
Harul Duhului Sfânt să-ți lumineze inima,
ca să-ți mărturisești cu încredere păcatele
și să ai parte de îndurarea lui Dumnezeu.
70.
Domnul să fie în inima ta,
ca să-ți mărturisești păcatele cu suflet căit.
71. Cf. *IIn 2,1-2*
Dacă ai păcătuț, nu-ți pierde încrederea:
îl avem mijlocitor la Tatăl pe Isus Cristos cel drept.
El a ispășit păcatele noastre,
și nu numai ale noastre,
ci și ale lumii întregi

Lecturi scurte din Sfânta Scriptură

72. *Is 53,4-6*

Să privim la Cristos care a pătit pentru mântuirea noastră și a înviat pentru îndreptățirea noastră:

- 4 **Și totuși, el purta durerile noastre
și era împovărat cu suferințele noastre.
Noi îl socoteam pedepsit, bătut și înjosit de Dumnezeu.**
- 5 **Dar el era străpuns pentru păcatele noastre
și zdrobit pentru fărădelegile noastre.
Pedepsa care a căzut asupra lui ne-a adus nouă pacea
și rănilor lui ne-au adus vindecarea.**
- 6 **Toți umblam rătăcind ca niște oi,
fiecare pribegind pe drumul lui,
dar Domnul a făcut să cadă asupra lui fărădelegile
noastre, ale tuturor.**

73. *Ez 11,19-20*

Să-l ascultăm pe Domnul care ne spune:

- 19 **„Le voi da o altă inimă
și voi pune un duh nou în ei.
Voi lua din trupul lor inima din piatră
și le voi da o inimă de carne,**
- 20 **ca să urmeze poruncile mele,
să păzească și să împlinească legile mele;
și ei vor fi poporul meu, iar eu voi fi Dumnezeul lor”.**

74. *Mt 6,14-15*

Să-l ascultăm pe Domnul care ne spune:

- 14 **„Căci dacă voi iertați oamenilor greșelile lor,
și Tatăl vostru ceresc vă va ierta,**
- 15 **însă, dacă nu-i veți ierta pe oameni,
nici Tatăl vostru nu va ierta greșelile voastre”.**

75.

Mc 1,14-15

14 După ce Ioan a fost închis, Isus a venit în Galileea,
predicând evanghelia lui Dumnezeu
15 și spunând: „S-a împlinit timpul
și împărăția lui Dumnezeu este aproape!
Convertiți-vă și credeți în evanghelie”.

76.

Lc 6,31-38

Să-l ascultăm pe Domnul care ne spune:
31 „Așa cum vreți ca oamenii să vă facă vouă, faceți-le la fel.
32 Dacă îi iubiți pe cei care vă iubesc, ce răsplată aveți?
Căci și păcătoșii îi iubesc pe cei care îi iubesc pe ei.
33 Și dacă faceți bine celor care vă fac bine, ce răsplată aveți?
Și păcătoșii fac la fel.
34 Și dacă dați cu împrumut celor de la care sperați
să primiți înapoi, ce răsplată aveți?
Și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor
ca să primească la fel.
35 Voi însă iubiți-i pe dușmanii voștri,
faceți bine și dați cu împrumut fără ca să așteptați nimic,
iar răsplata voastră va fi mare și veți fi fiii Celui Preaînalt,
pentru că el este bun față de cei nerecunoscători și răi.
36 Fiți milostivi precum Tatăl vostru este milostiv.
37 Nu judecați și nu veți fi judecați;
nu condamnați și nu veți fi condamnați,
iertăți și veți fi iertați;
38 dați și vi se va da;
o măsură bună, îndesată, scuturată și cu vârf
vi se va turna în poală,
căci cu măsura cu care măsurați,
vi se va măsura și vouă”.

77.

Lc 15,1-7

1 Toți vameșii și păcătoșii se apropiau de el ca să-l asculte.
2 Fariseii și cărturarii însă murmurau spunând:
„Acesta îi primește pe păcătoși și mănâncă cu ei”.
3 Atunci le-a spus această parabolă:
4 „Cine dintre voi, având o sută de oi
și pierzând una dintre ele,
nu le lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustiu
și umblă după cea pierdută până când o găsește?
5 Iar când o găsește, o pune pe umerii săi bucurându-se
6 și, venind acasă, îi cheamă pe prieteni și pe vecini
spunându-le: «Bucurați-vă împreună cu mine
pentru că mi-am găsit oaia pierdută!»
7 Vă spun că tot așa,
va fi mai mare bucurie în cer
pentru un păcătos care se convertește,
decât pentru nouăzeci și nouă de drești
care nu au nevoie de convertire”.

78.

In 20,19-23

19 În seara aceleiași zile, prima a săptămânii,
deși ușile locului în care erau discipolii,
de frica iudeilor, erau încuiate,
a venit Isus, a stat în mijlocul lor și le-a zis: „Pace vouă!”
20 Zicând aceasta, le-a arătat mâinile și coasta.
Discipolii s-au bucurat când l-au văzut pe Domnul.
21 Atunci, Isus le-a zis din nou: „Pace vouă!
Așa cum m-a trimis Tatăl, așa vă trimit și eu pe voi”.
22 Și, spunând aceasta, a suflat asupra lor și le-a zis:
„Primiți pe Duhul Sfânt.
23 Căroră le veți ierta păcatele, vor fi iertate;
căroră le veți ține, vor fi ținute”.

79.

Rom 5,8-9

8 Dar Dumnezeu și-a arătat iubirea față de noi
[prin faptul] că, pe când eram încă păcătoși,
Cristos a murit pentru noi.
9 Așadar, cu atât mai mult acum,
când suntem justificați prin sângele lui,
vom fi mântuiți prin el de mânie.

80.

Ef 5,1-2

1 Așadar, fiți imitatorii lui Dumnezeu ca niște copii iubiți
2 și trăiți în iubire după cum și Cristos ne-a iubit pe noi
și s-a oferit lui Dumnezeu pentru noi
ca ofrandă și jertfă de bună mireasmă.

81.

Col 1,12-14

12 Aduceți mulțumire Tatălui
care v-a învrednicit să aveți parte
la moștenirea sfinților în lumină.
13 El ne-a eliberat de sub puterea întunericului
și ne-a strămutat în împărăția Fiului iubirii sale.
14 În el avem răscumpărarea,
iertarea păcatelor.

82.

Col 3,8-10.12-17

8 Acum îndepărtați și voi toate acestea:
mânia, furia, răutatea, blasfemia,
vorbele rușinoase din gura voastră;
9 nu vă mințiți unii pe alții
întrucât v-ați dezbrăcat de omul cel vechi
împreună cu faptele lui
10 și v-ați îmbrăcat cu cel nou
care se înnoiește după chipul Creatorului său
pentru a ajunge la cunoaștere.

- 12 Ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iubiți,
îmbrăcați-vă deci cu dragoste, cu îndurare, cu bunătate,
cu umilință, cu blândețe și răbdare.
- 13 Îngăduiți-vă unii pe alții
și, dacă cineva are vreo plângere împotriva altuia,
iertăți-vă! Așa cum v-a iertat Domnul,
la fel [să vă iertați] și voi.
- 14 Însă mai presus de toate acestea [îmbrăcați-vă] cu iubire,
care este legătura desăvârșirii.
- 15 Să domnească în inimile voastre pacea lui Cristos
la care ați fost chemați ca să fiți un singur trup
și fiți recunoscători.
- 16 Cuvântul lui Cristos să locuiască în voi din plin.
Învățați-vă și îndemnați-vă unii pe alții
cu toată înțelepciunea
în psalmi, în imnuri și în cântări spirituale.
Cântați lui Dumnezeu, mulțumindu-i în inimile voastre.
- 17 Și tot ceea ce faceți cu cuvântul sau cu fapta,
toate [să le faceți] în numele Domnului Isus,
mulțumindu-i lui Dumnezeu Tatăl prin el.

83.

IIn 1,6-7.9

- 6 Dacă spunem că avem comuniune cu el,
dar umblăm în întuneric,
mințim și nu înfăptuim adevărul.
- 7 Dar dacă umblăm în lumină,
așa cum el este în lumină,
avem comuniune unii cu alții
și sângele lui Isus, Fiul său, ne curăță de orice păcat.
- 9 Dacă ne mărturisim păcatele,
el este fidel și drept ca să ne ierte păcatele
și să ne curețe de orice nedreptate.

84. Vor putea fi luate și lecturile propuse mai jos pentru celebrarea Reconcilierii mai multor penitenți, nr. 101-201. La fel pot fi folosite și alte lecturi din Sfânta Scriptură, după preferința preotului sau a penitentului.

Rugăciunea penitentului

85. *Ps 24(25),6-7*
Amintește-ți, Doamne, de bunătatea și iubirea ta,
pentru că ele sunt din veșnicie.
Nu-ți aduce aminte de păcatele tinereții mele
și de fărădelegile mele;
adu-ți aminte de mine în îndurarea ta,
pentru bunătatea ta, Doamne.
86. *Ps 50(51),4-5*
Spală-mă cu desăvârșire de nelegiuirea mea
și curăță-mă de păcatul meu.
Căci recunosc fărădelegea mea
și păcatul meu stă pururi înaintea mea.
87. *Lc 15,18-19; 18,13*
Tată, am păcătuit înaintea ta;
nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău.
Dumnezeule, îndură-te de mine păcătosul!
88. Dumnezeu, Părinte milostiv,
ca și fiul căit întors la tine, îți zic:
„Am păcătuit împotriva ta;
nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău”.
Cristoase Isuse, Mântuitorul lumii,
ca și tâlharul căruia i-ai deschis porțile paradisiului,
te rog: „Amintește-ți de mine, Doamne, în împărăția ta”.
Sfântule Duh, izvor al iubirii, te invoc cu încredere:
„Curăță-mă și ajută-mă să umblu ca un fiu al luminii”.

89. Doamne Isuse, tu ai deschis ochii celor orbi,
i-ai însănătoșit pe cei bolnavi,
ai iertat-o pe femeia păcătoasă
și, după cădere, l-ai întărit pe Petru în iubirea ta;
primește rugăciunea mea,
iartă-mi toate păcatele,
reînnoiește-ți iubirea față de mine,
fă-mă să trăiesc în comuniune fraternă desăvârșită,
ca să pot vesti oamenilor mântuirea ta.
90. Doamne Isuse,
tu ai voit să fii numit prietenul păcătoșilor;
prin misterul morții și învierii tale,
eliberează-mă de păcatele mele.
Pacea ta să rămână în mine,
ca să aducă roade de iubire, de dreptate și de adevăr.
91. Doamne Isuse Cristoase, Mielul lui Dumnezeu,
care iei asupra ta păcatele lumii,
binevoiește a mă împăca cu Tatăl tău,
prin harul Duhului Sfânt;
spală-mă în sângele tău de orice vină
și fă-mă să trăiesc spre lauda măririi tale.
92. Ai milă de mine, Dumnezeule, după marea ta bunătate;
întoarce-ți fața de la păcatele mele
și șterge toate fărădelegile mele;
inimă curată zidește în mine, Dumnezeule,
și duh drept înnoiește înlăuntrul meu.

Sau:

Doamne Isuse, Fiul lui Dumnezeu,
fie-ți milă de mine, păcătosul.

După dezlegare

93. În locul preamăririi lui Dumnezeu și a formulei trimiterii, preotul poate să spună:

℣. Pătımirea Domnului nostru Isus Cristos,
mijlocirea sfintei Fecioare Maria și a tuturor sfinților,
cea ce ai făcut bine și ai suferit cu răbdare
să-ți fie ca leac împotriva păcatelor,
spre sporirea harului și dobândirea vieții veșnice.
Mergi în pace!

Sau:

Domnul ți-a iertat păcatele.
Să te facă fericit în împărăția sa cerească.
Lui să-i fie slavă în veci!

Sau:

Fericit acela căruia i s-a iertat fărădelegea
și căruia i s-a acoperit păcatul.
Bucură-te, frate (soră), și veselește-te în Domnul.
Mergi în pace!

Sau:

Mergi în pace
și vestește lumii faptele minunate ale lui Dumnezeu
care ți-a dăruit mântuirea.

℞. *Amin.*

II. PENTRU RECONCILIAREA MAI MULTOR PENITENȚI

Texte pentru salut

94.

℣. Har, îndurare și pace vouă de la Dumnezeu Tatăl și de la Isus Cristos, Fiul Tatălui, în adevăr și dragoste.

℟. Amin.

95.

℣. Fraților, să vă deschidă Dumnezeu inimile pentru legea sa și să vă dăruiască pace; să asculte rugăciunile voastre și să se împace cu voi.

℟. Amin.

96.

℣. Har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Cristos, care s-a dat pe sine pentru păcatele noastre.

℟. Lui să-i fie slavă în vecii vecilor. Amin.

Pot fi folosite și salaturile care sunt propuse pentru începutul sfintei Liturghii.

Rugăciuni asupra poporului adunat

97.

☩. Te rugăm, Doamne,
dezleagă-ne cu bunăvoință de orice păcat,
pentru ca, eliberați de păcate,
să-ți slujim în libertate sufletească.
Prin Cristos, Domnul nostru.

☩. Amin.

98.

☩. Doamne, Dumnezeuul nostru,
care nu-ți pierzi răbdarea din cauza insultelor noastre,
dar te lași înduplecat prin ispășire:
privește, te rugăm, la noi, slugile tale,
care recunoaștem că am păcătuit.
Dă-ne harul să celebrăm cu recunoștință
tainele milostivirii tale
și, după ce vom îndrepta faptele noastre,
să fim fericiți în speranța că ne vei da bucuriile veșnice.
Prin Cristos, Domnul nostru.

☩. Amin.

99.

☩. Atotputernice, milostive Dumnezeule,
care ne-ai unit în numele Fiului tău,
ca să dobândim îndurare și să aflăm har la vreme potrivită:
deschide-ne ochii, ca să vedem relele pe care le-am făcut,
și mișcă-ne inimile, ca să ne întoarcem la tine cu adevărat;
pe cei pe care păcatul i-a despărțit și i-a împrăștiat,
iubirea ta să-i readucă la unitate;
celor cărora le-a dăunat slăbiciunea,

puterea ta să le redea sănătatea și să-i întărească;
și pe aceia pe care moartea i-a învins cu desăvârșire,
Duhul tău să-i readucă la viață,
ca, fiind restabilită iubirea în noi,
să strălucească în faptele noastre imaginea Fiului tău,
și toți oamenii, recunoscând chipul său pe fața Bisericii,
să înțeleagă că tu l-ai trimis pe Isus Cristos, Fiul tău,
Domnul nostru.

R. Amin.

100.

Ψ. Tată al îndurării și Dumnezeu oricărei mângâieri,
care ai zis că voiești salvarea păcătoșilor, și nu moartea lor,
ajută poporul tău să se întoarcă la tine și să aibă viață.
Dăruiește-ne harul ca, urmând cuvântul tău,
să ne mărturisim păcatele
și să-ți mulțumim pentru iertarea primită,
ca, făcând adevărul în iubire, să progresăm în toate,
prin Cristos, Fiul tău, care viețuiește și domnește
în vecii vecilor.

R. Amin.

Lecturi biblice

Lecturile propuse aici sunt alese în funcție de folosul preoților și al credincioșilor. În funcție de diversitatea și de deosebirea grupurilor, pot fi alese și alte lecturi.

LECTURI DIN VECHIUL TESTAMENT

101.

A luat din el și a mâncat.

Citire din Cartea Genezei

3,1-19

- I**ntre toate viețuitoarele câmpului
¹ pe care le făcuse Domnul Dumnezeu,
șarpele era cel mai viclean.
El a zis către femeie: „A zis Dumnezeu cu adevărat
să nu mâncați din roadele nici unui pom din grădină?”
² Femeia a răspuns șarpelui:
„Putem să mâncăm din roadele tuturor pomilor din grădină;
³ numai din rodul pomului din mijlocul grădinii
ne-a zis Dumnezeu:
«Să nu mâncați din el, nici să nu vă atingeți de el,
ca să nu muriți!»”
⁴ Atunci șarpele a zis către femeie:
„Nicidecum nu veți muri!
⁵ Dar Dumnezeu știe că în ziua în care veți mânca din el,
vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu,
cunoscând binele și răul”
⁶ Așadar, femeia a văzut
că pomul era bun de mâncat și plăcut de privit,
și că pomul era de dorit, ca unul care dă înțelepciune,
și a luat din el și a mâncat
și a dat și bărbatului său care a mâncat și el.

- 7 Atunci li s-au deschis ochii la amândoi
și au cunoscut că erau goi;
au cusut laolaltă frunze de smochin
și și-au făcut îmbrăcăminte din ele.
- 8 Auzind glasul Domnului Dumnezeu,
care se plimba în grădină
la adierea vântului de după-amiază,
bărbatul și femeia s-au ascuns de privirea
Domnului Dumnezeu printre pomii grădinii.
- 9 Domnul Dumnezeu l-a strigat pe Adam și i-a zis:
„Unde ești?”.
- 10 El a răspuns:
„Ți-am auzit pașii în grădină și mi-a fost frică,
pentru că sunt gol, și m-am ascuns”.
- 11 Domnul Dumnezeu i-a zis:
„Cine ți-a spus că ești gol?
Nu cumva ai mâncat
din pomul din care îți poruncisem să nu mănânci?”.
- 12 Adam i-a răspuns:
„Femeia pe care mi-ai dat-o ca să fie lângă mine,
ea mi-a dat din pom și am mâncat”.
- 13 Domnul Dumnezeu i-a zis femeii: „Ce ai făcut?”.
Femeia i-a răspuns: „Șarpele m-a amăgit și am mâncat”.
- 14 Domnul Dumnezeu i-a spus șarpelui:
„Fiindcă ai făcut lucrul acesta,
blestemat să fii între toate fiarele câmpului:
pe pânțece să te târăști în toate zilele vieții tale
și țărână să mănânci.
- 15 Voi pune dușmănie între tine și femeie,
între seminția ta și seminția ei.
Aceasta îți va strivi capul, și tu îi vei pândi călcâiul”.
- 16 Domnul Dumnezeu a spus femeii:

„Voi mări suferințele tale,
vei fi adesea însărcinată și-ți vei naște copiii în dureri.
Cu toate acestea te vei simți atrasă către bărbatul tău,
dar el se va purta față de tine ca un stăpân”.

17 Bărbatului i-a spus:

„Pentru că ai ascultat de femeia ta
și ai mâncat din fructul pomului
din care ți-am poruncit să nu mănânci,
blestemat să fie pământul din cauza ta!
Cu multă trudă îți vei scoate hrana din el
în toate zilele vieții tale!

18 De la el însuși îți va da numai spini și pălămidă,
însă vei obține hrana cultivând pământul.

19 În sudoarea frunții tale îți vei câștiga pâinea,
până ce te vei întoarce în pământul din care ai fost luat;
căci praf ești și în praf te vei întoarce”.

Cuvântul Domnului

102.

Cain s-a aruncat asupra fratele său Abel și l-a ucis.

Citire din Cartea Genezei

4,1-15

Adam a cunoscut-o pe soția sa Eva;
 1 ea a zămislit și l-a născut pe Cain.

Ea a spus: „Am dobândit un om de la Domnul!”

2 Mai târziu l-a născut pe Abel, fratele lui Cain.

Abel a devenit păstor, iar Cain agricultor.

3 După câțva timp,

Cain a adus Domnului jertfă din roadele pământului.

4 La rândul său, Abel a adus jertfă mieii întâi născuți
 din turma sa, oferind părțile cele mai bune.

Domnul și-a îndreptat privirea către Abel și jertfa lui,

5 dar și-a întors fața de la Cain și de la ofranda lui.

Cain s-a mâniat și a arătat o față posomorâtă.

6 Domnul i-a spus lui Cain:

„Pentru ce te-ai mâniat și ai față posomorâtă?

7 Dacă faci binele, poți ține fruntea sus.

Dar dacă nu faci binele,
 păcatul pândește la ușa ta.

El dă năvală spre tine, dar tu trebuie să-l învingi”.

8 Cain a spus fratelui său Abel:

„Să mergem la câmp!”

Când au ajuns la câmp,

Cain s-a aruncat asupra fratelui său Abel și l-a ucis.

9 Domnul l-a întrebat pe Cain:

„Unde este fratele tău, Abel?”

Cain i-a răspuns: „Nu știu. Sunt eu paznicul fratelui meu?”

10 Domnul i-a spus:

„Ce ai făcut? Glasul sângelui fratelui tău
 strigă către mine din pământ!

- 11 Acum deci fii blestemat pe pământul care și-a deschis gura
ca să bea sângele fratelui tău, vărsat de mâna ta.
- 12 Când vei lucra pământul să nu-ți mai dea roadele sale;
zbuciumat și fugar să fii pe pământ”.
- 13 Atunci Cain i-a spus Domnului:
„Această pedeapsă este cu mult mai mare
decât aș putea eu suporta!
- 14 Iată că astăzi tu m-ai alungat de pe pământul meu.
Trebuie să mă ascund departe de tine,
voi fi zbuciumat și fugar prin lume
și oricine mă va întâlni mă va ucide”.
- 15 Domnul i-a răspuns:
„Dacă cineva îl ucide pe Cain,
Cain va fi răzbunat de șapte ori”.
Domnul i-a pus un semn lui Cain,
ca nici unul dintre cei care îl vor întâlni să nu-lucidă.

Cuvântul Domnului

103. Domnul i-a răspuns: „Pentru cei zece, nu voi distruge cetatea”.

Citire din Cartea Genezei

18,17-33

- D**omnul și-a zis:
17 „Oare îi voi ascunde lui Abraham
ceea ce am de gând să fac?
- 18 Nu, deoarece Abraham trebuie să devină
un popor mare și puternic
și toate popoarele pământului
trebuie să fie binecuvântate prin el,
- 19 căci eu l-am ales, ca el să lase poruncă fiilor săi
și tuturor urmașilor să păstreze calea Domnului,
săvârșind ceea ce este bun și drept,

pentru ca Domnul să ducă la îndeplinire ceea ce a promis în favoarea lui Abraham”.

20 Atunci Domnul i-a zis:

„Cât de mare este strigătul care se ridică împotriva Sodomei și Gomorei și cât de greu este păcatul lor!

21 Mă voi coborî să văd

dacă purtarea lor corespunde întocmai cu strigătul ajuns până la mine, iar de nu, voi vedea!”

22 De acolo, bărbații s-au îndreptat spre Sodoma, iar Abraham a mai rămas înaintea Domnului.

23 El s-a apropiat și i-a zis:

„Oare îl vei nimici pe cel drept împreună cu cel păcătos?

24 Poate că se află cincizeci de drepti în cetate;

vrei tu cu adevărat să-i nimicești și pe ei?

Oare nu vei cruța cetatea pentru cei cincizeci de drepti care sunt în ea?

25 Departe de tine să faci un lucru ca acesta:

să-l faci pe cel drept să moară împreună cu cel păcătos, să-l tratezi pe cel drept în același fel ca pe cel păcătos!

Departe de tine așa ceva!

Oare judecătorul întregului pământ va da o sentință nedreaptă?”

26 Domnul a răspuns:

„Dacă voi găsi cincizeci de drepti în Sodoma, pentru ei voi cruța toată cetatea!”

27 Abraham a reluat:

„Voi îndrăzni să vorbesc cu Domnul, eu, care nu sunt decât praf și cenușă!

28 Poate că din cincizeci de drepti vor lipsi cinci.

Pentru aceștia cinci care lipsesc vei nimici toată cetatea?”

Domnul i-a răspuns:

- 29 „N-o voi distruge, dacă voi găsi patruzeci și cinci”.
Abraham a insistat:
„Poate că se vor găsi numai patruzeci”.
Domnul i-a răspuns:
„Pentru cei patruzeci, n-o voi distruge!”
- 30 Abraham i-a zis: „Să nu se supere Domnul meu,
dacă îndrăznesc să mai vorbesc.
Poate că vor fi numai treizeci!”
Domnul i-a răspuns:
„Dacă voi găsi treizeci de drepti, n-o voi distruge!”
- 31 Abraham i-a zis atunci:
„Voi îndrăzni să-i mai vorbesc încă o dată Domnului meu.
Poate se vor găsi numai douăzeci!”
Domnul i-a răspuns: „Pentru cei douăzeci, n-o voi distruge!”
- 32 Atunci a mai zis Abraham:
„Să nu se supere Domnul meu,
nu voi mai vorbi decât o singură dată.
Poate se vor găsi numai zece!”
Domnul i-a răspuns:
„Pentru cei zece, nu voi distruge cetatea Sodoma!”
- 33 Când Domnul a terminat de vorbit cu Abraham, a plecat,
iar Abraham s-a întors acasă.

Cuvântul Domnului

104.

*L-au pus la încercare pe Domnul, zicând:
„Este oare Domnul cu adevărat în mijlocul nostru, sau nu este?”*

Citire din Cartea Exodului

17,1-7

- I**n zilele acelea,
¹ toată comunitatea fiilor lui Israel a plecat din deșertul Sin, respectând popasurile prescrise de Domnul. Și-au stabilit taberele la Rafidim.
² Aici nu era apă de băut.
³ Poporul revoltat a început să strige la Moise: „Dă-ne apă să bem!”
 Moise i-a răspuns: „Pentru ce vă revoltați împotriva mea? Pentru ce îl puneți pe Domnul la încercare?”
 Poporul chinuit de sete, cârtea împotriva lui Moise, zicând: „Pentru ce ne-ai scos din Egipt? Ca să ne faci să murim de sete aici, cu copiii și turmele noastre?”
⁴ Moise a strigat către Domnul zicând: „Ce să-i fac poporului acesta? Încă puțin și mă vor ucide cu pietre”.
⁵ Domnul i-a zis lui Moise: „Treci înaintea poporului, ia cu tine pe câțiva dintre bătrânii lui Israel, ia-ți în mână toiagul cu care ai lovit Nilul și pornește.
⁶ Iată, eu voi sta înaintea ta pe stânca muntelui Horeb; tu vei lovi stânca, va țâșni din ea apă și poporul va bea”.
⁷ Iar Moise a făcut așa în fața bătrânilor lui Israel. De aceea el a pus acestui loc numele de „Massa” și „Meriba”, pentru că fiii lui Israel l-au învinuit pe Domnul și pentru că l-au pus la încercare zicând: „Este oare Domnul cu adevărat în mijlocul nostru, sau nu este?”

105.

Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău! Să nu ai alți dumnezei!

Citire din Cartea Exodului

20,1-21

In zilele acelea,
1 Dumnezeu s-a adresat lui Moise pe muntele Sinai
și a rostit aceste cuvinte:
2 „Eu sunt Domnul Dumnezeul tău,
care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei.
3 Să nu ai alți dumnezei afară de mine.
4 Să nu-ți faci chip cioplit și nimic ce să înfățișeze
lucrurile care sunt sus în cer sau jos pe pământ,
sau în apele care sunt sub pământ.
5 Să nu te închini înaintea lor și să nu le slujești;
căci eu, Domnul Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos,
care pedepsesc nelegiuirea părinților în copii
până la al treilea și al patrulea neam al celor care mă urăsc,
6 și mă îndur până la al miilea neam
de cei care mă iubesc și păzesc poruncile mele.
7 Să nu spui numele Domnului Dumnezeului tău în zadar,
căci Domnul nu va lăsa nepedepsit
pe cel care va lua în zadar numele lui.
8 Adu-ți aminte de ziua de odihnă, ca să o sfințești.
9 Să lucrezi șase zile și să-ți faci toate muncile tale,
10 dar ziua a șaptea este zi de odihnă,
închinată Domnului Dumnezeul tău;
să nu lucrezi în acea zi nimic,
nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta,
nici servitorul tău, nici servitoarea ta,
nici vitele tale, nici străinul care este în casa ta.
11 Căci în șase zile a făcut Dumnezeu cerurile,
pământul și marea, și tot ce este în ele,

iar în ziua a șaptea s-a odihnit.

De aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o.

12 Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să trăiești mult în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău.

13 Să nu ucizi.

14 Să nu săvârșești adulter.

15 Să nu furi.

16 Să nu mărturisești fals împotriva aproapelui tău.

17 Să nu poftești casa aproapelui tău; să nu poftești femeia aproapelui tău, nici servitorul, nici servitoarea, nici boul, nici măgarul și nici un lucru ce este al lui”.

18 Tot poporul auzea tunetele și sunetul trâmbiței și vedea flăcările muntelui, care fumega. La priveliștea aceasta, poporul tremura și stătea departe.

19 Ei i-au zis lui Moise:

„Vorbește-ne tu însuți și te vom asculta; dar să nu ne mai vorbească Dumnezeu, ca să nu murim”.

20 Moise a zis poporului:

„Nu vă înspăimântați; căci Dumnezeu a venit tocmai ca să vă pună la încercare și ca să aveți frica lui înaintea ochilor voștri, ca să nu păcătuiți”.

21 Poporul stătea la depărtare;

iar Moise s-a apropiat de norul în care era Dumnezeu.

Cuvântul Domnului

106.

Să-l iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, din toată inima.

Citire din Cartea Deuteronomului

6,4-9

- I**n zilele acelea,
Moise a vorbit către popor:
- 4 „Ascultă, Israele,
Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn.
- 5 Să-l iubești pe Domnul, Dumnezeul tău,
din toată inima ta și din tot sufletul tău
și din toate puterile tale.
- 6 Aceste porunci, pe care ți le dau eu astăzi,
să rămână întipărite în inima ta.
- 7 Să le repeți fiilor tăi, să le vorbești despre ele fără încetare,
când stai acasă sau mergi pe drum,
când te culci și când te scoli,
- 8 să le legi la mână ca pe un semn,
să le porți pe frunte ca pe un talisman;
- 9 să le scrii la intrarea casei și la porțile cetăților tale”.

Cuvântul Domnului

107. *Poporul tău s-a abătut curând de la calea pe care le-am arătat-o.*

Citire din Cartea Deuteronomului

9,7-19

In zilele acelea,

Moise a vorbit către popor:

7 „Adu-ți aminte și nu uita cum ai provocat
mânia Domnului, Dumnezeului tău, în pustiu.

Din ziua când ai ieșit din țara Egiptului
până la sosirea voastră în locul acesta,
v-ați răzvrătit mereu împotriva Domnului!

8 La Horeb, l-ați provocat pe Domnul,
încât, mâniat, Domnul voia să vă nimicească.

9 Când m-am suit pe munte, ca să iau tablele din piatră,
tablele legământului pe care l-a făcut Domnul cu voi,
am rămas pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți,
fără să mănânc pâine și fără să beau apă;

10 și Domnul mi-a dat cele două table din piatră,
scrise cu degetul lui Dumnezeu,
și cuprinzând toate cuvintele

pe care vi le spusese Domnul pe munte,
din mijlocul focului, în ziua când tot poporul era adunat.

11 După acele patruzeci de zile și patruzeci de nopți,
Domnul mi-a dat cele două table din piatră,
tablele legământului.

12 Domnul mi-a zis atunci:

«Scoală-te și coboară-te în grabă de aici;
căci poporul tău, pe care l-ai scos din Egipt, a păcătuit.
S-au abătut curând de la calea pe care le-am arătat-o;
și-au făcut un chip turnat».

13 Domnul mi-a zis din nou:

«Eu văd că poporul acesta este un popor tare încăpățânat.

- 14 Lasă-mă să-i nimicesc și să le șterg numele de sub ceruri;
iar pe tine te voi face un neam mai puternic
și mai mare la număr decât poporul acesta».
- 15 M-am întors și am coborât de pe munte,
care era tot numai foc,
cu cele două table ale legământului
în amândouă mâinile mele.
- 16 M-am uitat, și iată că păcătuiserăți
împotriva Domnului, Dumnezeului vostru,
vă făcuserăți un vițel turnat,
vă depărtaserăți curând de la calea pe care v-o arătase Domnul.
- 17 Am apucat atunci cele două table,
le-am aruncat din mâinile mele
și le-am sfărâmat sub ochii voștri.
- 18 M-am aruncat cu fața la pământ înaintea Domnului,
ca mai înainte, patruzeci de zile și patruzeci de nopți,
fără să mănânc pâine și fără să beau apă,
din pricina tuturor păcatelor
pe care le săvârșiserăți înaintea Domnului, ca să-l mâniati.
- 19 Căci mă îngrozisem la vederea mâniei și urgiei
de care era cuprins Domnul împotriva voastră,
până acolo încât voia să vă nimicească.
Dar Domnul m-a ascultat și de data aceasta”.

Cuvântul Domnului

108.

Iată, îți pun astăzi înaintea viața și binele, moartea și răul.

Citire din Cartea Deuteronomului

30,15-20

- I**n zilele acelea,
Moise a vorbit poporului spunând:
- 15 „Iată, îți pun astăzi înaintea viața și binele, moartea și răul:
16 Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău
să umbli pe căile lui și să păzești poruncile lui,
legile și rânduielile lui, ca să trăiești și să te înmulțești,
și ca Domnul Dumnezeuul tău să te binecuvânteze
în țara pe care o vei lua în stăpânire.
- 17 Dar dacă inima ta se va abate, dacă nu vei asculta
și, lăsându-te amăgit, te vei închina altor zei și le vei sluji,
18 vă spun astăzi că veți pieri și nu veți avea zile multe
în țara pe care o veți lua în stăpânire,
după ce veți trece Iordanul.
- 19 Iau azi cerul și pământul ca martori
că am pus înaintea voastră
viața și moartea, binecuvântarea și blestemul.
Alege, așadar, viața, ca să trăiești tu și seminția ta.
- 20 Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău,
să ascuți glasul lui și să te alipești de el,
căci de aceasta atârnă viața ta și lungimea zilelor tale,
și numai așa vei putea locui
în țara pe care Domnul Dumnezeuul tău
cu jurământ a făgăduit-o părinților tăi,
lui Abraham, lui Isaac și lui Iacob, că le-o va da”.

Cuvântul Domnului

109. *Atunci David i-a zis lui Natan: „Am păcătuțit împotriva Domnului”.
Natan i-a spus lui David: „Domnul ți-a iertat păcatul: tu nu vei muri”.*

Citire din Cartea a doua a lui Samuel

12,1-9.13

- I**n zilele acelea,
1 Domnul l-a trimis pe profetul Natan la David,
care s-a dus și i-a spus:
„Într-o cetate erau doi oameni:
unul era bogat, iar celălalt sărac.
2 Bogatul avea oi și boi în număr foarte mare.
3 Săracul avea numai o oiță pe care o cumpărase.
El o hrănea, iar ea creștea în casa lui o dată cu copiii.
Mânca din pâinea lui, bea din paharul lui,
dormea lângă el; îi era ca o fiică.
4 Într-o zi, a venit un călător la omul bogat.
Acesta, voind să-și hrănească oaspetele,
cruțându-și turmele sale de oi și de boi,
a luat oița săracului
și a pregătit-o pentru oaspetele său”.
5 Auzind acestea, David s-a înfuriat împotriva aceluia om
și i-a spus lui Natan:
„Viu este Domnul, omul care a făcut aceasta merită moartea;
6 el va da înapoi de patru ori valoarea oiței,
pentru că a comis o asemenea faptă și nu i-a fost milă”.
7 Atunci, Natan i-a spus lui David:
„Acest om ești tu.
Așa vorbește Domnul, Dumnezeuul lui Israel:
Eu te-am uns rege peste Israel,
te-am salvat din mâna lui Saul,
8 apoi ți-am dat casa stăpânului tău,
ți-am dat soțiile regelui,

ți-am dat casa lui Israel și a lui Iuda,
și dacă acestea nu ar fi fost de ajuns,
aș fi adăugat multe altele.

9 Pentru ce deci ai disprețuit cuvântul Domnului,
săvârșind ceea ce este rău în ochii săi?
Tu l-ai omorât cu sabia pe Urie heteul
și pe femeia lui ți-ai luat-o de soție;
cu sabia fiilor lui Amon l-ai făcut să piară”.

13 Atunci, David i-a zis lui Natan:
„Am păcătuțit împotriva Domnului”.
Natan i-a răspuns:
„Domnul ți-a iertat păcatul: tu nu vei muri”.

Cuvântul Domnului

110. *Cei care erau din neamul lui Israel au venit și și-au mărturisit păcatele.*

Citire din Cartea lui Nehemia

9,1-20

- I**n a douăzeci și patra zi a aceleiași luni,
1 fiii lui Israel s-au adunat,
îmbrăcați în sac și presărați cu țărână, ca să țină post.
2 Cei care erau din neamul lui Israel,
despărțindu-se de toți străinii,
au venit și și-au mărturisit păcatele lor
și fărădelegile părinților lor.
3 După ce au șezut jos,
au citit din cartea Legii Domnului, Dumnezeului lor,
a patra parte din zi;
și altă a patra parte din zi și-au mărturisit păcatele
și s-au închinat înaintea Domnului, Dumnezeului lor.
4 Iosua, Bani, Cadmiel, Șebania, Buni, Șerebia, Bani și Chenani
s-au suit pe scaunul leviților
și au strigat cu glas tare către Domnul, Dumnezeul lor.
5 Și leviții Iosua, Cadmiel, Bani, Hașabnia,
Șerebia, Hodia, Șebania și Petahia, au zis:
„Sculați-vă și binecuvântați-l pe Domnul, Dumnezeul vostru,
din veșnicie în veșnicie!
Binecuvântat să fie numele tău cel preaînalt,
care este mai presus de orice binecuvântare și de orice laudă!
6 Tu, Doamne, numai tu ai făcut cerurile,
cerurile cerurilor și toată oștirea lor,
și pământul cu tot ce este pe el, mările cu tot ce cuprind ele.
Tu dai viață tuturor acestora,
și oștirea cerurilor se închină înaintea ta.
7 Tu, Doamne Dumnezeule, l-ai ales pe Abram,
l-ai scos din Caldeia și i-ai pus numele Abraham.

- 8 Tu ai găsit inima lui credincioasă înaintea ta,
ai făcut legământ cu el și ai făgăduit
că vei da seminței lui țara canaaneenilor,
heteilor, amoreilor, ferezeilor, iebuseilor și ghergheseilor.
Și ți-ai ținut cuvântul, căci ești drept.
- 9 Tu ai văzut necazul părinților noștri în Egipt,
și le-ai auzit strigătele la Marea Roșie.
- 10 Ai făcut semne și minuni împotriva lui faraon,
împotriva tuturor slujitorilor lui
și împotriva întregului popor din țara lui,
pentru că știai cu câtă îngâmfare
se purtaseră față de părinții noștri,
și ți-ai arătat slava ta cum se vede astăzi.
- 11 Ai despărțit marea înaintea lor
și au trecut pe uscat prin mijlocul mării:
dar i-ai prăbușit în adânc, ca o piatră în fundul apelor,
pe cei care-i urmăreau.
- 12 I-ai călăuzit ziua printr-un stâlp de nor,
și noaptea printr-un stâlp de foc,
care le lumina drumul pe care aveau să-l urmeze.
- 13 Ai coborât pe muntele Sinai,
le-ai vorbit din înălțimea cerurilor
și le-ai dat porunci drepte, legi adevărate,
învățăături și orânduiri minunate.
- 14 Le-ai făcut cunoscut sabatul tău cel sfânt
și le-ai dat, prin robul tău, Moise,
porunci, învățăături și o lege.
- 15 Le-ai dat pâine din ceruri când le era foame,
și ai scos apă din stâncă, atunci când le era sete.
Și le-ai spus să intre în stăpânirea țării
pe care ai jurat că le-o vei da.
- 16 Dar părinții noștri s-au îngâmfat

- și și-au înțepenit grumazul.
N-au urmat poruncile tale,
17 n-au vrut să asculte și au dat uitării
minunile pe care le-ai făcut pentru ei.
Și-au înțepenit grumazul
și, în răzvrătirea lor, și-au pus o căpetenie
ca să se întoarcă în robia lor, în Egipt.
Dar tu, tu ești un Dumnezeu iertător, îndurător și milostiv,
încet la mânie și bogat în bunătate. Și nu i-ai părăsit,
18 nici chiar atunci când și-au făcut un vițel turnat și au zis:
„Iată Dumnezeul tău, care te-a scos din Egipt!”
și au săvârșit defăimări cumplite față de tine.
19 În îndurarea ta fără margini, nu i-ai părăsit în pustiu,
și stâlpul de nor n-a încetat să-i călăuzească ziua pe drum,
nici stâlpul de foc să le lumineze noaptea
drumul pe care aveau să-l urmeze.
20 Le-ai dat duhul tău cel bun, ca să-i învețe;
n-ai îndepărtat mana ta de la gura lor
și le-ai dat apă să-și potolească setea.

Cuvântul Domnului

111. *Iubiți dreptatea, căci înțelepciunea nu poate să intre într-un suflet care uneltește răul, nici să locuiască într-un trup subjugat păcatului.*

Citire din Cartea Înțelepciunii

1,1-16

- I**ubiți dreptatea, voi, care conduceți pe pământ;
 1 aveți gânduri drepte despre Domnul;
 căutați-l cu inima sinceră,
 2 căci el se lasă găsit de cei care nu-l pun la încercare
 și se arată celor care nu refuză să creadă în el.
 3 Gândurile perverse îndepărtează de Dumnezeu
 și, dacă atotputernicia lui este pusă la încercare,
 îi face de rușine pe cei fără de minte.
 4 Căci înțelepciunea nu poate să intre
 într-un suflet care uneltește răul,
 nici să locuiască într-un trup subjugat păcatului.
 5 Duhul Sfânt, călăuzitorul oamenilor, fuge de fățarnicie,
 se îndepărtează de cugetele nechibzuite
 și este alungat când se apropie nedreptatea.
 6 Înțelepciunea este un duh care îi iubește pe oameni,
 dar nu-l va lăsa nepedepsit
 pe cel care rostește cuvinte de blasfemie,
 căci Dumnezeu îi pătrunde gândurile cele mai ascunse,
 îi vede clar inima și-i aude cuvintele.
 7 Duhul Domnului umple universul, cuprinde toate
 și aude orice glas.
 8 De aceea, cel care spune lucruri nedrepte
 nu poate să se ascundă și dreptatea răzbunătoare nu-l uită.
 9 Gândurile celui nelegiuit vor fi cercetate,
 cuvintele vor ajunge la auzul Domnului,
 pentru a fi pedepsite nelegiuirile lui;
 10 pentru că urechea geloasă aude toate,

- nici chiar șoapta murmurărilor nu se poate ascunde.
- 11 Așadar, feriți-vă de murmurul care nu folosește la nimic
și feriți-vă limba de clevetire,
pentru că nici un cuvânt ascuns nu rămâne nepedepsit
și gura care minte ucide sufletul.
- 12 Nu vă grăbiți moartea prin greșelile vieții voastre
și nu vă atrageți pieirea prin lucrările mâinilor voastre.
- 13 Dumnezeu nu a creat moartea
și nici nu se bucură de pieirea celor vii.
- 14 Toate le-a creat ca să existe
și toate făpturile din lume sunt bine făcute,
nu găsești în ele otrava care să le facă să moară;
puterea morții nu domnește pe pământ,
- 15 căci dreptatea este nemuritoare.
- 16 Cei nelegiuți cheamă asupra lor moartea
prin gesturi și prin cuvinte,
se uită la ea ca la o prietenă, sunt pătimiși după ea
și încheie alianță cu ea, pentru că sunt vrednici,
cu adevărat, ca să fie ai ei.

Cuvântul Domnului

112. *Speranța celui nelegiuit este ca praful care este spulberat de vânt,
dar dreptii trăiesc în veșnicie.*

Citire din Cartea Înțelepciunii

5,1-16

Atunci cel drept va sta cu multă îndrăzneală
1 înaintea acelor care l-au oprimat
și au disprețuit munca lui.

2 Văzându-l, ei vor fi cuprinși de o teamă cumplită
și vor fi uimiți de misiunea mântuirii lui neașteptate.

3 Ei vor spune între ei, făcând pocăință
și gemând de tulburare în duhul lor:

4 „Acesta este acela de care noi odinioară ne-am bătut joc
și l-am avut ca țintă a batjocurii noastre.

Noi, ca niște nebuni, am considerat viața lui o nebunie
și sfârșitul lui dezonorant.

5 Dar cum a fost socotit printre fiii lui Dumnezeu
și partea lui se află printre sfinții lui?

6 Așadar, eram departe de calea adevărului
și lumina dreptății nu a luminat asupra noastră:
soarele nu a răsărit peste noi.

7 Ne-am angajat pe căile nedreptății și ale pierzării,
am străbătut pustiuri neumblate,
dar n-am cunoscut calea Domnului!

8 La ce ne-a folosit mândria?
La ce ne-au slujit bogățiile și lăudăroșenia?

9 Toate acestea au trecut ca o umbră,
ca o veste care aleargă încoace și încolo,

10 ca o corabie care străbate apa învolburată,
a cărei urmă nu poți să o mai găsești după ce a trecut,
și nici drumul carenei prin valuri;

11 sau ca pasărea ce zboară prin cer

- și nu se găsește nici un semn al drumului ei,
dar bătaia aripilor lovește aerul ușor
și îl despică prin tăria avântului
și îl traversează prin mișcarea aripilor,
iar după aceea nimic nu mai arată pe unde a trecut;
12 sau ca o săgeată trasă la țintă;
aerul pe care l-a spintecat revine la loc continuu
și astfel, nu se cunoaște trecerea ei.
- 13 La fel și noi, abia născuți, am și încetat să mai fim
și nu putem să arătăm nici un semn de virtute;
ne-am sfârșit în răutatea noastră”.
- 14 Pentru că speranța celui nelegiuit
este ca praful care este spulberat de vânt,
ca spuma ușoară împrăștiată de furtună,
ca fumul risipit de vânt
și ca amintirea unui oaspete care a stat numai o zi.
- 15 Dar dreptii trăiesc în veșnicie
și răsplata lor este la Domnul
și Cel Preaînalt se îngrijește de ei.
- 16 De aceea, vor primi coroana de cinste
și diadema frumuseții chiar din mâna Domnului,
pentru că dreapta lui îi păzește
și brațul lui îi apără.

Cuvântul Domnului

113. *Iartă aproapei tău răul pe care ți l-a făcut, și atunci, când te vei ruga, ți se vor ierta păcatele.*

Citire din Cartea lui Ben Sirah

28,1-7

- O**mul care vrea să se răzbune,
 1 răzbunare va găsi la Domnul,
 căci Domnul îi va ține minte păcatele.
 2 Iartă aproapei tău răul pe care ți l-a făcut
 și atunci, când te vei ruga, ți se vor ierta păcatele.
 3 Dacă omul ține mânie împotriva altui om,
 cum va îndrăzni să ceară vindecare de la Domnul?
 4 Dacă nu are milă de un om, asemenea lui,
 cum poate cere iertare pentru păcatele sale?
 5 dacă el, care este un sărman muritor,
 ține supărare, atunci cine îi va ierta păcatele?
 6 Gândește-te la cele de pe urmă ale tale
 și pune capăt oricărei dușmăanii.
 7 Adu-ți aminte că vei muri și vei putezi
 și ține poruncile.

Cuvântul Domnului

114. *Am hrănit și am crescut copii, dar ei s-au revoltat împotriva mea.*

Citire din Cartea lui Isaia

1,2-6.15-18

- A**scultați, ceruri,
 2 și pleacă-ți urechile, pământule,
 căci Domnul vorbește:
 „Am hrănit și am crescut copii,
 dar ei s-au revoltat împotriva mea.
 3 Boul își cunoaște proprietarul
 și măgarul cunoaște ieslea stăpânului său:

- dar Israel nu cunoaște, poporul meu nu înțelege”.
- 4 Vai, neam păcătos, popor încărcat de fărădelegi,
sămânță de nelegiuți, copii distrugători!
L-au părăsit pe Domnul,
l-au disprețuit pe Sfântul lui Israel.
I-au întors spatele.
- 5 De ce vreți să mai fiți loviți voi, care adunați nelegiuiri?
Tot capul este numai rană și toată inima suferă!
- 6 Din tălpi până-n creștet, nimic nu-i sănătos:
ci numai răni, vânătăi și răni deschise nestoarse,
nici legate și nici alinate cu untdelemn:
- 15 Când întindeți mâinile, eu îmi acopăr ochii;
și, oricât de mult v-ați ruga, eu nu vă ascult;
mâinile voastre sunt pline de sânge:
- 16 spălați-vă, curățați-vă,
îndepărtați răutatea gândurilor voastre
dinaintea ochilor mei,
încetați de a săvârși răul,
- 17 învățați să faceți binele, căutați dreptatea,
ajutați-l pe cel oprimat,
faceți dreptate celui orfan, apărați văduva!
- 18 Veniți să facem judecată, zice Domnul.
Chiar dacă ar fi păcatele voastre asemenea carminului,
vor deveni albe ca zăpada,
și de-ar fi roșii cum este purpura,
se vor face albe ca lâna.

115.

*Prietenul meu avea o vie
și trăgea nădejde să-i facă struguri buni, și a făcut struguri sălbatici.*

Citire din Cartea lui Isaia

5,1-7

- V**oi cânta pentru prietenul meu
 1 cântecul celui ce mi-e drag despre via sa.
 Prietenul meu avea o vie pe o coastă mănoasă;
 2 și a săpat-o și a curățat-o de pietre și a sădit viță de soi bun
 și a zidit un turn în mijlocul ei și a săpat un teasc;
 și trăgea nădejde să-i facă struguri buni,
 și a făcut struguri sălbatici.
 3 Acum, așadar, voi locuitori ai Ierusalimului
 și bărbați din Iudeea,
 fiți judecători între mine și via mea.
 4 Ce-ar mai fi trebuit să-i fac viei mele și nu i-am făcut?
 Eu am așteptat să-mi rodească struguri buni.
 Pentru ce mi-a rodit struguri sălbatici?
 5 Vă voi spune acum ce-i voi face viei mele:
 îi voi smulge gardul, și vor paște în ea vitele;
 îi voi dărâma zidul, și o vor călca toți în picioare.
 6 Voi face din ea o coastă pustie;
 nu va mai fi nici curățată, nici săpată;
 o vor năpădi spinii și bălăriile.
 Voi porunci norilor să nu mai plouă peste ea.
 7 Via Domnului universului este casa lui Israel
 și bărbații din Iudeea sunt vița pe care el o iubea;
 și el se aștepta la dreptate, și iată vărsare de sânge;
 și el nădăjduia judecată dreaptă,
 și iată strigătele celor nedreptățiți.

Cuvântul Domnului

116.

Eu îți voi ierta fărădelegile prin bunăvoința mea.

Citire din Cartea lui Isaia

43,22-28

Așa vorbește Domnul:

- 22 „Tu, Iacobe, nu m-ai invocat;
tu nu te-ai ostenit pentru mine, Israele!
- 23 Nu mi-ai adus oile tale ca ardere de tot
și nu m-ai cinstit cu jertfele tale.
Nu te-am împovărat cu daruri de mâncare;
și nu te-am obosit cu jertfe de tămâie.
- 24 Nu ai cumpărat pentru mine animale de jertfă cu argint,
nici nu m-ai săturat cu grăsimea victimelor tale;
prin păcatele tale, m-ai tratat ca pe un sclav,
m-ai chinuit cu nelegiuirile tale.
- 25 Iată, eu îți voi ierta fărădelegile prin bunăvoința mea
și nu-mi voi mai aminti de păcatele tale.
- 26 Adu-mi aminte, să ne judecăm împreună,
vorbește tu însuși, ca să-ți dovedești dreptatea.
- 27 Cel dintâi tată al tău a păcătuit,
și învățătorii tăi s-au răzvrătit împotriva mea.
- 28 De aceea, am socotit ca niște pângăriți
conducătorii locașului tău sfânt,
l-au dat pierzării pe Iacob, și batjocurii pe Israel”.

Cuvântul Domnului

117. *Domnul a făcut să cadă asupra lui fărădelegile noastre ale tuturor.*

Citire din Cartea profetului Isaia

53,1-12

- C**ine ar fi crezut ceea ce am auzit noi,
 1 și puterea Domnului cui i-a fost astfel descoperită?
 2 A crescut înaintea lui Dumnezeu ca o plantă plăpândă,
 având rădăcina într-un pământ uscat;
 chipul lui nu avea nici o frumusețe, ca să atragă privirile,
 înfățișarea lui nu avea nimic care să ne placă.
 3 Era disprețuit precum cel din urmă dintre oameni:
 om al durerilor, obișnuit cu suferința;
 unul înaintea căruia să-ți întorci fața;
 atât de disprețuit, încât nu l-am luat în seamă.
 4 Și totuși el purta durerile noastre
 și era împovărat cu suferințele noastre.
 Noi îl socoteam pedepsit, bătut și înjosit de Dumnezeu.
 5 Dar el era străpuns pentru păcatele noastre
 și zdrobit pentru fărădelegile noastre.
 Pedepsa care a căzut asupra lui ne-a adus nouă pacea
 și rănilor lui ne-au adus vindecarea.
 6 Toți umblam rătăcind ca niște oi,
 fiecare își urma drumul lui,
 dar Domnul a făcut să cadă asupra lui
 fărădelegile noastre ale tuturor.
 7 Chinuit fiind, s-a smerit și nu și-a deschis gura;
 ca un miel dus la înjunghiere, ca o oaie fără de glas
 înaintea celor care o tund, el nu și-a deschis gura.
 8 A fost judecat și condamnat printr-o sentință nedreaptă:
 cine i-a luat apărarea?
 A fost smuls dintre cei vii!
 Pentru fărădelegile poporului său a fost dus la moarte.

- 9 Mormântul i-a fost pregătit printre cei fărădelege și la moarte a fost așezat împreună cu răufăcătorii; și totuși el nu săvârșise nici o nedreptate și nici nu rostise vreo minciună.
- 10 Domnul a voit să-l zdrobească prin suferință. Dar, dacă își va da viața ca ispășire pentru păcate, își va vedea urmașii, își va prelungi zilele și voința Domnului se va împlini prin el.
- 11 După ce sufletul său va fi trecut prin suferințe, el va vedea lumina și această lumină îl va copleși de bucurie. Prin suferințele sale, cel drept, servitorul meu, va îndreptăți mulțimile; va lua asupra sa fărădelegile lor.
- 12 Pentru aceasta îi voi da popoarele drept moștenire și va lua în stăpânire popoare nenumărate ca răsplată că s-a dat pe sine la moarte și că a fost numărat printre făcătorii de rele, el care a purtat păcatele celor mulți și a mijlocit pentru cei păcătoși.

Cuvântul Domnului

118.

*Cel rău să-și părăsească drumul lui,
să se întoarcă la Domnul, căci el se va îndura de dânsul,
la Dumnezeu nostru cel mult iertător.*

Citire din Cartea profetului Isaia

55,1-11

Așa vorbește Domnul:

- ¹ „Voi care sunteți însetați, veniți la apă,
chiar dacă nu aveți bani, veniți;
veniți și procurați-vă grâu fără bani și mâncați;
procurați-vă vin și lapte, fără să plătiți nimic.
- ² De ce vă irosiți banii pentru ceea ce nu vă hrănește
și munca voastră pentru ceea ce nu vă satură?
Ascultați-mă pe mine și veți mânca numai bunătate:
și vă veți hrăni cu mâncăruri alese.
- ³ Deschideți-vă urechile! Veniți la mine!
Ascultați și sufletul vostru va fi viu.
Voi încheia cu voi un legământ veșnic,
după cum i-am promis lui David.
- ⁴ Iată pe el l-am pus ca o mărturie pentru popoare,
conducător și stăpânitor peste neamuri.
- ⁵ Iată, tu vei chema la tine popoare pe care nu le știi
și vor alerga la tine popoare care nu te cunosc;
vor face aceasta din iubire pentru Domnul Dumnezeuul tău,
Sfântul lui Israel, care te va preamări.
- ⁶ Căutați-l pe Domnul cât timp îl mai puteți găsi,
chemăți-l câtă vreme este aproape de voi.
- ⁷ Cel rău să-și părăsească drumul lui
și omul nelegiuit gândurile lui,
să se întoarcă la Domnul – căci el se va îndura de dânsul –
la Dumnezeu nostru cel mult iertător.
- ⁸ Căci gândurile mele nu sunt gândurile voastre
și căile voastre nu sunt căile mele, spune Domnul;

- 9 cu cât cerul se înalță deasupra pământului,
cu atât căile mele se înalță peste căile voastre
și gândurile mele peste gândurile voastre.
- 10 După cum ploaia și zăpada, care cad din ceruri,
nu se întorc înapoi fără să ude pământul,
fără să-l facă să rodească și să odrăslească,
pentru ca să dea sămânță semănătorului
și pâine celui care mănâncă,
- 11 tot așa și cuvântul meu, care iese din gura mea,
nu se va întoarce la mine fără rod,
ci va face ceea ce vreau eu și își va împlini misiunea”.

Cuvântul Domnului

119.

*Dacă vei da de mâncare celui flămând
și vei aduce mângâiere celui amărât,
atunci lumina ta va răsări în întuneric
și întunericul tău va fi ca ziua în amiaza mare.*

Citire din Cartea profetului Isaia

58,1-11

Așa spune Domnul Dumnezeu:

- 1** „Strigă din toate puterile și nu te opri,
dă drumul glasului să sune ca o trâmbiță,
vestește poporului meu păcatele sale
și casei lui Iacob, fărădelegile sale.
- 2** În fiecare zi mă caută și vor să afle căile mele,
ca un neam care ar fi înfăptuit dreptatea
și n-ar fi părăsit legea Dumnezeului său.
Ei mă întrebă despre legile dreptății
și vor să se apropie de Dumnezeu. Dar tot ei zic:
- 3** «Pentru ce să postim dacă tu nu vezi?
La ce să ne chinuim sufletul
dacă tu nu ții seamă de lucrul acesta?»
Dar iată că, în zi de post,
voi vă lăsați în voia pornirilor voastre
și asupriți crunt pe slujitorii voștri.
- 4** În timp ce postiți, voi vă certați și bateți furioși cu pumnul.
Dacă vreți ca strigătul vostru să se audă sus,
nu mai postiți ca până acum.
- 5** Oare acesta este postul care-mi place?
Oare aceasta este ziua în care omul își smerește sufletul său?
Să-și plece capul ca un fir de papură
și să se culce pe sac și cenușă?
Aceasta numești tu post și zi plăcută Domnului?
- 6** Iată postul care-mi place:
rupe lanțurile nedreptății, dezleagă legăturile robiei,

- dă drumul celor asupriți și sfărâmă orice fel de jug;
7 împarte-ți pâinea cu cel flămând
și adu în casa ta pe nenorociții fără adăpost;
pe cel gol îmbracă-l și nu întoarce spatele semenului tău.
8 Atunci lumina ta va răsări ca zorile
și-ți vei grăbi vindecarea;
dreptatea ta îți va merge înainte
și slava Domnului te va însoți.
9 Atunci tu îl vei chema pe Domnul și el îți va răspunde,
îl vei striga și el îți va zice: «Iată-mă!»
Dacă vei îndepărta din mijlocul tău asuprirea,
gestul de amenințare și cuvintele de ocară,
10 dacă vei da de mâncare celui flămând
și vei aduce mângâiere celui amărât,
atunci lumina ta va răsări în întuneric
și întunericul tău va fi ca ziua în amiaza mare.
11 Domnul te va călăuzi neîncetat,
îți va sătura sufletul chiar în locuri fără apă
și va da din nou putere mădularelor tale;
vei fi ca o grădină bine udată,
ca un izvor ale cărui ape nu seacă niciodată”.

Cuvântul Domnului

120.

*Nelegiuirile voastre pun un zid de despărțire
între voi și Dumnezeuul vostru.*

Citire din Cartea profetului Isaia

59,1-4.9-15

Nu, mâna Domnului nu este prea scurtă
1 ca să nu mântuiască,

2 nici urechea lui prea tare ca să nu audă,
ci nelegiuirile voastre pun un zid de despărțire
între voi și Dumnezeuul vostru;
păcatele voastre vă ascund fața lui
și-l împiedică să vă asculte!

3 Căci mâinile vă sunt mânjite de sânge
și degetele de nelegiuiri;
buzele voastre spun minciuni
și limba voastră vorbește nelegiuiri.

4 Nu este nimeni care să ceară dreptatea,
nici unul care să judece în adevăr;
ei se bizuiesc pe lucruri de nimic și spun neadevăruri,
zămislesc răul, și nasc nelegiuirea.

9 De aceea, hotărârea de mântuire este departe de noi
și dreptatea nu ne ajunge.

Așteptăm lumina, și iată întunericul,
strălucirea, și umblăm în negură!

10 Bâjbâim ca niște orbi de-a lungul unui zid,
bâjbâim ca cei ce n-au ochi,
ne poticnim ziua în amiaza mare, ca noaptea,
în mijlocul celor sănătoși suntem ca niște morți.

11 Mormăim cu toții ca niște urși,
ne văităm ca niște porumbei,
așteptăm judecata, și nu este,
așteptăm mântuirea, și ea este departe de noi.

- 12 Căci fărădelegile noastre sunt multe înaintea ta,
și păcatele noastre mărturisesc împotriva noastră;
fărădelegile noastre sunt cu noi,
și ne cunoaștem nelegiuirile noastre.
- 13 Am fost vinovați și necredincioși față de Domnul,
l-am părăsit pe Dumnezeuul nostru;
am vorbit cu apăsare și răzvrătire,
am cugetat și am vorbit cuvinte mincinoase;
- 14 și astfel, judecata s-a întors îndărăt,
și mântuirea a stat deoparte;
căci adevărul s-a poticnit în piață
și neprihănirea nu poate să se apropie.
- 15 Adevărul s-a făcut nevăzut,
și cel care se depărtează de rău este jefuit.
Domnul vede, cu privirea mânioasă,
că nu mai este nici o neprihănire.

Cuvântul Domnului

121.

*Poporul meu a săvârșit o dublă nelegiuire:
m-au părăsit pe mine, izvorul de apă vie,
și și-au săpat rezervoare sparte, care nu pot ține apa.*

Citire din Cartea profetului Ieremia

2,1-13

Cuvântul Domnului

- ¹ mi s-a adresat, spunându-mi:
² „Mergi și strigă la urechile Ierusalimului!
 Așa vorbește Domnul: Mi-am adus aminte de tine,
 de gingășia din anii tinereții tale,
 de iubirea din vremea logodnei tale,
 când m-ai urmat în pustiu, într-un pământ necultivat.
³ Israel era sfânt pentru Domnul, pârga recoltei sale.
 Cine îndrăznește să mănânce din ea
 trebuia să ispășească pentru aceasta;
 nenorocirea venea asupra lui, spune Domnul.
⁴ Ascultați cuvântul Domnului,
 casa lui Iacob, și voi, toate familiile casei lui Israel!
⁵ Așa vorbește Domnul:
 Ce nelegiuire au găsit părinții voștri în mine,
 de s-au îndepărtat de mine, și au mers după nimicuri
 și au ajuns ei înșiși de nimic?
⁶ Ei n-au întrebat:
 «Unde este Domnul care ne-a scos din țara Egiptului,
 care ne-a călăuzit prin pustiu,
 printr-un pământ uscat și plin de gropi,
 printr-un pământ unde domnește seceta și umbra morții,
 printr-un pământ pe unde nimeni nu trece
 și unde nu locuiește nici un om?»
⁷ Eu v-am dus într-o țară ca o grădină,
 ca să vă înfruptați din roadele și bunătățile ei,
 dar îndată ce ați ajuns într-însa, voi ați pângărit-o,

- ați făcut din moștenirea mea un loc de sacrilegii.
- 8 Preoții n-au întrebat: «Unde este Domnul?»
și apărătorii legii nu mă mai cunoșteau,
păstorii poporului s-au răsculat împotriva mea,
profeții au profetit în numele zeului Baal
și au urmat zei care nu au nici o putere.
- 9 De aceea, voi face judecată împotriva voastră, zice Domnul,
și voi cere răzbunare împotriva copiilor voștri.
- 10 Mergeți în insulele Chitim și priviți!
Trimiteți la Chedar, uitați-vă bine,
și vedeți dacă s-a întâmplat acolo așa ceva:
11 și-a schimbat vreodată un popor dumnezeii,
deși ei nu sunt dumnezei?
Dar poporul meu și-a schimbat slava cu ceva
care nu este de nici un ajutor!
- 12 Voi, cerurilor, îngroziți-vă
și să se cutremure porțile voastre, spune Domnul.
- 13 Poporul meu a săvârșit o dublă nelegiuire:
m-au părăsit pe mine, izvorul de apă vie,
și și-au săpat rezervoare, rezervoare sparte,
care nu pot ține apa!”

Cuvântul Domnului

122.

*Ascultați glasul meu
și eu voi fi Dumnezeuul vostru, iar voi veți fi poporul meu.*

Citire din Cartea profetului Ieremia

7,21-26

Așa vorbește Domnul oștirilor,
21 Dumnezeuul lui Israel:

„Adăugați arderile voastre de tot la jertfele voastre
și mâncați carnea!

22 Căci n-am vorbit nimic cu părinții voștri
și nu le-am dat nici o poruncă,

cu privire la arderi de tot și jertfe,
în ziua când i-am scos din țara Egiptului,

23 dar, iată porunca pe care am dat-o părinților voștri:
«Ascultați glasul meu

și eu voi fi Dumnezeuul vostru, iar voi veți fi poporul meu;
umblați până la capăt pe calea pe care v-am poruncit-o
și veți fi fericiți».

24 Dar ei n-au ascultat și n-au luat aminte,
ci au urmat îndemnurile și pornirile inimii lor rele,
au dat înapoi, în loc să meargă înainte.

25 Din ziua în care au ieșit părinții voștri din Egipt
până în ziua de astăzi,

v-am trimis pe toți slujitorii mei, profeții,
i-am trimis în fiecare zi, fără încetare;

26 dar ei au fost un popor neascultător, n-au luat aminte,
s-au încăpățânat și s-au purtat mai rău decât părinții lor”.

Cuvântul Domnului

123.

*Voi lua din trupul lor inima de piatră
și le voi da o inimă de carne ca să urmeze poruncile mele.*

Citire din Cartea profetului Ezechiel

11,14-21

Cuvântul Domnului
mi-a vorbit astfel:

- 15 „Fiul omului, frații tăi, da, frații tăi,
cei din robie, și toată casa lui Israel,
sunt aceia despre care zic locuitorii Ierusalimului:
«Ei sunt departe de Domnul,
țara ne-a fost dată nouă în stăpânire!...»
- 16 De aceea, spune despre ei: Așa vorbește Domnul Dumnezeu:
«Dacă-i țin depărtați printre neamuri,
dacă i-am risipit în diferite țări,
totuși, voi fi pentru ei un lăcaș sfânt în acele țări
unde îi voi risipi».
- 17 De aceea, să le spui: Așa vorbește Domnul Dumnezeu:
«Vă voi strânge din mijlocul popoarelor,
vă voi aduna iarăși din țările în care sunteți risipiți
și vă voi da țara lui Israel».
- 18 Și când vor veni în ea,
vor scoate de acolo toți idolii și toate urâciunile.
- 19 Le voi da o altă inimă și voi pune un duh nou în ei.
Voi lua din trupul lor inima din piatră
și le voi da o inimă de carne,
- 20 ca să urmeze poruncile mele,
să păzească și să împlinească legile mele;
și ei vor fi poporul meu, iar eu voi fi Dumnezeul lor.
- 21 Dar acelora a căror inimă simte plăcere față de idolii
și urâciunile lor, le voi întoarce faptele asupra capului lor”,
zice Domnul Dumnezeu.

Cuvântul Domnului

124.

*Dacă cel rău se întoarce de la toate păcatele sale,
el va trăi și nu va muri.*

Citire din Cartea profetului Ezechiel

18,20-32

Cuvântul Domnului

mi s-a adresat, spunând:

20

„Sufletul care păcătuiește, acela va muri.
Fiul nu va purta nelegiuirea tatălui său
și tatăl nu va purta nelegiuirea fiului său!
Neprihănirea celui neprihănit va fi asupra lui
și răutatea celui rău va fi asupra lui.

21

Dar dacă cel rău se întoarce
de la toate păcatele sale, pe care le-a săvârșit,
și păzește toate poruncile mele,
și face ceea ce este bun și drept,
negreșit, el va trăi și nu va muri.

22

Nu i se vor aminti toate fărădelegile pe care le-a săvârșit,
ci va trăi pentru faptele dreptății pe care le săvârșește.

23

Vreau eu oare moartea celui păcătos? zice Domnul Dumnezeu;
nu doresc eu mai degrabă ca el să se întoarcă de la căile sale
și să fie viu?

24

Dar și cel drept,
dacă se abate de la dreptatea sa și săvârșește păcatul,
și face toate acele nelegiuiri
pe care le săvârșește cel fărădelege, va fi el oare viu?
Toate faptele lui bune pe care le-a săvârșit vor fi date uitării,
iar pentru fărădelegea și păcatul său va muri.

25

Dar voi ziceți: «Calea Domnului nu este dreaptă!»
Ascultați, voi, cei din casa lui Israel,
oare calea mea nu este dreaptă,
sau căile voastre nu sunt drepte?

- 26 Dacă cel drept se abate de la dreptatea sa
și săvârșește fărădelegea,
apoi moare în starea aceasta,
el moare pentru fărădelegea pe care a săvârșit-o.
- 27 Iar dacă cel rău se întoarce de la fărădelegea
pe care a săvârșit-o
și face ceea ce este bun și drept, își va salva viața.
- 28 Pentru că și-a deschis ochii
și s-a întors de la fărădelegile sale,
pe care le-a săvârșit, el va fi viu și nu va muri.
- 29 Casa lui Israel zice: «Calea Domnului nu este dreaptă!»
Oare calea mea nu este dreaptă, casa lui Israel?
Oare nu mai degrabă căile voastre sunt rele?
- 30 De aceea, așa spune Domnul Dumnezeu:
Vă voi judeca pe toți, pe fiecare după căile lui, casa lui Israel!
Întoarceți-vă la mine
și faceți pocăință pentru toate păcatele voastre,
ca să nu fie în voi scandalul nelegiurii.
- 31 Îndepărtați de la voi toate păcatele voastre,
cu care ați greșit,
și faceți-vă o inimă nouă și un duh nou!
De ce vreți să muriți, voi, cei din casa lui Israel?
- 32 Nu vreau moartea celui păcătos, spune Domnul Dumnezeu,
convertiți-vă și veți trăi!”

Cuvântul Domnului

125.

*Voi revărsa asupra voastră o apă curată;
voi pune în voi duhul meu și atunci veți urma legile mele.*

Citire din Cartea profetului Ezechiel

36,23-28

Așa spune Domnul Dumnezeu:

- A**²³ „Voi face să apară sfințenia numelui meu cel mare,
pe care l-ați necinstit printre popoare,
pe care voi l-ați profanat în mijlocul lor,
ca să știe popoarele că eu sunt Domnul,
zice Domnul Dumnezeu,
când îmi voi arăta sfințenia înaintea lor.
²⁴ Vă voi scoate dintre popoare,
vă voi aduna din toate țările
și vă voi aduce înapoi în pământul vostru.
²⁵ Voi revărsa asupra voastră o apă curată
și vă veți curăța de întinările voastre
și vă voi curăța de toți idoli voștri.
²⁶ Vă voi da o inimă nouă și voi pune în voi un duh nou;
voi scoate din trupul vostru inima de piatră
și vă voi da o inimă de carne.
²⁷ Voi pune în voi duhul meu,
și atunci veți urma legile mele,
veți păzi poruncile mele și le veți pune în practică.
²⁸ Veți locui în țara pe care am dat-o părinților voștri.
Veți fi poporul meu și eu voi fi Dumnezeul vostru”.

Cuvântul Domnului

126.

În ziua aceea, voi încheia pentru ei un legământ.

Citire din Cartea profetului Osea

2,16-26

Așa vorbește Domnul:

- 16 „Pe poporul meu, Israel,
pe mireasa mea infidelă o voi atrage la mine,
o voi duce în pustiu și-i voi vorbi la inimă;
17 acolo îi voi da înapoi viile
și din Valea Acor voi face o poartă a speranței.
Acolo mă va urma ca în vremea tinereții ei,
ca în ziua în care a ieșit din țara Egiptului”.
- 18 Așa spune Domnul:
„În ziua aceea, tu mă vei numi: Mirele meu
și nu-mi vei mai spune: Stăpânul meu.
19 Voi scoate din gura ei numele Baalilor,
ca să nu se mai amintească de numele lor.
20 În ziua aceea, voi încheia pentru ei
un legământ cu fiarele câmpului,
cu păsările cerului și cu târâtoarele pământului,
voi sfărâma din țară arcul, sabia și orice armă de război
și-i voi face să locuiască în liniște.
- 21 Te voi logodi cu mine pentru totdeauna;
te voi logodi cu mine în dreptate și judecată,
în iubire și îndurare;
22 te voi logodi cu mine în fidelitate
și vei cunoaște că eu sunt Domnul!
- 23 În ziua aceea, voi răspunde, zice Domnul,
voi răspunde cerurilor, și ele vor răspunde pământului;
24 pământul va răspunde grâului,
vinului și untdelemnului,
și acestea îi vor răspunde lui Izreel.

- 25 O voi planta pe ea în țară pentru mine
și mă voi milostivi de aceea
care se cheamă Lo-Ruhama [Fără-Milă];
- 26 iar celui care se cheamă Lo-Ami [Nu este poporul meu]
îi voi spune: «Tu ești poporul meu!»
Și el va răspunde: «Tu ești Dumnezeuzeul meu!»

Cuvântul Domnului

127. *L-am învățat să meargă ținându-l cu mâinile mele
și el nu a înțeles că eu aveam grijă de el.*

Citire din Cartea profetului Osea

11,1-11

- A**șa spune Domnul:
- 1 „L-am iubit pe Israel de când era copil,
și din Egipt l-am chemat pe fiul meu.
- 2 Dar cu cât mai mult îi chemam,
cu atât mai mult fugeau dinaintea mea:
aduceau sacrificii Baalilor și jertfe idolilor.
- 3 Eu l-am învățat pe Efraim să meargă
ținându-l cu mâinile mele
și el nu a înțeles că eu aveam grijă de el.
- 4 L-am condus cu bunătate,
cu legături de gingășie,
l-am tratat ca un părinte care își ridică odorul la obraz,
m-am aplecat asupra lui, dându-i de mâncare.
- 5 Se vor întoarce în țara Egiptului și Asiria le va fi rege,
pentru că n-au voit să se întoarcă la mine.
- 6 Sabia va năvăli peste cetățile lor,
îi va nimici pe sfătuitoarii lor
și îi va devora din cauza planurilor pe care le-au făcut.

- 7 Poporul meu este pornit să se depărteze de mine:
chemat să privească în înălțime,
nici unul nu știe să-și ridice privirea.
- 8 Cum te voi lăsa, Efraime? Cum te voi părăsi, Israele?
Cum să te las ca odinioară pe Adma?
Cum să te consider ca pe Țeboim?
Inima se zvârcolește în mine, mila mă cuprinde!
- 9 Nu voi dezlănțui iuțimea mâniei mele,
nu-l voi mai distruge pe Efraim,
căci eu sunt Dumnezeu, și nu om.
În mijlocul vostru, eu sunt Dumnezeul cel sfânt
și nu voi veni să vă nimicesc.
- 10 Ei îl vor urma pe Domnul;
dar el va mugi ca un leu,
și când el va mugi,
copiii vor alerga tremurând de la apus.
- 11 Vor alerga tremurând din Egipt, ca o pasăre,
și din țara Asiriei, ca o porumbiță.
Și-i voi face să locuiască în casele lor”, zice Domnul.

Cuvântul Domnului

Citire din Cartea profetului Osea

14,2-10

Așa vorbește Domnul:
2 „Întoarce-te, Israele, la Domnul Dumnezeuul tău,
căci te-ai prăbușit din pricina nelegiuirilor tale.

3 Căutați cuvinte de căință și întoarceți-vă la Domnul
și spuneți-i:

«Iartă-ne toate nelegiuirile, primește ceea ce-ți place:
îți oferim ca jertfă cuvintele buzelor noastre.

4 Pentru că asirienii nu pot să ne salveze,
nu vom mai încăleca pe cai
și nu vom mai zice vreunui lucru făcut de mâinile noastre:
Tu ești Dumnezeuul nostru,
căci numai la tine găsește milă cel orfan».

5 «Voi vindeca rănilor căderii lor, îi voi iubi cu adevărat,
căci mânia mea s-a abătut de la ei;

6 voi fi ca roua pentru Israel,
el va înflori ca un crin
și își va întinde rădăcinile ca cedrii Libanului.

7 Ramurile lui vor crește,
podoaba lui va fi ca aceea a măslinului
și mireasma lui, ca aceea a pădurii Libanului.

8 Se vor întoarce și se vor așeza la umbra mea;
vor cultiva din nou grâul, vor face să rodească viile,
iar vinul lor va avea renumele celui din Liban.

9 Efraime, poți tu să mă mai confunzi cu idoli?
Eu sunt cel care îl ascult
și am privirea îndreptată asupra lui,
eu sunt ca un chiparos verde,
de la mine provin roadele tale».

10 Cine este atât de înțelept ca să înțeleagă lucrurile acestea?
Cine este atât de priceput ca să le pătrundă?
Drepte sunt căile Domnului,
cei drepecți merg pe ele, iar cei păcătoși se poticnesc și cad”.

Cuvântul Domnului

129. *Întoarceți-vă la mine din toată inima.*

Citire din Cartea profetului Ioel

2,12-19

Domnul zice:
12 „Acum întoarceți-vă la mine din toată inima,
cu post, cu plâns și cu tânguire.
13 Sfâșiați-vă inimile, nu hainele,
și întoarceți-vă la Domnul Dumnezeuul vostru,
căci el este milostiv și îndurător,
îndelung răbdător și plin de bunătate,
și nu se bucură de pedeapsa pe care a trimis-o asupra voastră.
14 Cine știe? Poate că [Domnul] se va întoarce
și vă va ierta și va revărsa asupra voastră binecuvântarea sa,
așa încât să puteți aduce jertfă și ofrande
Domnului Dumnezeuului vostru.
15 Sunați din trâmbiță în Sion,
rânduți un timp de post sfânt, chemați pe toți la adunare!
16 Strângeți poporul, vestiți o adunare sfântă;
aduceți-i pe bătrâni, strângeți copiii,
chiar și pe pruncii de la sân!
Să iasă mirele din camera lui și mireasa din odaia ei.
17 Preoții, slujitorii Domnului,
să plângă între pridvor și altar și să zică:
«Iartă-ne, Doamne, iartă pe poporul tău!
Nu da de ocară moștenirea ta,

ca să nu-și bată joc de ea popoarele păgâne!»

Pentru ce să se spună printre neamuri:

«Unde este Dumnezeuul lor?»»

18 Iar Domnul s-a arătat plin de grijă pentru țara lui și s-a îndurat de poporul său.

19 Domnul a răspuns și a zis poporului său:
„Iată, vă trimit grâu, vin și untdelemn proaspăt,
ca să vă săturați de ele,
și nu vă voi mai face de ocară între neamuri.”

Cuvântul Domnului

130. Să fii drept, să iubești caritatea și să fii smerit înaintea Dumnezeul tău.

Citire din Cartea profetului Miheea

6,1-15

Ascultați ce spune Domnul:

1 „Ridică-te, ține o judecată în fața munților,
să audă colinele glasul tău”.

2 Auziți, munților, judecata Domnului
și ascultați, voi, temeliiilor neclintite ale pământului!
Căci Domnul se află în judecată cu poporul său
și aduce această acuză împotriva lui Israel:

3 „Poporul meu, ce ți-am făcut? Cu ce te-am supărat?
Răspunde-mi!

4 Eu te-am scos din țara Egiptului
și te-am răscumpărat din casa sclaviei
și i-am pus înaintea ta pe Moise, pe Aron și pe Miriam.

5 Poporul meu, adu-ți aminte ce plănuia Balac, regele Moabului,
și ce i-a răspuns Balaam, fiul lui Beor,
și ce s-a întâmplat din Sitim până la Ghilgal,
ca să cunoști dreptatea Domnului!”

6 „Cu ce mă voi prezenta în fața Domnului

- când îmi voi pleca genunchiul
înaintea Dumnezeului celui Preaînalt?
Trebuie oare să-i ofer ca ardere de tot viței de un an?
7 Oare îi vor plăcea Domnului miile de berbeci
și zecile de mii de râuri de untdelemn?
Trebuie oare să-l ofer pe întâiul meu născut
pentru fărădelegea mea,
rodul trupului meu, pentru păcatul sufletului meu?”
8 Ți s-a arătat, omule, ce este bine și ce îți cere Domnul:
să fii drept, să iubești caritatea
și să fii smerit înaintea Dumnezeului tău.
9 Glasul Domnului strigă cetății
și este înțelept cine se teme de numele tău.
„Ascultați, voi, triburi și adunare a cetății!
10 Oare voi mai tolera măsura nedreaptă
și blestemata efă mică?
11 Oare voi accepta eu balanța nedreaptă
și greutatea înșelătoare în sac?
12 Pentru că bogații lui sunt plini de nedreptate,
locuitorii lui spun minciuni,
și limba lor este numai înșelătorie în gura lor,
13 de aceea, și eu te voi pedepsi,
te voi pustii pentru păcatele tale.
14 Vei mânca și nu te vei sătura,
ci foamea te va roade pe dinăuntru;
ce vei pune la o parte nu vei putea să salvezi
și ceea ce vei salva voi trece prin ascuțișul sabiei.
15 Vei semăna, dar nu vei secera,
vei stoarce măslina, dar nu te vei unge cu untdelemnul lor,
vei face must, dar nu vei bea vin!”

131. *Întoarce-te și îndură-te de noi, calcă în picioare nelegiuirile noastre și aruncă în adâncul mării toate păcatele noastre.*

Citire din Cartea profetului Miheea

7,2-7.18-20

A pierit cel credincios de pe pământ,
 2 și nu mai este nici un om drept printre oameni;

toți stau la pândă ca să verse sânge,
 fiecare îi întinde o cursă fratelui său.

3 Măinile lor sunt pregătite să facă rău:
 conducătorul cere daruri, judecătorul cere plată,
 cel mare își arată pe față ce dorește cu lăcomie;
 vai celor care ar vrea să i se opună.

4 Cel mai bun dintre ei este ca un mărăcine,
 cel mai cinstit este mai rău decât un tufiș de spini.
 Ziua vestită de toți profeții tăi, pedeapsa ta, se apropie!
 Atunci va fi mare tulburarea lor.

5 Nu crede pe prieten,
 nu te încrede în ruda cea mai de aproape;
 păzește-ți ușa gurii de cea care doarme lângă tine!

6 Căci fiul îl batjocorește pe tatăl,
 fiica se scoală împotriva mamei ei,
 nora împotriva soacrei;
 vrăjmașii omului sunt cei din casa lui!

7 Voi privi spre Domnul,
 îmi voi pune nădejdea în Dumnezeu, mântuitorul meu,
 și el, Dumnezeul meu, mă va asculta.

18 Oare mai există vreun dumnezeu ca tine?
 Tu ierți nelegiuirea
 și treci cu vederea păcatele rămășiței poporului tău.

Tu nu ții veșnic mânie, ci iubești îndurarea.

19 Întoarce-te și îndură-te de noi,
 calcă în picioare nelegiuirile noastre

și aruncă în adâncul mării toate păcatele noastre.
 20 Arată-ți fidelitatea față de Iacob, iar față de Abraham,
 iubirea, după cum ai promis cu jurământ,
 în zilele de odinioară, părinților noștri”.

Cuvântul Domnului

132. *Întoarceți-vă la mine și mă voi întoarce și eu la voi.*

Citire din Cartea profetului Zaharia

1,1-6

In luna a opta,
 1 în anul al doilea al lui Darius,
 cuvântul Domnului i-a vorbit profetului Zaharia,
 fiul lui Berechias, fiul lui Ido, astfel:
 2 „Domnul s-a mâniat pe părinții voștri.
 3 Spune-le, dar: Așa vorbește Domnul oștirilor:
 Întoarceți-vă la mine, zice Domnul oștirilor,
 și mă voi întoarce și eu la voi, zice Domnul oștirilor.
 4 Nu fiți ca părinții voștri,
 căroră le vorbeau profeții de mai înainte, zicând:
 Așa vorbește Domnul oștirilor:
 Întoarceți-vă de la căile voastre cele rele,
 de la faptele voastre cele rele!
 Dar n-au ascultat și n-au lut aminte la mine, zice Domnul.
 5 Unde sunt acum părinții voștri?
 Și profeții trăiesc oare veșnic?
 6 Totuși, cuvintele mele
 și poruncile pe care le dădusem slujitorilor mei profeții,
 ca să le vestească, nu i-au atins ele pe părinții voștri?
 Și atunci ei s-au întors și au zis:
 «Domnul oștirilor ne-a făcut cum hotărâse să ne facă,
 după căile și faptele noastre!»”

Cuvântul Domnului

PSALMI RESPONSORIALI

133.

Ps 12(13) (R. 6a)

R. *Eu am încredere, Doamne,
în bunătatea ta!*

2 Până când, Doamne, mă vei uita cu totul?

Până când îți vei întoarce fața de la mine?

3 Până când vei pune în sufletul meu neliniști
și mâhnire în inima mea zi de zi?

Până când se va înălța dușmanul meu deasupra mea? **R.**

4 Privește, răspunde-mi, Doamne, Dumnezeul meu!

Dă lumină ochilor mei, ca să nu mă cuprindă somnul morții;

5 să nu zică vrăjmașul meu: „L-am biruit!”

și să nu se bucure potrivnicii mei când mă clatin. **R.**

6 Eu am încredere în bunătatea ta!

Inima mea tresaltă de bucurie pentru mântuirea ta!

Voi cânta Domnului,

pentru că m-a copleșit cu daruri. **R.**

134.

Ps 24(25) (R. 16a)

R. *Întoarce-te spre mine, Doamne,
și arată-ți îndurarea!*

1 Către tine, Doamne, înalț sufletul meu,
2 Dumnezeu meu, mă încred în tine;
să nu fiu făcut de rușine,
ca să nu râdă de mine dușmanii mei. **R.**

3 Toți cei care se încred în tine
nu vor fi făcuți de rușine.
Vor fi făcuți de rușine
cei care te trădează pentru lucruri de nimic. **R.**

4 Fă-mi cunoscute, Doamne, căile tale
și învață-mă cărările tale.
5 Călăuzește-mă în adevărul tău și învață-mă,
căci tu ești Dumnezeu mântuirii mele
și pe tine te-am așteptat ziua întreagă. **R.**

6 Amintește-ți, Doamne, de bunătatea și iubirea ta,
pentru că ele sunt din veșnicie.

7 Nu-ți aduce aminte de păcatele tinereții mele
și de fărădelegile mele;
adu-ți aminte de mine în îndurarea ta,
pentru bunătatea ta, Doamne. **R.**

8 Domnul este bun și drept,
el arată păcătoșilor calea;

9 îi face pe cei săraci să umble după dreptate,
îi învață pe cei smeriți căile sale. **R.**

- 10 Toate căile Domnului sunt adevăr și îndurare
pentru cei ce păzesc legământul și legile sale.
- 11 Pentru numele tău, Doamne,
iartă-mi păcatul meu, pentru că este mare. **R.**
- 12 Cine este omul care se teme de Domnul?
Lui îi arată calea pe care s-o aleagă.
- 13 Sufletul lui va locui în fericire
și urmașii lui vor moșteni pământul.
- 14 Domnul descoperă taina sa celor care se tem de el
și îi învață legământul său. **R.**
- 15 Ochii mei sunt pururea spre Domnul,
căci el scoate din laț picioarele mele.
- 16 Întoarce-te spre mine și arată-ți îndurarea,
căci sunt singur și nefericit. **R.**
- 17 Eliberează de neliniște inima mea,
scoate-mă din necazurile mele.
- 18 Privește la umilirea și suferința mea
și iartă-mi toate păcatele. **R.**
- 19 Vezi că dușmanii mei se înmulțesc
și cu ură înverșunată mă urăsc.
- 20 Păzește sufletul meu și mântuiește-mă;
să nu fiu făcut de rușine
pentru că mi-am pus speranța în tine. **R.**
- 21 Nevinovăția și dreptatea să mă ocrotească,
pentru că am sperat în tine.
- 22 Eliberează-l, Dumnezeule, pe Israel
din toate strâmtorările sale. **R.**

135.

Ps 30(31),1-6 (R. 6b)

R. *Tu mă vei mântui, Doamne,
Dumnezeule adevărat!*

2 Doamne, în tine mă încred, să nu fiu dat nicicând de rușine;
mântuiește-mă în dreptatea ta.

3a Pleacă-ți urechea spre mine,
grăbește-te să mă eliberezi. **R.**

3bc Fii pentru mine o stâncă de scăpare,
o cetate întărită, ca să mă mântuiești.

4 Tu ești stâncă mea, cetatea mea,
pentru numele tău, condu-mă și călăuzește-mă. **R.**

5 Scoate-mă din lațul pe care mi l-au întins,
căci tu ești tăria mea.

6 În mâinile tale îmi încredințez sufletul,
tu mă vei mântui, Doamne, Dumnezeule adevărat. **R.**

136.

Ps 31(32) (R. 5c)

R. *Voi mărturisi Domnului fărădelegile mele.*

1 Fericit este omul căruia i s-a iertat fărădelegea,
căruia i s-a acoperit păcatul!

2 Fericit este omul căruia Domnul nu-i ia în seamă greșeala
și în sufletul căruia nu este prefăcătorie. **R.**

3 Câtă vreme am tăcut, mi se topeau oasele
și gemeam ziua întreagă.

4 Zi și noapte apăsa peste mine mâna ta,
vlaga mi se usca în dogoarea verii. **R.**

- 5 Eu ți-am mărturisit păcatul meu,
nu ți-am ascuns fărădelegea mea.
Am zis: „Voi mărturisi Domnului fărădelegile mele”.
Și tu ai iertat vinovăția păcatului meu. **R.**
- 6 De aceea te roagă orice credincios
în timpul strâmtorării.
Chiar de s-ar dezlănțui potop de ape,
la el nu vor ajunge. **R.**
- 7 Tu ești pentru mine un loc de scăpare,
tu mă scoți din strâmtorare,
mă înconjori cu cântări de bucurie
pentru eliberare. **R.**
- 8 Îți voi da înțelepciune
și îți voi arăta calea pe care să mergi;
te voi sfătui și voi aținti ochii mei asupra ta. **R.**
- 9 Nu fiți asemenea calului și catârului,
lipsiți de pricepere,
ale căror fălci le strângi cu zăbală și frâu,
altfel nu vin după tine. **R.**
- 10 De multe dureri are parte cel rău,
dar pe cel care nădăjduiește în Domnul,
îndurarea îl va înconjura. **R.**
- 11 Bucurați-vă, dreptilor, în Domnul și veseliți-vă!
Strigați de bucurie, toți cei curați cu inima. **R.**

137.

Ps 35(36) (R. 8)

R. *Cât de minunată este bunătatea ta,
Doamne Dumnezeule!*

2 În adâncul inimii celui nelegiuit șușotește păcatul,
înaintea ochilor săi nu este frică de Dumnezeu.

3 Atât de mult se măgulește pe sine,
încât nu-și descoperă fărădelegea, ca s-o urască. **R.**

4 Cuvintele gurii sale sunt răutate și înșelăciune,
el refuză să înțeleagă și să facă binele.

5 La fărădelege se gândește în așternutul său,
merge pe calea care nu este bună și nu urăște răul. **R.**

6 Bunătatea ta, Doamne, este până la ceruri
și fidelitatea ta până la nori.

7 Dreptatea ta este ca munții lui Dumnezeu
și judecățile tale sunt ca abisul cel mare.
Tu, Doamne, ajută oameni și animale. **R.**

8 Cât de minunată este bunătatea ta, Dumnezeule!
Fiii oamenilor își găsesc adăpost la umbra aripilor tale.

9 Se satură din belșugul casei tale,
tu îi adapi din șuvoaiele desfătărilor tale. **R.**

10 Căci la tine este izvorul vieții
și în lumina ta vom vedea lumina.

11 Păstrează îndurarea ta peste cei care te cunosc
și dreptatea ta peste cei curați cu inima. **R.**

12 Să nu vină asupra mea piciorul celor mândri
și mâna celor răi să nu mă izgonească.

13 Iată, au căzut făcătorii de rele,
s-au prăbușit și nu se vor putea ridica. **R.**

138.

Ps 49(50),7-8.14-23 (R. 23b)

R. *Celui care merge pe calea cea dreaptă
îi voi arăta mântuirea lui Dumnezeu.*

7 Domnul spune: „Ascultă, poporul meu, eu îți vorbesc,
Israele, eu voi depune mărturie împotriva ta:
Eu sunt Dumnezeu, Dumnezeul tău. **R.**

8 Nu pentru jertfele tale te dojenesc,
pentru că arderile tale de tot sunt pururi înaintea mea. **R.**

14 Oferă-i lui Dumnezeu jertfă de laudă
și împlinește făgăduințele făcute Celui Preaînalt.

15 Cheamă-mă în ziua nenorocirii:
eu te voi elibera, iar tu mă vei preamări”. **R.**

16 Dar celui păcătos, Domnul îi spune:
„Pentru ce vorbești despre poruncile mele
și ai pe buze legământul meu,
17 de vreme ce urăști disciplina mea
și cuvintele mele le arunci la spate? **R.**

18 Dacă vezi un hoț, tu fugi cu el
și te întovărășești cu adulterii.
19 Tu dai drumul gurii tale la rele
și limba ta țese planuri viclene. **R.**

20 Stai și vorbești împotriva fratelui tău,
îl clevetești pe fiul mamei tale.

21 Iată ce ai făcut, iar eu să tac?
Îți închipui că eu sunt ca tine?
Te voi mostra și voi pune totul sub ochii tăi. **R.**

- 22 Întelegeți aceasta, voi care-l uitați pe Dumnezeu,
ca nu cumva să mă mâinii
și nu va fi nimeni care să vă scape.
- 23 Cine aduce jertfă de laudă, acela mă preamărește;
celui care merge pe calea cea dreaptă
îi voi arăta mântuirea lui Dumnezeu”. R.

139.

Ps 50(51) (R. 14a)

R. *Dă-mi iarăși, Doamne, bucuria mântuirii tale.*

- 3 Ai milă de mine, Dumnezeule,
după marea ta bunătate,
și, după mulțimea îndurărilor tale,
șterge fărădelegea mea. R.
- 4 Spală-mă cu desăvârșire de nelegiuirea mea
și curăță-mă de păcatul meu.
- 5 Căci recunosc fărădelegea mea
și păcatul meu stă pururi înaintea mea. R.
- 6 Împotriva ta, numai împotriva ta am păcătuit
și ce-i rău înaintea ta am făcut.
De aceea, tu ești drept în sentințele tale
și nepărtinitor în judecățile tale. R.
- 7 Căci, iată, în nelegiuire m-am născut,
și în păcat m-a zămislit mama mea.
- 8 Dar tu iubești adevărul în adâncul inimii,
fă deci să pătrundă înțelepciunea înlăuntrul meu. R.
- 9 Stropește-mă cu isop și voi fi curat,
spală-mă și voi fi mai alb decât zăpada.
- 10 Fă să aud un cuvânt de bucurie și veselie
și oasele pe care le-ai zdrobit vor tresălta. R.

- 11 Întoarce-ți fața de la păcatele mele
și șterge toate nelegiuirile mele.
- 12 Creează în mine o inimă curată, Dumnezeu,
și un duh statornic înnoiește înlăuntrul meu. **R.**
- 13 Nu mă alunga de la fața ta
și duhul tău sfânt nu-l lua de la mine.
- 14 Dă-mi iarăși bucuria mântuirii tale
și întărește-mă cu duh binevoitor. **R.**
- 15 Atunci voi învăța pe cei fără de lege căile tale
și cei păcătoși la tine se vor întoarce. **R.**
- 16 Mântuiește-mă de sânge,
Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele,
și limba mea va preamări dreptatea ta. **R.**
- 17 Doamne, deschide-mi buzele
și gura mea va vesti lauda ta.
- 18 Pentru că jertfele nu-ți sunt plăcute
și, chiar dacă ți-aș aduce,
arderile de tot nu te-ar mulțumi. **R.**
- 19 Jertfa mea, Dumnezeule, este duhul smerit,
inima căită și smerită, Dumnezeule, n-o disprețui. **R.**
- 20 În bunătatea ta, Doamne, fă bine Sionului
și reclădește zidurile Ierusalimului. **R.**
- 21 Atunci îți vor fi plăcute jertfele de împăcare,
arderile de tot și ofrandele;
atunci ți se vor oferi viței pe altarul tău. **R.**

140.

Ps 72(73) (R. 28a)

R. *Fericirea mea este să mă apropiu de Dumnezeu.*

1 Cât de bun este Dumnezeu cu Israel,
cu cei curați cu inima;
2 dar mie, cât pe ce să mi se poticnească picioarele,
puțin a lipsit ca să-mi alunece pașii,
3 căci i-am invidiat pe cei aroganți,
când vedeam prosperitatea păcătoșilor. **R.**

4 Ei nu au parte de suferință până la moarte
și trupul lor este bine hrănit și sănătos.
5 Ei nu au parte de truda muritorilor
și nu sunt loviți ca ceilalți oameni. **R.**

6 De aceea, mândria este ca o salbă pentru ei
și violența este haina cu care se îmbracă.
7 Din grăsimea lor curge nelegiuire
și din inimile lor se revarsă gânduri rele.
8 Batjocoresc, vorbesc cu răutate,
vorbesc de sus cu îngâmfare. **R.**

9 Își înalță gura lor până la ceruri
și limba lor cutreieră pământul.
10 De aceea, poporul se ia după ei
și puhoiul de ape nu-i satură. **R.**

11 Ei zic: „Cum poate Dumnezeu să știe aceasta?
Există cumva cunoaștere în Cel Preaînalt?”
12 Iată, aceștia sunt nelegiuții:
prosperi întotdeauna, acumulează bogății. **R.**

- 13 Așadar, în zadar mi-am păstrat inima curată
și mi-am spălat mâinile în nevinovăție,
14 căci sunt lovit ziua întreagă
și pedepsit încă de dimineață. **R.**
- 15 De-aș fi zis: „Voi vorbi ca ei”,
aș fi trădat neamul fiilor tăi.
16 Și am cugetat ca să înțeleg aceasta,
dar anevoios lucru a fost în ochii mei
17 până când am intrat în sanctuarul lui Dumnezeu
și am înțeles care este sfârșitul lor. **R.**
- 18 Într-adevăr, îi așezi în loc lunecos
și-i faci să cadă în dezolare.
19 Cum sunt ei abandonați ruinării,
într-o clipă s-au dus, au pierit de spaimă!
20 Ca un vis la deșteptare, Doamne,
când te trezești, faci să se risipească chipul lor. **R.**
- 21 Când mi se frământa inima
și mă simțeam străpuns în măruntaie,
22 eram nepriceput și nu înțelegeam nimic,
eram ca un dobitoc înaintea ta. **R.**
- 23 Dar eu sunt pururea cu tine,
m-ai prins de mâna dreaptă.
24 Cu sfatul tău mă vei călăuzi,
apoi mă vei conduce în slavă. **R.**
- 25 Pe cine am eu în ceruri, afară de tine?
Și, fiind cu tine, nu mai am altă dorință pe pământ.
26 Chiar dacă se mistuie trupul meu și inima mea,
stânca inimii mele și partea mea e Dumnezeu în veci. **R.**

27 Iată, cel ce se îndepărtează de tine va pieri,
îi vei nimici pe toți cei care-ți sunt necredincioși. **R.**

28 Iar pentru mine,
fericirea mea este să mă apropii de Dumnezeu:
mi-am pus în Domnul Dumnezeu speranța mea,
ca să vestesc toate lucrările tale
în fața porților fiicei Sionului. **R.**

141.

Ps 89(90) (R. 14)

R. *Satură-ne dis-de-dimineată cu bunătatea ta,
ca să tresăltăm de bucurie
și să ne veselim în toate zilele vieții noastre.*

1 Doamne, tu ai fost locul nostru de refugiu
din generație în generație.

2 Mai înainte de a se fi născut munții,
mai înainte să fi fost plămădit pământul și lumea,
din vecie și până în vecie tu ești Dumnezeu. **R.**

3 Tu îl faci pe om să se întoarcă în țărână,
tu ai spus: „Întoarceți-vă, fiii lui Adam!”

4 Pentru că înaintea ta o mie de ani
sunt ca ziua de ieri care a trecut
și ca o strajă de noapte. **R.**

5 Îi iei ca un șuvoi; sunt ca un vis;
dimineata sunt ca iarba care crește;

6 dimineata înflorește și crește,
seara este cosită și se usucă. **R.**

- 7 Iar noi suntem consumați de mânia ta
și suntem îngroziți de furia ta.
- 8 Ai pus fărădelegile noastre înaintea ta,
și păcatele noastre ascunse în lumina feței tale. **R.**
- 9 Căci din cauza mâniei tale, toate zilele noastre au apus
și anii noștri se consumă ca o suflare.
- 10ab Numărul anilor noștri ajunge la șaptezeci,
iar pentru cei în putere, la optzeci. **R.**
- 10cd Însă, în cea mai mare parte,
nu sunt decât trudă și durere,
pentru că trec repede și noi ne ducem. **R.**
- 11 Cine cunoaște puterea mâniei tale și a furiei tale,
așa cum se cuvine celui care se teme de tine?
- 12 Învăță-ne să numărăm zilele noastre,
ca să dobândim o inimă înțeleaptă.
- 13 Întoarce-te, Doamne; până când?
Ai milă de slujitorii tăi! **R.**
- 14 Satură-ne dis-de-dimineată cu bunătatea ta,
ca să tresăltăm de bucurie și să ne veselim
în toate zilele vieții noastre.
- 15 Uplete-ne de bucurie tot atâtea zile câte ne-ai pedepsit
și tot atâția ani câți am cunoscut nenorocirea. **R.**
- 16 Fă ca slujitorii tăi să vadă lucrarea ta
și fiii lor măreția ta. **R.**
- 17 Bunăvoința Domnului Dumnezeuului nostru,
să fie asupra noastră!
Fă sigură pentru noi lucrarea mâinilor noastre!
Da, fă sigură lucrarea mâinilor noastre! **R.**

142.

Ps 94(95) (R. 8a)

R. *O, de-ați asculta astăzi glasul Domnului
nu vă împietriți inimile voastre!*

1 Veniți să cântăm cu veselie Domnului,
să strigăm cu bucurie către stânca mântuirii noastre,
2 să mergem înaintea lui cu cântece de laudă
și în cântări de psalmi să-l preamărim. **R.**

3 Căci mare Dumnezeu este Domnul
și mare împărat peste toți zii;
4 în mâna lui sunt adâncurile pământului
și ale lui sunt înălțimile munților;
5 a lui este marea, căci el a făcut-o,
și mâinile lui au plăsmuit uscatul. **R.**

6 Veniți să ne închinăm și să ne plecăm în fața lui
și să îngenunchem înaintea Domnului, creatorul nostru,
7 căci el este Dumnezeul nostru,
iar noi suntem poporul pe care el îl păstorește,
turma pe care mâna lui o călăuzește. **R.**

8 O, de ați asculta astăzi glasul lui:
„Nu vă împietriți inimile ca la Meriba,
ca în ziua de la Massa în pustiu,
9 acolo m-au ispășit părinții voștri,
m-au pus la încercare, deși au văzut lucrările mele. **R.**

10 Patruzeci de ani m-a dezgustat neamul acesta,
de aceea, am zis: Este un popor cu inima rătăcită,
11 nu au cunoscut căile mele;
de aceea, am jurat în mânia mea:
Nu vor intra în odihna mea!” **R.**

143.

Ps 118(119),1.10-13.15-16 (R. 1)

R. *Fericiți cei care umblă în legea Domnului.*

1 Fericiți sunt cei neprihăniți pe cale,
care umblă în legea Domnului. **R.**

10 Te caut din toată inima;
nu lăsa să mă abat de la hotărârile tale.

11 Păstrez în inimă cuvintele tale
ca să nu păcătuiesc împotriva ta. **R.**

12 Binecuvântat ești, Doamne,
învață-mă orânduirile tale.

13 Vestesc cu buzele mele
toate judecățile tale. **R.**

15 Meditez la poruncile tale
și am sub ochi cărările tale.

16 Orânduirile tale sunt desfătarea mea
și nu voi uita cuvântul tău. **R.**

144.

Ps 122(123) (R. 2c)

R. *Ochii noștri sunt îndreptați
spre Domnul, Dumnezeul nostru.*

1 Către tine îmi ridic ochii,
către tine, care locuiești în ceruri.

2a Iată, ca ochii slujitorilor
spre mâna stăpânilor. **R.**

2bcd Ca ochii slujitoarei spre mâna stăpânei sale,
așa sunt ochii noștri îndreptați spre Domnul,
Dumnezeul nostru,
până când ne va arăta îndurarea sa. **R.**

3 Ai milă de noi, Doamne, ai milă de noi,
căci suntem prea sătui de ocară.

4 Prea sătul ne este sufletul
de batjocurile celor care ne urăsc,
de disprețul celor îngâmfați. **R.**

145.

Ps 129(130) (R. 7b)

R. *La Domnul este îndurare
și belșug de mântuire.*

1 Dintru adâncuri strig către tine, Doamne,
2 Doamne, ascultă glasul meu!
Pleacă-ți urechea ta la glasul rugăciunii mele. **R.**

3 Dacă te-ai uita la fărădelegi, Doamne,
Doamne, cine ar mai putea să stea în fața ta?
4 La tine însă este iertare,
și ne temem de tine. **R.**

5 Eu nădăjduiesc în Domnul;
sufletul meu se încrede în cuvântul său.
6 Sufletul meu îl așteaptă pe Domnul
mai mult decât așteaptă străjerii ivirea zorilor. **R.**

7 Să nădăjduiască Israel în Domnul,
căci la Domnul este îndurare și belșug de mântuire.
8 El va mântui pe Israel
de toate fărădelegile lui. **R.**

146.

Ps 138(139),1-18.23-24 (R. 23a)

R. *Privește-mă cu luare-aminte, Dumnezeule,
și vezi inima mea!*

1 Doamne, tu mă observi de aproape și mă cunoști;
2 știi când mă așez și când mă scol;
pătrunzi de departe gândurile mele;
3 fie că umblu, fie că stau culcat, nimic nu-ți scapă;
toate cărările mele îți sunt cunoscute. **R.**

4 Înainte de a-mi ajunge cuvântul pe limbă,
tu, Doamne, îl cunoști deja.

5 Tu mă învălui din față și din spate
și mâna ta stă întinsă asupra mea.

6 Minunată este pentru mine cunoașterea ta,
prea înaltă ca să o pot înțelege. **R.**

7 Unde aș putea merge departe de duhul tău
și unde aș putea fugi dinaintea feței tale?

8 Dacă m-aș urca la cer, tu ești acolo;
dacă m-aș coborî în împărăția morților, tu ești de față. **R.**

9 Dacă aș lua aripile aurorei
și m-aș opri dincolo de mare,
10 și acolo mâna ta m-ar conduce
și dreapta ta m-ar ține. **R.**

11 Dacă aș spune: „Cel puțin întunericul să mă acopere
și lumina să devină noapte în jurul meu”,
12 dar nici întunericul nu-i întuneric pentru tine,
iar noaptea este luminoasă ca ziua
și întunericul este ca lumina. **R.**

- 13 Pentru că tu ai format rărunchii mei,
m-ai țesut în sânul mamei mele.
- 14 Te laud pentru că m-ai făcut o făptură atât de minunată!
Lucrările tale sunt admirabile!
Și sufletul meu cunoaște bine aceasta! **R.**
- 15 Oasele mele nu erau ascunse pentru tine
când am fost plămădit în taină,
țesut în chip minunat în adâncimile pământului.
- 16 Ochii tăi m-au văzut înainte de a mă naște
și în cartea ta îmi erau scrise toate;
zilele erau fixate, pe când nu era nici una dintre ele. **R.**
- 17 Cât de adânci sunt, pentru mine,
gândurile tale, Dumnezeule,
de necuprins e numărul lor!
- 18 Dacă le-aș număra, ar fi mai multe ca nisipul.
Când mă trezesc, tot lângă tine sunt. **R.**
- 23 Privește-mă cu luare-aminte, Dumnezeule,
și vezi inima mea,
încearcă și cunoaște gândurile mele.
- 24 Vezi dacă nu merg pe o cale greșită
și condu-mă pe calea veșniciei. **R.**

147.

Ps 142(143),1-11 (R. 10)

R. *Învață-mă să fac voia ta,
căci tu ești Dumnezeuul meu!*

1 Doamne, ascultă rugăciunea mea,
pleacă-ți urechea la cererea mea,
răspunde-mi în adevărul și în dreptatea ta!

2 Și să nu intri la judecată cu slujitorul tău,
căci nici unul dintre cei vii
nu va fi îndreptățit înaintea ta. **R.**

3 Dușmanul prigonește sufletul meu,
îmi calcă viața în picioare,
m-a făcut să locuiesc în întuneric,
ca cei morți pentru vecie.

4 Se stinge în mine sufletul
și neliniștită este în mine inima mea. **R.**

5 Îmi aduc aminte de zilele de demult,
mă gândesc la toate faptele tale
și meditez la lucrările mâinilor tale. **R.**

6 Întind spre tine mâinile mele,
sufletul meu este înaintea ta
ca un pământ lipsit de apă. **R.**

7 Doamne, grăbește-te ca să-mi răspunzi,
că se sfârșește duhul meu.
Nu-ți ascunde fața de la mine,
ca să nu mă asemăn cu cei ce se coboară în groapă. **R.**

-
- 8 Fă să aud dis-de-diminează îndurarea ta,
căci în tine mi-am pus încrederea!
Fă-mă să cunosc calea pe care voi merge,
căci sufletul meu spre tine îl înalță! **R.**
- 9 Eliberează-mă de dușmanii mei, Doamne,
căci la tine îmi aflu adăpost!
- 10ab Învăță-mă să fac voia ta,
căci tu ești Dumnezeuul meu. **R.**
- 10cd Duhul tău cel bun
mă va călăuzi către pământul drept.
- 11 De dragul numelui tău, Doamne, îmi vei da viață.
În dreptatea ta, vei scoate sufletul meu din strâmtorare! **R.**

LECTURI DIN NOUL TESTAMENT

148. *Toți sunt justificați în mod gratuit, prin răscumpărarea în Cristos Isus.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

3,22-26

Fraților,
22 dreptatea lui Dumnezeu
vine prin credința în Isus Cristos
pentru toți aceia care cred,
căci nu este deosebire.
23 De fapt, toți au păcătuit
și sunt lipsiți de gloria lui Dumnezeu,
24 dar sunt justificați în mod gratuit de harul lui,
prin răscumpărarea în Cristos Isus.
25 Pe acesta Dumnezeu l-a pus ca jertfă de ispășire
pentru ca, prin credința în sângele său,
să-și arate dreptatea trecând cu vederea
păcatele din trecut,
26 în timpul răbdării lui Dumnezeu,
ca să arate dreptatea lui în timpul de acum,
așa încât să fie drept
și să-l justifice pe cel care crede în Isus.

Cuvântul Domnului

149. *Ne lăudăm în Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Cristos,
prin care acum am primit reconcilierea.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

5,6-11

Fraților,

⁶ într-adevăr, pe când eram încă neputincioși,
Cristos a murit la timpul hotărât pentru cei nelegiuți.

⁷ De fapt, cu greu moare cineva pentru un om drept.
Poate că pentru un om bun
ar îndrăzni cineva să moară.

⁸ Dar Dumnezeu și-a arătat iubirea față de noi
[prin faptul] că, pe când eram încă păcătoși,
Cristos a murit pentru noi.

⁹ Așadar, cu atât mai mult acum,
când suntem justificați prin sângele lui,
vom fi mântuiți prin el de mânie,

¹⁰ deoarece dacă, dușmani fiind,
am fost reconciliați cu Dumnezeu
prin moartea Fiului său,
cu atât mai mult, reconciliați fiind,
vom fi mântuiți prin viața lui.

¹¹ Dar nu numai atât, ci ne lăudăm în Dumnezeu
prin Domnul nostru Isus Cristos,
prin care acum am primit reconcilierea.

Cuvântul Domnului

150.

*Considerați că sunteți morți pentru păcat,
dar vii pentru Dumnezeu, în Cristos Isus.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

6,2b-13

- F**raților,
 2 noi, care am murit pentru păcat,
 cum să mai trăim în el?
- 3 Sau nu știți că noi toți, care am fost botezați în Cristos Isus,
 am fost botezați în moartea lui?
- 4 Așadar, am fost înmormântați împreună cu el
 prin botez în moartea [lui] pentru ca,
 după cum Cristos a înviat din morți prin gloria Tatălui,
 la fel și noi să umblăm într-o viață nouă.
- 5 Căci dacă am fost împreună sădiți
 într-o moarte asemănătoare cu a lui,
 la fel vom fi în înviere,
- 6 știind bine că omul nostru cel vechi
 a fost răstignit împreună cu el,
 pentru ca trupul păcatului să fie nimicit,
 așa încât să nu mai fim sclavii păcatului,
 fiindcă cel care a murit a fost eliberat de păcat.
- 7 Dar dacă am murit împreună cu Cristos,
 credem că vom și trăi împreună cu el,
 știind că Cristos cel înviat din morți nu mai moare,
 moartea nu mai are nici o putere asupra lui.
- 8 Când a murit, el a murit pentru păcat
 o dată pentru totdeauna,
 dar acum este viu; el trăiește pentru Dumnezeu.
- 9 Tot așa și voi, considerați că sunteți morți pentru păcat,
 dar vii pentru Dumnezeu în Cristos Isus.

- 12** Așadar, să nu mai domnească păcatul
în trupul vostru muritor,
astfel încât să ascultați de poftele lui,
- 13** și nici să nu puneți mădularele voastre în slujba păcatului
ca instrumente ale nedreptății,
ci oferiți-vă pe voi înșivă lui Dumnezeu
ca înviați din morți,
iar mădularele voastre
ca instrumente ale dreptății în slujba lui Dumnezeu.

Cuvântul Domnului

151.

*Răsplata păcatului este moartea,
în timp ce harul lui Dumnezeu este viața veșnică
în Cristos Isus, Domnul nostru.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

6,16-23

Fraților,
16 nu știți că, dacă vă dați cuiva sclavi spre a-l asculta,
sunteți sclavii aceluia de care ascultați,
ori ai păcatului, spre moarte, ori ai ascultării, spre justificare?
17 Dar, mulțumire să fie [adusă] lui Dumnezeu
pentru că erați sclavii păcatului,
însă ați ascultat din inimă de îndreptarul învățaturii
care v-a fost încredințat.
18 Fiind eliberați de păcat, voi ați devenit sclavi ai dreptății.
19 Vorbesc ca om, din cauza slăbiciunii firii voastre:
după cum [odinioară] vă puneți mădularele
ca sclavi ai necurăției și nelegiuirii spre nelegiuire,
tot așa, acum, oferiți-vă mădularele
ca sclavi ai dreptății spre sfințenie.
20 Căci atunci când erați sclavii păcatului,
erați liberi în ceea ce privește dreptatea.
21 Dar ce rod aveți atunci?
Acum vă rușinați de acele lucruri,
de vreme ce sfârșitul lor este moartea.
22 Acum însă, după ce ați fost eliberați de păcat
și ați devenit sclavi ai lui Dumnezeu,
aveți rodul vostru spre sfințire, iar scopul este viața veșnică.
23 Într-adevăr, răsplata păcatului este moartea,
în timp ce harul lui Dumnezeu este viața veșnică
în Cristos Isus, Domnul nostru.

Cuvântul Domnului

152.

*Om nefericit ce sunt! Cine mă va elibera?
Mulțumiri fie lui Dumnezeu, prin Isus Cristos, Domnul nostru.*

**Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani**

7,14-25

Fraților,

¹⁴ de fapt, noi știm că Legea este spirituală,
însă eu sunt din carne, vândut sclav păcatului.

¹⁵ Căci știu ce fac: nu săvârșesc ceea ce vreau,
ci fac ceea ce urăsc.

¹⁶ Deci, dacă fac ceea ce nu vreau,
recunosc că Legea este bună.

¹⁷ Acum însă, nu eu fac acestea,
ci păcatul care locuiește în mine.

¹⁸ Știu dar că în mine, în trupul meu, nu locuiește nimic bun,
pentru că voința este prezentă,
dar [puterea] de a face binele, nu.

¹⁹ Căci nu fac binele pe care îl vreau,
ci săvârșesc răul pe care nu-l vreau.

²⁰ Așadar, dacă ceea ce nu vreau aceea fac,
nu mai sunt eu cel care fac,
ci păcatul care locuiește în mine.

²¹ Prin urmare, găsesc legea aceasta în mine:
când vreau să fac binele, mi se prezintă răul

²² pentru că după omul lăuntric îmi găsesc plăcere
în Legea lui Dumnezeu,

²³ dar văd o altă lege în mădularele mele,
care luptă împotriva legii minții mele
și mă ține sclav prin legea păcatului
care se află în mădularele mele.

²⁴ Om nefericit ce sunt!

25 Cine mă va elibera de acest trup al morții?
 Dar mulțumiri fie [aduse] lui Dumnezeu
 prin Isus Cristos, Domnul nostru.
 Deci cu mintea slujesc Legea lui Dumnezeu,
 dar cu trupul, legea păcatului.

Cuvântul Domnului

153.

Schimbați-vă prin înnoirea minții.

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
 către Romani

12,1-2.9-19

Fraților,
 1 vă îndemn, deci, pentru îndurarea lui Dumnezeu,
 să vă oferiți trupurile voastre
 ca jertfă vie, sfântă și plăcută lui Dumnezeu:
 acesta este cultul vostru spiritual.
 2 Nu vă conformați lumii acesteia,
 ci schimbați-vă prin înnoirea minții
 ca să înțelegeți care este voința lui Dumnezeu,
 ce este bun, ce este plăcut, ce este desăvârșit.
 9 Iubirea să fie fără ipocrizie,
 urâți răul, atașați-vă de bine,
 10 iubiți-vă unii pe alții cu iubire frățească,
 întreceți-vă în a vă stima unii pe alții.
 11 Neobosiți în râvnă, înflăcărați de Duh,
 slujiți Domnului.
 12 Plini de bucurie în speranță, statornici în încercare,
 stăruiți în rugăciune.
 13 Luați parte la trebuințele sfinților! Practicați ospitalitatea!
 14 Binecuvântați pe cei care vă persecută:
 binecuvântați și nu blestemați.

-
- 15 Bucurați-vă cu cei care se bucură
și plângeți cu cei care plâng.
- 16 Să aveți aceleași sentimente unii pentru alții.
Nu râvniți la [funcții] înalte,
ci lăsați-vă atrași de cele modeste.
Nu vă considerați pe voi înșivă înțelepți.
- 17 Nu întoarceți nimănui răul pentru rău,
aveți în vedere [să faceți] bine înaintea tuturor oamenilor.
- 18 Dacă este posibil, atât cât depinde de voi,
 trăiți în pace cu toți oamenii.
- 19 Nu vă faceți singuri dreptate, iubiților,
ci lăsați loc mâniei [lui Dumnezeu], căci este scris:
A mea este răzbunarea, eu voi răsplăti, spune Domnul.

Cuvântul Domnului

154.

*Să ne dezbrăcăm de faptele întunericului
și să îmbrăcăm armele luminii.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

13,8-14

Fraților,
8 să nu datorați nimic nimănui,
decât să vă iubiți unii pe alții,
pentru că cel care îl iubește pe altul a împlinit deja Legea.
9 De fapt:
Să nu săvârșești adulter! Să nu furi! Să nu poștești!
Și orice altă poruncă sunt cuprinse în cuvântul acesta:
Să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți!
10 Iubirea nu face nici un rău aproapelui:
așadar, plinătatea Legii este iubirea.
11 Și [faceți] aceasta cunoscând timpul [în care trăim]:
căci este deja ceasul să vă treziți din somn.
Într-adevăr, acum mântuirea noastră este mai aproape
decât atunci când am primit credința.
12 Noaptea este pe sfârșite, ziua este aproape.
Așadar, să ne dezbrăcăm de faptele întunericului
și să îmbrăcăm armele luminii.
13 Să ne purtăm cuviincios, ca în timpul zilei:
nu în chefuri și beții, nu în necurății și desfrâuri,
nu în certuri și invidii,
14 ci îmbrăcați-vă în Domnul Isus Cristos.
Și să nu aveți grija trupului spre a-i împlini poftele.

Cuvântul Domnului

155.

Dumnezeu ne-a împăcat cu sine prin Cristos.

Citire din Scrisoarea a doua a sfântului apostol Paul
către Corinteni

5,17-21

Fraților,
17 dacă cineva este în Cristos, este o creatură nouă:
cele vechi au trecut, iată, au devenit noi.

18 Iar toate vin de la Dumnezeu
care ne-a împăcat cu sine prin Cristos
și ne-a încredințat slujirea reconcilierii,

19 așa cum Dumnezeu era în Cristos
împăcând lumea cu sine,
neținând cont de păcatele lor
și punând în noi cuvântul reconcilierii.

20 Așadar, noi suntem împuterniciți ai lui Cristos
ca și ai lui Dumnezeu care vă îndeamnă prin noi.

Vă rugăm pentru Cristos:
împăcați-vă cu Dumnezeu!

21 Pe cel care nu a cunoscut păcatul
el l-a făcut păcat de dragul nostru
pentru ca noi să cunoaștem
justificarea lui Dumnezeu în el.

Cuvântul Domnului

156.

*Cei care sunt ai lui Cristos Isus
și-au răstignit trupul împreună cu patimile și poftele.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Galateni

5,16-24

- F**raților,
16 așadar, vă spun:
umblați în duh și nu împliniți poftele trupului.
17 Căci trupul dorește împotriva duhului,
iar duhul împotriva trupului:
acestea se împotrivesc unul altuia
așa încât nu puteți face tot ceea ce voțiți.
18 Căci dacă sunteți conduși de Duh,
nu mai sunteți sub Lege.
19 De altfel, faptele trupului sunt cunoscute.
Acestea sunt: desfrânarea, necurăția, libertinajul,
20 idolatria, vrăjitoria, dușmăniile, cearta, gelozia,
mâniile, ambițiile, discordiile, dezbinările,
21 invidiile, bețiile, orgiile și cele asemănătoare acestora.
Vă spun mai dinainte, așa cum v-am mai spus,
că cei care practică astfel de fapte
nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.
22 În schimb, rodul Duhului este:
iubirea, bucuria, pacea, răbdarea,
bunăvoința, bunătatea, fidelitatea,
23 blândețea, cumpătarea.
Împotriva faptelor de acest fel nu există Lege.
24 Căci cei care sunt ai lui Cristos Isus
și-au răstignit trupul împreună cu patimile și poftele.

Cuvântul Domnului

157.

*Dumnezeu, pentru marea sa iubire cu care ne-a iubit,
pe când noi eram morți din cauza greșelilor noastre,
ne-a readus la viață împreună cu Cristos.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni

2,1-10

Fraților,

- ¹ voi erați morți din cauza greșelilor și a păcatelor voastre,
² în care umblați odinioară după mentalitatea lumii acesteia,
după stăpânitorul puterii văzduhului,
a duhului care lucrează acum în fiii neascultării.
³ Printre aceștia am trăit și noi toți odinioară
în poftele trupului nostru,
împlinind dorințele trupului și ale simțurilor
și eram și noi din fire fii ai mâniei, ca și ceilalți.
⁴ Însă Dumnezeu, fiind bogat în îndurare,
pentru marea sa iubire cu care ne-a iubit,
⁵ pe când noi eram morți din cauza greșelilor noastre,
ne-a readus la viață împreună cu Cristos
– prin har ați fost mântuiți –
⁶ ne-a înviat și ne-a așezat în ceruri în Cristos Isus,
⁷ ca să arate în veacurile viitoare măreția bogăției harului său
prin bunătatea față de noi în Cristos Isus.
⁸ Căci prin har ați fost mântuiți datorită credinței
și aceasta nu e de la voi, ci este darul lui Dumnezeu,
⁹ nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni.
¹⁰ Dar noi suntem opera lui, creați în Cristos Isus
în vederea faptelor bune pe care le-a pregătit
Dumnezeu de mai înainte ca să trăim în ele.

Cuvântul Domnului

158. *Înnoțiți-vă spiritul minții voastre și îmbrăcați-vă cu omul cel nou.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni

4,1-3.17-32

Fraților,
1 așadar, vă îndemn, eu, prizonierul în Domnul,
să vă comportați în mod vrednic de chemarea
pe care ați primit-o:
2 cu toată umilința și blândețea, cu îndelungă răbdare,
îngăduindu-vă unii pe alții în iubire,
3 străduindu-vă să mențineți unitatea Duhului
în legătura păcii.
17 Așadar, vă spun aceasta și îl iau ca martor pe Domnul:
să nu vă mai comportați cum se comportă păgânii,
în deșertăciunea minții lor
18 având gândirea întunecată, străini de viața lui Dumnezeu
din cauza ignoranței care este în ei,
din cauza împietririi inimii lor.
19 Pierzând bunul simț, ei s-au dat la desfrâu,
practicând cu nesaț orice fel de necurăție.
20 Dar voi nu așa l-ați cunoscut pe Cristos.
21 Dacă l-ați ascultat pe el și ați fost învățați în el,
după adevărul care este în Isus,
22 lăsați-vă de purtarea de mai înainte,
de omul cel vechi supus putrezirii
din cauza poftelor amăgitoare.
23 Înnoțiți-vă spiritul minții voastre
24 și îmbrăcați-vă cu omul cel nou,
cel creat după [asemănarea lui] Dumnezeu
în dreptate și în sfințenia adevărului.

- 25 De aceea, îndepărtând falsitatea,
fiecare să spună fratelui său adevărul
pentru că suntem mădulare unii altora.
- 26 De vă mâniați, să nu păcătuiți.
Să nu apună soarele peste mânia voastră!
- 27 Nu dați ocazie diavolului:
28 cel care fură să nu mai fure,
ci mai degrabă să muncească cu mâinile sale,
făcând ceva bun ca să aibă din ce da celui lipsit.
- 29 Să nu iasă din gura voastră nici o vorbă rea,
ci ceva bun, spre edificare, așa cum trebuie,
ca să dea har celor ce ascultă.
- 30 Nu-l întristați pe Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu
cu al cărui sigiliu ați fost însemnați
pentru ziua răscumpărării voastre.
- 31 Să fie stârpite dintre voi orice amărăciune,
aprindere, mânie, răcnet, injurie și orice răutate.
- 32 Dimpotrivă, fiți buni unii față de alții,
înțelegători, iertându-vă unii pe alții,
așa cum și Dumnezeu v-a iertat în Cristos.

Cuvântul Domnului

159.

*Odinioară erați întuneric, acum însă, lumină în Domnul.
Umblați ca niște fii ai luminii.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni

5,1-14

- F**raților,
1 fiți imitatorii lui Dumnezeu ca niște copii iubiți
2 și trăiți în iubire
după cum și Cristos ne-a iubit pe noi
și s-a oferit lui Dumnezeu pentru noi
ca ofrandă și jertfă de bună mireasmă.
3 Cât despre desfrâu și orice fel de necurăție
sau lăcomie de avere,
nici să nu se pomenească între voi,
așa cum se cuvine unor sfinți,
4 nici vorbe obscene sau necugetate,
nici glume indecente, care nu se cuvin,
ci mai degrabă rugăciuni de mulțumire
5 pentru că, aceasta să o știți, nici un desfrânat, sau necurat,
sau lacom de avere, sau care este idolatru,
nu are moștenire în împărăția lui Cristos
și a lui Dumnezeu.
6 Nimeni să nu vă amăgească cu vorbe goale;
căci din cauza acestora vine mânia lui Dumnezeu
asupra fiilor neascultării.
7 Așadar, să nu vă faceți părtași cu ei.
8 Odinioară erați întuneric, acum însă, lumină în Domnul.
9 Umblați ca niște fii ai luminii,
căci rodul luminii constă în toată bunătatea,
dreptatea și adevărul.
10 Urmăriți ceea ce este plăcut Domnului

11 și nu luați parte la faptele fără rod ale întunericului,
ci mai degrabă denunțați-le,
12 căci este o rușine chiar și numai să se vorbească
de faptele săvârșite de ei în ascuns,
13 pe când toate cele denunțate sunt dezvăluite de lumină,
14 pentru că tot ce este dezvăluit este lumină.
De aceea se spune:
„Trezește-te, tu, care dormi,
și ridică-te dintre cei morți, iar Cristos te va lumina”.

Cuvântul Domnului

160.

*Îmbrăcați-vă cu armura lui Dumnezeu
ca să puteți sta în picioare în fața înșelătoriilor diavolului.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni

6,10-18

Fraților,
10 în rest, întăriți-vă în Domnul și în fața puterii lui.
11 Îmbrăcați-vă cu armura lui Dumnezeu
ca să puteți sta în picioare în fața înșelătoriilor diavolului,
12 căci noi nu avem o luptă împotriva sângelui și trupului,
ci împotriva conducătorilor acestei lumi a întunericului,
împotriva duhurilor răului care sunt în înălțimi.
13 De aceea, luați armura lui Dumnezeu
ca să vă puteți împotrivi în ziua cea rea
și, după ce veți fi învins toate, rămâneți în picioare.
14 Așadar, stați dreți, încinși la mijloc cu adevărul
și îmbrăcați cu platoșa dreptății,
15 având încălțăminte în picioare,
fiind gata pentru evanghelia păcii.
16 Să țineți întotdeauna scutul credinței
cu care veți putea stinge săgețile aprinse ale Celui Rău.
17 Luați și coiful mântuirii și sabia duhului
care este cuvântul lui Dumnezeu.
18 Faceți toate acestea în rugăciuni și cereri în Duh,
în orice timp.
Pentru aceasta fiți vigilenți și statornici în rugăciune
pentru toți sfinții.

Cuvântul Domnului

161.

*Dacă ați înviat împreună cu Cristos, căutați cele de sus.
Dați morții mădularele pământești.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Coloseni

3,1-10.12-17

Fraților,

¹ așadar, dacă ați înviat împreună cu Cristos,
căutați cele de sus

unde Cristos șade la dreapta lui Dumnezeu.

² Cugetați la cele de sus și nu la cele de pe pământ,

³ căci voi ați murit

și viața voastră este ascunsă

împreună cu Cristos în Dumnezeu.

⁴ Când se va arăta Cristos, care este viața voastră,
atunci și voi vă veți arăta împreună cu el în glorie.

⁵ Așadar, dați morții mădularele pământești:

desfrânarea, necurăția, patima,

pofta cea rea și lăcomia, care este idolatrie;

⁶ din cauza acestora vine mânia lui Dumnezeu
asupra fiilor neascultării.

⁷ În acestea ați umblat și voi odinioară,
când trăiați în astfel de vicii,

⁸ dar acum îndepărtați și voi toate acestea:

mânia, furia, răutatea,

blasfemia, vorbele rușinoase din gura voastră;

⁹ nu vă mințiți unii pe alții

întrucât v-ați dezbrăcat de omul cel vechi
împreună cu faptele lui

¹⁰ și v-ați îmbrăcat cu cel nou

care se înnoiește după chipul creatorului său
pentru a ajunge la cunoaștere.

- 12 Ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iubiți,
îmbrăcați-vă deci cu dragoste, cu îndurare, cu bunătate,
cu umilință, cu blândețe și răbdare.
- 13 Îngăduiți-vă unii pe alții
și, dacă cineva are vreo plângere împotriva altuia,
iertăți-vă!
- Așa cum v-a iertat Domnul la fel [să vă iertați] și voi.
- 14 Însă mai presus de toate acestea [îmbrăcați-vă] cu iubire,
care este legătura desăvârșirii.
- 15 Să domnească în inimile voastre pacea lui Cristos
la care ați fost chemați ca să fiți un singur trup
și fiți recunoscători.
- 16 Cuvântul lui Cristos să locuiască în voi din plin.
Învățați-vă și îndemnați-vă unii pe alții
cu toată înțelepciunea
în psalmi, în imnuri și în cântări spirituale.
Cântați lui Dumnezeu, mulțumindu-i în inimile voastre.
- 17 Și tot ceea ce faceți cu cuvântul sau cu fapta,
toate [să le faceți] în numele Domnului Isus,
mulțumindu-i lui Dumnezeu Tatăl prin el.

Cuvântul Domnului

162. *Luptând contra păcatului, voi nu v-ați împotrivit încă până la sânge.*

Citire din Scrisoarea către Evrei

12,1-5

Fraților,
 1 prin urmare, și noi,
 care avem un astfel de nor de martori care ne înconjoară,
 să dăm la o parte orice povară și păcatul care ne împresoară,
 să alergăm cu perseverență în lupta care ne stă înaintea,
 2 cu ochii ațintiți la Isus,
 începutul și desăvârșirea credinței,
 care, în vederea bucuriei ce îi era propusă,
 a îndurat crucea și, neținând seama de rușinea ei,
 s-a așezat la dreapta tronului lui Dumnezeu.
 3 Gândiți-vă, deci, la cel care a îndurat
 o împotrivire atât de mare din partea păcătoșilor,
 ca nu cumva să vă lăsați descurajați
 și obosiți în sufletele voastre.
 4 Luptând contra păcatului,
 voi nu v-ați împotrivit încă până la sânge
 5 și ați uitat sfatul care v-a fost dat ca unor fii:
 „Fiul meu, nu disprețui disciplina Domnului
 și nu te descuraja când ești muștrat de el”.

Cuvântul Domnului

163.

Căutați să împliniți cuvântul, nu numai să-l ascultați.

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Iacob

1,22-27

Preaiubiților,
22 căutați să împliniți cuvântul,
nu numai să-l ascultați,
înșelându-vă pe voi înșivă,
23 pentru că, dacă cineva ascultă cuvântul și nu-l împlinește,
se aseamănă cu omul
care își privește propria față în oglindă:
24 s-a privit pe sine, a plecat și a uitat îndată cum era.
25 Dacă cineva privește cu atenție
la legea desăvârșită a libertății și rămâne în ea,
nu o ascultă ca apoi să o uite,
ci ca să o pună în practică.
Astfel, acesta va fi fericit în lucrarea sa.
26 Dacă cineva crede că este religios,
dar nu-și stăpânește limba,
din contra își înșală inima,
religiozitatea lui este zadarnică.
27 Religiozitatea curată și fără pată
înaintea lui Dumnezeu și a Tatălui
este aceasta:
a-i vizita pe orfani și pe văduve în necazurile lor
și a se păstra nepătați de lume.

Cuvântul Domnului

164. *Ce folos dacă cineva spune că are credință, dar nu are fapte?*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Iacob

2,14-26

Frații mei,
 14 ce folos dacă cineva spune că are credință,

dar nu are fapte;

oare poate credința să-l mântuiască?

15 Dacă un frate sau o soră

sunt lipsiți de îmbrăcăminte și de hrana de toate zilele

16 și cineva dintre voi le-ar spune:

„Mergeți în pace, încălziți-vă și săturați-vă”,

dar nu le dați cele necesare pentru trup, ce folos?

17 La fel și credința, dacă nu are fapte,

este moartă în ea însăși.

18 Dimpotrivă, va spune cineva:

„Tu ai credință, iar eu am fapte;

arată-mi credința ta fără fapte,

iar eu îți voi arăta credința cu faptele mele”.

19 Tu crezi că este un singur Dumnezeu? Bine faci!

Și diavolii cred și se cutremură.

20 Dar vrei să știi, om fără de minte,

că credința fără fapte este zadarnică?

21 Oare Abraham, părintele nostru,

nu pentru fapte a ajuns la justificare

aducându-l pe Isaac, fiul său, pe altarul de jertfă?

22 Vezi că credința lucra împreună cu faptele lui

și că prin fapte credința este desăvârșită?

23 Astfel s-a împlinit Scriptura care spune:

„Abraham a crezut în Dumnezeu

și i s-a considerat spre justificare

și a fost numit prietenul lui Dumnezeu”.

- 24 Deci vedeți că omul ajunge la justificare prin fapte și nu numai prin credință.
- 25 Tot așa și Rahab, prostituata, a ajuns la justificare prin fapte pentru că i-a primit pe soli și i-a trimis pe un alt drum.
- 26 Căci după cum trupul fără duh este mort, la fel și credința fără fapte este moartă.

Cuvântul Domnului

165. *Dacă cineva nu greșește cu cuvântul, este un om desăvârșit.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Iacob 3,1-12

- F**rații mei,
1 să nu fie mulți dintre voi care devin învățători știind că noi vom avea o judecată mai aspră.
- 2 Căci toți greșim în multe privințe. Dacă cineva nu greșește cu cuvântul, este un om desăvârșit, capabil să-și înfrâneze tot trupul.
- 3 Dacă punem frâul în gura cailor, ca să ne asculte, le conducem tot trupul.
- 4 Iată, chiar și corăbiile, deși sunt așa de mari și purtate de vânturi puternice, sunt conduse de o cârmă foarte mică, după cum vrea cel care le conduce.
- 5 Tot așa și limba: este un organ mic, dar se poate făli cu lucruri mari. Iată că un foc mic poate să aprindă o pădure mare!
- 6 Și limba este foc, o lume a nelegiurii. Limba este printre organele noastre aceea care pângărește tot trupul

și aprinde cursul existenței
după ce a fost aprinsă de Gheenă.

- 7 Căci orice specie de animale, de păsări, de reptile
și animale de mare poate fi domesticită
și chiar au fost domesticite de neamul omenesc,
8 dar limba n-o poate domestici nici un om:
ea este un rău nepotolit,
plină de otravă ucigătoare.
- 9 Cu ea îl laudăm pe Domnul și pe Tatăl
și tot cu ea îi blestemăm
pe oamenii făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.
- 10 Din aceeași gură iese și binecuvântarea și blestemul.
Nu trebuie să fie astfel, frații mei.
- 11 Oare poate izvorul să reverse din aceeași vână
apă dulce și amară?
- 12 Frații mei, oare poate smochinul să facă măslină
și vița de vie, smochine?
Nici izvorul sărat nu poate produce apă dulce.

Cuvântul Domnului

166. *Nu prin lucruri pieritoare, argint sau aur, ați fost răscumpărați,
ci cu sângele prețios al lui Cristos,
ca un miel fără meteahnă și neprihănit.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Petru **1,13-23**

Preaiubiților,
13 de aceea, fiți cu mintea clară, sobri în toate;
puneți-vă toată speranța în harul care va fi dat
când se va arăta Isus Cristos.

- 14 Ca niște copii ascultători,
nu vă lăsați duși de poftele de mai înainte,

când erați în ignoranță,
15 ci, așa cum este sfânt cel care v-a chemat,
deveniți și voi sfinți în toată purtarea voastră,
16 pentru că este scris: Fiți sfinți, pentru că eu sunt sfânt.
17 Și dacă îl numiți Tată
pe cel care, fără de părtinire,
judecă pe fiecare după fapta sa,
purtați-vă cu teamă în timpul înstrăinării voastre.
18 Voi știți că nu prin lucruri pieritoare, argint sau aur,
ați fost răscumpărați din purtarea voastră fără sens
moștenită de la părinți,
19 ci cu sângele prețios al lui Cristos,
care, ca un miel fără meteahnă și neprihănit,
20 era cunoscut mai înainte de întemeierea lumii,
dar a fost dezvăluit, pentru voi, în timpurile de pe urmă.
21 Prin el voi credeți în Dumnezeu
care l-a înviat din morți și i-a dat mărirea
așa încât credința și speranța voastră să fie în Dumnezeu.
22 Deoarece, prin ascultarea de adevăr, v-ați curățat sufletele
în vederea unei dragoste fraterne fără ipocrizie,
iubiți-vă mereu unii pe alții cu inimi curate,
23 pentru că ați fost renăscuți nu dintr-o sămânță pieritoare,
ci nepieritoare, prin cuvântul viu și veșnic al lui Dumnezeu.

Cuvântul Domnului

167. *Străduiți-vă și mai mult să întăriți chemarea și alegerea voastră.*

Citire din Scrisoarea a doua a sfântului apostol Petru **1,3-11**

Preaiubiților,

³ puterea dumnezeiască a lui Cristos ne-a dăruit toate cele necesare spre viață și evlavie prin cunoașterea celui care ne-a chemat la propria lui mărire și putere.

⁴ Prin acestea, ne-a dat promisiunile lui prețioase și mari pentru ca astfel să deveniți părtași ai naturii sale dumnezeiești, după ce v-ați smuls din depravarea care este în poftele lumii.

⁵ Tocmai de aceea, dați-vă toată silința să adăugați la credința voastră virtutea; la virtute, cunoașterea;

⁶ la cunoaștere, stăpânirea de sine; la stăpânirea de sine, statornicia; la statornicie, evlavia;

⁷ la evlavie, iubirea de aproapele; la iubirea de aproapele, dragostea.

⁸ Într-adevăr, dacă aceste lucruri sunt în voi și se dezvoltă, nu veți rămâne inactivi și fără rod în cunoașterea Domnului nostru Isus Cristos.

⁹ Dar cine nu are acestea este orb și cu vederea scurtă: a uitat că a fost curățat de păcatele sale din trecut.

¹⁰ De aceea, fraților, străduiți-vă și mai mult să întăriți chemarea și alegerea voastră, căci făcând acestea nu veți cădea niciodată.

¹¹ Astfel, vi se va da în plus intrarea în împărăția veșnică a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Cristos.

168. *Dacă ne mărturisim păcatele, el este fidel și drept
ca să ne ierte păcatele și să ne curețe de orice nedreptate.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Ioan **1,5–2,2**

Preaiubiților,
1,5 aceasta este vestea pe care am auzit-o de la el
și v-o vestim: Dumnezeu este lumină
și nu este întuneric în el.
6 Dacă spunem că avem comuniune cu el,
dar umblăm în întuneric,
mințim și nu înfăptuim adevărul.
7 Dar dacă umblăm în lumină, așa cum el este în lumină,
avem comuniune unii cu alții
și sângele lui Isus, Fiul său, ne curăță de orice păcat.
8 Dacă spunem că nu avem păcat,
ne înșelăm pe noi înșine, iar adevărul nu este în noi.
9 Dacă ne mărturisim păcatele,
el este fidel și drept ca să ne ierte păcatele
și să ne curețe de orice nedreptate.
10 Dacă spunem că nu am păcătuit,
îl facem pe el mincinos, iar cuvântul lui nu este în noi.
2,1 Copiii mei, vă scriu acestea ca să nu păcătuiți.
Dar dacă cineva ar păcătui,
avem un apărător la Tatăl, pe Isus Cristos, cel drept.
2 El este jertfa de ispășire pentru păcatele noastre,
dar nu numai pentru ale noastre,
ci și pentru ale lumii întregi.

Cuvântul Domnului

169.

Cine-l urăște pe fratele său este în întuneric.

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Ioan

2,3-11

Preaiubiților,³ din aceasta știm că îl cunoaștem pe Isus:
dacă ținem poruncile lui.⁴ Cine spune: „Eu îl cunosc”, dar nu ține poruncile lui,
este mincinos și adevărul nu este în el.⁵ Însă, dacă cineva păstrează cuvântul lui,
într-adevăr iubirea lui Dumnezeu în el este desăvârșită.
Din aceasta cunoaștem că suntem în el.⁶ Cel care spune că rămâne în el
trebuie să trăiască așa cum el a trăit.⁷ Iubiților, nu vă scriu o poruncă nouă,
ci porunca cea veche, pe care o aveți de la început;
porunca veche este cuvântul pe care l-ați auzit.⁸ Totuși vă scriu o poruncă nouă,
care este adevărată în el și în voi
pentru că întunericul trece,
iar lumina cea adevărată strălucește deja.⁹ Cine spune că este în lumină,
dar îl urăște pe fratele său,
este în întuneric până acum.¹⁰ Cine îl iubește pe fratele său rămâne în lumină
și nu este motiv de scandal în el.¹¹ Însă cine-l urăște pe fratele său este în întuneric,
umblă în întuneric și nu știe încotro merge
pentru că întunericul i-a orbit ochii.*Cuvântul Domnului*

170. *Noi știm că am trecut de la moarte la viață, pentru că îi iubim pe frați.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Ioan **3,1-24**

Preaiubiților,
 1 vedeți câtă iubire ne-a dăruit Tatăl:
 să ne numim copii ai lui Dumnezeu. Și suntem.
 De aceea, lumea nu ne cunoaște
 pentru că nu l-a cunoscut nici pe el.
 2 Iubiților, acum suntem copii ai lui Dumnezeu,
 dar nu s-a arătat încă ce vom fi.
 Știm că atunci când se va arăta,
 vom fi asemenea lui pentru că îl vom vedea așa cum este.
 3 Oricine are această speranță în el
 devine curat, așa cum el este curat.
 4 Oricine comite păcatul face o nelegiuire,
 căci păcatul este nelegiuire.
 5 Voi știți că el s-a arătat ca să ridice păcatele
 și în el nu este păcat.
 6 Oricine rămâne în el nu păcătuiește.
 Oricine păcătuiește, nici nu l-a văzut, nici nu l-a cunoscut.
 7 Copii, nimeni să nu vă înșele.
 Cine săvârșește dreptatea este drept, după cum el este drept.
 8 Cine comite păcatul este de la diavol
 pentru că diavolul păcătuiește de la început.
 Pentru aceasta s-a arătat Fiul lui Dumnezeu,
 ca să nimicească lucrările diavolului.
 9 Oricine este născut din Dumnezeu nu comite păcat,
 pentru că sămânța lui Dumnezeu rămâne în el
 și nu poate să păcătuiască
 pentru că este născut din Dumnezeu.
 10 În aceasta se recunosc copiii lui Dumnezeu

și copiii diavolului:

oricine nu săvârșește dreptatea și nu-l iubește pe fratele său nu este din Dumnezeu.

11 Pentru că aceasta este vestea pe care ați auzit-o de la început: să ne iubim unii pe alții.

12 Nu cum a făcut Cain, care era de la Cel Rău, și l-a ucis pe fratele său. Și pentru care motiv l-a ucis? Pentru că faptele lui erau rele, iar ale fratelui său, drepte.

13 Să nu vă mirați, fraților, dacă lumea vă urăște.

14 Noi știm că am trecut de la moarte la viață pentru că îi iubim pe frați.

Cine nu iubește rămâne în moarte.

15 Oricine îl urăște pe fratele său este un criminal și voi știți că nici un criminal nu are viață veșnică dăinuitoare în el.

16 În aceasta am cunoscut iubirea: el și-a dat viața pentru noi.

La fel și noi trebuie să ne dăm viețile pentru frați.

17 Dacă cineva are bogățiile lumii și-l vede pe fratele său, care este în nevoie, și își închide inima față de el, cum poate să rămână în acela iubirea lui Dumnezeu?

18 Copii, să nu iubim numai cu vorba sau cu limba, ci cu fapta și adevărul.

19 Prin aceasta vom cunoaște că suntem din adevăr: ne vom liniști inima înaintea lui

20 pentru că, chiar dacă inima noastră ne acuză, Dumnezeu este mai mare decât inimile noastre și cunoaște toate.

21 Iubiților, dacă inima noastră nu ne acuză, avem încredere în Dumnezeu

- 22 și orice i-am cere primim de la el
pentru că ținem poruncile lui
și facem ceea ce îi este plăcut.
- 23 Aceasta este porunca lui:
să credem în numele Fiului său Isus Cristos
și să ne iubim unii pe alții după cum ne-a poruncit.
- 24 Cel care ține poruncile lui
rămâne în el și el în acesta.
Prin aceasta cunoaștem că rămâne în noi:
după Duhul pe care ni l-a dat.

Cuvântul Domnului

171.

*Dumnezeu este iubire și cine rămâne în iubire
rămâne în Dumnezeu, iar Dumnezeu rămâne în el.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Ioan **4,16-21**

Preaiubiților,

¹⁶ noi am cunoscut și am crezut
în iubirea pe care Dumnezeu o are față de noi.
Dumnezeu este iubire
și cine rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu,
iar Dumnezeu rămâne în el.

¹⁷ Prin aceasta ajunge la desăvârșire iubirea în noi:
să avem încredere în ziua judecății,
căci așa cum este el, așa suntem și noi în lumea aceasta.

¹⁸ În iubire nu există frică, dimpotrivă,
iubirea desăvârșită alungă frica,
pentru că frica presupune pedeapsă,
iar cine se teme nu a ajuns la desăvârșire în iubire.

¹⁹ Noi iubim pentru că el ne-a iubit mai întâi.

²⁰ Dacă cineva spune: „Îl iubesc pe Dumnezeu”
și-l urăște pe fratele său, este un mincinos;
pentru că cine nu-l iubește pe fratele său pe care îl vede
nu poate să-l iubească pe Dumnezeu pe care nu-l vede.

²¹ Avem această poruncă de la el:
cine-l iubește pe Dumnezeu să-l iubească și pe fratele său.

Cuvântul Domnului

172.

Fă faptele tale dintâi!

Citire din Apocalipsul sfântului Ioan

2,1-5

Ingerului Bisericii din Efes scrie-i:

- ¹ „Așa spune cel care ține cele șapte stele în mâna lui dreaptă, cel care umblă în mijlocul celor șapte candelabre de aur:
- ² «Cunosc faptele tale, străduința și statornicia ta și că nu-i poți suporta pe cei răi, că i-ai pus la încercare pe cei care se pretind apostoli și nu sunt și i-ai descoperit mincinoși.
- ³ [Știu] că ai răbdare și că ai suferit pentru numele meu și n-ai oboșit.
- ⁴ Însă am [ceva] împotriva ta: ai părăsit iubirea ta cea de la început.
- ⁵ Adu-ți aminte deci de unde ai căzut și fă faptele tale dintâi; dacă nu te vei converti, voi veni la tine și voi schimba candelabrul tău de la locul lui»”.

Cuvântul Domnului

173.

*Pentru că ești căldicel, nici cald, nici rece,
te voi vărsa din gura mea.*

Citire din Apocalipsul sfântului Ioan

3,14-22

Ingerului Bisericii din Laodiceea scrie-i:

¹⁴ „Așa spune cel care este Amin,
martorul credincios și vrednic de crezare,
începutul creației lui Dumnezeu:

¹⁵ «Cunosc faptele tale că nu ești nici rece, nici cald.

O, de ai fi sau rece, sau cald!

¹⁶ Dar pentru că ești astfel, căldicel, nici cald, nici rece,
te voi vărsa din gura mea».

¹⁷ Pentru că spui:

«Sunt bogat, m-am îmbogățit și nu am nevoie de nimic»,
dar nu știi că tu ești nenorocitul,
vrednic de milă, sărac, orb și gol.

¹⁸ Te sfătuiesc să cumperi de la mine aur purificat în foc,
ca să te îmbogățești; haine albe,
ca să te îmbraci și să nu ți se vadă rușinea goliciunii tale,
și alifie, ca să-ți ungi ochii și să vezi.

¹⁹ Pe cei pe care îi iubesc, eu îi mustru și îi îndrept.

Fii deci plin de zel și convertește-te!

²⁰ Iată, eu stau la ușă și bat.

Dacă cineva ascultă glasul meu și-mi deschide ușa,
voi intra la el și voi sta la masă cu el și el cu mine.

²¹ Pe cel care învinge îl voi face să stea împreună cu mine
pe tronul meu, așa cum și eu am învins
și stau cu Tatăl meu pe tronul lui.

²² Cine are urechi să audă ceea ce Duhul spune Bisericilor”.

Cuvântul Domnului

174.

Au fost judecați după faptele lor.

Citire din Apocalipsul sfântului Ioan

20,11-15

Eu, Ioan,
¹¹ am văzut un tron mare alb și pe cel care șade pe el.
 Din fața lui au fugit pământul și cerul
 și nu s-a mai găsit loc pentru ele.
¹² Și am văzut morții, mari și mici,
 care stăteau în picioare înaintea tronului.
 Atunci s-a deschis cartea.
 A mai fost deschisă și o altă carte, cea care este a vieții.
 Și au fost judecați morții din cele scrise în cărți,
 după faptele lor.
¹³ Marea a dat înapoi morții care erau în ea.
 Moartea și infernul au dat înapoi morții care erau în ele.
 Fiecare a fost judecat după faptele sale.
¹⁴ Atunci moartea și infernul au fost aruncate în lacul cu foc.
 Aceasta este moartea cea de-a doua, lacul cu foc.
¹⁵ Și, dacă cineva nu a fost găsit scris în cartea vieții,
 a fost aruncat în lacul cu foc.

Cuvântul Domnului

175.

*Cel care învinge va moșteni acestea.
 Eu îi voi fi lui Dumnezeu, iar el îmi va fi fiu.*

Citire din Apocalipsul sfântului Ioan

21,1-8

Eu, Ioan,
¹ am văzut apoi un cer nou și un pământ nou,
 căci cerul dintâi și pământul dintâi au trecut,
 iar marea nu mai este.

- 2 Și am mai văzut cetatea cea sfântă, Ierusalimul cel nou,
coborând din cer de la Dumnezeu,
pregătită ca o mireasă împodobită pentru mirele ei.
- 3 Atunci am auzit un glas puternic de la tron, spunând:
„Iată cortul lui Dumnezeu împreună cu oamenii!
El va locui împreună cu ei, iar ei vor fi poporul lui
și el, Dumnezeu cu ei, va fi Dumnezeul lor.
- 4 El va șterge orice lacrimă din ochii lor,
iar moarte nu va mai fi.
Nu va mai fi nici plâns, nici țipăt, nici durere,
pentru că lucrurile dintâi au trecut”.
- 5 Cel care șade pe tron a zis:
„Iată, le fac pe toate noi” și spune:
„Scrie că acestea sunt cuvinte adevărate și vrednice de
crezare”.
- 6 Iar mie mi-a zis: „S-au împlinit.
Eu sunt alfa și omega, începutul și sfârșitul.
Celui care este însetat eu îi voi da în dar
din izvorul apei vieții.
- 7 Cel care învinge va moșteni acestea.
Eu îi voi fi lui Dumnezeu, iar el îmi va fi fiu”.
- 8 Iar partea celor lași, necredincioși, nerușinați, criminali,
desfrânați, vrăjitori, idolatri și a tuturor mincinoșilor
este în lacul care arde cu foc și pucioasă
și aceasta este moartea cea de-a doua.

EVANGHELII

(Notă: Pentru practicitate, dăm la începutul fiecărei Evanghelii un verset potrivit).

176.

*(Aleluia) Căutați binele și nu răul, ca să trăiți
și atunci Domnul Dumnezeu al universului
va fi cu voi. (Aleluia)*

Am 5,14

Convertiți-vă, pentru că s-a apropiat împărăția cerurilor!

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei**

3,1-12

In zilele acelea,
¹ a apărut Ioan în Deșertul Iudeii predicând:
² „Convertiți-vă, pentru că s-a apropiat împărăția cerurilor!”
³ Acesta este cel vestit de Isaia profetul, care spune:
 „Glasul celui care strigă în deșert:
 Pregătiți calea Domnului, faceți drepte cărările lui!”
⁴ Ioan avea o haină din păr de cămilă
 și centură de piele încinsă la mijloc,
 iar hrana lui erau lăcustele și mierea sălbatică.
⁵ Și veneau la el din Ierusalim,
 din toată Iudeea și din tot ținutul Iordanului
⁶ și, mărturisindu-și păcatele,
 erau botezați de el în râul Iordan.
⁷ Văzând că la botezul lui veneau mulți dintre farisei
 și saducei, le spunea: „Pui de vipere!
 Cine v-a învățat să fugiți de mânia care vine?
⁸ Faceți, deci, rod vrednic de pocăință.
⁹ Să nu credeți că puteți spune: «Îl avem de tată pe Abraham»,

---

pentru că vă spun că Dumnezeu poate
să-i ridice lui Abraham fii din pietrele acestea.

10   Securea este deja pusă la rădăcina pomilor;
deci, orice pom care nu face rod bun
va fi tăiat și aruncat în foc.

11   Eu vă botez cu apă, spre convertire,
însă cel care vine după mine este mai puternic decât mine;
eu nu sunt vrednic să-i duc încălțăminte.
El vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc.

12   El are în mână lopata de vânturat
și va curăța aria: grâul îl va aduna în grânarul său,
iar pleava o va arde în focul care nu se va stinge”.

Cuvântul Domnului

177.

(Aleluia) *Îndepărtați de la voi toate nelegiuirile,
făuriți-vă o inimă nouă și un duh nou. (Aleluia) Eș 18,31*

Convertiți-vă, pentru că s-a apropiat împărăția cerurilor!

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos

după sfântul Matei

4,12-17

In acel timp,
¹² auzind că Ioan a fost închis,
 [Isus] s-a retras în Galileea.
¹³ Și, părăsind Nazaretul, a venit și s-a stabilit la Cafarnaum,
 care este pe malul mării, în ținuturile lui Zabulon și Neftali,
¹⁴ ca să se împlinească ceea ce a fost spus prin profetul Isaia:
¹⁵ Pământ al lui Zabulon și pământ al lui Neftali,
 pe drumul spre mare, dincolo de Iordan,
 Galileea păgânilor!
¹⁶ „Poporul care zăcea în întuneric a văzut o lumină mare,
 iar celor care locuiau în ținutul întunecos al morții
 le-a răsărit o lumină”.
¹⁷ De atunci a început Isus să predice și să spună:
 „Convertiți-vă, pentru că s-a apropiat împărăția cerurilor”.

Cuvântul Domnului

178.

(Aleluia) *Astăzi nu vă împietriți inimile,
ci ascultați glasul Domnului. (Aleluia)* **Ps 94(95),8ab**

Văzând mulțimile, Isus s-a urcat pe munte și-i învăța.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei**

5,1-12

In acel timp, Isus,
1 văzând mulțimile, [Isus] s-a urcat pe munte
și, după ce s-a așezat, s-au apropiat de el discipolii săi.
2 Și, deschizându-și gura, îi învăța zicând:
3 „Fericiți cei săraci în duh,
pentru că a lor este împărăția cerurilor.
4 Fericiți cei care plâng, pentru că ei vor fi consolati.
5 Fericiți cei blânzi, pentru că ei vor moșteni pământul.
6 Fericiți cei cărora le este foame și sete de dreptate
pentru că ei vor fi săturați.
7 Fericiți cei milostivi, pentru că ei vor afla milostivire.
8 Fericiți cei cu inima curată,
pentru că ei îl vor vedea pe Dumnezeu.
9 Fericiți făcătorii de pace,
pentru că ei vor fi numiți fii ai lui Dumnezeu.
10 Fericiți cei persecutați pentru dreptate,
pentru că a lor este împărăția cerurilor.
11 Fericiți sunteți când vă vor insulta, vă vor persecuta
și, mințind, vor spune împotriva voastră
tot răul din cauza mea.
12a Bucurați-vă și tresătați de veselie,
căci răsplata voastră mare este în ceruri;
căci tot așa i-au persecutat pe profeții dinaintea voastră”.

Cuvântul Domnului

179.

(Aleluia) *Duhul Domnului este asupra mea; el m-a trimis
să le aduc săracilor vestea cea bună.* (Aleluia)

Is 61,1

Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei**

5,13-16

- I**n acel timp,
Isus a spus ucenicilor săi:
- 13 „Voi sunteți sarea pământului.
Dacă sarea își pierde gustul, cu ce se va săra?
Nu mai este bună de nimic,
decât să fie aruncată afară
și călcată în picioare de oameni.
- 14 Voi sunteți lumina lumii.
Nu se poate ascunde o cetate așezată pe munte.
- 15 Nici nu se aprinde o candelă și se pune sub obroc,
ci pe candelabru ca să lumineze
pentru toți cei din casă.
- 16 Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor,
încât ei să vadă faptele voastre bune
și să-l preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri”.

Cuvântul Domnului

180.

(Aleluia) *Cuvintele tale, Doamne, sunt duh și viață;
tu ai cuvintele vieții veșnice. (Aleluia)*

In 6,63b.68b

Eu însă vă spun.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei

5,17-48

In acel timp,
Isus a spus ucenicilor săi:

17 „Să nu credeți că am venit să desființez Legea sau Profetii.
Nu am venit să desființez, ci să împlinesc.

18 Căci, adevăr vă spun,
mai înainte de a trece cerul și pământul,
nici o iotă și nici o linioară nu va dispărea din Lege,
până ce nu se vor împlini toate.

19 Așadar, dacă cineva va încălca
una dintre aceste porunci mai mici
și-i va învăța astfel pe oameni,
va fi numit cel mai mic în împărăția cerurilor.
Dar, dacă cineva le va împlini și va învăța astfel,
acesta va fi numit mare în împărăția cerurilor.

20 Căci vă spun: dacă dreptatea voastră
nu o va întrece cu mult pe cea a cărturarilor și a fariseilor,
nu veți intra în împărăția cerurilor.

21 Ați auzit că s-a spus celor din vechime: «Să nu ucizi.
Dacă cineva comite o crimă, va fi condamnat la judecată».

22 Dar eu vă spun că oricine se mânie pe fratele său
va fi condamnat la judecată.
Dacă cineva îi spune fratelui său «Prostule!»,
va fi condamnat de Sinedriu.

Dacă cineva îi spune «Nebunule!»,
va fi condamnat la focul Gheenei.

23 Așadar, dacă îți aduci darul la altar
și acolo îți amintești că fratele tău are ceva împotriva ta,
24 lasă darul tău acolo, în fața altarului,
du-te, împacă-te mai întâi cu fratele tău
și apoi vino să-ți oferi darul.

25 Împacă-te cu dușmanul tău repede,
cât timp mai ești cu el pe drum,
ca nu cumva dușmanul să te dea pe mâna judecătorului,
iar judecătorul gardianului și să fii aruncat în închisoare.

26 Adevăr îți spun, nu vei ieși de acolo
până când nu vei fi plătit ultimul ban.

27 Ați auzit că s-a spus: «Să nu comiți adulter».

28 Eu însă vă spun că oricine privește o femeie, dorind-o,
a și comis adulter cu ea în inima lui.

29 Dacă ochiul tău drept te duce la păcat,
scoate-l și aruncă-l de la tine,
căci este mai bine pentru tine să piară unul dintre
membrele tale,
decât să-ți fie aruncat în Gheenă tot trupul.

30 Și, dacă mâna dreaptă te duce la păcat,
taie-o și arunc-o de la tine,
pentru că este mai bine pentru tine ca să piară unul
dintre membrele tale,
decât tot trupul tău să ajungă în Gheenă.

31 S-a spus: «Cine își lasă femeia să-i dea act de despărțire».

32 Eu însă vă spun: oricine își lasă femeia,
în afară de caz de desfrânare,
o face să comită adulter,
și oricine se însoară cu una lăsată, comite adulter.

- 33 Și ați mai auzit că s-a spus celor din vechime:
«Să nu faci jurământ fals,
ci să ții jurămintele făcute înaintea Domnului».
- 34 Eu însă vă spun: să nu juri deloc.
Nici pe cer, pentru că este tronul lui Dumnezeu.
- 35 Nici pe pământ, pentru că este scăunelul picioarelor sale.
Nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui rege.
- 36 Nici pe capul tău să nu juri,
căci nu poți face nici un fir de păr alb sau negru.
- 37 Deci cuvântul vostru să fie: da, da; nu, nu.
Ceea ce este în plus este de la Cel Rău.
- 38 Ați auzit că s-a spus:
«Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte».
- 39 Eu însă vă spun:
să nu vă împotriviți celui rău; ba, mai mult,
dacă cineva te lovește peste obrazul drept,
întoarce-i-l și pe celălalt.
- 40 Celui care vrea să te judece și să-ți ia tunica,
lasă-i și mantia,
- 41 iar, dacă cineva te-ar constrânge să faci o mie de pași,
mergi cu el două.
- 42 Celui care îți cere, dă-i,
și nu întoarce spatele celui care vrea să ia de la tine
cu împrumut.
- 43 Ați auzit că s-a spus:
«Să-l iubești pe aproapele tău
și să-l urăști pe dușmanul tău».
- 44 Eu însă vă spun: iubiți-i pe dușmanii voștri
și rugați-vă pentru cei care vă persecută,
ca să fiți fiii Tatălui vostru cel din ceruri,
care face să răsară soarele său peste cei răi

și peste cei buni și să plouă peste cei drepți
și peste cei nedrepți.

46 Căci, dacă îi iubiți pe cei care vă iubesc, ce răsplată aveți?

Oare nu fac același lucru și vameșii?

47 Și dacă îi salutați numai pe frații voștri,
ce lucru neobișnuit faceți?

Oare nu fac același lucru și păgânii?

48 Așadar, fiți desăvârșiți
precum Tatăl vostru ceresc este desăvârșit”.

Cuvântul Domnului

181.

(Aleluia) *Eu sunt învierea și viața,
cine crede în mine nu va muri în veci. (Aleluia) In 11,25a.26*

Încrede-te, fiule! Păcatele îți sunt iertate!

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei

9,1-8

- I**n acel timp,
¹ urcându-se în barcă, [Isus] a trecut dincolo și a ajuns în cetatea sa.
² Și iată că au adus la el un paralizat care zăcea pe o targă.
 Iar Isus, văzând credința lor, a spus paralizatului:
 „Încrede-te, fiule! Păcatele îți sunt iertate”.
³ Atunci unii dintre cărturari spuneau între ei:
 „Acesta spune blasfemii!”
⁴ Isus, cunoscând gândurile lor, a zis:
 „De ce gândiți rău în inimile voastre?
⁵ Ce este mai ușor să spun: «Păcatele îți sunt iertate»
 sau să spun: «Ridică-te și umblă»?
⁶ Dar ca să știți că Fiul Omului are puterea
 de a ierta păcatele pe pământ”,
 i-a spus paralizatului:
 „Ridică-te, ia-ți targa și du-te la casa ta!”
⁷ Atunci, ridicându-se, s-a dus acasă.
⁸ Văzând aceasta, mulțimile au fost cuprinse de teamă
 și îl preamăreau pe Dumnezeu,
 care dă oamenilor o astfel de putere.

Cuvântul Domnului

182.

(Aleluia) Mă voi ridica, mă voi duce la tatăl meu
și-i voi spune: „Tată am păcătuțit împotriva cerului
și înaintea ta!” (Aleluia)

Lc 15,18

Nu am venit să-i chem pe cei drepecți, ci pe cei păcătoși.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei

9,9-13

In acel timp,
9 plecând de acolo, Isus a văzut un om numit Matei,
stând la postul de vamă, și i-a spus: „Urmează-mă!”
Ridicându-se, el l-a urmat.
10 Și, pe când stătea la masă în casă,
iată că mulți vameși și păcătoși au venit
și s-au așezat la masă cu Isus și cu discipolii lui.
11 Văzând aceasta, fariseii au spus discipolilor lui:
„De ce mănâncă învățătorul vostru
împreună cu vameșii și păcătoșii?”
12 Auzindu-i, el le-a spus:
„Nu cei sănătoși au nevoie de medic, ci bolnavii.
13 Așadar, mergeți și învățați ce înseamnă:
«Îndurare vreau și nu jertfă»,
căci nu am venit să-i chem pe cei drepecți,
ci pe cei păcătoși”

Cuvântul Domnului

183.

(Aleluia) *Eu sunt lumina lumii,
cine mă urmează nu umblă în întuneric.* (Aleluia) **In 8,12**

L-ai câștigat pe fratele tău.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei**

18,15-20

- I**n acel timp,
Isus a spus ucenicilor săi:
- 15 „Dacă fratele tău greșește împotriva ta,
mergi și muștră-l numai între patru ochi.
Dacă te ascultă, l-ai câștigat pe fratele tău.
- 16 Dacă nu te ascultă, mai ia cu tine unul sau doi
pentru ca orice hotărâre să fie întemeiată
pe declarația a doi sau trei martori.
- 17 Dacă nu vrea să-i asculte nici pe ei, spune-l Bisericii.
Iar dacă nu vrea să asculte nici de Biserică,
să fie pentru tine ca un păgân și un vameș.
- 18 Adevăr vă spun:
Tot ce veți lega pe pământ va fi legat și în cer
și tot ce veți dezlega pe pământ va fi dezlegat și în cer.
- 19 Iarăși vă spun:
Dacă doi dintre voi pe pământ
se vor uni să ceară orice lucru,
le va fi dat de Tatăl meu care este în ceruri.
- 20 Căci unde doi sau trei sunt adunați în numele meu,
sunt și eu acolo în mijlocul lor”.

Cuvântul Domnului

184.

(Aleluia) *Vă dau o poruncă nouă: să vă iubiți unii pe alții, așa cum eu v-am iubit. (Aleluia)*

In 13,34

Tot așa vă va face și Tatăl meu care este în ceruri, dacă nu veți ierta fiecare fratelui său din inimă.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei

18,21-35

In acel timp,
²¹ Petru s-a apropiat și i-a zis:
 „Doamne, de câte ori să-l iert pe fratele meu care greșește împotriva mea? De șapte ori?”
²² Isus i-a spus: „Nu-ți spun până la șapte ori, ci până la șaptezeci de ori șapte.
²³ De aceea împărăția cerurilor este asemănată cu un rege care a vrut să încheie contul cu servitorii săi.
²⁴ Când a început să ceară conturile, i-a fost prezentat unul care îi datora zece mii de talanți.
²⁵ Întrucât nu putea să-i restituie, stăpânul a poruncit ca să fie vândut el, soția, copiii și tot ce avea și să achite datoria.
²⁶ Atunci, servitorul a căzut în genunchi, implorându-l: «Stăpâne, ai răbdare cu mine și-ți voi restitui totul!»
²⁷ Stăpânului i s-a făcut milă de servitorul acela, l-a lăsat să plece și i-a iertat datoria.
²⁸ Dar ieșind, servitorul acela s-a întâlnit cu unul care era servitor împreună cu el și care îi datora o sută de dinari. Înșfăcându-l, îl strângea de gât spunându-i: «Dă-mi ceea ce îmi ești dator!»

- 29 Căzând în genunchi, cel care era servitor împreună cu el
îl ruga stăruitor:
«Ai răbdare cu mine și îți voi restitui!»
- 30 Dar el nu a vrut; dimpotrivă,
a mers și l-a aruncat în închisoare
până când îi va fi plătit datoria.
- 31 Văzând, deci, ceilalți servitori cele petrecute,
s-au întristat foarte mult și, venind,
au povestit stăpânului toate cele întâmplate.
- 32 Atunci, stăpânul l-a chemat și i-a zis:
«Servitor rău, ți-am iertat toată datoria aceea
pentru că m-ai rugat.
- 33 Nu trebuia să te înduri și tu
de cel care este servitor ca și tine
așa cum eu m-am îndurat de tine?»
- 34 Și, mâniindu-se, stăpânul l-a dat pe mâna călăilor
până va fi plătit toată datoria.
- 35 Tot așa vă va face și Tatăl meu care este în ceruri,
dacă nu veți ierta fiecare fratelui său din inimă”.

Cuvântul Domnului

185.

(Aleluia) *Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați,
și eu vă voi da odihnă. (Aleluia)*

Mt 11,28

Tot ce ați făcut unuia dintre frații mei cei mai mici, mie mi-ați făcut.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei**

25,31-46

In acel timp,
 Isus a spus ucenicilor săi:
 31 „Când va veni Fiul Omului în gloria lui,
 împreună cu toți îngerii,
 atunci se va așeza pe tronul său de mărire.
 32 Și se vor aduna înaintea lui toate națiunile,
 iar el îi va despărți pe unii de alții,
 așa cum păstorul desparte oile de capre:
 33 va pune oile la dreapta sa, iar caprele la stânga.
 34 Atunci regele va spune celor de la dreapta sa:
 «Veniți, binecuvântații Tatălui meu,
 moșteniți împărăția care a fost pregătită pentru voi
 de la crearea lumii,
 35 căci am fost flămând și mi-ați dat să mănânc,
 am fost însetat și mi-ați dat să beau,
 am fost străin și m-ați primit,
 36 gol și m-ați îmbrăcat,
 bolnav și m-ați vizitat,
 am fost în închisoare și ați venit la mine».
 37 Atunci îi vor răspunde cei dreți:
 «Doamne, când te-am văzut flămând și te-am hrănit,
 sau însetat și ți-am dat să bei?
 38 Când te-am văzut străin și te-am primit,

sau gol și te-am îmbrăcat?

39 Când te-am văzut bolnav sau în închisoare
și am venit la tine?»

40 Iar regele le va spune:

«Adevăr vă spun:

tot ce ați făcut unuia dintre frații mei cei mai mici,
mie mi-ați făcut».

41 Atunci va spune celor de la stânga:

«Plecați de la mine, blestemaților,
în focul cel veșnic pregătit pentru diavol și îngerii lui!

42 Căci am fost flămând și nu mi-ați dat să mănânc,
am fost însetat și nu mi-ați dat să beau,

43 am fost străin și nu m-ați primit,
gol și nu m-ați îmbrăcat,

bolnav și în închisoare și nu m-ați vizitat».

44 Atunci ei îi vor răspunde:

«Doamne, când te-am văzut flămând, sau însetat,
sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în închisoare și nu
ți-am slujit?»

45 Iar el le va răspunde:

«Adevăr vă spun:

tot ce nu ați făcut unuia dintre aceștia, cei mai mici,
mie nu mi-ați făcut».

46 Și vor merge aceștia în chinul veșnic,
iar cei drepti în viața cea veșnică”.

Cuvântul Domnului

186.

(Aleluia) *Eu nădăjduiesc în Domnul,
sufletul meu se încrede în cuvântul său.
Căci la Domnul este îndurare
și belșug de mântuire. (Aleluia)*

Ps 129(130),5.7

Ieșind afară, a plâns amar.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei**

26,69-75

In acel timp,
⁶⁹ Petru ședea afară, în curte.
 S-a apropiat de el o servitoare și i-a zis:
 „Și tu erai cu Isus Galileeanul”.
⁷⁰ Dar el a negat înaintea tuturor, spunând:
 „Nu știu ce vorbești”.
⁷¹ În timp ce se îndrepta spre poartă, l-a văzut o alta
 și a zis celor de acolo: „Acesta era cu Isus Nazarineanul”.
⁷² Dar el a negat din nou cu jurământ:
 „Nu-l cunosc pe omul acela”.
⁷³ Puțin după aceea, s-au apropiat cei care erau acolo
 și i-au zis lui Petru: „Într-adevăr, și tu ești dintre ei,
 pentru că și accentul tău te trădează”.
⁷⁴ Atunci a început să se blesteme și să jure:
 „Nu-l cunosc pe omul acela”. Și, îndată, a cântat cocoșul.
⁷⁵ Atunci și-a amintit Petru de cuvântul lui Isus
 care îi spusese:
 „Înainte de a cânta cocoșul, de trei ori mă vei renega”.
 Și, ieșind afară, a plâns amar.

Cuvântul Domnului

187.

(Aleluia) *Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea,
încât l-a dat pe Fiul său, unicul născut,
ca oricine crede în el să aibă viața veșnică. (Aleluia) In 3,16*

Cea dintâi dintre toate poruncile.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Marcu

12,28-34

In²⁸ acel timp,
unul dintre cărturari, auzind că discută cu ei
și văzând că le-a răspuns bine, a venit la el și l-a întrebat:
„Care este cea dintâi dintre toate poruncile?”
29 Isus i-a răspuns: „Prima este: «Ascultă Israele:
Domnul Dumnezeu nostru este singurul Domn.
30 Să-l iubești pe Domnul Dumnezeuul tău
din toată inima ta, din tot sufletul tău,
din tot cugetul tău și din toată puterea ta».
31 A doua este aceasta:
«Să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți»
Nu este nici o altă poruncă mai mare decât acestea”.
32 Cărturarul i-a zis: „Bine, învățătorule, adevărat ai spus
că el este unul singur și că nu este altul în afară de el
33 și a-l iubi pe el din toată inima,
din tot cugetul și din toată puterea
și a-l iubi pe aproapele ca pe tine însuți este mai mult
decât toate holocausturile și decât toate jertfele”.
34 Isus, văzând că a răspuns cu înțelepciune, i-a spus:
„Nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu”.
Și nimeni nu îndrăznește să-l mai întrebe.

Cuvântul Domnului

188.

(Aleluia) Nu vreau moartea celui păcătos,
ci să se întoarcă de la calea lui
și să rămână viu. (Aleluia)

Ez 33,11

I s-au iertat păcatele ei cele multe, pentru că a iubit mult.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca

7,36-50

In acel timp,
³⁶ unul dintre farisei l-a invitat să mănânce la el.
 [Isus] a intrat în casa fariseului și s-a așezat la masă.
³⁷ Și iată, era în cetate o femeie păcătoasă.
 Aflând că el era în casa fariseului,
 a adus un vas din alabastru plin cu miresme.
³⁸ Plângând, stătea în spate, la picioarele lui.
 A început să-i ude picioarele cu lacrimi,
 le ștergea cu părul capului ei,
 îi săruta picioarele și le ungea cu miresme.
³⁹ Văzând aceasta, fariseul care îl chemase își spunea în sine:
 „Dacă acesta ar fi fost profet,
 ar fi știut cine și ce fel de femeie este aceasta care îl atinge,
 căci este o păcătoasă”.
⁴⁰ Răspunzând, Isus i-a zis:
 „Simon, am să-ți spun ceva”.
 Iar el a zis: „Spune, Învățătorule!”
⁴¹ „Un creditor avea doi debitori.
 Unul îi datora cinci sute de dinari, iar celălalt cincizeci.
⁴² Deoarece nu-i puteau restitui,
 i-a iertat pe amândoi.
 Deci, care dintre ei îl va iubi mai mult?”

- 43 Simon i-a răspuns: „Cred că cel căruia i s-a iertat mai mult”.
El i-a zis: „Ai judecat corect”.
- 44 Atunci, întorcându-se către femeie, i-a spus lui Simon:
„Vezi femeia aceasta? Am intrat în casa ta
și tu nu mi-ai turnat apă pe picioare;
ea, însă, mi-a udat picioarele cu lacrimi
și mi le-a șters cu părul ei.
- 45 Sărut nu mi-ai dat;
ea, însă, de când a intrat,
nu a încetat să-mi sărute picioarele.
- 46 Tu nu mi-ai uns capul cu untdelemn,
ea însă mi-a uns picioarele cu miresme.
- 47 De aceea îți spun:
i s-au iertat păcatele ei cele multe,
pentru că a iubit mult;
însă cui i se iartă puțin, iubește puțin”.
- 48 Apoi a spus către ea: „Păcatele ți-au fost iertate”.
- 49 Cei care erau cu el la masă au început să spună:
„Cine este acesta care iartă și păcatele?”
- 50 Însă el a zis femeii:
„Credința ta te-a mântuit; mergi în pace!”

Cuvântul Domnului

189.

(Aleluia)

*Acum, spune Domnul,
întoarceți-vă la mine din toată inima,
căci eu sunt milostiv și îndurător. (Aleluia)*

II 2,12-13

Dacă nu vă convertiți, cu toții veți pieri la fel.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca**

13,1-5

- I**n acel timp,
¹ au venit unii care i-au povestit despre galileenii
 al căror sânge Pilat îl amestecase cu cel al jertfelor lor.
² El le-a răspuns: „Credeți voi
 că acești galileeni au fost mai păcătoși
 decât toți ceilalți galileeni
 pentru că au suferit aceasta?
³ Vă spun, nicidecum!
 Dar dacă nu vă convertiți, cu toții veți pieri la fel.
⁴ Sau credeți că cei optsprezece
 peste care a căzut turnul din Siloe și i-a ucis
 erau mai vinovați
 decât toți ceilalți oameni care locuiau în Ierusalim?
⁵ Vă spun, nicidecum!
 Dar dacă nu vă convertiți, cu toții veți pieri la fel”.

Cuvântul Domnului

190.

(Aleluia) Creează în mine o inimă curată, Dumnezeule,
dă-mi iarăși bucuria mântuirii tale.

(Aleluia)

Ps 50(51),12a.14a

Va fi mai mare bucurie în cer pentru un păcătos care se convertește.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca

15,1-10

- I**n acel timp,
¹ toți vameșii și păcătoșii se apropiau de el
ca să-l asculte.
² Fariseii și cărturarii însă murmurau spunând:
„Acesta îi primește pe păcătoși și mănâncă cu ei”.
³ Atunci le-a spus această parabolă:
⁴ „Cine dintre voi, având o sută de oi
și pierzând una dintre ele,
nu le lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustiu
și umblă după cea pierdută până când o găsește?
⁵ Iar când o găsește, o pune pe umerii săi bucurându-se
⁶ și, venind acasă,
îi cheamă pe prieteni și pe vecini spunându-le:
«Bucurați-vă împreună cu mine
pentru că mi-am găsit oaia pierdută!»
⁷ Vă spun că tot așa, va fi mai mare bucurie în cer
pentru un păcătos care se convertește,
decât pentru nouăzeci și nouă de drepti
care nu au nevoie de convertire.
⁸ Sau care femeie, având zece drahme,
dacă pierde una dintre ele,
nu aprinde lumina și mătură casa

- și caută cu grijă până o găsește?
- 9 Iar când o găsește,
își cheamă prietenele și vecinele spunându-le:
«Bucurați-vă împreună cu mine
pentru că am găsit dragma pe care o pierdusem!»
- 10 Tot așa, vă spun, va fi mai mare bucurie
înaintea îngerilor lui Dumnezeu
pentru un păcătos care se convertește”.

Cuvântul Domnului

191.

(Aleluia) *Mă voi ridica, mă voi duce la tatăl meu
și-i voi spune: „Tată, am păcătuit împotriva cerului
și înaintea ta!”* (Aleluia)

Lc 15,18

*Pe când era încă departe, tatăl l-a văzut,
i s-a făcut milă și, alergând, l-a îmbrățișat și l-a sărutat.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca

15,11-32

- I**n acel timp,
Isus a spus această parabolă:
- 11 „Un om avea doi fii.
- 12 Cel mai tânăr dintre ei i-a spus tatălui:
«Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cuvine».
- Iar el le-a împărțit averea.
- 13 Și, nu după multe zile, fiul cel mai tânăr
și-a adunat toate și a plecat de acasă
într-o țară îndepărtată.
- Acolo și-a risipit averea într-o viață de desfrâu.
- 14 După ce a cheltuit toate,

a venit o mare foamete în țara aceea,
iar el a început să ducă lipsă.

15 Atunci s-a dus și s-a aciuat la unul
dintre cetățenii acelei țări
care l-a trimis la câmp să păzească porcii.

16 Și ar fi dorit
să se sature cu roșcovele pe care le mâncau porcii,
dar nimeni nu-i dădea.

17 Atunci, venindu-și în fire, a spus:
«Câți zilieri ai tatălui meu au pâine din belșug,
iar eu mor aici de foame!

18 Mă voi ridica, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune:
«Tată, am păcătuit împotriva cerului și înaintea ta;
19 nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău.

Ia-mă ca pe un zilier al tău».

20 Într-adevăr, s-a ridicat și a mers la tatăl său.
Pe când era încă departe, tatăl l-a văzut, i s-a făcut milă
și, alergând, l-a îmbrățișat și l-a sărutat.

21 Atunci, fiul i-a spus:
«Tată, am păcătuit împotriva cerului și înaintea ta;
nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău».

22 Însă tatăl a spus către servitorii săi:
«Aduceți repede haina cea dintâi și îmbrăcați-l!
Dați-i un inel în deget și încălțăminte în picioare.

23 Aduceți vițelul cel îngrășat și tăiați-l:

să mâncăm și să ne bucurăm,
24 căci acest fiu al meu era mort și a revenit la viață,
era pierdut și a fost găsit».

Și au început să sărbătorească.

25 Însă fiul lui mai mare era la câmp.
Când a venit și s-a apropiat de casă,
a auzit cântece și jocuri.

- 26 Atunci a chemat pe unul dintre servitori
și l-a întrebat ce este aceasta.
- 27 El i-a spus: «Fratele tău a venit, iar tatăl tău,
pentru că l-a recăpătat sănătos, a tăiat vițelul cel îngrășat».
- 28 Dar el s-a mâniat și nu voia să intre.
Însă tatăl său a ieșit și-l ruga stăruitor.
- 29 El i-a răspuns tatălui său:
«Iată, de atâția ani te slujesc
și niciodată n-am călcat porunca ta.
Dar mie nu mi-ai dat niciodată măcar un ied
ca să mă distrez cu prietenii mei.
- 30 Însă, când a venit acest fiu al tău
care și-a mâncat averea cu desfrânatele,
ai tăiat pentru el vițelul cel îngrășat».
- 31 Atunci, el i-a spus:
«Fiule, tu ești cu mine totdeauna
și toate ale mele sunt ale tale.
- 32 Dar trebuia să sărbătorim și să ne bucurăm
pentru că acest frate al tău
era mort și a revenit la viață,
era pierdut și a fost găsit!»”

Cuvântul Domnului

192.

(Aleluia) *Iată, acum este momentul potrivit,
iată, acum este ziua mântuirii. (Aleluia)* **2Cor 6,2b**

*Dacă păcătuiește împotriva ta de șapte ori pe zi,
și de șapte ori se întoarce la tine, spunând:
„Îmi pare rău!”, tu să-l ierți!*

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca**

17,1-4

- I**n acel timp,
¹ [Isus] a spus discipolilor săi:
 „Este imposibil să nu vină scandalul,
 dar vai celui prin care vine!
² Ar fi mai bine pentru el
 dacă i s-ar lega o piatră de moară de gât
 și ar fi aruncat în mare,
 decât să scandalizeze chiar și numai pe unul
 dintre aceștia mici.
³ Fiți atenți cu voi înșivă!
 Dacă fratele tău păcătuiește, muștră-l,
 iar dacă se convertește, iartă-l.
⁴ Dacă păcătuiește împotriva ta de șapte ori pe zi,
 și de șapte ori se întoarce la tine,
 spunând: «Îmi pare rău!», tu să-l ierți!”

Cuvântul Domnului

193.

(Aleluia) *Eu sunt lumina lumii,
cine mă urmează va avea lumina vieții.* (Aleluia) **In 8,12b**

Dumnezeule, îndură-te de mine, păcătosul!

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos

după sfântul Luca

18,9-14

In acel timp,
 9 [Isus] a mai spus această parabolă
 unora care se credeau drepti și-i disprețuiau pe alții:
 10 „Doi oameni au urcat la templu ca să se roage:
 unul era fariseu, iar celălalt vameș.
 11 Fariseul, stând în picioare, se ruga în sine astfel:
 «Dumnezeule, îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni:
 hrăpăreți, nedrepti, adulteri, sau chiar ca vameșul acesta.
 12 Eu postesc de două ori pe săptămână,
 dau zeciuală din ceea ce câștig».
 13 Vameșul, în schimb, stând departe,
 nici măcar nu îndrăznea să-și ridice ochii spre cer.
 Își bătea pieptul zicând:
 «Dumnezeule, îndură-te de mine păcătosul!»
 14 Vă spun că a coborât la casa lui îndreptățit
 mai degrabă acesta decât celălalt;
 căci oricine se înalță pe sine va fi umilit,
 iar cel care se umilește va fi înălțat”.

Cuvântul Domnului

194.

*(Aleluia) Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea,
încât l-a dat pe Fiul său, unul-născut
ca oricine crede în el să aibă viața veșnică. (Aleluia) In 3,16*

Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască ceea ce era pierdut.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca**

19,1-10

In acel timp,
¹ [Isus] a intrat și a traversat Ierihonul.
² Și iată, un bărbat numit Zaheu,
 care era șeful vameșilor și era bogat,
³ căuta să vadă cine este Isus,
 dar nu putea din cauza mulțimii, întrucât era mic de statură.
⁴ Atunci a alergat înainte și s-a suit într-un sicomor
 ca să-l vadă, căci avea să treacă pe acolo.
⁵ Când a ajuns în acel loc, Isus și-a ridicat ochii și i-a spus:
 „Zaheu, coboară repede
 pentru că astăzi trebuie să rămân în casa ta”.
⁶ El a coborât îndată și l-a primit cu bucurie.
⁷ Toți cei care au văzut murmurau spunând:
 „A intrat să fie găzduit la un om păcătos”.
⁸ Dar Zaheu, stând în picioare, i-a spus Domnului:
 „Iată, Doamne, jumătate din averea mea o dau săracilor
 și, dacă am nedreptățit pe cineva, îi dau înapoi împătrit”.
⁹ Atunci Isus i-a spus:
 „Astăzi s-a făcut mântuirea acestei case,
 întrucât și el este fiul lui Abraham.
¹⁰ Pentru că Fiul Omului a venit să caute
 și să mântuiască ceea ce era pierdut”.

Cuvântul Domnului

195.

(Aleluia) Nu vreau moartea celui păcătos,
ci să se întoarcă de la calea lui
și să rămână viu. (Aleluia)

Ez 33,11

Astăzi vei fi cu mine în paradis.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca

23,39-43

In acel timp,
³⁹ unul dintre răufăcătorii răstigniți
 îl insulta [pe Isus], spunând:
 „Oare nu ești tu Cristos? Salvează-te pe tine și pe noi!”
⁴⁰ Dar celălalt, muștrându-l, i-a răspuns:
 „Nu te temi de Dumnezeu,
 tu care suferi aceeași condamnare?”
⁴¹ Noi pe drept am primit ceea ce meritam
 pentru faptele noastre;
 dar el n-a făcut nici un rău”.
⁴² Și spunea:
 „Isuse, amintește-ți de mine
 când vei intra în împărăția ta!”
⁴³ Iar el i-a spus:
 „Adevăr îți spun, astăzi vei fi cu mine în paradis!”

Cuvântul Domnului

196.

(Aleluia) *Acum, spune Domnul, întoarceți-vă la mine din toată inima, căci eu sunt milostiv și îndurător. (Aleluia) II 2,12-13*

Mergi, de-acum să nu mai păcătuiești!

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan

8,1-11

In acel timp,
 1 Isus s-a dus pe Muntele Măslinilor.
 2 Dar în zori a apărut din nou la templu
 și tot poporul venea la el, iar el, așezându-se, îi învăța.
 3 Cărturarii și fariseii au adus o femeie prinsă în adulter
 și, punând-o la mijloc,
 4 i-au zis: „Învățătorule, această femeie
 a fost surprinsă asupra faptului de adulter.
 5 Moise ne-a poruncit în Lege ca pe astfel de femei
 să le ucidem cu pietre. Dar tu, ce zici?”
 6 Însă spuneau aceasta ispitindu-l, ca să aibă de ce să-l acuze.
 Dar Isus, aplecându-se, scria cu degetul pe pământ.
 7 Întrucât continuau să-l întrebe, s-a ridicat și le-a spus:
 „Acela dintre voi care este fără de păcat
 să arunce primul cu piatra în ea”.
 8 Și, aplecându-se din nou, scria pe pământ.
 9 Când au auzit, au plecat unul câte unul,
 începând de la cei mai bătrâni.
 El a rămas singur, iar femeia era în mijloc.
 10 Isus s-a ridicat și i-a spus:
 „Femeie, unde sunt ei? Nu te-a condamnat nimeni?”
 11 Ea i-a zis: „Nimeni, Doamne”. Isus i-a spus:
 „Nici eu nu te condamn; mergi, de acum să nu mai păcătuiești!”

Cuvântul Domnului

197.

(Aleluia) *Fericiți sunt aceia care păstrează cuvântul lui Dumnezeu
într-o inimă curată și aduc rod în răbdare.*

(Aleluia)

Cf. Lc 8,15

Oricine comite păcatul este sclavul păcatului.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan**

8,31-36

I³¹n acel timp,
a spus Isus iudeilor care crezuseră în el:
„Dacă rămâneți în cuvântul meu,
sunteți cu adevărat discipolii mei
³²și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va elibera”.
³³Ei i-au răspuns: „Noi suntem descendenții lui Abraham
și n-am fost niciodată sclavii nimănu.
Cum poți să spui: «Veți deveni liberi?»”
³⁴Isus le-a răspuns: „Adevăr, adevăr vă spun
că oricine comite păcatul este sclavul păcatului.
³⁵Însă sclavul nu rămâne în casă pentru totdeauna;
fiul rămâne pentru totdeauna.
³⁶Așadar, dacă Fiul vă va elibera, veți fi într-adevăr liberi.

Cuvântul Domnului

198.

(Aleluia) *Îndepărtați de la voi toate fărădelegile voastre, zice Domnul, făuriți-vă o inimă nouă și un dub nou!* (Aleluia) **Ex 18,31**

Orice mlădiță care este în mine și nu aduce rod, el o înlătură, și oricare aduce rod, o curăță ca să aducă și mai mult rod.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan**

15,1-8

In acel timp,
Isus a spus apostolilor săi:

1 „Eu sunt vița cea adevărată, iar Tatăl meu este viticultorul.

2 Orice mlădiță care este în mine și nu aduce rod, el o înlătură, și oricare aduce rod, o curăță ca să aducă și mai mult rod.

3 Voi sunteți deja curați, datorită cuvântului pe care vi l-am spus.

4 Rămâneți în mine și eu în voi.

După cum mlădița nu poate aduce rod de la sine dacă nu rămâne în viță, tot la fel nici voi, dacă nu rămâneți în mine.

5 Eu sunt vița, voi sunteți mlădițele.

Cel care rămâne în mine și eu în el, acela aduce rod mult, pentru că fără mine nu puteți face nimic.

6 Dacă cineva nu rămâne în mine, este aruncat afară, la fel ca mlădița, și se usucă.

Se adună, se aruncă în foc și arde.

7 Dacă rămâneți în mine și cuvintele mele rămân în voi, orice voiți, cereți și vi se va face.

8 În aceasta a fost glorificat Tatăl meu, ca să aduceți rod și să fiți discipolii mei”.

Cuvântul Domnului

199.

*(Aleluia) Dacă îmi slujește cineva, să mă urmeze. (Aleluia)**In 12,26**Voi sunteți prietenii mei dacă faceți ceea ce vă poruncesc.*

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan**

15,9-14

- I**n acel timp,
 Isus a spus ucenicilor săi:
- ⁹ „Așa cum Tatăl m-a iubit pe mine,
 așa v-am iubit și eu pe voi.
 Rămâneți în iubirea mea.
- ¹⁰ Dacă țineți poruncile mele,
 rămâneți în iubirea mea
 așa cum eu am ținut poruncile Tatălui meu
 și rămân în iubirea lui.
- ¹¹ V-am spus acestea pentru ca bucuria mea să fie în voi
 și bucuria voastră să fie deplină.
- ¹² Aceasta este porunca mea:
 să vă iubiți unii pe alții așa cum v-am iubit eu.
- ¹³ Nimeni nu are o iubire mai mare decât aceasta:
 ca cineva să-și dea viața pentru prietenii săi.
- ¹⁴ Voi sunteți prietenii mei dacă faceți ceea ce vă poruncesc”.

Cuvântul Domnului

200.

(Aleluia) *Cristos s-a făcut ascultător pentru noi până la moarte,
și încă moartea pe cruce.
Pentru aceasta și Dumnezeu l-a înălțat și i-a dăruit numele
care este mai presus de orice nume. (Aleluia) Fil 2,8-9*

Vor privi la cel pe care l-au străpuns.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan**

19,13-37

In acel timp,
13 Pilat l-a dus pe Isus afară și s-a așezat pe un tron
 în locul numit „Lithostrotos” – iar în ebraică, „Gabbata”.
14 Era ziua Pregătirii Paștelui, pe la ceasul al șaselea.
 Și le-a spus iudeilor: „Iată-l pe regele vostru!”
15 Atunci ei au strigat:
 „Ia-l, ia-l, răstignește-l!”
 Pilat le-a spus: „Să-l răstignesc pe regele vostru?”
 Arhierii au răspuns:
 „Nu avem alt rege decât pe împăratul”.
16 Atunci l-a predat lor ca să fie răstignit.
 Așadar, l-au luat pe Isus.
17 Purtându-și singur crucea, a ieșit spre locul numit
 „al Craniului”, care în ebraică este numit „Golgota”,
18 unde l-au răstignit pe el
 și împreună cu el alți doi, de o parte și de alta,
 iar Isus în mijloc.
19 Pilat a scris și o inscripție și a pus-o pe cruce.
 Era scris: „Isus Nazarineanul, regele iudeilor”.
20 Mulți dintre iudei au citit această inscripție,
 pentru că locul unde a fost răstignit Isus
 era aproape de cetate și era scris în ebraică, latină și greacă.

- 21 Arhieriei iudeilor i-au spus lui Pilat:
„Nu scrie: «Regele iudeilor»,
ci acela a zis: «Eu sunt regele iudeilor»”.
- 22 Pilat a răspuns: „Ce-am scris, am scris”.
- 23 După ce soldații l-au răstignit pe Isus,
au luat hainele lui și au făcut patru părți,
fiecărui soldat o parte, și tunica.
Însă tunica era fără cusătură,
țesută dintr-o bucată, de sus până jos;
- 24 așadar, au zis unii către alții:
„Să nu o rupem, ci să tragem la sorți pentru ea, a cui să fie”.
Aceasta ca să se împlinească Scriptura:
„Au împărțit între ei hainele mele
și pentru tunica mea au aruncat zaruri”.
Soldații au făcut toate acestea.
- 25 Lângă crucea lui Isus, stăteau mama lui Isus
și sora mamei lui, Maria a lui Cleopa, și Maria Magdalena.
- 26 Așadar, văzând Isus că stătea acolo mama lui
și discipolul pe care îl iubea,
i-a spus mamei: „Femeie, iată-l pe fiul tău!”
- 27 Apoi, i-a spus discipolului: „Iat-o pe mama ta!”
Și, din ceasul acela, discipolul a luat-o acasă la el.
- 28 După aceasta, văzând că toate s-au împlinit,
ca să se împlinească Scriptura,
Isus a zis: „Mi-e sete”.
- 29 Era acolo un vas plin cu oțet.
Atunci, ei au pus în isop un burete îmbibat cu oțet
și i l-au apropiat de gură.
- 30 După ce a luat oțetul, Isus a spus: „S-a împlinit!”
Și, plecându-și capul, și-a dat duhul.
- 31 Întrucât era ziua Pregătirii,

ca să nu rămână trupurile pe cruce sâmbăta
– pentru că acea sâmbătă era zi mare –
iudeii i-au cerut lui Pilat
să le zdrobească fluierile picioarelor
și să-i ia de acolo.

- 32 Atunci, au venit soldații,
au zdrobit fluierile picioarelor celui dintâi
și ale celui alt care era răstignit cu el.
- 33 Dar când au venit la Isus și au văzut că deja murise,
nu i-au zdrobit fluierile picioarelor,
- 34 ci unul dintre soldați i-a străpuns coasta cu o suliță
și îndată a ieșit sânge și apă.
- 35 Cel care a văzut a dat mărturie
și mărturia lui este adevărată;
el știe că spune adevărul ca să credeți și voi.
- 36 Acestea s-au făcut ca să se îplinească Scriptura:
„Nu i se va zdrobi nici un os”.
- 37 Iar în altă parte Scriptura mai spune:
„Vor privi la cel pe care l-au străpuns”.

Cuvântul Domnului

201.

(Aleluia) *Eu sunt învierea și viața,
cel care crede în mine,
nu va muri în veci. (Aleluia)*

In 11,25a.26

Primiți pe Duhul Sfânt. Căroră le veți ierta păcatele, vor fi iertate.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan**

20,19-23

In seara aceleiași zile, prima a săptămânii,
¹⁹ deși ușile locului în care erau discipolii,
 de frica iudeilor, erau încuiate,
 a venit Isus, a stat în mijlocul lor și le-a zis: „Pace vouă!”
²⁰ Zicând aceasta, le-a arătat mâinile și coasta.
 Discipolii s-au bucurat când l-au văzut pe Domnul.
²¹ Atunci, Isus le-a zis din nou: „Pace vouă!
 Așa cum m-a trimis Tatăl, așa vă trimit și eu pe voi”.
²² Și, spunând aceasta, a suflat asupra lor și le-a zis:
 „Primiți pe Duhul Sfânt.
²³ Căroră le veți ierta păcatele, vor fi iertate;
 căroră le veți ține, vor fi ținute”.

Cuvântul Domnului

Îndemnul slujitorului la mărturisirea generală a păcatelor

202. Dacă rugăciunea se adresează Tatălui:

1

℣. Fraților preaiubiți,
Dumnezeu cel atotputernic și milostiv
nu vrea moartea păcătosului,
ci să se întoarcă și să trăiască;
să-l rugăm cu umilință ca noi,
care ne plângem păcatele trecutului,
să nu fim loviți în viitor de pedeapsă
și să nu mai săvârșim ceea ce acum detestăm.

℞. *Iartă-ne, Doamne; iartă-l pe poporul tău!*

2

Dumnezeu cel milostiv,
după mulțimea îndurărilor sale,
șterge păcatele prin pocăință
și înlătură prin iertare vinovățiile din trecut;
să-l rugăm cu încredere să-i asculte cu bunăvoință
pe cei care cer iertare pentru păcatele lor,
printr-o mărturisire făcută din toată inima.

℞. *Te rugăm, ascultă-ne!*

3

℣. Dumnezeu l-a dat pe Fiul său la moarte
pentru păcatele noastre
și l-a înviat pentru îndreptățirea noastră;
să-l rugăm cu umilință, zicând:

℞. *Doamne, ai milă de poporul tău!*

4

- ☩. Dumnezeu, Tatăl nostru,
    fi așteaptă pe fiii îndepărtați de el
    și-i îmbrățișează pe cei întorși;
    să-l rugăm să-i primească cu bunăvoință
    pe cei ce se întorc acasă:
- ☩. *Am păcătuit, Doamne, dar nu te uita la fărădelegile noastre!*

Sau:

*Tată, am păcătuit înaintea ta.
Nu mai suntem vrednici să ne numim fiii tăi!*

5

- ☩. Să-l rugăm pe Dumnezeul nostru,
    care caută pe cel pierdut, ridică pe cel căzut,
    pansează pe cel rănit, întărește pe cel slab.

☩. *Vindecă, Doamne, rănilile noastre!*

203. Dacă rugăciunea se adresează lui Cristos:

1

- ☩. Să-l invocăm prin rugăciuni smerite pe Isus Cristos,
    îvingătorul morții și al păcatului,
    ca să dobândim de la mila lui
    iertarea ofensei aduse lui Dumnezeu
    și, în același timp, împăcarea cu Biserica,
    pe care am rănit-o prin păcat.

☩. *Doamne Isuse, mântuiește-ne!*

2

☩. Să ne apropiem,
cu rugăciuni încrezătoare și nădejde sigură,
de Isus Cristos care, pentru păcatele noastre
și ale tuturor oamenilor,
din prea mare dragoste,
a îndurat de bunăvoie patima și moartea,
pentru ca toți să fie mântuiți.

℟. *Cristoase, ascultă-ne!*

3

Să-l rugăm cu încredere pe Cristos, păstorul cel bun,
care caută oaia pierdută
și pe cea regăsită o ridică cu bucurie.

℟. *Cantă-ne și ridică-ne, Doamne!*

4

☩. Fraților, Cristos a purtat păcatele noastre
în trupul său pe cruce,
pentru ca noi, morți pentru păcat,
să trăim pentru dreptate;
prin sângele lui am fost mântuiți.
Așadar, să-l implorăm cu umilință și încredere,
prin rugăciunile noastre,
și să-i spunem cu toții împreună:

℟. *Doamne, la cine vom merge? Tu ai cuvintele vieții veșnice;
și noi am crezut și am cunoscut că tu ești Cristos, Fiul lui Dumnezeu.*

Sau:

Ajută-ne, tu, care ai avut milă de noi.

5

℣. Să-l rugăm cu încredere pe Cristos Domnul,
care s-a jertfit pentru păcatele noastre
și a înviat pentru îndreptățirea noastră, zicându-i:

℞. *Isuse, tu ești mântuitorul nostru!*

Sau:

Cristoase, Fiul Dumnezeului celui viu, miluiește-ne pe noi.

Invocații penitențiale

(Să se aleagă cel puțin una, spre a cere adevărata căință a inimii).

204. Dacă rugăciunea se adresează lui Dumnezeu Tatăl:

1

– Ca să ne redai pe noi, păcătoșii care am pătat prin slăbiciunea noastră cinstea Bisericii, deplinei comuniuni a fraților, prin iertarea păcatelor.

℞. *Te rugăm, ascultă-ne!*

Sau:

Ai milă de noi, Doamne!

Sau alt răspuns care e mai potrivit cu împrejurările.

– Ca să-i primești la sacramentul Reconcilierii pe aceia care nu se încred decât în mila ta. **℞.**

– Ca să conlucrăm cu zel curat, prin dragoste, pildă bună și rugăciuni, la convertirea noastră și a fraților noștri. **℞.**

-
- Ca să ne eliberezi de sclavia păcatului pe noi, care astăzi ne mărturisim păcatele, și să ne conduci la libertatea fiilor tăi. **R.**
  - Ca, împăcați cu tine și între noi, să devenim semnul viu al iubirii tale față de lume. **R.**
  - Ca, prin sacramentul Reconcilierii, să primim în noi cu mai multă împlinire pacea ta și să o înfăptuim cu mai multă eficacitate în lume. **R.**
  - Ca, prin acest semn al dragostei tale, prin care ne ierți păcatele, să învățăm a-i iubi pe frați și a le ierta păcatele. **R.**
  - Ca noi, care cerem mila ta, să ne învrednicim a primi haina de nuntă și a intra la ospățul tău. **R.**
  - Ca, iertându-ne păcatele, să ne conduci pe căile dreptății și ale iubirii și să ne faci să ajungem la răsplata păcii veșnice. **R.**
  - Ca, prin lumina ta, să împrăștii întunericul nostru și să ne duci pe calea adevărului. **R.**
  - Ca noi, care facem pocăință pe drept pentru păcatele noastre, să fim salvați prin milă pentru slava numelui tău. **R.**
  - Ca să-i ferești, prin puterea ta, de orice nenorocire pe aceia pe care i-ai dezlegat de lanțurile păcatelor prin îndurarea ta. **R.**
  - Ca, văzând slăbiciunea noastră, să nu ne judeci cu mânie pentru răutatea noastră, ci să ne cureți, să ne înveți și să ne mântuiești cu bunătate. **R.**
  - Ca mila ta să ne scape de moștenirea tristă a păcatului și să ne conducă la o înnoire sfântă. **R.**

- Ca noi, care ne-am îndepărtat de tine, să ne întoarcem pe calea dreptății, a iubirii și a păcii. **R.**
- Ca, fiind nimicită răutatea noastră, care ne-a vătămat, să triumfe mila ta, care ne-a mântuit. **R.**
- Ca, înlăturând vinovăția noastră din trecut, să ne pregătești pentru viața viitoare. **R.**

2

Aceste invocații pot fi recitate fie cu răspunsuri variabile, fie cu răspunsuri invariabile, ca în Liturgia orelor:

- Iartă-ne cu bunăvoință ceea ce am săvârșit împotriva unității familiei tale
R. și fă să fim o singură inimă și un singur suflet.
- Am păcătuit, Doamne, am păcătuit,
R. șterge fărădelegile noastre, prin harul tău aducător de mântuire!
- Dă-ne nouă, păcătoșilor, harul să cerem iertare de la tine
R. și să ne împăcăm cu Biserica ta.
- Fă-ne ca, printr-o căință sinceră, să progresăm din ce în ce mai mult în iubirea ta
R. și să ispășim ofensele aduse înțelepciunii și bunătății tale.
- Curăță și înnoiește, Doamne, Biserica ta,
R. ca să te mărturisească din ce în ce mai mult.
- Mișcă-i pe toți cei ce s-au îndepărtat de tine din cauza păcatelor și scandalurilor,
R. ca să se întoarcă la tine și să rămână în iubirea ta.

- Dă-ne harul să purtăm în trupul nostru suferințele Fiului tău,
- ℟. nouă, cărora ne-ai dat viață în trupul său.
- Ascultă, te rugăm, Doamne, strigătele celor care te roagă și iartă păcatele celor care le recunosc în fața ta,
- ℟. dă-ne și nouă cu bunăvoință iertare și pace.
- Într-adevăr, am păcătuit mult, Doamne, dar preamărim milostivirea ta,
- ℟. întoarce-ne prin harul tău și ne vom întoarce.
- Să fim primiți cu suflet căit și duh umilit,
- ℟. fiindcă n-au de ce se rușina cei care se încred în tine.
- Am păcătuit și am făcut rău că ne-am îndepărtat de tine
- ℟. și am greșit în toate și n-am păzit poruncile tale.
- Întoarce-te, Doamne, și ai milă de noi, uită nelegiuirile noastre
- ℟. și aruncă în adâncul mării toate păcatele noastre.
- Fă-ne ca, îndreptățiți, să ne veselim în tine, Doamne,
- ℟. și să ne bucurăm de o inimă dreaptă.

205. Dacă rugăciunea se adresează lui Cristos:

1

- Tu, care prin moartea ta ne-ai împăcat cu Tatăl și ne-ai mântuit. (Rom 5,10)

℟. *Doamne, ai milă de noi!*

Sau:

Cristoase, ascultă-ne!

Sau un alt răspuns care se crede mai potrivit.

-
- Tu, care ai murit și ai înviat, iar acum șezi la dreapta Tatălui spre a mijloci pentru noi. **R.** (Rom 8,34)
  - Tu, care te-ai făcut pentru noi înțelepciune de la Dumnezeu, dreptate, sfințenie și mântuire. **R.** (1Cor 1,30)
  - Tu, care i-ai spălat, i-ai sfințit și i-ai îndreptățit pe toți oamenii prin Duhul Dumnezeului nostru. **R.** (1Cor 6,11)
  - Tu, care ne-ai spus că te ofensăm pe tine, dacă îi ofensăm pe frați. **R.** (1Cor 8,12)
  - Tu, care, bogat fiind, te-ai făcut sărac pentru noi, ca să ne îmbogățești prin sărăcia ta. **R.** (2Cor 8,9)
  - Tu, care te-ai jertfit pentru păcatele noastre, ca să ne scapi de răutatea lumii de față. **R.** (Gal 1,4)
  - Tu, care, înviind din morți, ne-ai scăpat de mânia viitoare. **R.** (1Tes 1,10)
  - Tu, care ai venit în lume ca să mântuiești pe cei păcătoși. **R.** (1Tim 1,15)
  - Tu, care te-ai dat pe tine însuți ca răscumpărare pentru toți. **R.** (1Tim 2,6)
  - Tu, care ai distrus moartea și ai luminat viața. **R.** (2Tim 1,10)
  - Tu, care vei veni să judeci pe cei vii și pe cei morți. **R.** (2Tim 4,1)
  - Tu, care te-ai jertfit pe tine însuți pentru noi, ca să ne mântuiești de orice răutate și să-ți pregătești un popor plăcut, râvnitor de fapte bune. **R.** (Tit 2,14)
  - Tu, care fiind arhiereu milostiv și credincios în cele ale lui Dumnezeu, ai iertat fărâdelegile poporului. **R.** (Evr 2,17)

- Tu, care ai devenit cauza mântuirii pentru toți cei care ascultă de tine. **R.** (Evr 5,9)
- Tu, cel nevinovat, care prin Duhul Sfânt te-ai jertfit pe tine însuți lui Dumnezeu, curățind sufletul nostru de faptele morții. **R.** (Evr 9,15)
- Tu, care te-ai jertfit pentru a nimici păcatele celor mulți. **R.** (Evr 9,28)
- Tu, care ai murit odată pentru păcatele noastre, cel drept pentru cei nedreți. **R.** (1Pt 3,18)
- Tu, care ești ispășire pentru păcatele noastre, dar nu numai pentru ale noastre, ci și pentru ale lumii întregi. **R.** (1In 2,2)
- Tu, care ai murit pentru ca aceia care cred în tine să nu moară, ci să aibă viață veșnică. **R.** (In 3,16,35)
- Tu, care ai venit în lumea aceasta ca să cauți și să mântuiești ceea ce era pierdut. **R.** (Mt 18,11)
- Tu, care ai fost trimis de Tatăl nu ca să judeci lumea, ci ca lumea să se mântuiască prin tine. **R.** (In 3,17)
- Tu, care pe pământ ai putere să ierți păcatele. **R.** (Mc 2,10)
- Tu, care chemi la tine pe toți cei osteniți și împovărați ca să-i întărești. **R.** (Mt 11,28)
- Tu, care ai dat apostolilor tăi cheile împărăției cerurilor, ca să lege și să dezlege. **R.** (Mt 16,19; 18,18)
- Tu, care ai statornicit întreaga lege în iubirea față de Dumnezeu și față de aproapele. **R.** (Mt 22,38-40)
- Isuse, viața tuturor, care ai venit în lume ca oamenii să aibă viață și s-o aibă din belșug. **R.** (In 10,10)

- Isuse, păstorul cel bun, care ți-ai dat viața pentru oile tale. **R.** (In 10,11)
- Isuse, adevărul veșnic, care ne faci să fim liberi. **R.** (In 14,6; 8,32.36)
- Isuse, singura cale prin care toți trebuie să ajungem la Tatăl. **R.** (In 14,6)
- Isuse, învierea și viața prin care oamenii cred în tine și, chiar dacă au murit, vor trăi. **R.** (In 11,25)
- Isuse, viața adevărată, ale cărei mlădițe roditoare Tatăl le curăță ca să aducă și mai mult rod. **R.** (In 15,1-2)

2

Aceste invocații pot fi recitate cu răspunsuri variabile sau invariabile, ca la Liturgia orelor.

- Tu, medicul trupurilor și al sufletelor, vindecă rănilor inimilor noastre,
R. ca să primim mereu ajutoare pentru sfințire.
- Dă-ne harul să ne putem dezbrăca de omul cel vechi cu faptele sale
R. și să ne îmbrăcăm în tine, omul cel nou.
- Mântuitorul nostru, fă-ne tot mai uniți prin pocăință cu pătimirea ta,
R. ca să dobândim mai din plin slava învierii.
- Să se roage pentru noi mama ta, mijlocitoarea păcătoșilor,
R. ca să ierți cu bunăvoință păcatele noastre.
- Tu, care ai iertat greșelile femeii păcătoase, care s-a căit,
R. nu-ți retrage mila de la noi.

- Tu, care ai purtat pe umeri oaia pierdută,
R. primește-ne și ai milă de noi.
- Tu, care ai dăruit tâlharului răstignit cu tine paradisul,
R. primește-ne cu tine în împărăția ta.
- Tu, care ai murit și ai înviat pentru noi,
R. fă-ne părtași de moartea și învierea ta.

206. Proclamarea laudei*Ps 31(32),1-7.10-11 (R. 11)*

R. *Bucurați-vă, dreptilor, în Domnul și veseliți-vă.*

1 Fericit este omul căruia i s-a iertat fărădelegea,
căruia i s-a acoperit păcatul!

2 Fericit este omul căruia
Domnul nu-i ia în seamă greșeala
și în sufletul căruia nu este prefăcătorie. **R.**

3 Câtă vreme am tăcut, mi se topeau oasele
și gemeam ziua întreagă.

4 Zi și noapte apăsa peste mine mâna ta,
vlaga mi se usca în dogoarea verii. **R.**

5 Eu ți-am mărturisit păcatul meu,
nu ți-am ascuns fărădelegea mea.
Am zis: „Voi mărturisi Domnului fărădelegile mele”.
Și tu ai iertat vinovăția păcatului meu. **R.**

6 De aceea te roagă orice credincios
în timpul strâmtorării.
Chiar de s-ar dezlănțui potop de ape,
la el nu vor ajunge. **R.**

7 Tu ești pentru mine un loc de scăpare,
tu mă scoți din strâmtorare,
mă înconjori cu cântări de bucurie
pentru eliberare. **R.**

- 10 De multe dureri are parte cel rău,
dar pe cel care nădăjduiește în Domnul,
îndurarea îl va înconjura. **R.**
- 11 Bucurați-vă, dreptilor, în Domnul și veseliți-vă!
Strigați de bucurie, toți cei curați cu inima. **R.**

Ps 97(98),1-9 (R. 3a)

R. *Domnul și-a adus aminte
de bunătatea și fidelitatea lui.*

1 **Cântați Domnului un cântec nou,
pentru că a făcut lucruri minunate;
dreapta și brațul lui cel sfânt
i-au venit în ajutor. **R.****

2 **Domnul și-a făcut cunoscută mântuirea
și-a descoperit dreptatea înaintea neamurilor,
3ab și-a adus aminte de bunătatea și fidelitatea lui
față de casa lui Israel. **R.****

3c **Toate marginile pământului au văzut mântuirea
Dumnezeului nostru!**

4 **Înălțați către Domnul strigăte de bucurie,
toți locuitorii pământului!
Aclamați, intonați imnuri și tresăltați de bucurie. **R.****

5 **Cântați Domnului imnuri cu harpa,
cu harpa și cântări de psalmi.**

6 **Sunând din trompetă și din corn,
strigați de bucurie în fața Domnului, regele nostru. **R.****

- 7 Să vuiască marea și tot ce cuprinde ea,
lumea și toți cei ce locuiesc într-însa.
- 8 Toate râurile să bată din palme
și munții să tresalte de bucurie
- 9a în fața Domnului care vine să judece pământul. **R.**
- 9bc El va judeca lumea cu dreptate
și popoarele cu nepărtinire. **R.**

Ps 99(100),1-5 (R. 5a)

- R.** *Domnul este bun:
îndurarea lui ține pe vecie.*
- 2 Strigați de bucurie către Domnul,
toți locuitorii pământului,
slujiți Domnului cu bucurie,
veniți înaintea lui cu cântece de veselie. **R.**
- 3 Să știți că Domnul este Dumnezeu!
El ne-a făcut, ai lui suntem,
poporul lui și turma pășunii sale. **R.**
- 4 Intrați pe porțile lui cu imnuri de mulțumire,
intrați cântând în casa lui!
Aduceți mulțumire și binecuvântați numele lui. **R.**
- 5 Căci Domnul este bun,
îndurarea lui ține pe vecie
și adevărul lui din generație în generație. **R.**

Ps 102(103),1-4.8-18a (R. 17)

R. *Mila Domnului rămâne fără încetare
peste cel care se teme de el!*

1 Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul
și tot ce este în mine să binecuvânteze numele său cel
sfânt!

2 Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul
și nu uita nicicând de binefacerile sale. **R.**

3 El îți iartă toate păcatele
și te vindecă de orice boală.

4 El îți scapă viața din adânc
și te încununează cu îndurare și iubire. **R.**

8 Domnul este îndurător și milostiv,
el este îndelung răbdător și plin de îndurare.

9 El nu dojenește la nesfârșit,
nici nu poartă pe veci mânie. **R.**

10 El nu ne răsplătește după greșelile noastre,
nici nu ne pedepsește după fărădelegile noastre.

11 Cât sunt de sus cerurile față de pământ,
tot atât de mare este mila sa
față de cei care se tem de el. **R.**

12 Cât de departe este răsăritul de apus,
atât de mult îndepărtează de la noi păcatele noastre.

13 Așa cum un tată își iubește copiii,
așa îi iubește Domnul pe cei care se tem de el. **R.**

14 Căci el știe din ce am fost făcuți
și nu uită că suntem țărână. **R.**

- 15 Zilele omului sunt ca iarba,
el înflorește ca floarea câmpului.
- 16 Când suflă vântul, ea dispare,
nici locul în care a stat nu se mai cunoaște. **R.**
- 17 Dar mila Domnului rămâne fără încetare
peste cel care se teme de el
și dreptatea lui peste copiii copiilor lor,
- 18a peste cei care păzesc legământul său. **R.**

Ps 118(119),1.10-13.15-16.18.33.105.169.170.174-175 (R. 12)

- R.** *Binecuvântat ești, Doamne,
învață-mă orânduirile tale.*
- 1 Fericiți sunt cei neprihăniți pe cale,
care umblă în legea Domnului. **R.**
- 10 Te caut din toată inima;
nu lăsa să mă abat de la hotărârile tale.
- 11 Păstrez în inimă cuvintele tale
ca să nu păcătoiesc împotriva ta. **R.**
- 12 Binecuvântat ești, Doamne,
învață-mă orânduirile tale.
- 13 Vestesc cu buzele mele
toate judecățile tale. **R.**
- 15 Meditez la poruncile tale
și am sub ochi cărările tale.
- 16 Orânduirile tale sunt desfătarea mea
și nu voi uita cuvântul tău. **R.**

- 18 Deschide-mi ochii, ca să văd
minunățiile legii tale!
- 33 Arată-mi, Doamne, calea orânduiriilor tale
și o voi urma până la sfârșit. **R.**
- 105 Cuvântul tău e făclie pentru pașii mei
și lumină pentru cărările mele. **R.**
- 169 Să ajungă strigarea mea, Doamne, înaintea feței tale,
dă-mi înțelegere, potrivit cuvântului tău!
- 170 Să vină rugăciunea mea în fața ta,
după făgăduința ta eliberează-mă! **R.**
- 174 Suspîn de dor, Doamne, după mântuirea ta
și legea ta este desfătarea mea.
- 175 Să trăiască sufletul meu și să te laude,
judecățile tale îmi vor veni în ajutor. **R.**

Ps 144(145),1-21 (R. 2)

R. *Te voi binecuvânta, Doamne, în toate zilele
și voi lăuda numele tău în veac și în veacul veacului.*

- 1 O Dumnezeu, regele meu, vreau să te preamăresc
și să binecuvântez numele tău
în veac și în veacul veacului! **R.**
- 2 Te voi binecuvânta în toate zilele
și voi lăuda numele tău în veac și în veacul veacului.
- 3 Domnul este mare și vrednic de orice laudă,
măreția lui este fără margini. **R.**
- 4 O generație va povesti altei generații lucrările tale
și vor istorisi minunile tale.
- 5 Vor lăuda strălucirea măririi tale
și vor reaminti lucrările tale minunate. **R.**

- 6 Vor povesti puterea faptelor tale înfricoșătoare
și vor vorbi despre măreția ta;
- 7 vor răspândi amintirea bunătății tale fără margini
și vor proclama dreptatea ta. **R.**
- 8 Domnul este îndurător și plin de milostivire,
el este îndelung răbdător și plin de dragoste;
- 9 Domnul este bun față de toți,
el își arată bunătatea față de orice făptură. **R.**
- 10 Să te laude pe tine, Doamne, toate lucrările tale
și sfinții tăi să te binecuvânteze;
- 11 să vestească slava împărăției tale
și să-ți facă cunoscută puterea. **R.**
- 12 Sfinții tăi să descopere tuturor oamenilor mărețiile tale
și gloria plină de strălucire a împărăției tale.
- 13ab Împărăția ta este împărăția tuturor veacurilor
și stăpânirea ta va dăinui
din generație în generație. **R.**
- 13cd Domnul este fidel în toate cuvintele sale
și sfânt în toate lucrările sale.
- 14 Domnul îi sprijină pe toți cei care se clatină
și îi ridică pe toți cei căzuți. **R.**
- 15 Ochii tuturor sunt îndreptați spre tine în așteptare,
tu le dai hrană la vreme potrivită.
- 16 Tu deschizi mâinile tale
și saturi cu dărnicie orice făptură. **R.**
- 17 Drept este Domnul pe toate căile sale
și sfânt în toate lucrările sale.
- 18 Domnul este alături de toți cei care-l cheamă,
de toți cei care-l cheamă în adevăr. **R.**

- 19 El împlinește dorințele celor care se tem de el,
le ascultă rugăciunea și îi salvează;
- 20 Domnul îi apără pe toți cei care îl iubesc,
și-i nimicește pe toți cei răi. **R.**
- 21 Gura mea să vestească lauda Domnului,
toată făptura să binecuvânteze numele său sfânt
în veci și în vecii vecilor. **R.**

Ps 145(146),1-10 (R. 2)

R. *Voi lăuda pe Domnul în toată viața mea,
voi cânta Dumnezeului meu cât voi trăi!*

- 1 Laudă, suflete al meu, pe Domnul!
- 2 Voi lăuda pe Domnul în toată viața mea,
voi cânta Dumnezeului meu cât voi trăi. **R.**
- 3 Nu vă puneți încrederea în cei puternici,
în fiii oamenilor, care nu pot să mântuiască.
- 4 Suflarea lor trece, iar ei se întorc în țărână
și în aceeași zi se destramă planurile lor. **R.**
- 5 Fericit este acela care îl are ca ajutor
pe Dumnezeul lui Iacob;
care-și pune încrederea în Domnul, Dumnezeul său.
- 6ab El a făcut cerul și pământul, marea
și toate câte se află în ele.
El este totdeauna credincios cuvântului său. **R.**
- 6c Domnul este în veci credincios cuvântului său,
- 7 el face dreptate celor asupriți,
el dă pâine celor flămânzi.
Domnul îi eliberează pe cei închiși. **R.**

- 8 Domnul îi luminează pe cei orbi,
 Domnul îi ridică pe cei împovărați,
 Domnul îi iubește pe cei dreți,
- 9a Domnul are grijă de cei străini. **R.**
- 9bc Sprijină pe văduvă și pe orfan,
 dar nimicește calea celor răi.
- 10 Domnul, Dumnezeuul tău, Sionule,
 stăpânește în veci, din neam în neam. **R.**

Is 12,1b-6 (R. 4b)

R. *Preamăriți-l pe Domnul
 și invocați numele lui!*

- 1 Te preamăresc, Doamne,
 fiindcă, deși erai mânios împotriva mea,
 mânia ta s-a abătut de la mine și m-ai mângâiat. **R..**
- 2 Iată, Dumnezeuul mântuirii mele;
 în el îmi pun toată încrederea și nu mă voi mai teme.
 Căci tăria mea și lauda mea este Domnul
 și el este mântuirea mea. **R.**
- 3 Veți scoate apă cu bucurie din izvoarele mântuirii.
 4 Și veți spune în ziua aceea:
 „Preamăriți-l pe Domnul și invocați numele lui,
 vestiți printre neamuri faptele lui minunate;
 amintiți-le că preaînalt este numele lui! **R.**
- 5 Cântați Domnului, căci a făcut lucruri minunate!
 Să știe aceasta tot pământul!
- 6 Tresaltă de bucurie, și înalță laude,
 tu, care locuiești în Sion,
 căci mare este în mijlocul tău Sfântul lui Israel!” **R.**

Is 61,10-11 (R. 10a)

R. *Mă voi bucura din toată inima în Domnul.*

10 Mă voi bucura din toată inima în Domnul
și va tresălta de veselie sufletul meu în Dumnezeu meu,
căci m-a îmbrăcat cu haina mântuirii
și cu mantia dreptății m-a învăluit
ca pe un mire care poartă coroană
și ca pe o mireasă împodobită cu giuvaierurile sale. **R.**

11 Așa cum din pământ răsar ierburile
și în grădină încolțesc semințele,
așa va face Domnul Dumnezeu să răsară
dreptatea și lauda înaintea tuturor popoarelor. **R.**

Ier 31,10-14 (R. cf. 10)

R. *Domnul ne păzește
așa cum păstorul își păzește turma.*

10 Ascultați, popoarelor, cuvântul Domnului,
vestiți-l în insulele îndepărtate și spuneți:
„Cel care l-a împrăștiat pe Israel, tot el îl va aduna
și-l va păzi așa cum păstorul își păzește turma”. **R.**

11 Căci Domnul l-a răscumpărat pe Iacob,
l-a eliberat din mâna celui mai puternic.

12 Ei vor veni și îl vor lauda pe muntele Sionului,
și se vor aduna din toate părțile
spre bunătățile Domnului. **R.**

12 Spre grâu, spre vin și untdelemn, spre miei și spre viței,
și vor fi sufletele lor ca o grădină bine udată,
și nu vor mai duce lipsă de nimic. **R.**

- 13 Atunci fecioara se va prinde cu veselie în horă,
se vor bucura tinerii și bătrânii împreună.
„Voi schimba jalea lor în bucurie,
îi voi mângâia și-i voi înveseli după necazul lor. **R.**”
- 14 Voi îmbăta sufletele preoților de belșug
și poporul meu se va îndestula
din bunătățile mele”. **R.**

Dan 3,52-57 (R. 57)

R. *Binecuvântați-l toate lucrările Domnului, pe Domnul;
lăudați-l și preamăriți-l în veci!*

52 Binecuvântat ești, Doamne,
Dumnezeul părinților noștri,
și lăudat și preamărit în veci!
Binecuvântat este numele sfânt al slavei tale,
prealăudat și preamărit în veci. **R.**

53 Binecuvântat ești în lăcașul gloriei tale sfinte,
prealăudat și preamărit în veci.

54 Binecuvântat ești pe tronul împărăției tale,
prealăudat și preamărit în veci. **R.**

55 Binecuvântat ești tu, care cercetezi adâncurile,
care șezi peste heruvimi,
și lăudat și preamărit în veci. **R.**

56 Binecuvântat ești în tăria cerului
și lăudat și preamărit în veci.

57 Binecuvântați-l toate lucrările Domnului, pe Domnul;
lăudați-l și preamăriți-l în veci! **R.**

R. *Domnul și-a adus aminte
de îndurarea sa.*

46 Sufletul meu îl preamărește pe Domnul
47 și duhul meu tresaltă de bucurie
în Dumnezeu, mântuitorul meu. **R.**

48 căci a privit la smerenia slujitoarei sale;
Iată de acum toate popoarele mă vor numi fericită,
49 căci mi-a făcut lucruri mari Cel Atotputernic
și numele lui e sfânt. **R.**

50 Milostivirea lui rămâne din neam în neam
peste cei ce se tem de el.

51 A arătat puterea brațului său,
i-a risipit pe cei mândri în cugetul inimii lor. **R.**

52 I-a dat jos de pe tron pe cei puternici
și i-a înălțat pe cei smeriți;
53 pe cei flămânzi i-a copleșit cu bunuri,
iar pe cei bogați i-a lăsat cu mâinile goale. **R.**

54 L-a sprijinit pe Israel, slujitorul său,
amintindu-și de îndurarea sa,
55 după cum a promis părinților noștri,
lui Abraham și urmașilor lui în veci. **R.**

*Ef*1,3-10 (R. cf. 3)

R. *Binecuvântat este Dumnezeu
care ne-a ales în Cristos!*

3 **Binecuvântat să fie Dumnezeu
și Tatăl Domnului nostru Isus Cristos,
care ne-a binecuvântat
cu orice fel de binecuvântare spirituală
în cele cerești, în Cristos. R.**

4 **Întrucât ne-a ales în el
mai înainte de întemeierea lumii
ca să fim sfinți și neprihăniți înaintea lui în iubire. R.**

5 **El ne-a rânduit de mai înainte
spre înfiere, prin Isus Cristos,
după planul binevoitor al voinței sale,
6 spre lauda gloriei harului său
cu care ne-a copleșit în [Fiul] său preaiubit. R.**

7 **În el avem răscumpărarea prin sângele său,
iertarea păcatelor, după bogăția harului său
8 pe care l-a revărsat cu prisosință asupra noastră
în toată înțelepciunea și priceperea. R.**

9 **El ne-a făcut cunoscut misterul voinței sale
după planul binevoitor
pe care l-a hotărât de mai înainte în el,
10 ca să-l aducă la îndeplinire la împlinirea timpurilor:
[și anume] să fie reunite
toate lucrurile cele din cer și cele de pe pământ
sub un singur cap, Cristos. R.**

Ap 15, 3-4 (R. 3a)

R. *Mari și minunate sunt lucrările tale,
Doamne Dumnezeule atotputernic!*

3 **Mari și minunate sunt lucrările tale,
Doamne Dumnezeule atotputernic!
Drepte și adevărate sunt căile tale,
rege al națiunilor! R.**

4 **Cine nu se va teme, Doamne,
și nu va preamări numele tău?
Căci numai tu ești sfânt!
Toate națiunile vor veni și se vor prosterna înaintea ta
pentru că ai făcut cunoscute judecățile tale. R.**

Rugăciunea de încheiere

207.

☩. Vrednic și drept este
să-ți mulțumim întotdeauna și pretutindeni,
atotputernice, veșnice Dumnezeule,
care pedepsești pe drept și ierți cu îngăduință;
tu ești milostiv de fiecare dată,
pentru că te porți cu noi în așa fel
încât, pedepsindu-ne, nu permiți să ne pierdem pe veci
și, iertându-ne, lași timp pentru a ne îndrepta.
Prin Cristos, Domnul nostru.

℞. Amin.

208.

☩. Dumnezeule, Părintele și Stăpânul întregii lumii,
care ai binevoit să arăți atâta iubire față de această lume,
încât l-ai dat pe unicul tău Fiu pentru mântuirea noastră;
prin crucea lui am fost mântuiți,
prin moarte, înviați, prin pătimire, salvați,
prin înviere, preamăriți, prin el te invocăm cu umilință
să binevoiești a ajuta în toate această familie a ta;
să fie respectul cinstirii tale în simțurile noastre,
credința în inimă, dreptatea în purtare,
pietatea în tot ceea ce facem, adevărul în vorbire,
corectitudinea în moravuri,
ca să ne învrednicim a primi,
cu demnitate și dreptate, coroana nemuririi.
Prin Cristos, Domnul nostru.

℞. Amin.

209.

✠. Doamne Isuse Cristoase,
tu ești darnic în a ierta,
de aceea, ai binevoit să iei un trup smerit,
ca să ne lași pildă de umilință
și să ne faci statornici în toate încercările;
dă-ne, te rugăm, harul
să păstrăm întotdeauna bunurile primite de la tine
și, ori de câte ori cădem în păcate,
ajută-ne să ne ridicăm prin pocăință.
Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.

✠. Amin.

210.

✠. Dumnezeu, harul tău are această însușire,
că din răi ne face dreți, din sărmani, fericiți;
fii alături de lucrările tale,
fii alături de darurile tale,
ca să nu le lipsească tăria statorniciei
celor pe care i-ai îndreptățit prin credință.
Prin Cristos, Domnul nostru.

✠. Amin.

211.

✠. Dumnezeu și Tatăl nostru,
tu ne-ai iertat păcatele și ne-ai dat pacea ta;
fă ca mereu să ne iertăm unul altuia ofensele
și să realizăm, astfel, în lume, pacea.
Prin Cristos, Domnul nostru.

✠. Amin.

Formule de binecuvântare

212.

☩. Binecuvântarea lui Dumnezeu atotputernicul,
a Tatălui, și a Fiului, ✠ și a Sfântului Duh
să coboare asupra voastră și să rămână pururea cu voi.

☩. Amin.

213.

☩. Să ne binecuvânteze pe noi Tatăl,
care ne-a născut la viața cea veșnică.

☩. Amin.

☩. Să ne mântuiască pe noi Fiul,
care a murit și a înviat pentru noi.

☩. Amin.

☩. Să ne sfințească pe noi Duhul Sfânt,
care a fost revărsat în inimile noastre
și ne conduce la o viață trăită în dreptate.

☩. Amin.

214.

☩. Să ne binecuvânteze Tatăl
care ne-a chemat să fim fii adoptivi.

☩. Amin.

☩. Să ne ajute Fiul
care ne-a primit ca frați.

☩. Amin.

☩. Să fie cu noi Duhul Sfânt
care ne-a făcut să fim templul său.

☩. Amin.

ANEXE

ANEXA I

DEZLEGAREA DE CENZURI

1. În ceea ce privește păcatele rezervate pentru un timp determinat, din firea lor sau din cauza cenzurii, formula dezlegării nu suferă nici o modificare, dar e suficient ca duhovnicul să dea dezlegarea, chiar de cele rezervate penitentului dispus sufletește, păstrându-se – până se va hotărî altfel și se va anunța – normele dreptului în vigoare cu privire la obligația de a recurge la autoritatea competentă. Totuși, duhovnicul poate, înainte de a dezlega de păcate, să dezlege de cenzură cu formula care este propusă mai jos pentru a se folosi în afara sacramentului Penitenței.
2. Când, însă, preotul, după normele dreptului, dezleagă un penitent de cenzură în afara sacramentului Penitenței, se folosește de următoarea formulă:

**☩. Prin puterea ce mi s-a acordat,
eu te dezleg de pedeapsa excomunicării
(sau a suspendării, sau a interdictului).
În numele Tatălui, și al Fiului, ✠ și al Sfântului Duh.**

Penitentul răspunde:

☩. Amin.

DISPENSA DE IREGULARITATE

3. Dacă penitentul are vreo iregularitate, preotul, conform normelor dreptului, când îl dispensează de acea iregularitate, fie în timpul spovezii, după ce a dat dezlegarea, fie în afara sacramentului Penitenței, spune:
- Ψ.** Prin puterea ce mi s-a acordat,
eu te dispensez de iregularitatea în care ai căzut.
În numele Tatălui, și al Fiului, ✠ și al Sfântului Duh.

Penitentul răspunde:

℞. Amin.

ANEXA II

**MODELE
DE CELEBRĂRI PENITENȚIALE**

Partea care urmează a apărut prin grija și strădania
Sfintei Congregații pentru Cultul Divin,
spre folosul celor care se ocupă cu organizarea
și desfășurarea celebrărilor penitențiale.

ORGANIZAREA CELEBRĂRILOR PENITENȚIALE

1. Celebrările penitențiale, despre care e vorba în *Ritualul Penitenței* (nr. 36-37), sunt foarte folositoare, fie în viața fiecăruia în particular, fie în viața comunității, spre a promova spiritul și virtutea pocăinței și spre a pregăti cu mai mult rod celebrarea sacramentului Penitenței. Să se aibă grijă ca nu cumva aceste celebrări să fie confundate, în mentalitatea credincioșilor, cu sacramentul Penitenței și cu dezlegarea¹.
2. Celebrările penitențiale, mai ales acelea care se fac pentru diferite grupuri sau împrejurări, să aibă în vedere, cu grijă, condițiile speciale de viață, felul de a vorbi și capacitatea intelectuală a celor din grup. Comisiile liturgice² și fiecare comunitate creștină va avea grijă să pregătească aceste celebrări în așa fel încât pentru fiecare grup și împrejurare diferită să fie alese textele cele mai potrivite și un ritual cât mai adaptat.
3. Spre a promova această acțiune, se propun aici diferite exemple de celebrări penitențiale, deosebite între ele, care să fie considerate numai ca modele și, ca atare, să fie adaptate la anumite situații concrete ale fiecărei comunități în parte.
4. Uneori, la aceste celebrări penitențiale se administrează și sacramentul Penitenței; în acest caz, după lecturi și omilie, se folosește *Ritualul reconcilierii mai multor penitenți, cu spovadă și dezlegare individuală* (nr. 54-59) sau, în cazuri deosebite, prevăzute în drept, *Ritualul reconcilierii mai multor penitenți, cu mărturisirea și dezlegarea generală* (nr. 60-63).

¹ Cf. SFÂNȚA CONGREGAȚIE PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, *Normae pastorales...*, X: AAS 64 (1972) 513.

² Cf. SFÂNȚA CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Inter Œcumenici* (26 septembrie 1964), 39: AAS 56 (1964) 110.

I. CELEBRĂRI PENITENȚIALE ÎN TIMPUL POSTULUI MARE

5. Timpul Postului Mare este timpul principal de pocăință, atât pentru credincioși, în particular, cât și pentru întreaga Biserică. E bine, așadar, ca în acest timp comunitatea creștină să fie pregătită prin celebrări penitențiale la participarea cât mai intensă a misterului pascal³.
6. Să se aibă în vedere atmosfera de pocăință a Liturgiei cuvântului în Liturghiile propuse pentru timpul Postului Mare. Textele sau lecționarele Liturghiei, sau Liturghierul roman, pot fi binevenite pentru a orândui celebrările penitențiale din timpul Postului Mare.
7. Aici sunt propuse două scheme de celebrare penitențială pentru timpul Postului Mare. În prima e vorba de pocăință, întrucât întărește sau restabilește în noi harul Botezului; a doua prezintă pocăința ca pregătire la o participare mai intensă la misterul pascal al lui Cristos și al Bisericii.

---

³ Cf. CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum Concilium*, 109; PAUL AL VI-LEA, Constituția apostolică *Poenitemini* (17 februarie 1966), IX: *AAS* 58 (1966) 185.

Schema I
Pocăința are rolul de a întări
sau de a restabili harul bapțial

8. a) După un cântec potrivit și salutul slujitorului, credincioșii vor fi instruiți asupra semnificației acestei celebrări care pregătește comunitatea creștină să cinstească în noaptea de Paști harul de la Botez și să dobândească înnoirea vieții cu Cristos prin eliberarea de păcat.
9. b) **Rugăciunea**
- ∩. Fraților, să ne rugăm ca noi, care prin păcatele noastre am nesocotit harul Botezului, să redobândim acum acest har prin pocăință.

Să îngenunchem

(sau: Să ne plecăm fruntea în fața lui Dumnezeu).

Toți se roagă câțva timp în tăcere.

Ridicați-vă!

Te rugăm, Doamne,
păzește-i cu aceeași milă, pe care o ai întotdeauna,
pe aceia pe care i-ai spălat,
pentru ca, mântuiți prin pătimirea ta,
să aibă parte de învierea ta.

Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.

℞. Amin.

10. c) Lecturile

LECTURA I

- Așa cum israeliții, după trecerea Mării Roșii, au uitat de minunile lui Dumnezeu, tot astfel, și membrii noului popor al lui Dumnezeu, după ce au primit harul Botezului, adesea se întorc iarăși la păcat.

Părinții noștri au fost cu toții sub nor și toți au trecut prin mare.

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
către Corinteni

10,1-12

- F**raților,
- ¹ nu vreau să rămâneți în ignoranță:
părinții noștri au fost cu toții sub nor
și toți au trecut prin mare
- ² și toți, întru Moise, au fost botezați în nor și în mare.
- ³ Toți au mâncat aceeași hrană spirituală
- ⁴ și toți au băut aceeași băutură spirituală
pentru că ei beau din piatra spirituală care îi urma,
iar piatra era Cristos.
- ⁵ Totuși cei mai mulți dintre ei
nu au fost pe placul lui Dumnezeu,
de aceea au pierit în pustiu.
- ⁶ De fapt, acestea au devenit pentru noi exemple,
ca să nu dorim cele rele, așa cum au dorit ei.
- ⁷ Nici să nu fiți idolatri așa cum au fost unii dintre ei,
după cum este scris: „S-a așezat poporul să mănânce
și să bea și s-au sculat la joc”.
- ⁸ Nici să nu ne dedăm la desfrânare
cum s-au dedat la desfrânare unii dintre ei
și au căzut într-o singură zi douăzeci și trei de mii.

- 9 Nici să nu-l ispitim pe Cristos,
așa cum l-au ispitit unii dintre ei și au pierit de șerpi.
- 10 Nici să nu murmurați așa cum au murmurat unii dintre ei
și au fost nimiciviți de [îngerul] nimicitor.
- 11 Aceste lucruri li s-au întâmplat ca să fie un exemplu
și au fost scrise ca învățătură pentru noi,
cei la care a ajuns sfârșitul veacurilor,
- 12 așa încât cel care crede că se ține pe picioare
să aibă grijă să nu cadă.

Cuvântul Domnului

PSALMUL RESPONSORIAL

Ps 105(106),6-10.13-14.19-22 (R. 6)

R. *Noi am păcătuit împreună cu părinții noștri!*

6 Noi am păcătuit împreună cu părinții noștri;
am săvârșit răul, am săvârșit nelegiuirea. **R.**

7 Părinții noștri, în Egipt, n-au înțeles minunile tale,
nu și-au amintit de mulțimea îndurărilor tale,
ci s-au răzvrătit la mare, la Marea Roșie.

8 Dar el i-a mântuit de dragul numelui său,
pentru a-și face cunoscută puterea. **R.**

9 A amenințat Marea Roșie și ea a secat
și i-a trecut prin adâncuri ca prin pustiu.

10 I-a mântuit din mâna celor care îi urau
și i-a răscumpărat din mâna dușmanului. **R.**

13 Au uitat curând însă lucrările Domnului
și n-au așteptat împlinirea planului său.

14 Li s-a aprins pofta în pustiu
și l-au pus pe Dumnezeu la încercare, în pământ uscat. **R.**

19 Și au făcut un vițel în Horeb,
s-au închinat înaintea unui chip turnat
20 și au schimbat gloria lor cu chipul unui bou care mă-
nâncă iarbă. **R.**

21 Au uitat de Dumnezeu care i-a mântuit,
care a făcut lucruri mari în Egipt,

22 minuni în țara lui Ham,
semne minunate la Marea Roșie. **R.**

EVANGHELIA

- Fiul, care își părăsise tatăl și casa, este reprimat cu iubire de către tatăl; oaia care se rătăcise departe de staul, este căutată cu îngrijorare de păstor. Tot așa și noi, care am păcătuit după ce am primit harul Botezului, Dumnezeu ne caută iarăși și, pe cei care se întorc la el, îi primește cu iubire, în strigătele de bucurie ale Bisericii.

(Aleluia) *Eu sunt păstorul cel bun.*

Păstorul cel bun își dă viața pentru oi. (Aleluia) In 10,11

Bucurați-vă împreună cu mine pentru că mi-am găsit oaia pierdută!

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca**

15,4-7

In acel timp,

Isus a spus această parabolă:

- 4 „Cine dintre voi, având o sută de oi
și pierzând una dintre ele,
nu le lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustiu
și umblă după cea pierdută până când o găsește?
5 Iar când o găsește, o pune pe umerii săi bucurându-se
6 și, venind acasă, îi cheamă pe prieteni și pe vecini
spunându-le: «Bucurați-vă împreună cu mine
pentru că mi-am găsit oaia pierdută!»
7 Vă spun că tot așa, va fi mai mare bucurie în cer
pentru un păcătos care se convertește,
decât pentru nouăzeci și nouă de drepti
care nu au nevoie de convertire”.

Cuvântul Domnului

Sau:

(Aleluia) *Mă voi ridica, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune:
„Tată, am păcătuit împotriva cerului
și înaintea ta!”* (Aleluia)

Lc 15,18

*Pe când era încă departe, tatăl l-a văzut,
i s-a făcut milă și, alergând, l-a îmbrățișat și l-a sărutat.*

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca**

15,11-32

In acel timp,
Isus a spus această parabolă:

11 „Un om avea doi fii.
12 Cel mai tânăr dintre ei i-a spus tatălui:
«Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cuvine».
Iar el le-a împărțit averea.
13 Și, nu după multe zile, fiul cel mai tânăr
și-a adunat toate și a plecat de acasă
într-o țară îndepărtată.
Acolo și-a risipit averea într-o viață de desfrâu.
14 După ce a cheltuit toate,
a venit o mare foamete în țara aceea,
iar el a început să ducă lipsă.
15 Atunci s-a dus și s-a aciuat
la unul dintre cetățenii acelei țări
care l-a trimis la câmp să păzească porcii.
16 Și ar fi dorit să se sature cu roșcovele
pe care le mâncau porcii, dar nimeni nu-i dădea.
17 Atunci, venindu-și în fire, a spus:
«Câți zilieri ai tatălui meu au pâine din belșug,
iar eu mor aici de foame!
18 Mă voi ridica, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune:

- 19 «Tată, am păcătuit împotriva cerului și înaintea ta;
nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău.
Ia-mă ca pe un zilier al tău».
- 20 Într-adevăr, s-a ridicat și a mers la tatăl său.
Pe când era încă departe, tatăl l-a văzut, i s-a făcut milă
și, alergând, l-a îmbrățișat și l-a sărutat.
- 21 Atunci, fiul i-a spus:
«Tată, am păcătuit împotriva cerului și înaintea ta;
nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău».
- 22 Însă tatăl a spus către servitorii săi:
«Aduceți repede haina cea dintâi și îmbrăcați-l!
Dați-i un inel în deget și încălțăminte în picioare.
- 23 Aduceți vițelul cel îngrășat și tăiați-l: să mâncăm
și să ne bucurăm,
24 căci acest fiu al meu era mort și a revenit la viață,
era pierdut și a fost găsit».
- Și au început să sărbătorească.
- 25 Însă fiul lui mai mare era la câmp.
Când a venit și s-a apropiat de casă,
a auzit cântece și jocuri.
- 26 Atunci a chemat pe unul dintre servitori
și l-a întrebat ce este aceasta.
- 27 El i-a spus: «Fratele tău a venit, iar tatăl tău,
pentru că l-a recăpătat sănătos,
a tăiat vițelul cel îngrășat».
- 28 Dar el s-a mâniat și nu voia să intre.
Însă tatăl său a ieșit și-l ruga stăruitor.
- 29 El i-a răspuns tatălui său:
«Iată, de atâția ani te slujesc
și niciodată n-am călcat porunca ta.
Dar mie nu mi-ai dat niciodată măcar un ied
ca să mă distrez cu prietenii mei.

- 30 Însă, când a venit acest fiu al tău
care și-a mâncat averea cu desfrânatelă,
ai tăiat pentru el vițelul cel îngrășat».
- 31 Atunci, el i-a spus: «Fiule, tu ești cu mine totdeauna
și toate ale mele sunt ale tale.
- 32 Dar trebuia să sărbătorim și să ne bucurăm
pentru că acest frate al tău
era mort și a revenit la viață,
era pierdut și a fost găsit!»”

Cuvântul Domnului

11. d) Omilia

Se poate vorbi:

- despre necesitatea de a desăvârși harul Botezului prin fidelitatea față de evanghelia lui Cristos (cf. *ICor* 10,1-13);
- despre gravitatea păcatului după Botez (cf. *Evr* 6,4-8);
- despre nemărginita îndurare a Tatălui și Dumnezeului nostru, care ne reprimște ori de câte ori ne întoarcem de la păcat (cf. *Lc* 15);
- despre Paști, ca sărbătoare a Bisericii, în care ea se bucură de inițierea creștină a catecumenilor și de reconcilierea penitenților.

12. e) Cercetarea cugetului

După omilie se face cercetarea cugetului, de exemplu, folosind textul care se găsește în Anexa III, 343. Să se păstreze întotdeauna un timp de tăcere, ca fiecare să poată face examenul de conștiință cât mai personal. În mod special să se facă cercetarea cugetului cu privire la făgăduințele de la Botez ce se reînnoiesc în noaptea de Paști.

13. f) Actul de căință

Diaconul (sau, în lipsa lui, un alt slujitor) spune celor de față:

☩. Fraților, iată vremea potrivită,
ziua împăcării divine și a mântuirii omului,
când moartea este distrusă, iar viața veșnică se înfiripă;
când în via Domnului, în timp ce se sădește vița nouă,
se curăță și cea veche, ca să aducă rod mai îmbelșugat.

Iată, fiecare dintre noi se recunoaște păcătos
și, îndemnat la pocăință de pilda fraților
și mișcat de rugăciuni, mărturisește și spune:

„Recunosc fărădelegea mea
și păcatul meu stă pururi înaintea mea.
Doamne, întoarce-ți privirea de la păcatele mele
și șterge toate nelegiuirile mele.
Dă-mi iarăși bucuria mântuirii tale
și întărește-mă cu duh binevoitor”.

Să ne ajute așadar, milostivirea Domnului,
pe noi, cei care implorăm
și cerem cu inima zdrobită îndurarea lui Dumnezeu.
Înainte, prin răutățile noastre, i-am provocat neplăcere;
acum să ne bucurăm,
împreună cu autorul vieții noastre, Isus cel înviat,
că suntem plăcuți Domnului în pământul celor vii.

Preotul stropește cu apă sfințită pe cei prezenți, în timp ce se cântă (sau se recită) de către toți:

Stropește-mă, Doamne, cu isop și mă voi curăți,
spală-mă, și mai mult decât zăpada mă voi albi.

Preotul face rugăciunea:

ⵍ. Dumnezeu, creator preabun al neamului omenesc
și înnoitor preamilostiv,
tu l-ai mântuit prin sângele unicului tău Fiu
pe omul lipsit de veșnicia fericită,
prin invidia diavolului.
Tu nu părăsești pe cei rătăciți;
primește-i, așadar, pe cei întorși
și dăruiește-le viață, prin Duhul tău Sfânt,
acelora pe care îi voiești nedespărțiți de tine.
Să te înduplece, te rugăm, Doamne,
mărturisirea sinceră și încrezătoare a acestor fii ai tăi.
Vindecă-le rănilile. Întinde-le mâna ta salvatoare celor căzuți,
pentru ca Biserica ta să nu fie lipsită de vreun mădular al său,
turma ta să nu sufere pagubă,
dușmanul să nu se bucure de vătămarea familiei tale,
moartea a doua să nu-i vatăme
pe cei renăscuți în baia mântuitoare.
Către tine, Doamne, îndreptăm rugile noastre fierbinti
și suspinele inimii.
Iartă-i pe cei care își mărturisesc greșelile,
pentru ca, întorși de pe calea greșită la cărarea dreptății,
să nu mai fie niciodată răniți din nou,
ci să păstreze întreg și veșnic
ceea ce harul tău le-a dăruit și milostivirea ta a înnoit.
Prin Domnul nostru, Isus Cristos, Fiul tău,
care, fiind Dumnezeu,
împreună cu tine viețuiește și domnește
în unire cu Duhul Sfânt, în toți vecii vecilor.

ⵒ. Amin.

Celebrarea se încheie printr-un cântec potrivit și trimiterea poporului.

Schema II

**Pocăința are rolul de a-i pregăti pe credincioși
să participe mai intens la misterul pascal al lui Cristos
pentru mântuirea lumii**

14. a) După un cântec potrivit și salutul slujitorului, credincioșii să fie instruiți prin câteva cuvinte că sunt uniți între ei atât prin păcat, cât și prin pocăință, așa încât fiecare să se simtă chemat la întoarcere, spre sfințirea întregii comunități.

15. b) **Rugăciunea**

✠. Să ne rugăm, fraților, ca să primim darul de a fi uniți prin pocăință cu Cristos răstignit pentru păcatele noastre și, astfel, să avem parte împreună cu toți oamenii de învierea lui.

Să îngenunchem

(sau: Să ne plecăm fruntea în fața lui Dumnezeu).

Și toți se roagă câtva timp în tăcere.

Ridicați-vă!

Doamne, Dumnezeul și Tatăl nostru,
care ne-ai dat viață prin pătimirea Fiului tău,
dă-ne, te rugăm, harul
ca, alăturându-ne prin pocăință la moartea lui,
să putem participa împreună cu toți oamenii
și la învierea lui.
Prin Cristos, Domnul nostru.

R. Amin.

Sau:

Ψ. Tată atotputernic și milostiv,
te rugăm, dă-ne harul ca, mișcați și întăriți de Duhul tău,
să purtăm întotdeauna în trupul nostru suferințele lui Isus,
ca și viața lui să se arate în noi.
Prin Cristos, Domnul nostru.

℞. Amin.

16. c) Lecturile

LECTURA I

- Ca un miel blând, slujitorul Domnului primește și poartă păcatele poporului, ca prin rănilor lui poporul să fie vindecat. Ucenicii lui Cristos, prin pocăință, pot ispăși și deplânge în ei înșiși păcatele întregii lumi.

Domnul a făcut să cadă asupra lui fărădelegile noastre ale tuturor.

Citire din Cartea profetului Isaia

53,1-12

Cine ar fi crezut
¹ ceea ce am auzit noi,
și puterea Domnului cui i-a fost astfel descoperită?
² A crescut înaintea lui Dumnezeu
ca o plantă plâpândă,
având rădăcina într-un pământ uscat;
chipul lui nu avea nici o frumusețe, ca să atragă privirile,
înfățișarea lui nu avea nimic care să ne placă.
³ Era disprețuit precum cel din urmă dintre oameni:
om al durerilor, obișnuit cu suferința;
unul înaintea căruia să-ți întorci fața;
atât de disprețuit,

încât nu l-am luat în seamă.

4 Și totuși el purta durerile noastre
și era împovărat cu suferințele noastre.
Noi îl socoteam pedepsit, bătut și înjosit de Dumnezeu.

5 Dar el era străpuns pentru păcatele noastre
și zdrobit pentru fărădelegile noastre.
Pedepsa care a căzut asupra lui ne-a adus nouă pacea
și rănile lui ne-au adus vindecarea.

6 Toți umblam rătăcind ca niște oi,
fiecare își urma drumul lui,
dar Domnul a făcut să cadă asupra lui
fărădelegile noastre ale tuturor.

7 Chinuit fiind, s-a smerit și nu și-a deschis gura;
ca un miel dus la înjunghiere, ca o oaie fără de glas
înaintea celor care o tund, el nu și-a deschis gura.

8 A fost judecat și condamnat printr-o sentință nedreaptă:
cine i-a luat apărarea?

A fost smuls dintre cei vii!

Pentru fărădelegile poporului său a fost dus la moarte.

9 Mormântul i-a fost pregătit printre cei fărădelege
și la moarte a fost așezat împreună cu răufăcătorii;
și totuși el nu săvârșise nici o nedreptate
și nici nu rostise vreo minciună.

10 Domnul a voit să-l zdrobească prin suferință.
Dar, dacă își va da viața ca ispășire pentru păcate,
își va vedea urmașii, își va prelungi zilele
și voința Domnului se va împlini prin el.

11 După ce sufletul său va fi trecut prin suferințe,
el va vedea lumina
și această lumină îl va copleși de bucurie.

Prin suferințele sale, cel drept, servitorul meu,
va îndreptăți mulțimile;
va lua asupra sa fărădelegile lor.

- 12 Pentru aceasta îi voi da popoarele drept moștenire
și va lua în stăpânire popoare nenumărate
ca răsplată că s-a dat pe sine la moarte
și că a fost numărat printre făcătorii de rele,
el care a purtat păcatele celor mulți
și a mijlocit pentru cei păcătoși.

Cuvântul Domnului

PSALMUL RESPONSORIAL

- Domnul ascultă rugăciunea lui Cristos care moare pe cruce pentru păcatele noastre. Moartea lui devine viața întregii lumi. Pocăința, prin care murim pentru păcatele noastre, este înnoirea vieții în Biserică și în lume.

Ps 21(22),2-3.7-9.18-28 (R. 2)

R. *Dumnezeul meu, Dumnezeul meu,
pentru ce m-ai părăsit?*

- 2 **Dumnezeul meu, Dumnezeul meu,
pentru ce m-ai părăsit?
Departate sunt de a-mi aduce mântuirea
cuvintele strigătului meu.**

- 3 **Dumnezeul meu, strig ziua și tu nu-mi răspunzi,
și noaptea și nu am liniște. R.**

- 7 **Dar eu sunt vierme, și nu om, ocară oamenilor
și batjocura poporului.**

- 8 **Toți care mă văd își bat joc de mine,
strâmbă din buze și dau din cap:**

- 9 **„S-a încrezut în Domnul, să-l mântuiască,
să-l elibereze, dacă îl iubește”. R.**

- 18 Mi-au numărat toate oasele.
Ei mă iscodesc și mă cercetează;
- 19 își împart între ei hainele mele
și au aruncat sorții pentru tunica mea. **R.**
- 20 Dar tu, Doamne, nu sta deoparte,
tăria mea, grăbește-te să mă ajuți.
- 21 Scapă de sabie viața mea,
din gheara câinelui, singurul meu bine! **R.**
- 22 Salvează-mă din gura leului
și de coarnele bivolilor, pe mine, sârmanul!
- 23 Voi vesti numele tău fraților mei,
în mijlocul adunării te voi lăuda. **R.**
- 24 Cei care vă temeți de Domnul, lăudați-l,
toată seminția lui Iacob, preamăriți-l;
să se teamă de el toată seminția lui Israel. **R.**
- 25 Căci el nu disprețuiește
și nici nu respinge cererea săracului
și nu-și întoarce fața de la el,
iar când strigă către el, îl ascultă. **R.**
- 26 La tine este lauda mea în adunarea cea mare;
îmi voi împlini făgăduințele
în fața celor ce se tem de el. **R.**
- 27 Cei săraci vor mânca și se vor sătura;
vor lăuda pe Domnul cei care îl caută:
„Inimile lor să trăiască în vecii vecilor!” **R.**
- 28 Își vor aduce aminte și se vor întoarce la Domnul
toate marginile pământului,
se vor prosterna în fața lui toate familiile popoarelor. **R.**

LECTURA A II-A

- Dacă suportăm cu răbdare lovirile naturale sau cele venite din partea oamenilor, imitându-l pe Cristos, prin dragostea noastră, putem să stingem ura lumii și să învingem răul cu binele, așa încât participarea noastră la pătimirea lui Cristos să aducă lumii viață.

*Cristos a suferit pentru voi,
lăsându-vă exemplul ca să mergeți pe urmele lui.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Petru 2,20b-25

- P**reaiubiților,
20b dacă suportați suferința, deși faceți binele,
aceasta este un har înaintea lui Dumnezeu.
- 21 De fapt, la aceasta ați fost chemați,
căci Cristos a suferit pentru voi, lăsându-vă exemplul
ca să mergeți pe urmele lui.
- 22 El, care nu a săvârșit păcat,
și nici nu s-a găsit înșelăciune în gura lui,
23 care, insultat fiind, nu a răspuns la insultă,
suferind, nu amenința,
ci s-a dat pe sine în mâna celui care judecă cu dreptate.
- 24 El însuși, pe lemn, a purtat păcatele noastre în trupul său
pentru ca noi, murind pentru păcate,
să trăim pentru dreptate.
Prin rănilor lui ați fost vindecați.
- 25 Căci erați ca niște oi rătăcite,
dar acum v-ați întors la păstorul
și supraveghetorul sufletelor voastre.

Cuvântul Domnului

EVANGHELIA

*(Aleluia) Mărire ție, Doamne, care ai fost dat la moarte
pentru păcatele noastre și ai înviat
pentru îndreptățirea noastră. Mărire ție, Doamne! (Aleluia)*

Sau un alt cântec potrivit.

- Isus îi îndeamnă pe ucenicii săi ca, urmându-i exemplul (bând paharul pe care l-a băut el), să devină slujitori ai fraților lor și să-și dea viața pentru ei.

*Fiul Omului va fi dat pe mâna arhiereilor și a cărturarilor;
îl vor condamna la moarte și-l vor da pe mâna păgânilor.*

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Marcu**

10,32-45

forma lungă

In acel timp,
³² [discipolii] erau pe drum, urcând spre Ierusalim,
iar Isus mergea înaintea lor.
Ei erau uimiți,
iar cei care veneau în urmă erau cuprinși de teamă.
Luându-i din nou pe cei doisprezece,
a început să le vorbească
despre cele ce aveau să i se întâmple:
³³ „Iată, urcăm la Ierusalim și Fiul Omului
va fi dat pe mâna arhiereilor și a cărturarilor;
îl vor condamna la moarte și-l vor da pe mâna păgânilor.
³⁴ Aceștia își vor bate joc de el,
îl vor scuipa, îl vor biciui și-l vor ucide,
dar după trei zile va învia”.

- 35 Iacob și Ioan, fiii lui Zebedeu, au venit la el și i-au spus:
„Învățătorule, vrem să faci pentru noi ceea ce îți cerem”.
- 36 El le-a spus: „Ce vreți să fac pentru voi?”
- 37 Atunci ei i-au spus: „Fă-ne să stăm unul la dreapta
și altul la stânga ta în gloria ta”.
- 38 Dar Isus le-a spus: „Nu știți ce cereți.
Puteți să beți potirul pe care-l beau eu
sau să vă botezați cu botezul cu care eu sunt botezat?”
- 39 Ei i-au spus: „Putem”.
- Iar Isus le-a zis: „Potirul pe care-l beau eu îl veți bea,
iar cu botezul cu care sunt botezat eu veți fi botezați.
- 40 Însă, a sta la dreapta sau la stânga mea,
nu eu trebuie să dau,
ci este pentru cei cărora le-a fost pregătit”.
- 41 Când au auzit, cei zece au fost cuprinși de indignare
față de Iacob și Ioan.
- 42 Chemându-i la sine, Isus le-a spus:
„Voi știți că cei care sunt considerați
conducători ai popoarelor le domină
și cei mari dintre ei își fac simțită puterea asupra lor.
- 43 Dar între voi să nu fie așa.
Dimpotrivă, cine vrea să devină mare între voi
să fie slujitorul vostru
- 44 și cine vrea să fie primul între voi
să fie servitorul tuturor.
- 45 Pentru că nici Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit,
ci ca să slujească
și să-și dea viața ca răscumpărare pentru mulți”.

sau forma scurtă:

*(Aleluia) Mărire ție, Doamne, care ai fost dat la moarte
pentru păcatele noastre
și ai înviat pentru îndreptățirea noastră.
Mărire ție, Doamne! (Aleluia)*

Sau un alt cântec potrivit.

Cine vrea să devină mare între voi să fie slujitorul vostru.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos

după sfântul Marcu

10,32-34.42-45

In acel timp,
³² [discipolii] erau pe drum, urcând spre Ierusalim,
 iar Isus mergea înaintea lor.
 Ei erau uimiți, iar cei care veneau în urmă
 erau cuprinși de teamă.
 Luându-i din nou pe cei doisprezece,
 a început să le vorbească
 despre cele ce aveau să i se întâmple:
³³ „Iată, urcăm la Ierusalim și Fiul Omului
 va fi dat pe mâna arhierilor și a cărturarilor;
 îl vor condamna la moarte
 și-l vor da pe mâna păgânilor.
³⁴ Aceștia își vor bate joc de el,
 îl vor scuipa, îl vor biciui și-l vor ucide,
 dar după trei zile va învia”.
⁴² Chemându-i la sine, Isus le-a spus:
 „Voi știți că cei care sunt considerați
 conducători ai popoarelor le domină
 și cei mari dintre ei își fac simțită puterea asupra lor.

- 43 **Dar între voi să nu fie așa.
Dimpotrivă, cine vrea să devină mare între voi
să fie slujitorul vostru**
- 44 **și cine vrea să fie primul între voi
să fie servitorul tuturor.**
- 45 **Pentru că nici Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit,
ci ca să slujească
și să-și dea viața ca răscumpărare pentru mulți”.**

Cuvântul Domnului

17. d) **Omilia**

Se poate vorbi:

- despre păcat, prin care îl ofensăm pe Dumnezeu, și chiar Biserica, trupul mistic al lui Cristos, ale cărui mădulare am devenit prin Botez;
- despre păcat, ca lipsă de iubire față de Cristos, care, prin misterul său pascal, ne-a iubit până la sfârșit;
- despre solidaritatea dintre oameni în bine și în rău;
- despre misterul ispășirii suplinoare, prin care Cristos însuși a luat asupra sa păcatele noastre, ca prin rănilor să fim vindecați (cf. *Is 53; IPt 2,24*);
- despre aspectul social și eclezial al pocăinței, prin care fiecare contribuie la convertirea întregii comunități;
- despre celebrarea Paștelui ca sărbătoare a comunității creștine, care se reînnoiește prin convertirea și pocăința fiecărui membru și, astfel, apare mai clar în lume faptul mântuirii.

18. e) **Cercetarea cugetului**

După omilie, se face cercetarea cugetului, de exemplu, după textul din Anexa III, 343. Întotdeauna să fie un timp de tăcere, pentru ca fiecare să-și poată face într-un mod mai personal examenul de conștiință.

19. f) Actul de căință

După cercetarea cugetului, toți spun împreună:

**Mărturisesc lui Dumnezeu atotputernicul
și vouă, fraților,
că am păcătuit prea mult cu gândul, cuvântul,
fapta și omisiunea**

și, bătându-și pieptul, spun:

din vina mea, din vina mea, din prea mare vina mea.

Apoi continuă:

**De aceea, rog pe sfânta Maria, pururea Fecioară,
pe toți îngerii și sfinții și pe voi, fraților,
să vă rugați pentru mine la Domnul, Dumnezeul nostru.**

Apoi, ca un semn al convertirii și al iubirii față de aproapele, să se recomande să-i ajute pe săraci, ca și ei să poată celebra cu bucurie solemnitatea sfintelor Paști, să-i viziteze pe bolnavi sau să repare o anumită nedreptate care ar fi în sânul comunității etc.

La urmă, se poate recita sau cânta Rugăciunea domnească, pe care preotul o încheie astfel:

**∩. Mântuiește-ne, Părinte, de orice rău
și prin fericita pătimire a Fiului tău,
cu care ne-am unit prin pocăință,
fă-ne părtași la bucuria învierii sale.
Prin Cristos, Domnul nostru.**

℞. Amin.

Unde împrejurările sunt favorabile, după mărturisirea generală, poate avea loc și un exercițiu de pietate, ca adorarea sfintei cruci sau Calea sfintei cruci, după obiceiurile locale sau preferința credincioșilor.

La sfârșit, după un cântec potrivit, poporul este trimis prin salut sau binecuvântare.

II. CELEBRARE PENITENȚIALĂ ÎN TIMPUL ADVENTULUI

20. a) După un cântec și salut, printr-o scurtă cuvântare, este arătat sensul celebrării, prin aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

✚. Fraților,
timpul Adventului ne pregătește
la celebrarea misterului întrupării Domnului,
care este începutul mântuirii noastre.
Dar, totodată, el trezește în noi
și simțământul de așteptare
a celei de a doua veniri a Domnului,
prin care se va desăvârși istoria mântuirii noastre.
Dar, pentru că, în ceasul morții,
Domnul va veni la fiecare dintre noi,
el trebuie să ne găsească veghind,
după cum spune Evanghelia:
„Fericiți acei servitori pe care stăpânul îi găsește
veghind atunci când se întoarce” (*Lc 12,37*).
Această celebrare penitențială să ne facă mai curați
și mai pregătiți pentru venirea Domnului,
pe care o vom celebra în sfintele taine.

Sau:

Fraților, este deja ceasul să vă treziți din somn.
Într-adevăr, acum mântuirea noastră este mai aproape

decât atunci când am primit credința.
Noaptea este pe sfârșite, ziua este aproape.
Așadar, să ne dezbrăcăm de faptele întunericului
și să îmbrăcăm armele luminii. (Rom 13,11-12)

21. b) **Rugăciunea**

☩. Să ne rugăm, fraților, ca venirea Domnului,
al cărei mister îl vom celebra
cu prilejul sărbătorilor ce se apropie,
să ne găsească veghind și pregătiți.

Toți se roagă câtva timp în tăcere.

Dumnezeule, ziditorul cerurilor,
noi îți cerem iertare pentru ofense;
ajută-ne să merităm a primi iertarea păcatelor,
noi, care așteptăm arătarea Mântuitorului nostru.
Prin Cristos, Domnul nostru.

R. Amin.

Sau:

☩. Preaslăvite Fiu al lui Dumnezeu,
ziditorul și mântuitorul nepătat al neamului omenesc,
te rugăm, răsari din Fecioara nepătată,
ca să mântuiești lumea.
Harul care te-a făcut să ni te asemeni în toate,
în afară de păcat,
să ne elibereze și pe noi de fărădelegile noastre.
Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.

R. Amin.

22. c) Lecturile

LECTURA I

- Sosirea Domnului aduce cu sine și judecata. Prin faptele noastre, noi alegem de pe acum răsplata sau pedeapsa. Când va apărea Domnul, atunci se va vădi și alegerea noastră. Pocăința este momentul în care alegem și ne hotărâm pentru bine.

Iată, eu trimit îngerul meu și va pregăti calea înaintea feței mele.

Citire din Cartea profetului Malahia

3,1-7a

- A**șa spune Domnul Dumnezeu:
¹ „Iată, eu trimit îngerul meu și va pregăti calea înaintea feței mele; și va veni în templul său stăpânitorul pe care îl căutați, îngerul legământului, pe care îl doriți. Iată, vine, spune Domnul oștirilor.
² Și cine va putea suporta ziua venirii lui? Cine va putea rămâne în picioare când se va arăta el? Căci el este ca focul topitorului și ca leșia nălbitorului.
³ El se va așeza să topească și să curețe argintul; el va curăța pe fiii lui Levi, cum se curăță aurul și argintul în foc, pentru ca ei să aducă Domnului jertfă în dreptate.
⁴ Atunci îi va plăcea Domnului jertfa lui Iuda și a Ierusalimului, ca în zilele de la început, ca în anii de odinioară.
⁵ Mă voi apropia de voi pentru judecată și mă voi grăbi să mărturisesc împotriva descântătorilor și adulterilor, împotriva celor ce jură strâmb,

împotriva celor ce opresc plata celor angajați,
care asupresc pe văduve și pe orfani,
nedreptățesc pe străini

și nu se tem de mine, zice Domnul oștirilor.

6 Căci eu sunt Domnul, eu nu mă schimb;
de aceea, voi nu ați încetat să fiți fiii lui Iacob.

7a Căci, din zilele părinților voștri,
voi v-ați abătut de la poruncile mele și nu le-ați păzit”.

Cuvântul Domnului

PSALMUL RESPONSORIAL

- Dumnezeu l-a trimis pe Fiul său în lume nu ca să se osândească lumea, ci ca să se mântuiască. Astfel, venirea Domnului, pe care acum o celebrăm în taină, este sosirea mântuirii. Această celebrare penitențială o săvârșim însuflețiți de această speranță, ca să putem sărbători cu bucurie Nașterea Domnului și să grăbim venirea lui.

Ps 84(85) (R. 8)

R. *Arată-ne, Doamne, îndurarea ta și dă-ne mântuirea ta!*

2 Doamne, tu ai fost binevoitor cu țara ta,
i-ai adus înapoi pe cei deportați ai lui Iacob.

3 Ai iertat nelegiuirea poporului tău,
i-ai acoperit toate păcatele;

4 ți-ai potolit toată indignarea
și te-ai întors de la iuțimea mâniei tale. **R.**

5 Întoarce-ne, Dumnezeul mântuirii noastre,
și îndepărtează mânia ta de la noi!

6 Oare vei continua în veac să fii supărat pe noi,
vei ține mânie din generație în generație? **R.**

- 7 Nu vei veni oare să ne dai viață,
pentru ca poporul tău să se bucure în tine?
- 8 Arată-ne, Doamne, îndurarea ta
și dă-ne mântuirea ta. **R.**
- 9 Voi asculta ce zice Domnul Dumnezeu:
el vestește pacea poporului său și celor sfinți ai săi
și celor care se întorc la el din toată inima.
- 10 Mântuirea este aproape de cei care se tem de el
și slava lui va locui pe pământul nostru. **R.**
- 11 Mila și adevărul se vor întâlni,
dreptatea și pacea se vor îmbrățișa;
12 adevărul va răsări din pământ
și dreptatea va coborî din ceruri. **R.**
- 13 Domnul își va revărsa binecuvântarea
și pământul își va aduce roadele sale.
- 14 Dreptatea va merge înaintea lui
și-i va călăuzi pașii pe cale. **R.**

LECTURA A II-A

- Domnul Isus, prin sosirea sa, ne introduce într-o viață nouă, într-o lume nouă. Biserica este deja semnul viu al acestei cetăți sfinte, care se va descoperi în viitor: prin păcat, însă, noi suntem excluși de la viața ei.

*Cel care învinge va moșteni acestea.
Eu îi voi fi lui Dumnezeu, iar el îmi va fi fiu.*

Citire din Apocalipsul sfântului Ioan

21,1-12

- E**u, Ioan,
1 am văzut un cer nou și un pământ nou,
căci cerul dintâi și pământul dintâi au trecut,
iar marea nu mai este.
- 2** Și am mai văzut cetatea cea sfântă, Ierusalimul cel nou,
coborând din cer de la Dumnezeu,
pregătită ca o mireasă împodobită pentru mirele ei.
- 3** Atunci am auzit un glas puternic de la tron, spunând:
„Iată cortul lui Dumnezeu împreună cu oamenii!
El va locui împreună cu ei,
iar ei vor fi poporul lui
și el, Dumnezeu cu ei, va fi Dumnezeul lor.
- 4** El va șterge orice lacrimă din ochii lor,
iar moarte nu va mai fi.
Nu va mai fi nici plâns, nici țipăt, nici durere,
pentru că lucrurile dintâi au trecut”.
- 5** Cel care șade pe tron a zis:
„Iată, le fac pe toate noi” și spune:
„Scrie că acestea sunt cuvinte adevărate
și vrednice de crezare”.
- 6** Iar mie mi-a zis:

- „S-au împlinit. Eu sunt alfa și omega, începutul și sfârșitul.
Celui care este însetat eu îi voi da în dar
din izvorul apei vieții.
- 7 Cel care învinge va moșteni acestea.
Eu îi voi fi lui Dumnezeu, iar el îmi va fi fiu”.
- 8 Iar partea celor lași, necredincioși, nerușinați, criminali,
desfrânați, vrăjitori, idolatri și a tuturor mincinoșilor
este în lacul care arde cu foc și pucioasă
și aceasta este moartea cea de-a doua.
- 9 Și a venit unul dintre cei șapte îngeri
care aveau cele șapte cupe pline
cu cele șapte plăgi de pe urmă
și a vorbit cu mine, spunându-mi:
„Vino și-ți voi arăta Mireasa, soția Mielului”.
- 10 Și m-a luat în duh pe un munte mare și înalt
și mi-a arătat cetatea cea sfântă, Ierusalimul
care cobora din cer de la Dumnezeu.
- 11 Ea avea gloria lui Dumnezeu.
Splendoarea ei era ca a unei pietre de mare preț,
ca a unei pietre de iaspis cristalin.
- 12 Ea avea un zid mare și înalt, cu douăsprezece porți,
iar deasupra porților erau doisprezece îngeri
și numele înscrise,
care sunt numele celor douăsprezece triburi
ale fiilor lui Israel.

EVANGHELIA

(Aleluia) Domnul spune:
 „Iată, vin curând și aduc răsplata mea cu mine”.
 Vino, Doamne Isuse! (Aleluia)

Sau:

(Aleluia) Dubul și Mireasa spun: „Vino!”
 Și cel ce aude să spună: „Vino!”
 Vino, Doamne Isuse! (Aleluia)

Ap 22,12.17.20

Sau altă cântare potrivită.

- Ca în zilele lui Ioan Botezătorul, tot astfel, și astăzi, Adventul, adică timpul sosirii Domnului, este pentru noi un timp de convertire și pocăință, pentru ca atunci când va sosi să putem primi mântuirea.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos după sfântul Matei

3,1-12

- I**n zilele acelea,
¹ a apărut Ioan în Deșertul Iudeii predicând:
² „Convertiți-vă, pentru că s-a apropiat împărăția cerurilor!”
³ Acesta este cel vestit de Isaia profetul, care spune:
 „Glasul celui care strigă în deșert:
 Pregătiți calea Domnului,
 faceți drepte cărările lui!”
⁴ Ioan avea o haină din păr de cămilă
 și centură de piele încinsă la mijloc,
 iar hrana lui erau lăcustele și mierea sălbatică.
⁵ Și veneau la el din Ierusalim,
 din toată Iudeea și din tot ținutul Iordanului
⁶ și, mărturisindu-și păcatele,

- erau botezați de el în râul Iordan.
- 7 Văzând că la botezul lui veneau mulți dintre farisei și saducei, le spunea:
„Pui de vipere! Cine v-a învățat să fugiți de mânia care vine?”
- 8 Faceți, deci, rod vrednic de pocăință.
- 9 Să nu credeți că puteți spune:
«Îl avem de tată pe Abraham»
pentru că vă spun că Dumnezeu poate să-i ridice
lui Abraham fii din pietrele acestea.
- 10 Securea este deja pusă la rădăcina pomilor;
deci, orice pom care nu face rod bun
va fi tăiat și aruncat în foc.
- 11 Eu vă botez cu apă, spre convertire,
însă cel care vine după mine este mai puternic decât mine;
eu nu sunt vrednic să-i duc încălțăminte.
El vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc.
- 12 El are în mână lopata de vânturat
și va curăța aria: grâul îl va aduna în grânarul său,
iar pleava o va arde în focul care nu se va stinge”.

Cuvântul Domnului

Sau:

Pregătiți calea Domnului, faceți drepte cărările lui.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca

3,3-17

In acel timp,
Ioan, fiul lui Zaharia,
3 a străbătut tot ținutul Iordanului,
predicând botezul pocăinței spre iertarea păcatelor,
4 așa cum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia profetul:
„Glasul celui care strigă în pustiu:
«Pregătiți calea Domnului, faceți drepte cărările lui;
5 orice vale va fi umplută și orice munte sau deal va fi nivelat;
drumurile strâmbe vor fi îndreptate,
iar cele cu gropi vor fi netezite
6 și orice făptură va vedea mântuirea lui Dumnezeu»”.

7 Așadar, spunea mulțimilor care veneau
ca să fie botezate de el:
„Pui de vipere! Cine v-a învățat să fugiți de mânia care vine?
8 Faceți roade vrednice de pocăință
și să nu începeți a spune în voi înșivă:
«Noi îl avem de tată pe Abraham»,
căci vă spun că Dumnezeu poate să-i ridice
fii lui Abraham din pietrele acestea.

9 Securea este deja pusă la rădăcina pomilor;
deci orice pom care nu face rod bun va fi tăiat
și aruncat în foc”.

10 Iar mulțimile îl întrebau: „Atunci ce trebuie să facem?”
11 Răspunzând, le-a spus: „Cel care are două haine
să împartă cu cel ce nu are,
iar cine are de mâncare să facă la fel”.

- 12 Au venit și unii vameși ca să fie botezați și i-au spus:
„Învățătorule, noi ce trebuie să facem?”
- 13 El le-a spus: „Nu pretindeți mai mult
decât ceea ce a fost fixat pentru voi”.
- 14 Și unii soldați l-au întrebat la fel spunând:
„Iar noi ce trebuie să facem?”
El le-a zis:
„Nu maltratați și nu acuzați pe nimeni pe nedrept
și fiți mulțumiți cu solda voastră”.
- 15 Deoarece poporul era în așteptare
și toți se întrebau în inima lor despre Ioan,
dacă nu cumva este el Cristosul,
- 16 Ioan le-a răspuns tuturor:
„Eu vă botez cu apă,
însă vine unul mai puternic decât mine,
căruiia nu sunt vrednic să-i dezleg cureaua încălțăminteii.
El vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc.
- 17 El are în mână lopata de vânturat ca să curețe aria
și să adune grâul în grâнарul său,
iar pleava o va arde în focul care nu se va stinge”.

Cuvântul Domnului

23. d) După omilie, se face cercetarea cugetului, de exemplu, după textul din Anexa III, 343. Întotdeauna să fie un timp de tăcere, pentru ca fiecare să poată face într-un mod mai personal examenul de conștiință.

24. e) Actul de căință

După cercetarea cugetului, se face actul de căință prin recitarea, de exemplu a formulei Mărturisesc sau prin invocații ca la nr. 56-60. În cele din urmă, se cântă sau se recită Rugăciunea domnească, pe care slujitorul care prezidează celebrarea o încheie astfel:

℣. Dumnezeule, la începutul lumii tu ai creat lumina, și prin aceasta ai împrăștiat norii groși ai întunericului: te rugăm, dispune ca același ziditor al luminii, pe care l-ai pregătit înainte de veacuri, să se arate, pentru ca poporul tău, eliberat de greșeala străbună, să-l întâmpine pe Fiul tău în mod demn, pregătit prin fapte bune.
Prin Cristos, Domnul nostru.

R. Amin.

Sau:

℣. Atotputernice, veșnice Dumnezeule, tu ai binevoit să împaci lumea cu maiestatea ta prin întruparea Fiului tău unul-născut; dispune, te rugăm, ca norii păcatelor să se depărteze de inima senină și misterele ce se înfiripă la splendoarea Nașterii Domnului să le celebrăm mereu cu o bucurie curată.
Prin Cristos, Domnul nostru.

R. Amin.

La sfârșit, după un cântec potrivit, poporul este demis prin salut sau binecuvântare.

III. CELEBRĂRI PENITENȚIALE OBIȘNUITE

A. DESPRE PĂCAT ȘI CONVERTIRE

25. a) După un cântec potrivit (de ex., *Ps* 138(139),1-12.16.23-24 – vezi nr. 146) și salut, slujitorul care conduce celebrarea expune tema lecturilor sfinte în câteva cuvinte; apoi invită la rugăciune și, după un timp de tăcere, încheie rugăciunea astfel:

℣. Doamne Isuse,
Petru s-a lepădat de trei ori de tine,
dar tu, întorcându-te spre el,
l-ai privit ca să-și plângă păcatul
și să se întoarcă la tine din toată inima;
te rugăm, privește-ne și pe noi
și atrage inimile noastre ca să ne întoarcem la tine
și să te urmăm cu fidelitate în întreaga noastră viață.
Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.

℞. Amin.

26. Lecturile

Și, ieșind afară, a plâns amar.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca

22,31-34.54-62

In acel timp,
31 Domnul a spus:

„Simon, Simon, iată, Satana a pretins
ca să vă cearnă ca pe grâu;

32 eu însă m-am rugat pentru tine, ca să nu piară credința ta;
iar tu, când te vei fi întors, întărește-i pe frații tăi”.

33 El i-a spus: „Doamne, sunt gata să merg cu tine
și la închisoare și la moarte”.

34 Dar el i-a zis:

„Îți spun ție, Petre, că astăzi nu va cânta cocoșul
până când vei nega de trei ori că mă cunoști”.

Se face o pauză, păstrându-se tăcere.

54 După ce l-au prins, l-au luat
și l-au dus în casa marelui preot,
iar Petru îl urma de departe.

55 Și, aprinzând un foc în mijlocul curții,
s-au așezat de jur împrejur.

Petru s-a așezat printre ei.

56 O servitoare, văzându-l așezat lângă foc,
l-a fixat cu privirea și a spus:

„Și acesta era cu el!”

57 Dar el a negat, zicând: „Femeie, nu-l cunosc”.

58 După puțin timp, un altul l-a văzut și i-a zis:

- „Și tu ești dintre ei”. Dar Petru a zis: „Omule, nu sunt”.
- 59 După vreo oră, un altul insista, spunând:
„Cu adevărat și acesta era cu el, căci este galileean”.
Însă Petru i-a zis:
- 60 „Omule, nu știi ce spui”.
Și îndată, pe când încă mai vorbea, a cântat cocoșul.
- 61 Iar Domnul, întorcându-se, l-a privit fix pe Petru.
Petru și-a amintit de cuvântul Domnului, care îi spusese:
„Înainte de a fi cântat astăzi cocoșul,
mă vei renege de trei ori”.
- 62 Și, ieșind afară, a plâns amar.

Cuvântul Domnului

PSALMUL RESPONSORIAL

Ps 30(31),10.15-17.20 (R. 16)

R. *Zilele mele sunt în mâinile tale, Doamne,
scapă-mă de dușmanii și de prigonitorii mei!*

10 **Îndură-te de mine, Doamne,
căci sunt în strâmtorare;
mi s-au uscat de mâhnire
ochii, sufletul și trupul. R.**

15 **Dar eu mă încred în tine, Doamne, și spun:**

„Tu ești Dumnezeul meu,

16 soarta mea este în mâinile tale!”

**Scapă-mă din mâinile dușmanilor mei
și de cei care mă persecută. R.**

**17 Fă să strălucească fața ta peste slujitorul tău,
mântuiește-mă în îndurarea ta. R.**

**20 Cât de mare este bunătatea ta, Doamne,
pe care ai pregătit-o pentru cei care se tem de tine
și cu care îi copleșești pe cei care se încred în tine
înaintea ochilor tuturor! R.**

Sau Ps 50(51) (nr. 139) sau un alt cântec.

Doamne, tu știi toate, tu știi că te iubesc.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan

21,15-19

- I**n acel timp,
Isus înviat din morți a stat la masă
cu ucenicii săi pe țărmul mării.
- 15 După ce au stat la masă, Isus i-a spus lui Simon Petru:
„Simon, fiul lui Ioan,
mă iubești mai mult decât aceștia?”
El i-a zis: „Da, Doamne, tu știi că te iubesc”.
El i-a spus: „Paște mieluseii mei!”
- 16 El i-a zis iarăși, a doua oară:
„Simon, fiul lui Ioan, mă iubești?”
El i-a spus: „Da, Doamne, tu știi că te iubesc”.
I-a zis: „Paște oile mele!”
- 17 I-a zis a treia oară: „Simon, fiul lui Ioan, mă iubești?”
Petru s-a întristat pentru că i-a zis a treia oară:
„Mă iubești?”
și i-a spus: „Doamne, tu știi toate, tu știi că te iubesc”.
Isus i-a zis: „Paște oile mele!”
- 18 Adevăr, adevăr îți spun:
când erai mai tânăr, te încingeai singur
și te duceai unde voiai.
Însă, când vei îmbătrâni, îți vei întinde mâinile
și te va încinge un altul și te va duce unde nu vei voi”.
- 19 Dar aceasta a spus-o,
arătând cu ce moarte îl va preamări pe Dumnezeu.
După ce a spus aceasta, i-a zis: „Urmează-mă!”

27. c) Omilia

Se poate vorbi despre:

- încrederea în Dumnezeu, și nu în puterile noastre proprii;
- fidelitate, prin care trebuie să trăim conform Botezului, ca adevărați ucenici ai lui Cristos;
- slăbiciunea noastră, prin care adesea cădem în păcate și refuzăm să mărturisim cu tărie evanghelia;
- milostivirea Domnului, care și după păcat ne primește ca prieteni, dacă ne întoarcem la el din toată inima.

28. d) Cercetarea cugetului

După omilie, se face cercetarea cugetului, de exemplu, după textul din Anexa III, 343.

Întotdeauna să fie un timp de tăcere, pentru ca fiecare să poată face într-un mod mai personal examenul de conștiință.

29. e) Actul de căință

După cercetarea cugetului, slujitorul care prezidează invită la rugăciune cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

**Ψ. Dumnezeu își arată iubirea față de noi
prin aceea că, pe când eram încă păcătoși,
el ne-a iubit mai întâi și a avut milă de noi.
Așadar, să ne întoarcem la el din toată inima
și, împreună cu Petru, să mărturisim cu umilință
iubirea noastră, zicându-i:**

R. *Doamne, tu toate le știi, tu știi că te iubesc!*

E bine ca între o invocație și alta să se păstreze un scurt timp de tăcere; de aceea, va fi binevenit ca fiecare invocație să fie rostită de un credincios, iar ceilalți să răspundă.

- Și noi, Doamne, asemenea lui Petru, ne-am încrezut mai mult în noi înșine decât în harul tău; dar tu, Doamne, întoarce-te către noi și ai milă de noi. **R.**
  - Am lucrat fără umilință și fără chibzuință și, de aceea, am căzut în păcat; dar tu, Doamne, întoarce-te către noi și ai milă de noi! **R.**
  - Am fost mândri și ne-am socotit mai buni decât ceilalți; dar tu, Doamne, întoarce-te către noi și ai milă de noi! **R.**
  - Uneori, poate ne-am bucurat de căderea fraților noștri în loc să ne întristăm; dar tu, Doamne, întoarce-te către noi și ai milă de noi! **R.**
  - Acelora care sunt apăsați de greutate, adesea le-am arătat mai degrabă dispreț decât să le oferim ajutor; dar tu, Doamne, întoarce-te către noi și ai milă de noi! **R.**
  - De frică, uneori, și noi am refuzat să dăm mărturie despre adevăr și dreptate; dar tu, Doamne, întoarce-te către noi și ai milă de noi! **R.**
  - Deseori nu păstrăm promisiunile de la sfântul Botez, prin care am devenit ucenicii tăi; dar tu, Doamne, întoarce-te către noi și ai milă de noi! **R.**
- V.** Să îndreptăm acum către Tatăl rugăciunea noastră, așa cum ne-a învățat Cristos, și să implorăm de la el iertare pentru păcatele noastre:
- R.** Tatăl nostru, care ești în ceruri:
sfîntească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,

---

precum și noi iertăm greșităilor noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită;
ci ne mântuiește de Cel Rău.

30. f) După un cântec potrivit, slujitorul care prezidează celebrarea face încheierea rugăciunii și trimite poporul.

℣. Doamne Isuse, mântuitorul nostru,
care l-ai chemat pe Petru la apostolat,
iar după greșeala și pocăința lui
l-ai întărit iarăși ca pe prietenul tău
și principele apostolilor;
întoarce-te către noi și ai milă de noi,
pentru ca, părăsind păcatele noastre,
după exemplul lui Petru,
să ne întoarcem la tine
și să te urmăm de azi înainte cu mai multă iubire.
Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.

℞. Amin.

B. DESPRE FIUL CARE SE ÎNTOARCE LA TATĂL

31. a) Se cântă un cântec potrivit și slujitorul salută poporul; apoi expune motivul celebrării, după care invită la rugăciune și, după un timp de tăcere, încheie spunând:

℣. Doamne, Dumnezeule atotputernic,
tu ești Tatăl tuturor.
Tu i-ai creat pe oameni,
ca să fie cu tine întotdeauna în casa ta,
spre lauda măririi tale.
Dar noi ne-am îndepărtat de tine prin păcate;
deschide inimile noastre,
ca să asculte glasul tău care ne cheamă
să ne întoarcem la tine din toată inima
și să cunoaștem că tu ești Tatăl nostru
plin de milă față de toți cei care te caută.
Tată, care ne pedepsești ca să ne îndepărtăm de rău,
iartă-ne toate păcatele.
Dă-ne iarăși bucuria mântuirii tale,
pentru ca, întorcându-ne la tine,
să ne bucurăm de ospățul casei tale,
acum, și pururea, și în vecii vecilor.

℞. Amin.

32. b) **Lecturile**

LECTURA I

*În el avem răscumpărarea prin sângele său,
iertarea păcatelor după bogăția harului său.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni

1,3-7

Fraților, binecuvântat să fie Dumnezeu
3 și Tatăl Domnului nostru Isus Cristos,
care ne-a binecuvântat
cu orice fel de binecuvântare spirituală
în cele cerești, în Cristos,
4 întrucât ne-a ales în el mai înainte de întemeierea lumii
ca să fim sfinți și neprihăniți înaintea lui. În iubire
5 el ne-a rânduit de mai înainte spre înfiere,
prin Isus Cristos,
după planul binevoitor al voinței sale,
6 spre lauda gloriei harului său
cu care ne-a copleșit în [Fiul] său preaiubit.
7 În el avem răscumpărarea prin sângele său,
iertarea păcatelor după bogăția harului său.

Cuvântul Domnului

PSALMUL RESPONSORIAL

Ps 26(27),1.4.7-10.13-14 (R. 4)

R. *Un lucru cer de la Domnul și pe acesta îl caut:
să locuiesc în casa Domnului în toate zilele vieții mele.*

1 Domnul este lumina și mântuirea mea,
de cine mă voi teme?
Domnul este apărătorul vieții mele,
de cine mă voi înfricoșa? **R.**

4 Un lucru cer de la Domnul și pe acesta îl caut:
să locuiesc în casa Domnului în toate zilele vieții mele,
ca să privesc frumusețea Domnului
și să vizitez sanctuarul său. **R.**

7 Ascultă-mi, Doamne, glasul când te chem:
îndură-te de mine și răspunde-mi!

8a Din partea ta îmi spune inima: „Căutați fața mea”. **R.**

8b Eu caut, Doamne, fața ta.

9 Nu-ți ascunde fața de la mine,
nu îndepărta cu mânie pe slujitorul tău;
tu ești ajutorul meu, nu mă respinge
și nu mă abandona, Dumnezeul mântuirii mele. **R.**

10 Chiar tatăl meu și mama mea m-au părăsit,
dar Domnul m-a primit la sine. **R.**

13 Cred că voi vedea bunătățile Domnului
pe pământul celor vii.

14 Așteaptă-l pe Domnul, fii tare,
îmbărbătează-ți inima și nădăjduiește în Domnul. **R.**

EVANGHELIA

(Aleluia) *Mă voi ridica, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune:
„Tată, am păcătuit împotriva cerului
și înaintea ta!”* (Aleluia)

Lc 15,18

*Pe când era încă departe, tatăl l-a văzut, i s-a făcut milă
și, alergând, l-a îmbrățișat și l-a sărutat.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca

15,11-32

In acel timp,
Isus a spus această parabolă:

11 „Un om avea doi fii.

12 Cel mai tânăr dintre ei i-a spus tatălui:
«Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cuvine».

Iar el le-a împărțit averea.

13 Și, nu după multe zile, fiul cel mai tânăr și-a adunat toate
și a plecat de acasă într-o țară îndepărtată.

Acolo și-a risipit averea într-o viață de desfrâu.

14 După ce a cheltuit toate,
a venit o mare foamete în țara aceea,
iar el a început să ducă lipsă.

15 Atunci s-a dus și s-a aciuit la unul
dintre cetățenii acelei țări
care l-a trimis la câmp să păzească porcii.

16 Și ar fi dorit să se sature cu roșcovele
pe care le mâncau porcii, dar nimeni nu-i dădea.

17 Atunci, venindu-și în fire, a spus:
«Câți zilieri ai tatălui meu au pâine din belșug,
iar eu mor aici de foame!

- 18 Mă voi ridica, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune:
«Tată, am păcătuit împotriva cerului și înaintea ta;
19 nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău.
Ia-mă ca pe un zilier al tău».
- 20 Într-adevăr, s-a ridicat și a mers la tatăl său.
Pe când era încă departe, tatăl l-a văzut, i s-a făcut milă
și, alergând, l-a îmbrățișat și l-a sărutat.
- 21 Atunci, fiul i-a spus:
«Tată, am păcătuit împotriva cerului și înaintea ta;
nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău».
- 22 Însă tatăl a spus către servitorii săi:
«Aduceți repede haina cea dintâi și îmbrăcați-l!
Dați-i un inel în deget și încălțăminte în picioare.
23 Aduceți vițelul cel îngrășat și tăiați-l:
să mâncăm și să ne bucurăm,
24 căci acest fiu al meu era mort și a revenit la viață,
era pierdut și a fost găsit».
- Și au început să sărbătorească.
- 25 Însă fiul lui mai mare era la câmp.
Când a venit și s-a apropiat de casă,
a auzit cântece și jocuri.
- 26 Atunci a chemat pe unul dintre servitori
și l-a întrebat ce este aceasta.
- 27 El i-a spus:
«Fratele tău a venit, iar tatăl tău,
pentru că l-a recăpătat sănătos,
a tăiat vițelul cel îngrășat».
- 28 Dar el s-a mâniat și nu voia să intre.
Însă tatăl său a ieșit și-l ruga stăruitor.
- 29 El i-a răspuns tatălui său:
«Iată, de atâția ani te slujesc

și niciodată n-am călcat porunca ta.

Dar mie nu mi-ai dat niciodată măcar un ied
ca să mă distrez cu prietenii mei.

30 Însă, când a venit acest fiu al tău
care și-a mâncat averea cu desfrânatele,
ai tăiat pentru el vițelul cel îngrășat».

31 Atunci, el i-a spus: «Fiule, tu ești cu mine totdeauna
și toate ale mele sunt ale tale.

32 Dar trebuia să sărbătorim și să ne bucurăm
pentru că acest frate al tău
era mort și a revenit la viață, era pierdut și a fost gă-
sit!»»

Cuvântul Domnului

33. c) **Omilia**

Se poate vorbi despre:

- păcat, întrucât este îndepărtarea de iubirea filială pe care trebuie s-o avem față de Dumnezeu Tatăl;
- nemărginita milostivire a Tatălui față de fiii păcătoși;
- adevărata natură a întoarcerii;
- datoria de a-i ierta întotdeauna și noi pe frați;
- ospățul euharistic, punct culminant al împăcării cu Biserica și cu Dumnezeu.

34. d) **Cercetarea cugetului**

După omilie, se face cercetarea cugetului, de exemplu după textul din Anexa III, 343. Întotdeauna să fie un timp de tăcere, pentru ca fiecare să poată face într-un mod mai personal examenul de conștiință.

35. e) Actul de căință

După cercetarea cugetului, slujitorul care prezidează invită la rugăciune:

℣. Dumnezeu nostru este un Dumnezeu milostiv,
încet la mânie și mult răbdător;
el ne primește din nou,
cum îl primește tatăl pe fiul întors din depărtări.
Să-l implorăm cu încredere, zicând:

℞. *Nu suntem vrednici să fim numiți fiii tăi!*

- Pentru că ne-am folosit rău de darurile tale, săvârșind păcate înaintea ta. **℞.**
- Pentru că am fost cu gândul și inima departe de tine, săvârșind păcate înaintea ta. **℞.**
- Pentru că am uitat de iubirea ta, săvârșind păcate înaintea ta. **℞.**
- Pentru că am urmat plăcerile noastre, și nu binele nostru și al fraților, săvârșind păcate înaintea ta. **℞.**
- Pentru că ne-am îngrijit puțin de frații noștri, săvârșind păcate înaintea ta. **℞.**
- Pentru că am fost înceți în a-i ierta pe frații noștri, săvârșind păcate înaintea ta. **℞.**
- Pentru că am uitat de mila cu care iarăși și iarăși ne-ai reprimat, săvârșind păcate înaintea ta. **℞.**

Pot fi adăugate și alte invocații de către cei prezenți; este recomandat ca, între o invocație și alta, să se păstreze un scurt moment de tăcere; de asemenea, pare potrivit ca invocațiile să fie rostite de mai mulți credincioși pe rând.

☩. Acum să-l invocăm pe Tatăl cu aceleași cuvinte pe care ni le-a învățat Isus, ca să ne ierte păcatele:

℟. Tatăl nostru, care ești în ceruri:
sfințească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită;
ci ne mântuiește de Cel Rău.

36. După un cântec potrivit, slujitorul care prezidează celebrarea face încheierea rugăciunii și trimite poporul.

☩. Dumnezeu Tatăl nostru,
care ne-ai predestinat să fim fii adoptivi,
ca să fim sfinți în fața ta
și să ne bucurăm întotdeauna în casa ta;
primește-ne și păstrează-ne mereu în iubirea ta,
ca să trăim cu bucurie și dragoste în Biserica ta sfântă.
Prin Cristos, Domnul nostru.

℟. Amin.

C. DESPRE FERICIRILE EVANGHELICE

37. a) Se cântă un cântec potrivit; slujitorul care prezidează celebrarea salută poporul, arată celor prezenți tema principală a lecturilor și-i invită la rugăciune; după un oarecare timp de tăcere, el încheie rugăciunea astfel:

∇. Deschide-ne, Doamne, inimile,
ca să ascultăm astăzi glasul tău
și, primind evanghelia Fiului tău,
prin moartea și învierea lui, să putem trăi o viață nouă.
Prin Cristos, Domnul nostru.

℞. Amin.

38. b) **Lecturile**

LECTURA I

*Dacă ne mărturisim păcatele, el este fidel și drept
ca să ne ierte păcatele și să ne curețe de orice nedreptate.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Ioan **1,5-9**

Preaiubiților,
⁵ aceasta este vestea pe care am auzit-o de la el
și v-o vestim:

Dumnezeu este lumină și nu este întuneric în el.

⁶ Dacă spunem că avem comuniune cu el,
dar umblăm în întuneric, mințim și nu înfăptuim adevărul.

⁷ Dar dacă umblăm în lumină, așa cum el este în lumină,
avem comuniune unii cu alții
și sângele lui Isus, Fiul său, ne curăță de orice păcat.

- 8 Dacă spunem că nu avem păcat,
ne înșelăm pe noi înșine,
iar adevărul nu este în noi.
- 9 Dacă ne mărturisim păcatele,
el este fidel și drept ca să ne ierte păcatele
și să ne curețe de orice nedreptate.

Cuvântul Domnului

PSALMUL RESPONSORIAL

Ps 145(146),5-10 (R. 5)

- R.** *Fericit este acela
care-și pune încrederea în Domnul, Dumnezeuul său.*
- 5 Fericit este acela
care îl are ca ajutor pe Dumnezeuul lui Iacob;
care-și pune încrederea în Domnul, Dumnezeuul său.
- 6 El a făcut cerul și pământul,
marea și toate câte se află în ele. **R.**
- 7 El este totdeauna credincios cuvântului său,
el face dreptate celor asupriți, el dă pâine celor flămânzi.
Domnul îi eliberează pe cei închiși. **R.**
- 8 Domnul îi luminează pe cei orbi,
Domnul îi ridică pe cei împovărați,
Domnul îi iubește pe cei dreți,
- 9a Domnul are grijă de cei străini. **R.**
- 9bc Domnul sprijină pe văduvă și pe orfan,
dar nimicește calea celor răi.
- 10 Domnul, Dumnezeuul tău, Sionule,
stăpânește în veci, din neam în neam. **R.**

EVANGHELIA

(Aleluia) Astăzi nu vă împietriți inimile,
ci ascultați glasul Domnului. (Aleluia) **Ps 94(95),8ab**

Văzând mulțimile, s-a urcat pe munte și-i învăța.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei**

5,1-10

In acel timp,
¹ văzând mulțimile, [Isus] s-a urcat pe munte
și, după ce s-a așezat,
s-au apropiat de el discipolii săi.
² Și, deschizându-și gura, îi învăța zicând:
³ „Fericiți cei săraci în duh,
pentru că a lor este împărăția cerurilor.
⁴ Fericiți cei care plâng, pentru că ei vor fi consolati.
⁵ Fericiți cei blânzi,
pentru că ei vor moșteni pământul.
⁶ Fericiți cei cărora le este foame și sete de dreptate
pentru că ei vor fi săturați.
⁷ Fericiți cei milostivi, pentru că ei vor afla milostivire.
⁸ Fericiți cei cu inima curată,
pentru că ei îl vor vedea pe Dumnezeu.
⁹ Fericiți făcătorii de pace,
pentru că ei vor fi numiți fii ai lui Dumnezeu.
¹⁰ Fericiți cei persecutați pentru dreptate,
pentru că a lor este împărăția cerurilor”.

Cuvântul Domnului

39. c) Omilia

Omilia poate fi despre:

- păcat, prin care, uitând de poruncile lui Cristos, ne împotrivim fericirilor propovăduite de evanghelie;
- tăria credinței noastre în cuvântul lui Isus;
- fidelitatea noastră în a-l imita pe Cristos, atât în viața personală și în comunitatea creștină, cât și în viața socială, civilă;
- fiecare fericire în parte.

40. d) Cercetarea cugetului

După omilie, se face cercetarea cugetului, de exemplu după textul din Anexa III, 343. Întotdeauna să fie un timp de tăcere, pentru ca fiecare să poată face într-un mod mai personal examenul de conștiință.

41. e) Actul de căință

După cercetarea cugetului, slujitorul care prezidează invită la rugăciune spunând aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

℣. Fraților, Isus Cristos ne-a lăsat exemplu,
ca să mergem pe urmele lui.

Către el să ne îndreptăm, cu toată smerenia și încrederea,
rugându-l să ne curețe inimile
și să ne facă să trăim după evanghelia sa:

- Doamne Isuse Cristoase, tu ai zis:
„Feriți cei săraci în duh,
pentru că a lor este împărăția cerurilor”;
dar noi ne îngrijim mai mult de bogății
și le căutăm chiar și în mod nedrept.
Mielul lui Dumnezeu, care iei asupra ta păcatele lumii,

℟. *Miluieste-ne pe noi!*

- Doamne Isuse Cristoase, tu ai zis:
„Fericiți cei blânzi,
pentru că ei vor moșteni pământul”;
dar noi suntem aprigi unul cu altul
și lumea noastră este plină de neînțelegeri și războaie.
Mielul lui Dumnezeu, care iei asupra ta păcatele lumii,

R. *Miluieste-ne pe noi!*

- Doamne Isuse Cristoase, tu ai zis:
„Fericiți cei care plâng,
pentru că ei vor fi consolati”;
noi însă suportăm cu nerăbdare suferințele noastre
și ne doare puțin dacă alții sunt întristați.
Mielul lui Dumnezeu, care iei asupra ta păcatele lumii,

R. *Miluieste-ne pe noi!*

- Doamne Isuse Cristoase, tu ai zis:
„Fericiți cei cărora le este foame și sete de dreptate,
pentru că ei vor fi săturați”;
noi însă însetăm puțin după tine, izvorul a toată sfințenia,
și suntem nepăsători
față de dreptatea individuală sau publică.
Mielul lui Dumnezeu, care iei asupra ta păcatele lumii,

R. *Miluieste-ne pe noi!*

- Doamne Isuse Cristoase, tu ai zis:
„Fericiți cei milostivi, pentru că ei vor afla milostivire”;
noi, însă, nu vrem să-i iertăm pe frați
și judecăm cu asprime pe aproapele nostru.
Mielul lui Dumnezeu, care iei asupra ta păcatele lumii,

R. *Miluieste-ne pe noi!*

- Doamne Isuse Cristoase, tu ai zis:
„Fericiți cei cu inima curată,
pentru că ei îl vor vedea pe Dumnezeu”;
dar noi slujim poftelor și dorințelor simțurilor
și nu îndrăznim să ne ridicăm ochii spre tine.
Mielul lui Dumnezeu, care iei asupra ta păcatele lumii,

R. Miluiește-ne pe noi!

- Doamne Isuse Cristoase, tu ai zis:
„Fericiți făcătorii de pace,
pentru că ei vor fi numiți fii ai lui Dumnezeu”;
dar noi nu reușim să trăim în pace în familiile noastre,
în societate, în lumea întreagă.
Mielul lui Dumnezeu, care iei asupra ta păcatele lumii,

R. Miluiește-ne pe noi!

- Doamne Isuse Cristoase, tu ai zis:
„Fericiți cei persecutați pentru dreptate,
pentru că a lor este împărăția cerurilor”;
dar noi mai curând facem nedreptate,
decât să suferim cu bucurie pentru dreptate,
și provocăm dezbinări, prigoane și asupriri
împotriva fraților noștri.
Mielul lui Dumnezeu, care iei asupra ta păcatele lumii,

R. Miluiește-ne pe noi!

- V.* Să-l invocăm acum pe Domnul,
numindu-l Tatăl nostru,
și să-l rugăm să ne mântuiască de Cel Rău
și să ne facă vrednici de împărăția lui:

- R.** Tatăl nostru, care ești în ceruri:
sfîntească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită;
ci ne mântuiește de Cel Rău.
42. f) După un cântec potrivit, slujitorul care prezidează face încheierea rugăciunii și trimite poporul.
- V.** Doamne Isuse Cristoase,
blînd și smerit cu inima,
milostiv și iubitor de pace,
sărac și jertfit pentru dreptate,
tu, prin cruce, ai ajuns la slavă,
ca să ne arăți și nouă calea mântuirii;
te rugăm, dă-ne harul să primim cu bucurie
mesajul evangheliei tale
și să trăim după pilda ta, ca să fim
împreună moștenitori și părtași ai împărăției tale.
Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.
- R.** Amin.

IV. PENTRU COPII

43. Această schemă de celebrare penitențială este adaptată copiilor mici, chiar și acelor care încă nu au făcut spovada.

Tema: Dumnezeu ne caută

44. Celebrarea penitențială trebuie pregătită chiar cu copiii, așa încât ei să fie cât mai siguri de înțelesul și scopul unei asemenea celebrări, să știe bine cântecele, să știe cel puțin în mare subiectul lecturilor ce se citesc din Sfânta Scriptură, să cunoască textele ce le vor rosti, acțiunile pe care le vor face, precum și succesiunea lor.

45. a) **Salutul**

Celebrantul salută prin cuvinte binevoitoare pe copiii adunați în biserică sau într-un alt loc potrivit și le reamintește pe scurt intenția celebrării, precum și elementele care privesc desfășurarea ei. După ce i-a salutat, se poate cânta un cântec de introducere.

46. b) **Lectura**

Celebrantul poate face o scurtă introducere prin aceste cuvinte sau altele de acest fel:

**Dragi copii, prin Botez,
noi toți am devenit fii și fiice ale lui Dumnezeu.
Dumnezeu ne iubește ca un tată
și ne îndeamnă să-l iubim și noi din toată inima.
Și, în același timp, vrea să fim buni unii față de alții,
așa încât să trăim cu toții fericiți.**

Totuși, oamenii nu trăiesc întotdeauna
după voința lui Dumnezeu.
Ei spun: „Nu voi asculta! Fac ce vreau eu!”
Nu ascultă de Dumnezeu și nu vor să audă glasul lui.
Așa am făcut și noi de atâtea ori.
Acest lucru e ceea ce numim noi păcat.
Păcatul ne îndepărtează de Dumnezeu,
iar dacă într-adevăr e grav,
ne separă cu totul de Dumnezeu.
Ce face însă Dumnezeu
când cineva se îndepărtează de el?
Ce face când părăsim calea cea dreaptă
și suntem în primejdie de a ne pierde viața?
Oare se supără și se îndepărtează și el de noi?
Să ascultăm ce ne spune Domnul:

47. Să se citească un singur text din Sfânta Scriptură.

(Aleluia) Creează în mine o inimă curată, Dumnezeule,
dă-mi iarăși bucuria mântuirii tale. (Aleluia)

Ps 50(51),12a.14a

Va fi mare bucurie în cer pentru un păcătos care se convertește.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca**

15,1-7

- I**n acel timp,
¹ toți vameșii și păcătoșii se apropiau de Isus
ca să-l asculte.
² Fariseii și cărturarii însă murmurau spunând:
 „Acesta îi primește pe păcătoși și mănâncă cu ei”.
³ Atunci le-a spus această parabolă:
⁴ „Cine dintre voi, având o sută de oi
și pierzând una dintre ele,
nu le lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustiu
și umblă după cea pierdută până când o găsește?
⁵ Iar când o găsește, o pune pe umerii săi bucurându-se
⁶ și, venind acasă, îi cheamă pe prieteni și pe vecini
spunându-le: «Bucurați-vă împreună cu mine
pentru că mi-am găsit oaia pierdută!»
⁷ Vă spun că tot așa, va fi mai mare bucurie în cer
pentru un păcătos care se convertește,
decât pentru nouăzeci și nouă de drepti
care nu au nevoie de convertire”.

Cuvântul Domnului

48. c) **Omilia**

Omilia să fie scurtă și să scoată în evidență, mai ales, iubirea lui Dumnezeu față de noi și să pregătească cercetarea cugetului.

49. d) **Cercetarea cugetului**

Această cercetare să se adapteze vârstei copiilor prin scurte indicații ale celebrantului și să cuprindă timpul de tăcere recomandat (cf. Anexa III, 343).

50. e) **Actul de căință**

Rugăciunea în formă de litanie, care urmează, poate fi recitată de celebrant ori de unul sau mai mulți copii, alternativ cu cei prezenți. Înainte de răspunsuri, care se pot cânta, se recomandă să se păstreze o mică pauză.

℣ Dumnezeu, Părintele nostru,

– adesea nu ne-am purtat așa cum se cade fiilor tăi.

℟. *Tu, însă, ne inbești și ne cauți!*

– I-am supărat pe părinții și pe învățătorii noștri. **℟.**

– Ne-am certat și am vorbit urât cu alții. **℟.**

– Acasă (și la școală) am fost leneși și nu i-am ajutat pe părinți (pe frații noștri, pe alți copii). **℟.**

– Am fost mândri și am spus minciuni. **℟.**

– N-am făcut binele pe care puteam să-l facem. **℟.**

℣. Acum, însă, împreună cu Isus, fratele nostru, ne apropiem de Tatăl și-l rugăm să ne ierte păcatele:

℟. Tatăl nostru, care ești în ceruri:

sfintească-se numele tău;

vie împărăția ta;

facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.

Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită;
ci ne mântuiește de Cel Rău.

51. f) Actul de căință și propunerea

Se poate manifesta printr-un semn, de exemplu: fiecare copil, dacă se crede de cuviință, se apropie de altar sau de un alt loc potrivit, purtând în mână o lumânare pe care, cu ajutorul slujitorului, dacă e cazul, o aprinde și spune singur:

Tată, îmi pare rău de tot ceea ce am greșit
și de binele pe care nu l-am făcut.
Din toată inima îmi voi da silința să mă îndrept,
mai ales... (aici se spune hotărârea luată)
și să mă port așa cum mă înveți tu.

În locul lumânării sau împreună cu aceasta, copiii pot depune pe altar sau pe masa pregătită pentru această celebrare textul rugăciunii și al hotărârii scrise pe o bucată de hârtie. Dacă, însă, numărul copiilor sau alte împrejurări nu permit așa ceva, celebrantul îi sfătuiește pe copii să rostească împreună rugăciunea de mai sus, exprimându-și în mod general hotărârea.

52. Rugăciunea celebrantului

☩. Dumnezeu, Tatăl nostru,
ne cauă întotdeauna
atunci când am rătăcit de la calea cea dreaptă
și este gata să ne ierte tot ce am greșit.
Să aibă milă de noi, așadar, atotputernicul Dumnezeu
și, iertându-ne păcatele, să ne ducă la viață veșnică.

✠. Amin.

53. Slujitorul îi invită pe copii să facă mulțumirea, ce se poate face printr-un cântec corespunzător. Apoi îi trimite.

V. PENTRU TINERI

54. Celebrarea penitențială pentru tineri astfel să fie pregătită încât ei înșiși, dacă se poate, împreună cu celebrantul, să aleagă textele și cântecele sau chiar să le compună. Cei care vor citi, cântăreții sau corul, să fie aleși dintre ei.

Tema: Reînnoirea vieții conform vocației creștine

55. Salutul se poate face cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

Preaiubiților, ne-am adunat
ca să facem pocăință și să ne reînnoim viața.
Nu este un lucru greu și plictisitor,
cum socotesc mulți, ci plăcut,
și privește mai mult viitorul decât timpul trecut.
Dumnezeu, prin pocăință, ne deschide o cale nouă,
care ne duce din ce în ce mai mult
la libertatea deplină a fiilor lui Dumnezeu.
Cristos, chemându-ne la întoarcere,
ne oferă dreptul de a intra în împărăția Tatălui său,
după cum ne-a învățat în parabola aceluia negustor
care, gășind o piatră prețioasă, a vândut totul
pentru a o putea cumpăra.
Conduși, așadar, de acest sfat, părăsim viața trecută
ca să dobândim alta nouă, mult mai prețioasă.

Apoi se cântă un cântec menit să exprime chemarea la o viață nouă sau bucuria inimii de a urma prompt chemarea lui Dumnezeu (de ex. *Ps* 39(40),2-9 cu **R.**: „Iată, vin, Doamne, ca să fac voința ta!”).

Ps 39(40),2-9 (R. cf. 8-9)

R. *Iată, vin, Doamne, ca să fac voința ta!*

2 Cu dor l-am așteptat pe Domnul,
iar el s-a plecat spre mine și mi-a ascultat strigătul. **R.**

3 M-a scos din prăpastia nenorocirii, din noroi și mocirlă,
mi-a pus picioarele pe stâncă, mi-a întărit pașii. **R.**

4 El a pus în gura mea un cântec nou,
un imn de laudă pentru Dumnezeuul nostru.
Mulți vor vedea și vor fi cuprinși de teamă
și își vor pune încrederea în Domnul. **R.**

5 Fericit bărbatul care și-a pus încrederea în Domnul
și nu-și întoarce fața către cei îngâmfați,
nici către cei rătăciți în minciună. **R.**

6 Multe sunt minunile pe care le-ai făcut
și planurile tale pentru noi, Doamne, Dumnezeuul meu!
Nimeni nu este asemenea ție!
Aș vrea să le povestesc și să vorbesc despre ele,
dar ele se înmulțesc fără număr. **R.**

7 Jertfă și ofrandă tu nu dorești,
tu mi-ai deschis urechile;
nu ceri nici arderi de tot, nici jertfă de ispășire.

8a Atunci, am zis: „Iată, vin!” **R.**

8b În sulul cărții este scris despre mine
9 că trebuie să fac voința ta, Dumnezeuule.
Dumnezeul meu, aceasta o doresc.
Legea ta este în adâncul inimii mele. **R.**

---

56. b) Rugăciunea

℣. Dumnezeu, tu ne chemi din întuneric la lumină,
de la minciună la adevăr, de la moarte la viață;
te rugăm, revarsă în noi Duhul tău Sfânt,
care ne deschide urechile și ne întărește inimile,
ca să înțelegem chemarea noastră
și să pornim cu hotărâre
pe calea ce duce la viața cu adevărat creștină.
Prin Cristos, Domnul nostru.

℞. Amin.

57. c) Lecturile

LECTURA I

*Om nefericit ce sunt! Cine mă va elibera?
Mulțumiri fie lui Dumnezeu, prin Isus Cristos, Domnul nostru!*

**Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani**

7,18-25

Fraților,
18 știu că în mine, în trupul meu,
nu locuiește nimic bun,
pentru că voința este prezentă,
dar [puterea] de a face binele, nu.
19 Căci nu fac binele pe care îl vreau,
ci săvârșesc răul pe care nu-l vreau.
20 Așadar, dacă ceea ce nu vreau aceea fac,
nu mai sunt eu cel care fac,
ci păcatul care locuiește în mine.
21 Prin urmare, găsesc legea aceasta în mine:
când vreau să fac binele, mi se prezintă răul
22 pentru că după omul lăuntric
îmi găsesc plăcere în Legea lui Dumnezeu,
23 dar văd o altă lege în mădularele mele,
care luptă împotriva legii minții mele
și mă ține sclav prin legea păcatului
care se află în mădularele mele.
24 Om nefericit ce sunt!
Cine mă va elibera de acest trup al morții?
25 Dar mulțumiri fie [aduse] lui Dumnezeu,
prin Isus Cristos, Domnul nostru.
Deci cu mintea slujesc Legea lui Dumnezeu,
dar cu trupul, legea păcatului.

Cuvântul Domnului

Sau

Creația așteaptă cu nerăbdare revelarea fiilor lui Dumnezeu.

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

8,19-23

Fraților,
19 creația așteaptă cu nerăbdare
revelarea fiilor lui Dumnezeu.

20 Căci creația a fost supusă zădărniceii,
nu de bunăvoie,
ci din cauza aceluia care a supus-o, cu speranța

21 că și ea, creația,
va fi eliberată de sclavia stricăciunii
spre libertatea gloriei fiilor lui Dumnezeu.

22 De fapt, noi știm că toată creația suspină
și suferă durerile unei nașteri
până în timpul de acum,

23 dar nu numai ea, ci și noi,
cei care avem ca prim dar [al lui Dumnezeu] Duhul,
și noi suspinăm în noi înșine,
așteptând înfierea și răscumpărarea trupului nostru.

Cuvântul Domnului

Un cântec sau un moment de tăcere.

EVANGHELIA

(Aleluia) *Convertiți-vă, pentru că s-a apropiat
împărăția cerurilor. (Aleluia)*

Mt 4,17

Împărăția cerurilor este asemenea comorii ascunse.

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei**

13,44-46

În acel timp,
Isus a spus mulțimilor:
44 „Împărăția cerurilor este asemenea comorii
ascunse într-un ogor,
pe care un om, găsind-o,
o ascunde și, plin de bucurie,
merge și vinde tot ce are
și cumpără ogorul acela.
45 La fel, împărăția cerurilor
este asemenea unui negustor care caută perle frumoase.
46 Când găsește o perlă de mare valoare,
merge, vinde tot ce are și o cumpără”.

Cuvântul Domnului

58. d) Omilia

Omilia poate fi despre:

- legea păcatului care acționează în noi împotriva lui Dumnezeu;
- necesitatea de a părăsi calea păcatului, ca să putem intra în împărăția lui Dumnezeu.

59. e) Cercetarea cugetului

După omilie, se face cercetarea cugetului, de exemplu, după textul din Anexa III, 343. Întotdeauna să fie un timp de tăcere, pentru ca fiecare să poată face într-un mod mai personal examenul de conștiință.

60. f) **Actul de căință**

☩. **Cristos Domnul i-a chemat pe păcătoși
la împărăția Tatălui său.**

**Prin urmare, fiecare dintre noi
să arătăm părere de rău din toată inima
și să luăm o hotărâre bine precizată.**

După un scurt timp de tăcere, spun cu toții împreună:

℞. **Mărturisesc lui Dumnezeu atotputernicul
și vouă, fraților,
că am păcătuit prea mult cu gândul, cuvântul,
fapta și omisiunea**

și, bătându-și pieptul, spun:

din vina mea, din vina mea, din prea mare vina mea.

Apoi continuă:

**De aceea, rog pe sfânta Maria, pururea Fecioară,
pe toți îngerii și sfinții și pe voi, fraților,
să vă rugați pentru mine la Domnul, Dumnezeul nostru.**

Slujitorul:

☩. **Doamne Dumnezeule, tu cunoști totul.
Tu cunoști și voința noastră sinceră
de a-ți sluji cu înflăcărare, ție și fraților.
Privește spre noi și ascultă-ne cererile.**

Lectorul:

– Dă-ne harul adevăratei convertiri.

℞. *Te rugăm, ascultă-ne!*

– Trezește în noi duhul pocăinței și întărește-ne hotărârile.

℞. *Te rugăm, ascultă-ne!*

– Iartă-ne păcatele și fii îngăduitor față de slăbiciunile noastre.

R. *Te rugăm, ascultă-ne!*

– Uple-ne inimile de duhul încrederii și al generozității.

R. *Te rugăm, ascultă-ne!*

– Fă-ne ucenici credincioși ai Fiului tău și mădulare vii ale Bisericii sale.

R. *Te rugăm, ascultă-ne!*

Slujitorul:

Ψ. Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului,
ci să se întoarcă și să trăiască;
ascultând de porunca Mântuitorului,
să-l rugăm să primească cu bunăvoință
mărturisirea păcatelor și să ne acorde marea sa îndurare:

Toți se roagă împreună:

R. Tatăl nostru, care ești în ceruri:
sfințească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită;
ci ne mântuiește de Cel Rău.

61. *Celebrarea se încheie cu un cântec potrivit și se face trimiterea.*

VI. PENTRU BOLNAVI

62. Ținând cont de starea bolnavilor și de condițiile locului, slujitorul merge la bolnavii adunați într-o casă ori îi adună într-o capelă sau în biserică. Varietatea, precum și numărul textelor, să fie cu grijă adaptată stării participanților. Deoarece, de cele mai multe ori, nici unul dintre ei nu poate îndeplini funcția de lector, vor fi invitate alte persoane în acest scop, dacă acest lucru se poate face cu ușurință.

Tema: Timpul bolii ca timp al harului

63. a) Salutul poate fi făcut cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

Dragi bolnavi,
cuvântul pocăinței pe care l-a predicat Cristos
este o veste bună: și anume,
vestea iubirii și a îndurării lui Dumnezeu,
care ne vine în ajutor iarăși și iarăși,
ca să ne îndreptăm viața noastră întregă către el.
Pocăința, așadar, e darul lui Dumnezeu,
pe care trebuie să-l primim cu suflet recunoscător.
Cu acest gând să ne deschidem acum conștiința noastră
înaintea lui Dumnezeu cu cea mai mare simplitate
și umilință și să-i cerem iertare,
în timp ce ne iertăm și noi unul altuia greșelile.

Aici se poate cânta un cântec de pocăință, împreună cu bolnavii sau cu corul, dacă acesta este de față.

64. b) Rugăciunea

☩. Dumnezeu, izvorul a toată bunătatea și blândețea, dăruiește fiilor tăi, adunați în numele tău, duhul pocăinței și al încrederii, pentru ca, cerând iertare de la tine și de la frați, să ne putem mărturisi cu sinceritate păcatele. Reînnoiește, te rugăm, prin această celebrare, comuniunea noastră cu tine și cu aproapele, ca să-ți putem sluji cu mai multă vrednicie. Prin Cristos, Domnul nostru.

℞. Amin.

65. c) Lecturile

Introducerea se poate face prin cuvintele care urmează sau altele asemănătoare:

Oamenii nesocotiți și nerecunoscători, adesea, se bucură de sănătate și de alte bunuri. Abia în timpul bolii ne dăm seama că toate acestea sunt un mare dar pe care, dacă nu-l avem, ușor cădem în descurajare. Dumnezeu permite boala ca să ne încerce credința; ba, mai mult, suferința noastră, unită cu cea a lui Cristos, capătă un mare preț și pentru noi, și pentru Biserica lui Dumnezeu. Așadar, timpul bolii nu este un timp pierdut, lipsit de orice sens, dar pentru aceia care îl primesc cu dispozițiile sufletești corespunzătoare el devine un timp al harului. Tocmai aceste dispoziții vrea să le promoveze celebrarea noastră. De aceea, ascultăm cuvântul lui Dumnezeu, ne examinăm conștiința și ne rugăm.

66. LECTURA I

Este cineva dintre voi bolnav? Să-i cheme pe preoții Bisericii.

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Iacob

5,13-16

- P**reaiubiților,
13 este cineva dintre voi în suferință? Să se roage!
Este cineva bine dispus? Să cânte psalmi.
- 14 Este cineva dintre voi bolnav?
Să-i cheme pe preoții Bisericii
și ei să se roage pentru el,
ungându-l cu untdelemn în numele Domnului.
- 15 Iar rugăciunea făcută cu credință îl va mântui
și Domnul îl va ridica,
iar dacă a săvârșit păcate, i se vor ierta.
- 16 Așadar, mărturisiți-vă păcatele unii altora
și rugați-vă unii pentru alții ca să fiți vindecați.
Rugăciunea stăruitoare a celui drept poate înfăptui multe.

Cuvântul Domnului

Între lecturi se poate cânta sau recita alternativ un psalm (de ex., Ps 129(130), nr. 145 sau Ps 50(51), nr. 139).

EVANGHELIA

*(Aleluia) Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea,
încât l-a dat pe Fiul său, unicul născut, ca oricine crede în el
să aibă viața veșnică. (Aleluia) In 3,16*

Ridică-te, ia-ți targa și du-te la casa ta!

**Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Marcu**

2,1-12

- I**n acel timp,
¹ când [Isus] a intrat din nou în Cafarnaum,
după câteva zile, s-a auzit că el este în casă.
² Mulți s-au adunat, așa încât nu mai era loc nici înaintea ușii,
iar el le vestea cuvântul.
³ Au venit la el aducând un paralizat
purtat de patru [bărbați].
⁴ Și, neputând să-l aducă până la el din cauza mulțimii,
au desfăcut acoperișul unde era el
și, după ce au făcut o deschizătură,
au lăsat în jos targa pe care zăcea paralizatul.
⁵ Văzând credința lor, Isus i-a spus celui paralizat:
„Fiule, îți sunt iertate păcatele!”
⁶ Stăteau acolo unii cărturari care se întrebau în inimile lor:
⁷ „De ce vorbește acesta astfel? E o blasfemie!
Cine poate să ierte păcatele decât singur Dumnezeu?”
⁸ Îndată ce a cunoscut Isus în duhul său
că ei se întreabă astfel în sine, le-a spus:
„De ce gândiți astfel în inimile voastre?
⁹ Ce este mai ușor: a spune celui paralizat
«Păcatele îți sunt iertate!»,
sau a spune «Ridică-te, ia-ți targa și umblă!»?

- 10 Însă, ca să știți că Fiul Omului are puterea
de a ierta păcatele pe pământ
– i-a spus celui paralizat –
- 11 îți spun: «Ridică-te, ia-ți targa și du-te la casa ta!»
- 12 El s-a ridicat și îndată, luându-și targa,
a ieșit în văzul tuturor
așa încât toți erau uluiți și-l preamăreau pe Dumnezeu,
spunând: „Niciodată nu am văzut așa ceva”.

Cuvântul Domnului

67. d) **Omilia**

Celebrantul e bine să vorbească despre boală, care constă nu atât în slăbiciunile trupului, cât, mai ales, în cele ale sufletului; să scoată în relief puterea lui Isus și a Bisericii de a ierta păcatele, precum și puterea de suplinire a suferinței oferite pentru alții.

68. e) **Cercetarea cugetului**

După omilie, se face cercetarea cugetului, de exemplu, după textul din Anexa III, 343. Întotdeauna să fie un timp de tăcere, pentru ca fiecare să poată face într-un mod mai personal examenul de conștiință. Pot fi adăugate și următoarele întrebări, făcându-se adaptările necesare condiției bolnavilor:

- Mă încred în bunătatea și providența lui Dumnezeu, chiar în zilele de necaz sau boală?
- Mă las eu stăpânit de gânduri de nemulțumire, de deznădejde sau alte dispoziții rele?
- Mă folosesc de timpul liber ca să meditez asupra vieții și să conversez cu Dumnezeu?
- Primesc eu boala și durerile ca ocazie bună de a suferi împreună cu Cristos, care ne-a mântuit prin pătimirea sa?

- Trăind în credință, am convingerea că suferințele suportate cu răbdare sunt spre folos Bisericii?
- Sunt atent față de alții și-i stimez pe cei care suferă, ajutându-i în necazurile lor?
- Sunt recunoscător față de cei care mă îngrijesc și mă vizitează?
- Am grijă să dau pildă bună așa cum se cuvine unui creștin?
- Îmi pare rău de păcatele făcute și suport cu răbdare boala sau suferința mea, pentru ispășirea lor?

69. f) **Actul de căință**

După un scurt timp de tăcere, spun cu toții împreună:

Mărturisesc lui Dumnezeu atotputernicul
și vouă, fraților,
că am păcătuit prea mult cu gândul, cuvântul,
fapta și omisiunea

și, bătându-și pieptul, spun:

din vina mea, din vina mea, din prea mare vina mea.

Apoi continuă:

De aceea, rog pe sfânta Maria, pururea Fecioară,
pe toți îngerii și sfinții și pe voi, fraților,
să vă rugați pentru mine la Domnul, Dumnezeuul nostru.

Lectorul:

- ℣.** Doamne, Dumnezeuul nostru,
purtăm numele Fiului tău,
iar pe tine te numim Tatăl nostru.
Ne pare rău că te-am supărat
și că i-am vătămat pe frații noștri.
- ℟.** *Dă-ne adevărata căință și trezește în noi dragostea față de tine
și față de aproapele.*

Lectorul:

- ℣.** Doamne Isuse Cristoase,
prin pătimirea și crucea ta, ne-ai răscumpărat
și ne-ai dat pildă de răbdare și dragoste.
Ne pare rău că te-am supărat
și că am fost neglijenți în slujirea ta și a fraților noștri.
- ℟.** *Dă-ne adevărata căință și trezește în noi dragostea față de tine
și față de aproapele.*

Lectorul:

- ℣.** Doamne, Duhule Sfânt,
tu ne vorbești prin glasul Bisericii
și al conștiinței noastre,
trezindu-ne în inimi dorința de a face binele.
Ne pare rău că te-am supărat prin neascultare
și împietrirea inimii.
- ℟.** *Dă-ne adevărata căință și trezește în noi dragostea față de tine
și față de aproapele.*

Slujitorul:

Ψ. Să-i adresăm acum o rugăciune lui Dumnezeu, Tatăl nostru, ca să ne ierte păcatele și să ne mântuiască de Cel Rău:

℞. Tatăl nostru, care ești în ceruri:
sfințească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită;
ci ne mântuiește de Cel Rău.

70. Dacă este cazul, poate fi cântat un cântec de către cor ori de către credincioșii adunați și celebrarea se încheie cu mulțumirea:

Ψ. Dumnezeuul mângâierii și Tată al îndurărilor,
care ierți păcatele aceluia care ți le mărturisesc:

℞. *Te lăudăm și te binecuvântăm!*

Ψ. Dumnezeuul mângâierii și Tată al îndurărilor,
care pe cei întristați și loviți de boală
îi faci părtași la pătimirea Fiului tău,
spre mântuirea întregii lumi:

℞. *Te lăudăm și te binecuvântăm!*

Ψ. Dumnezeuul mângâierii și Tată al îndurărilor,
care îi iubești pe cei care suferă și plâng,
le dai speranța mântuirii
și le promiți răsplata în viața veșnică:

℞. *Te lăudăm și te binecuvântăm!*

℣. Să ne rugăm:

Bunătatea ta, Doamne, este necuprinsă
și milostivirea, nemărginită.

Îți mulțumim pentru darurile primite și-ți cerem:
privește la această familie a ta,
care s-a adunat în numele Fiului tău,
și păstrează-o în credință vie,
speranță neclintită și sinceră
și iubire față de tine și față de aproapele.

℞. Amin.

Sau:

71. În locul rugăciunii, celebrarea se poate încheia cu binecuvântarea:

℣. Dumnezeu păcii să copleșească inimile voastre
cu tot binele
și să vă întărească prin mângâierea și speranța divină,
pentru ca, trăind conform voinței sale,
să ajungeți la mântuirea veșnică.
Acestea și toate celelalte binefaceri
să vi le dăruiască atotputernicul Dumnezeu:
Tatăl, și Fiul, ✠ și Sfântul Duh.

℞. Amin.

72. Slujitorul, îi trimite pe cei adunați sau îi invită la o convorbire familială cu cei bolnavi.

ANEXA III

MODEL DE CERCETARE A CUGETULUI

1. Propunem aici un model de cercetare a cugetului, care va fi completat și adaptat după obiceiurile locale și diversitatea persoanelor.

---
2. Când cercetarea cugetului se face în vederea sacramentului Peninței, este bine ca fiecare să-și pună, înainte de toate, următoarele întrebări:
  - a) Mă apropii de sacramentul Peninței cu dorința sinceră de purificare, de convertire, de reînnoire a vieții și aprofundare a prieteniei cu Dumnezeu, sau consider Spovada ca o povară ce trebuie primită cât mai rar?
  - b) Am uitat sau ascuns, de bunăvoie, la spovezile trecute, unele păcate de moarte?
  - c) Am împlinit pocăința primită? Am reparat ofensele pe care poate le adusesem altora? Am încercat să pun în practică propunerile de a-mi îndrepta viața după învățăturile sfintei evanghelii?

---

3. Fiecare e rugat să-și examineze viața în lumina cuvântului lui Dumnezeu.

A.

Domnul spune: „Să-l iubești pe Domnul, Dumnezeuul tău, din toată inima ta!” (Mt 22,37)

- a) Este inima mea îndreptată spre Dumnezeu, așa încât să-l iubesc cu adevărat pe el mai presus de orice, prin îndeplinirea fidelă a poruncilor, ca un fiu pe tatăl său, sau mai degrabă mă îngrijesc de lucrurile trecătoare? Am întotdeauna o intenție dreaptă în ceea ce săvârșesc?
- b) Am credință tare în Dumnezeu care ne-a vorbit prin Fiul său?
Am aderat cu fermitate la învățătura Bisericii?
M-am îngrijit de instruirea mea religioasă, ascultând cuvântul lui Dumnezeu, luând parte la cateheză, evitând cele ce vatămă credința?
Am mărturisit întotdeauna, cu hotărâre și fără teamă, credința în Dumnezeu și în Biserică?
M-am arătat bucuros să duc o viață creștină în particular și în public?
- c) M-am rugat dimineața și seara, sau nu?
Este rugăciunea mea o adevărată conversație a minții și a inimii cu Dumnezeu, sau numai un rit extern?
I-am oferit lui Dumnezeu muncile, bucuriile și durerile mele?
Recurg la el în timp de ispită?

-
- d)** Am față de numele lui Dumnezeu respect și iubire, sau poate l-am supărat prin blasfemii, jurământ fals sau rostirea în zadar a numelui său?
Nu am luat în răs pe sfânta Fecioară Maria și pe ceilalți sfinți?
- e)** Cinstesc ziua Domnului și sărbătorile Bisericii, celebrările liturgice, mai ales sfânta Liturghie, luând parte la ele în mod activ, cu atenție și evlavie?
Mi-am împlinit obligația spovezii anuale și a împărtășaniei de Paști?
- f)** Nu am cumva alți dumnezei, adică lucruri de care mă îngrijesc prea mult și mă încred în ele mai mult decât în Dumnezeu, cum sunt bogățiile, superstițiile, spiritismul și alte practici deșarte ale magiei?

B.

**Domnul spune: „Aceasta este porunca mea:
Să vă iubiți unii pe alții cum v-am iubit eu pe voi” (In 15,12)**

- a) Am adevărată dragoste față de aproapele, sau abuzez de bunăvoința fraților pentru interesele mele, ori făcându-le ceea ce nu aș voi ca să-mi facă alții mie?
Am dat scandal în lucru mare, prin fapte sau vorbe rele?
- b) Vezi dacă ai conlucrat, prin răbdare și adevărată dragoste la bucuria și binele celorlalți frați din familia ta; dacă copiii au ascultat de părinți, cinstindu-i și dându-le ajutor în lipsurile lor materiale și spirituale; dacă părinții s-au îngrijit de educația religioasă a copiilor lor, ajutându-i prin pilda bună și prin autoritatea de părinți; dacă soții au fost fideli unul altuia în inimă și în purtarea față de alții.
- c) Împart oare bunurile mele cu cei mai săraci decât mine? Îi apăr pe cei asupriți, îi ajut pe cei nenorociți, îi sprijin pe cei slabi, după puterile mele, sau am disprețuit pe aproapele, mai ales pe cei săraci, pe cei slabi, pe bătrâni, pe străini sau cei de alt neam?
- d) Îmi aduc aminte de misiunea pe care am primit-o la sfântul Mir?
Am participat la viața parohiei prin faptele de apostolat și caritative ale Bisericii?
Am venit în ajutorul Bisericii și al lumii, când era nevoie, și m-am rugat pentru ele, de exemplu, pentru unitatea Bisericii, pentru evanghelizarea popoarelor, pentru păstrarea păcii și a dreptății etc.?

- e) Mă îngrijesc de binele și prosperitatea comunității omenești în care trăiesc, sau mă îngrijesc numai de mine?
Particip, după puterile mele, la promovarea dreptății, a corectitudinii moravurilor, a înțelegerii și a dragostei în societatea omenească?
Mi-am împlinit datoriile de cetățean, mi-am plătit impozitele?
- f) Sunt la muncă și în serviciul meu drept, harnic, cinstit, îndeplinindu-mi serviciul din dragoste față de societate?
Am dat muncitorilor și acelor care mi-au lucrat plata cuvenită?
Am respectat promisiunile și contractele încheiate?
- g) Am fost ascultător față de autoritatea legitimă și i-am dat respectul cuvenit?
- h) Dacă sunt într-un serviciu sau exercit o autoritate, mă folosesc de ele spre folosul personal, sau spre binele altora, în spiritul slujirii?
- i) Am păstrat adevărul și fidelitatea, sau am făcut rău altora prin cuvinte mincinoase, calomnii, clevetiri, judecată temerară, violarea secretului sau altele?
- j) Am vătămat viața cuiva, integritatea corporală, bunul nume și cinstea, bunurile materiale ale altora?
Am făcut vreo pagubă altora?
Am sfătuit la avort sau am făcut avort?
Am urât pe alții?
M-am separat de alții prin certuri, dușmănie, injurii, mânia?

Din egoism, am neglijat în mod culpabil mărturia în favoarea nevinovăției aproapelui?

- k) Am furat lucruri străine, le-am dorit pe nedrept și în mod dezordonat sau am produs vreo pagubă cuiva? Am restituit lucrurile furate și am reparat pagubele cauzate eventual?
- l) Când am suferit injurii, am fost gata să mă împac, din dragoste către Cristos, și să iert, sau păstrez în suflet ură și dorință de răzbunare?

C.

**Cristos Domnul spune:
„Cine are poruncile mele și le ține,
acela mă iubește” (In 14,21)**

- a)** Care este scopul fundamental al vieții mele?
Sunt însuflețit de speranța vieții veșnice?
M-am îngrijit de înaintarea mea în viața spirituală prin rugăciune, prin citirea și meditarea cuvântului lui Dumnezeu, prin participarea la sfintele sacramente, prin mortificație?
Am fost prompt în a stârpi viciile, pornirile și pasiunile rele, cum sunt invidia, pofta de a mânca și a bea?
Mânat de mândrie și lăudăroșenie, m-am înălțat înaintea lui Dumnezeu și am disprețuit pe alții, socotindu-mă mai bun ca ei?
Am impus voința mea altora, neglijând libertatea și drepturile altora?
- b)** Cum am folosit timpul, puterile și darurile pe care le-am primit de la Dumnezeu, ca și „talantii din Evanghelie”?
Mă folosesc de toate aceste lucruri spre a mă face din zi în zi tot mai desăvârșit?
Am fost leneș și neglijent?
- c)** Am suportat cu răbdare suferințele și adversitățile vieții? Cum m-am mortificat în trupul meu, „ca să completez cele ce lipsesc pătimirii lui Cristos”?
Am păstrat legea postului și a abstenenței?
- d)** Am păstrat simțurile și trupul în modestie și curăție, ca pe un templu al Duhului Sfânt, chemat la înviere și slavă, și ca un semn al iubirii pe care Dumnezeu cel

fidel o are față de oameni, exprimată în modul cel mai clar în sacramentul Căsătoriei?

Am pătat trupul meu prin fapte necurate, desfrânate, prin cuvinte sau gânduri rușinoase, prin dorințe sau fapte murdare?

Am fost îngăduitor cu pornirile mele senzuale?

Am citit cărți, am avut conversații, am frecventat spectacole, petreceri contrare onestității creștine și umane?

Lipsa mea de modestie nu i-a ispitit pe alții la păcat?

Am păstrat legea morală în uzul căsătoriei?

- e) Am lucrat contra conștiinței mele din teamă sau fățarnicie?
- f) Am căutat ca în faptele mele să acționeze adevărata libertate a fiilor lui Dumnezeu, conform legii Duhului, sau sunt robul patimilor?

INDEX DE TEXTE BIBLICE

TEXTE DIN VECHIUL TESTAMENT

<i>Gen</i> 3,1-19	A luat din el și a mâncat	83
<i>Gen</i> 4,1-15	Cain s-a aruncat asupra fratelui său Abel și l-a ucis	86
<i>Gen</i> 18,17-33	Domnul i-a răspuns: „Pentru cei zece, nu voi distruge cetatea”	87
<i>Ex</i> 17,1-7	L-au pus la încercare pe Domnul, zicând: „Este oare Domnul cu adevărat în mijlocul nostru, sau nu este?”	90
<i>Ex</i> 20,1-21	Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău! Să nu ai alți dumnezei!	91
<i>Dt</i> 5,1-3.6-7.11-12.16-21a; 6,4-6	Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, din toată inima ta	39
<i>Dt</i> 6,4-9	Să-l iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, din toată inima . .	93
<i>Dt</i> 9,7-19	Poporul tău s-a abătut curând de la calea pe care le-am arătat-o	94
<i>Dt</i> 30,15-20	Iată, îți pun astăzi înaintea viața și binele, moartea și răul .	96
<i>2Sam</i> 12,1-9.13	Atunci David i-a zis lui Natan: „Am păcătuțit împotriva Domnului”. Natan i-a spus lui David: „Domnul ți-a iertat păcatul: tu nu vei muri”	97
<i>Neh</i> 9,1-20	Cei care erau din neamul lui Israel au venit și și-au mărturisit păcatele	99
<i>Înț</i> 1,1-16	Iubiți dreptatea, căci înțelepciunea nu poate să intre într-un suflet care uneltește răul, nici să locuiască într-un trup subjugat păcatului	102
<i>Înț</i> 5,1-16	Speranța celui nelegiuit este ca praful care este spulberat de vânt, dar dreptii trăiesc în veșnicie	104
<i>Sir</i> 28,1-7	Iartă aproapelei tău răul pe care ți l-a făcut, și atunci, când te vei ruga, ți se vor ierta păcatele	106
<i>Is</i> 1,2-6.15-18	Am hrănit și am crescut copii, dar iar s-au revoltat împotriva mea	106

<i>Is</i> 1,10-18	Încetați de a săvârși răul, învățați să faceți binele	45
<i>Is</i> 5,1-7	Prietenul meu avea o vie și trăgea nădejde să-i facă struguri buni, și a făcut struguri sălbatici	108
<i>Is</i> 12,1b-6	Preamăriți-l pe Domnul și invocați numele lui	247
<i>Is</i> 43,22-28	Eu îți voi ierta fărădelegile prin bunăvoința mea	109
<i>Is</i> 53,1-12	Domnul a făcut să cadă asupra lui fărădelegile noastre ale tuturor	110, 275
<i>Is</i> 53,4-6	Și totuși, el purta durerile noastre	72
<i>Is</i> 55,1-11	Cel rău să-și părăsească drumul lui, să se întoarcă la Domnul, căci el se va îndura de dânsul, la Dumnezeuul nostru cel mult iertător	112
<i>Is</i> 58,1-11	Dacă vei da de mâncare celui flămând și vei aduce mângâiere celui amărât, atunci lumina ta va răsări în întuneric și întunericul tău va fi ca ziua în amiaza mare	114
<i>Is</i> 59,1-4.9-15	Nelegiuirile voastre pun un zid de despărțire între voi și Dumnezeuul vostru	116
<i>Is</i> 61,10-11	Mă voi bucura din toată inima în Domnul	248
<i>Ier</i> 2,1-13	Poporul meu a săvârșit o dublă nelegiuire: m-au părăsit pe mine, izvorul de apă vie, și și-au săpat rezervoare sparte, care nu pot ține apa	118
<i>Ier</i> 7,21-26	Ascultați glasul meu: și eu voi fi Dumnezeuul vostru, iar voi veți fi poporul meu	120
<i>Ier</i> 31,10-14	Domnul ne păzește așa cum păstorul își păzește turma . .	248
<i>Bar</i> 1,15-22	Ascultă, Doamne, și îndură-te, pentru că am păcătuit împotriva ta	40
<i>Ez</i> 11,14-21	Voi lua din trupul lor inima de piatră și le voi da o inimă de carne ca să urmeze poruncile mele	121
<i>Ez</i> 11,19-20	Voi lua din trupul lor inima de piatră	72
<i>Ez</i> 18,20-32	Dacă cel rău se întoarce de la toate păcatele sale, el va trăi și nu va muri	122
<i>Ez</i> 33,11 (cf.)	Domnul nu vrea moartea păcătosului	71, 209, 219
<i>Ez</i> 36,23-28	Vă revărsa asupra voastră o apă curată; voi pune în voi duhul meu și atunci veți urma legile mele	124
<i>Dan</i> 3,52-57	Binecuvântați toate lucrările Domnului, pe Domnul lăudați-l și preamăriți-l în veci	249

<i>Os</i> 2,16-26	În ziua aceea, voi încheia pentru ei un legământ	125
<i>Os</i> 11,1-11	L-am învățat să meargă ținându-l cu mâinile mele și el nu a înțeles că eu aveam grijă de el	126
<i>Os</i> 14,2-10	Întoarce-te, Israele, la Domnul, Dumnezeul tău	128
<i>Il</i> 2,12-19	Întoarceți-vă la mine din toată inima	129
<i>Mih</i> 6,1-15	Să fii drept, să iubești caritatea și să fii smerit înaintea Dumnezeul tău	130
<i>Mih</i> 7,2-7.18-20	Întoarce-te și îndură-te de noi, calcă în picioare nelegiuirile noastre și aruncă în adâncul mării toate păcatele noastre	132
<i>Zah</i> 1,1-6	Întoarceți-vă la mine și mă voi întoarce și eu la voi	133
<i>Mal</i> 3,1-7a	Iată, eu trimit îngerul meu și va pregăti calea înaintea feței mele	287

PSALMI RESPONSORIALI

<i>Ps</i> 12(13)	Eu am încredere, Doamne, în bunătatea ta	134
<i>Ps</i> 21(22),2-3.7-9.18-28	Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m-ai părăsit?	277
<i>Ps</i> 24(25)	Întoarce-te spre mine, Doamne, și arată-ți îndurarea	135
<i>Ps</i> 24(25),6-7	Amintește-ți, Doamne, de bunătatea și iubirea ta	77
<i>Ps</i> 26(27),1.4.7-10.13-14	Un lucru cer de la Domnul și pe acesta îl caut: să locuiesc în casa Domnului în toate zilele vieții mele	307
<i>Ps</i> 30(31),1-6	Tu mă vei mântui, Doamne, Dumnezeule adevărat	137
<i>Ps</i> 30(31),10.15-17.20	Zilele mele sunt în mâinile tale, Doamne, scapă-mă de dușmanii și de prigonitorii mei	300
<i>Ps</i> 31(32)	Voi mărturisi Domnului fărădelegile mele	137
<i>Ps</i> 31(32),1-7.10-11	Bucurați-vă, dreptilor, în Domnul și veseliți-vă	239
<i>Ps</i> 35(36)	Cât de minunată este bunătatea ta, Doamne Dumnezeule	139
<i>Ps</i> 39(40),2-9	Iată, vin, Doamne, ca să fac voința ta	326
<i>Ps</i> 49(50),7-8.14-23	Celui care merge pe calea cea dreaptă îi voi arăta mântuirea lui Dumnezeu	140
<i>Ps</i> 50(51)	Dă-mi iarăși bucuria mântuirii tale	46, 141
<i>Ps</i> 50(51),4-5	Spală-mă cu desăvârșire de nelegiuirea mea	77
<i>Ps</i> 72(73)	Fericirea mea este să mă apropii de Dumnezeu	143
<i>Ps</i> 84(85)	Arată-ne, Doamne, îndurarea ta și dă-ne mântuirea ta	288
<i>Ps</i> 89(90)	Satură-ne dis-de-diminează cu bunătatea ta, ca să tresăltăm de bucurie și să ne veselim în toate zilele vieții noastre	145

<i>Ps</i> 94(95)	O, de-ați asculta astăzi glasul Domnului nu vă împietriți inimile voastre	147
<i>Ps</i> 97(98),1-9	Domnul și-a adus aminte de bunătatea și fidelitatea lui	240
<i>Ps</i> 99(100),1-5	Domnul este bun: bunătatea lui ține pe vecie	241
<i>Ps</i> 102(103),1-4.8-18a	Mila Domnului rămâne fără încetare peste cel care se teme de el	242
<i>Ps</i> 105(106),6-10.13-14.19-22	Noi am păcătuit împreună cu părinții noștri	267
<i>Ps</i> 118(119),1.10-13.15-16	Fericiți cei care umblă în legea Domnului	148
<i>Ps</i> 118(119),1.10-13.15-16.18.33.105.169.170.174-175	Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă orânduiri tale	243
<i>Ps</i> 122(123)	Ochii noștri sunt îndreptați spre Domnul, Dumnezeu nostru	149
<i>Ps</i> 129(130)	La Domnul este îndurare și belșug de mântuire	150
<i>Ps</i> 135(136),2-9.13-14.16.25-26	Lăudați-l pe Domnul, pentru că este bun, pentru că veșnică este îndurarea lui	58
<i>Ps</i> 138(139),1-18.23-24	Privește-mă cu luare-aminte, Dumnezeule, și vezi inima mea	151
<i>Ps</i> 142(143),1-11	Învață-mă să fac voia ta, căci tu ești Dumnezeu meu	153
<i>Ps</i> 144(145),1-21	Te voi binecuvânta, Doamne, în toate zilele și voi lauda numele tău în veac și în veacul veacului	244
<i>Ps</i> 145(146),1-10	Voi lauda pe Domnul în toată viața mea, voi cânta Dumnezeului meu cât voi trăi	246
<i>Ps</i> 145(146),5-10	Fericit este acela care-și pune încrederea în Domnul, Dumnezeu său	314

TEXTE DIN NOUL TESTAMENT

<i>Rom</i> 3,22-26	Toți sunt justificați în mod gratuit, prin răscumpărarea în Cristos Isus	155
<i>Rom</i> 5,6-11	Ne laudăm în Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Cristos, prin care acum am primit reconcilierea	156
<i>Rom</i> 5,8-9	Dumnezeu și-a arătat iubirea față de noi pe când eram păcătoși	75
<i>Rom</i> 6,2b-13	Considerați că sunteți morți pentru păcat, dar vii pentru Dumnezeu, în Cristos Isus	157
<i>Rom</i> 6,16-23	Răspлата păcatului este moartea, în timp ce harul lui Dumnezeu este viața veșnică în Cristos Isus, Domnul nostru	159

<i>Rom</i> 7,14-25	Om nefericit ce sunt! Cine mă va elibera? Mulțumiri fie lui Dumnezeu, prin Isus Cristos, Domnul nostru	160
<i>Rom</i> 7,18-25	Om nefericit ce sunt! Cine mă va elibera? Mulțumiri fie lui Dumnezeu, prin Isus Cristos, Domnul nostru	328
<i>Rom</i> 8,19-23	Creația așteaptă cu nerăbdare revelarea fiilor lui Dumnezeu	329
<i>Rom</i> 12,1-2.9-19	Schimbați-vă prin înnoirea minții	161
<i>Rom</i> 13,8-14	Să ne dezbrăcăm de faptele întunericului și să îmbrăcăm armele luminii	163
<i>Rom</i> 13,11-12	Fraților, este ceasul să vă treziți din somn	286
<i>1Cor</i> 10,1-12	Părinții noștri au fost cu toți sub nor și toți au trecut prin mare	265
<i>2Cor</i> 5,17-21	Dumnezeu ne-a împăcat cu sine prin Cristos	164
<i>Gal</i> 5,16-24	Cei care sunt ai lui Cristos Isus și-au răstignit trupul împreună cu patimile și poftetele . . .	165
<i>Ef</i> 1,3-7	În el avem răscumpărarea prin sângele său, iertarea păcatelor după bogăția harului său	306
<i>Ef</i> 1,3-10	Binecuvântat este Dumnezeu, care ne-a ales în Cristos . .	251
<i>Ef</i> 2,1-10	Dumnezeu, pentru marea sa iubire cu care ne-a iubit, pe când noi eram morți din cauza greșelilor noastre, ne-a readus la viață împreună cu Cristos	166
<i>Ef</i> 4,1-3.17-32	Înnoiți-vă spiritul minții voastre și îmbrăcați-vă cu omul cel nou	167
<i>Ef</i> 4,23-32	Înnoiți-vă spiritul minții voastre	48
<i>Ef</i> 5,1-2	Fiți imitatorii lui Dumnezeu ca niște copii iubiți	75
<i>Ef</i> 5,1-14	Odinioară erați întuneric, acum însă, lumină în Domnul. Umblați ca niște fii ai luminii	42, 169
<i>Ef</i> 6,10-18	Îmbrăcați-vă cu armura lui Dumnezeu, ca să vă puteți sta în picioare în fața înșelătorilor diavolului	171
<i>Col</i> 1,12-14	Aduceți mulțumire Tatălui	75
<i>Col</i> 3,1-10.12-17	Dacă ați înviat împreună cu Cristos, căutați cele de sus. Dați morții mădulelele pământestei	172
<i>Col</i> 3,8-10.12-17	Acum îndepărtați și voi toate acestea	75
<i>Evr</i> 12,1-5	Luptând contra păcatului, voi nu v-ați împotrivit încă până la sânge	174
<i>Iac</i> 1,22-27	Căutați să împliniți cuvântul, nu numai să-l ascultați . . .	175

<i>Iac</i> 2,14-26	Ce folos dacă cineva spune că are credință, dar nu are fapte?	176
<i>Iac</i> 3,1-12	Dacă cineva nu greșește cu cuvântul, este un om desăvârșit	177
<i>Iac</i> 5,13-16	Este cineva dintre voi bolnav? Să-i cheme preoții Bisericii	335
<i>IPt</i> 1,13-23	Nu prin lucruri pieritoare, argint sau aur, ați fost răscumpărați, ci cu sângele prețios al lui Cristos, ca un miel fără meteahnă și neprihănit	178
<i>IPt</i> 2,20b-25	Cristos a suferit pentru voi, lăsându-vă exemplul ca să mergeți pe urmele lui	279
<i>2Pt</i> 1,3-11	Străduiți-vă și mai mult să întăriți chemarea și alegerea voastră	180
<i>IIn</i> 1,5-9	Dacă ne mărturisim păcatele, el este fidel și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curețe de orice nedreptate	313
<i>IIn</i> 1,5-2,2	Dacă ne mărturisim păcatele, el este fidel și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curețe de orice nedreptate	181
<i>IIn</i> 1,6-7,9	Dacă umblăm în lumină avem comuniune unii cu alții	76
<i>IIn</i> 2,1-2 (cf.)	Dacă ai păcătuțit, nu-ți pierde încrederea	71
<i>IIn</i> 2,3-11	Cine-l urăște pe fratele său, este în întuneric	182
<i>IIn</i> 3,1-24	Noi știm că am trecut de la moarte la viață, pentru că îi iubim pe frați	183
<i>IIn</i> 4,16-21	Dumnezeu este iubire și cine rămâne în iubire, rămâne în Dumnezeu, iar Dumnezeu rămâne în el	186
<i>Ap</i> 2,1-5	Fă faptele tale dintâi!	187
<i>Ap</i> 3,14-22	Pentru că ești căldicel, nici cald, nici rece, te voi vărsa din gura mea	188
<i>Ap</i> 15,3-4	Mari și minunate sunt lucrările tale, Doamne, Dumnezeule atotputernic	252
<i>Ap</i> 20,11-15	Au fost judecați după faptele lor	189
<i>Ap</i> 21,1-8	Cel care învinge va moșteni acestea. Eu îi voi fi lui Dumnezeu, iar el îmi va fi fiu	189
<i>Ap</i> 21,1-12	Cel care învinge va moșteni acestea. Eu îi voi fi lui Dumnezeu, iar el îmi va fi fiu	290

VERSETE LA EVANGHELIE

- Ps* 50(51),12a.14a Creează în mine o inimă curată, Dumnezeule,
dă-mi iarăși bucuria mântuirii tale 212, 322
- Ps* 94(95),8ab Astăzi nu vă împietriți inimile,
ci ascultați glasul Domnului 194, 315
- Ps* 129(130),5.7 Eu nădăjduiesc în Domnul,
sufletul meu se încrede în cuvântul său.
Căci la Domnul este îndurare și belșug de mântuire 207
- Is* 61,1 Duhul Domnului este asupra mea;
el m-a trimis să le aduc săracilor vestea cea bună 195
- Ez* 18,31 Îndepărtați de la voi toate nelegiuirile,
făuriți-vă o inimă nouă și un duh nou 193, 222
- Ez* 33,11 Nu vreau moartea celui păcătos,
ci să se întoarcă de la calea lui și să rămână viu 209, 219
- Am* 5,14 Căutați binele și nu răul, ca să trăiți,
și atunci Domnul, Dumnezeul universului va fi cu voi . . 191
- Il* 2,12-13 Acum, spune Domnul, întoarceți-vă la mine
din toată inima, căci eu sunt milostiv și îndurător . . 211, 220
- Mt* 4,17 Convertiți-vă, pentru că s-a apropiat
împărăția cerurilor 330
- Mt* 11,28 Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați,
și eu vă voi da odihnă 49, 205
- Lc* 8,15 (cf.) Fericiți sunt aceia care păstrează cuvântul lui Dumnezeu
într-o inimă curată și aduc rod în răbdare 221
- Lc* 15,18 Mă voi ridica, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune:
„Tată, am păcătuțit împotriva cerului
și înaintea ta!” 201, 213, 269, 308
- In* 3,16 Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea,
încât l-a dat pe Fiul său, unicul-născut,
ca oricine crede în el are viața veșnică 208, 218, 336
- In* 6,63b.68b Cuvintele tale, Doamne, sunt duh și viață;
tu ai cuvintele vieții veșnice 196
- In* 8,12 Eu sunt lumina lumii,
cine mă urmează nu umblă în întuneric 43, 202
- In* 8,12b Eu sunt lumina lumii,
cine mă urmează va avea lumina vieții 217
- In* 10,11 Eu sunt păstorul cel bun.
Păstorul cel bun își dă viața pentru oile sale 189

<i>In</i> 11,25a.26	Eu sunt învierea și viața, cine crede în mine, nu va muri în veci	200, 227
<i>In</i> 12,26	Dacă îmi slujește cineva, să mă urmeze	223
<i>In</i> 13,34	Vă dau poruncă nouă: să vă iubiți unii pe alții, așa cum eu v-am iubit	203
<i>2Cor</i> 6,2b	Iată, acum este timpul potrivit, iată, acum este ziua mântuirii	216
<i>Fil</i> 2,8-9	Cristos s-a făcut ascultător pentru noi până la moarte, și încă moartea pe cruce. Pentru aceasta și Dumnezeu l-a înălțat și i-a dăruit numele care este mai presus de orice nume	224
<i>Ap</i> 22,12.17.20	Duhul și Mireasa spun: „Vino!” Și cel ce aude să spună: „Vino!” Vino, Doamne, Isuse!	292

EVANGHELII

<i>Mt</i> 3,1-12	Convertiți-vă, pentru că s-a apropiat împărăția cerurilor!	191, 292
<i>Mt</i> 4,12-17	Convertiți-vă, pentru că s-a apropiat împărăția cerurilor!	193
<i>Mt</i> 5,1-10	Văzând mulțimile, s-a urcat pe munte și-i învăța	315
<i>Mt</i> 5,1-12	Văzând mulțimile, s-a urcat pe munte și-i învăța	49, 194
<i>Mt</i> 5,13-16	Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor	195
<i>Mt</i> 5,17-48	Însă eu vă spun	196
<i>Mt</i> 6,14-15	Dacă voi iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru ceresc vă va ierta	72
<i>Mt</i> 9,1-8	Încrede-te, fiule! Păcatele îți sunt iertate!	200
<i>Mt</i> 9,9-13	Nu am venit să-i chem pe cei dreپți, ci pe cei păcătoși	201
<i>Mt</i> 13,44-46	Împărăția cerurilor este asemenea comorii ascunse	330
<i>Mt</i> 18,15-20	L-ai câștigat pe fratele tău	202
<i>Mt</i> 18,21-35	Tot așa vă va face și Tatăl meu care este în ceruri, dacă nu veți ierta fiecare fratele său din inimă	203
<i>Mt</i> 22,34-40	În aceste două porunci este cuprinsă toată Legea și Profeții	43
<i>Mt</i> 25,31-46	Tot ce ați făcut unuia dintre frații mei cei mai mici, mie mi-ați făcut	205
<i>Mt</i> 26,69-75	Ieșind afară, a plâns amar	207
<i>Mc</i> 1,14-15	Convertiți-vă și credeți în evanghelie.	73

<i>Mc</i> 2,1-12	Ridică-te, ia-ți targa și du-te la casa ta!	336
<i>Mc</i> 10,32-34.42-45	Cine vrea să devină mare între voi să fie slujitorul vostru	282
<i>Mc</i> 10,32-45	Fiul Omului va fi dat pe mâna arhierilor și a cărturarilor; îl vor condamna la moarte și-l vor da pe mâna păgânilor	280
<i>Mc</i> 12,28-34	Cea dintâi dintre toate poruncile	208
<i>Lc</i> 1,46-55	Domnul și-a adus aminte de îndurarea sa	57, 250
<i>Lc</i> 3,3-17	Pregătiți calea Domnului, faceți drepte faceți cărările lui	294
<i>Lc</i> 5,32 (cf.)	Isus n-a venit să-i cheme pe cei drepti, ci pe păcătoși	71
<i>Lc</i> 6,31-38	Voi însă iubiți-i pe dușmanii voștri	73
<i>Lc</i> 7,36-50	I s-au iertat păcatele ei cele multe, pentru că a iubit mult	209
<i>Lc</i> 13,1-5	Dacă nu vă convertiți, cu toții veți pieri la fel	211
<i>Lc</i> 15,1-7	Va fi mare bucurie în cer pentru un păcătos care se convertește	322
<i>Lc</i> 15,1-10	Va fi mare bucurie în cer pentru un păcătos care se convertește	212
<i>Lc</i> 15,4-7	Bucurați-vă împreună cu mine, pentru că mi-am găsit oaia pierdută!	268
<i>Lc</i> 15,11-32	Pe când era încă departe, tatăl l-a văzut, i s-a făcut milă și, alergând, l-a îmbrățișat și l-a sărutat	213, 269, 308
<i>Lc</i> 15,18-19; 18,13	Tată, am păcătuit înaintea ta	77
<i>Lc</i> 17,1-4	Dacă păcătuiește împotriva ta de șapte ori pe zi, și de șapte ori se întoarce la tine, spunând: „Îmi pare rău!”, tu să-l ierți!	216
<i>Lc</i> 18,9-14	Dumnezeule, îndură-te de mine, păcătosul!	217
<i>Lc</i> 19,1-10	Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască ceea ce era pierdut	218
<i>Lc</i> 22,31-34.54-62	Și, ieșind afară, a plâns amar	298
<i>Lc</i> 23,39-43	Astăzi vei fi cu mine în paradisi	219
<i>In</i> 8,1-11	Mergi, de-acum să nu mai păcătuiești!	220
<i>In</i> 8,31-36	Oricine comite păcatul, este sclavul păcatului	221
<i>In</i> 13,34-35; 15,10-13	Vă dau poruncă nouă!	44
<i>In</i> 15,1-8	Orice mlădiță care este în mine și nu aduce rod, el o înlătură, și oricare aduce rod, o curăță ca să aducă și mai mult rod	222

<i>In</i> 15,9-14	Voi sunteți prietenii mei dacă faceți ceea ce vă poruncesc	223
<i>In</i> 19,13-37	Vor privi la cel pe care l-au străpuns	224
<i>In</i> 20,19-23	Primiți pe Duhul Sfânt. Căroră le veți ierta păcatele, vor fi iertate	227
<i>In</i> 21,15-19	Doamne, tu știi toate, tu știi că te iubesc!	301

CUPRINS

Aprobarea Conferinței Episcopale Române	5
Aprobarea Sfintei Congregații pentru Cultul Divin și Disciplina Sacramentelor	6
Decretul Sfintei Congregații pentru Cultul Divin	7
Ritualul Peninței	9
Norme generale	9
I. Misterul reconcilierii în istoria mântuirii	9
II. Reconcilierea păcătoșilor în viața Bisericii	11
Biserica deopotrivă sfântă și având mereu nevoie de purificare	11
Penința în viața și liturgia Bisericii	11
Împăcarea cu Dumnezeu și cu Biserica	12
Sacramentul Peninței și părțile sale	12
a) căința	13
b) mărturisirea	13
c) pocăința	13
d) dezlegarea	14
Necesitatea și folosul acestui sacrament	14
III. Funcții și slujiri în reconcilierea penințitorilor	15
Rolul comunității în celebrarea Peninței	15
Ministrul sacramentului Peninței	15
Practica pastorală a acestei slujiri	16
Îndatoririle penințitorului	16
IV. Celebrarea sacramentului Peninței	17
Locul celebrării	17
Timpul celebrării	17
Hainele liturgice	17
A. Ritualul reconcilierii fiecărui penințitor în parte	18
Pregătirea preotului și a penințitorului	18
Primirea penințitorului	18
Citirea cuvântului lui Dumnezeu	18
Mărturisirea păcatelor și acceptarea pocăinței	18
Rugăciunea penințitorului și dezlegarea acordată de preot	19
Proclamarea laudei și trimiterea penințitorului	19
Ritul prescurtat	20

B. Ritualul reconcilierii mai multor penitenți cu mărturisirea și dezlegarea individuală	20
Ritul inițial	20
Celebrarea cuvântului lui Dumnezeu	21
Ritul reconcilierii	22
Trimiterea poporului	22
C. Ritualul reconcilierii penitenților cu mărturisirea și dezlegarea generală	22
Norme privind disciplina dezlegării generale	22
Ritul dezlegării generale	24
V. Celebrările penitențiale	25
Caracteristicile și structura	25
Folosul și importanța	26
VI. Adaptarea ritului la diferite regiuni și împrejurări	26
Adaptările pe care le pot face conferințele episcopale	26
Adaptările pe care le poate face episcopul	27
Adaptările ce revin slujitorului hirotonit	27
 CAPITOLUL I: Ritualul reconcilierii fiecărui penitent în parte	 29
Primirea penitentului	31
Citirea cuvântului lui Dumnezeu (facultativă)	31
Mărturisirea păcatelor și primirea pocăinței	31
Rugăciunea penitentului și dezlegarea	32
Proclamarea laudei lui Dumnezeu și trimiterea penitentului	33
 CAPITOLUL II: Ritualul reconcilierii mai multor penitenți, cu mărturisirea și dezlegarea individuală	 35
Ritul introductiv	37
Cântecul	37
Salutul	37
Rugăciunea	38
Celebrarea cuvântului lui Dumnezeu	39
Primul exemplu	39
Al doilea exemplu	45
Omilia	50
Cercetarea cugetului	50
Ritul reconcilierii	50
Mărturisirea generală a păcatelor	50
Primul exemplu	51
Al doilea exemplu	54
Spovada și dezlegarea individuală	56
Proclamarea laudei pentru milostivirea lui Dumnezeu	57
Rugăciunea conclusivă de mulțumire	59
Ritul încheierii	61

CAPITOLUL III: Ritualul reconcilierii mai multor penitenți, cu mărturisirea și dezlegarea generală	63
Îndemnul	65
Mărturisirea generală	65
Dezlegarea generală	66
Proclamarea laudei și încheierea	67
Ritul prescurtat	68
CAPITOLUL IV: Diferite texte care pot fi folosite la celebrarea Reconcilierii	69
I. Pentru reconcilierea unui singur penitent	71
Invitație la încredere în Dumnezeu	71
Lecturi scurte din Sfânta Scriptură	72
Rugăciunea penitentului	77
După dezlegare	79
II. Pentru reconcilierea mai multor penitenți	80
Texte pentru salut	80
Rugăciuni asupra poporului adunat	81
Lecturi biblice	83
Lecturi din Vechiul Testament	83
Psalmi responsoriali	134
Lecturi din Noul Testament	155
Evanghelii	191
Îndemnul slujitorului la mărturisirea generală a păcatelor	228
Invocații penitențiale	231
Proclamarea laudei	239
Rugăciunea de încheiere	253
Formule de binecuvântare	255
Anexe	257
Anexa I	259
Dezlegarea de cenzuri	259
Dispensa de iregularitate	260
Anexa II: Modele de celebrări penitențiale	261
Organizarea celebrărilor penitențiale	262
I. Celebrări penitențiale în timpul Postului Mare	263
Schema I: Pocăința are rolul de a întări sau de a restabili harul baptismal	264
Schema II: Pocăința are rolul de a-i pregăti pe credincioși să participe mai intens la misterul pascal al lui Cristos, pentru mântuirea lumii	274
II. Celebrare penitențială în timpul Adventului	285

III. Celebri penitențiale obișnuite	297
A. Despre păcat și convertire	297
B. Despre fiul care se întoarce la tatăl	305
C. Despre fericirile evanghelice	313
IV. Pentru copii	320
V. Pentru tineri	325
VI. Pentru bolnavi	333
Anexa III: Model de cercetare a cugetului	343
Index de texte biblice	351